

Vlaams
Parlement

stuk **1587** (2011-2012) – Nr. 1
ingediend op 2 mei 2012 (2011-2012)

Ontwerp van decreet

betreffende het Lokaal Cultuurbeleid

INHOUD

Memorie van toelichting	3
Voorontwerp van decreet d.d. 10 november 2011	35
Advies van de Strategische Adviesraad voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media	53
Voorontwerp van decreet d.d. 3 februari 2012.....	83
Advies van de Raad van State	103
Ontwerp van decreet	121
Bijlage bij het ontwerp van decreet	137
Bijlage bij de memorie van toelichting: Reguleringsimpactanalyse	141

MEMORIE VAN TOELICHTING

1. Situering

Op 6 juli 2011 nam de plenaire vergadering van het Vlaams Parlement het Planlastendecreet aan en de Vlaamse Regering bekrachtigde het op 15 juli 2011.

Het Planlastendecreet stelt de algemene regels vast waaronder in de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest periodieke plan- en rapporteringsverplichtingen kunnen worden opgelegd aan lokale besturen.

De lokale besturen zullen vanaf de volgende gemeentelijke bestuursperiode die loopt van 2013 tot en met 2018 aanzienlijk minder plan- en rapporteringsverplichtingen moeten vervullen. Sectorale plannen, zoals het cultuurbeleidsplan, worden afgeschaft en geïntegreerd in de lokale meerjarenplanning. Bovendien krijgen lokale besturen meer vrijheid om binnen de Vlaamse doelstellingen een eigen lokaal beleid vorm te geven.

Ingevolge het Planlastendecreet moet de Vlaamse overheid dus diverse sectorale decreten aanpassen aan de nieuwe, vereenvoudigde werkwijze.

Met dit nieuwe decreet worden ook de provinciale bevoegdheden scherper afgebakend. Dit als gevolg van het witboek Interne Staatshervorming en de daaruit voortvloeiende wijzigingen aan het Provinciedecreet. Het witboek Interne Staatshervorming, dat op 8 april 2011 werd goedgekeurd door de Vlaamse Regering, bevat de visie van de Vlaamse Regering op de bestuurlijke organisatie in Vlaanderen. Zoals bepaald in het regeerakkoord komt de klemtoon daarvan te liggen bij de gemeenten aan de ene kant, en de Vlaamse overheid aan de andere kant. De provincies bevinden zich als intermediair bestuursniveau tussen de gemeenten en de Vlaamse overheid. De interne staatshervorming leidt tot een sluitende lijst van provinciale bevoegdheden die een grondgebonden karakter hebben. De provincies fungeren daarbij ook als regisserend en afstemmend intermediair niveau. Dit betekent dat er een duidelijke aflijning gebeurt van het provinciaal belang.

Om verder tegemoet te komen aan de in het witboek afgesproken principes wordt in het ontwerp tot wijziging van het Provinciedecreet in het artikel 2 van dat decreet de provinciale taakstelling ingeperkt. De provincies zullen volgens dit ontwerp op het vlak van de niet-grondgebonden aangelegenheden, zoals opgesomd in de artikelen 4 en 5 van de bijzondere wet tot hervorming der instellingen slechts bevoegdheden kunnen uitoefenen indien en voor zover hen deze door of krachtens de wet of het decreet werden toegekend. In het voorliggende decreet wordt dan ook een oplijsting gemaakt van de provinciale bevoegdheden vanaf 1 januari 2014. Hiermee worden de bevoegdheden van de provincies sterk ingeperkt. Vlaanderen zal een deel van de huidige taken (en de bijhorende middelen) overnemen. Daartoe zullen de sectorale decreten worden aangepast. In dit decreet zijn we vertrokken van een complementair cultuurbeleid tussen de drie bestuursniveaus. Binnen de hen toegekende bevoegdheden kiezen de provincies vrij hoe zij daar invulling aan geven.

Het decreet van 13 juli 2001 houdende het stimuleren van een kwalitatief en integraal lokaal cultuurbeleid vertrok van een grotere responsabilisering van gemeenten voor hun eigen lokaal cultuurbeleid met inbegrip van de werking van de bibliotheek en het cultuurcentrum.

Het decreet legde dan ook geen inhoudelijke normen en regels meer op maar bood de gemeenten ondersteuning om te werken aan een integraal en kwaliteitsvol cultuurbeleid.

Er werd van uitgegaan dat de gemeente zelf verantwoordelijk is voor haar cultuurbeleid en daarvoor gebruik kan maken van de middelen en instrumenten die het decreet Lokaal Cultuurbeleid aanbiedt.

In 2005, na drie jaar uitvoering, stelden we vast dat een aantal van de in het decreet voorziene instrumenten een te grote druk legde op de gemeenten, zonder eigenlijke meerwaarde in het uitwerken van een eigen kwaliteitsvol cultuurbeleid.

Die bepalingen werden ervaren als verplichtingen die de Vlaamse overheid oplegde om in aanmerking te komen voor subsidie, en dus eigenlijk als een bijkomende administratieve last zonder toegevoegde waarde op het lokale niveau.

Dit leidde tot een eerste grote aanpassing van het decreet Lokaal Cultuurbeleid met het oog op een administratieve vereenvoudiging in de relatie van de Vlaamse Gemeenschap met de gemeenten.

In 2007 werd opnieuw tegemoetgekomen aan de algemeen aangevoelde verhoging van de planningsdruk bij de gemeenten en onderging het decreet een tweede grote aanpassing die voor de nieuwe gemeentelijke legislatuur werd doorgevoerd, zodat de aanpassing van het decreet bij de opmaak van de beleidsplannen 2008-2013 duidelijk was.

De harmonisering en vereenvoudiging van de plan- en rapporteringsverplichtingen die momenteel voorligt, mag, voor de Vlaamse overheid, het beleidsinstrument van de sectorale subsidiestroom evenwel niet uithollen. Het is een bewuste beleidskeuze om via een sectorale subsidiestroom middelen voor het lokaal cultuurbeleid blijven ter beschikking te stellen. Het globale budget voor het lokaal cultuurbeleid blijft m.a.w. behouden.

Wat de faciliteitengemeenten rond Brussel betreft, volgt uit de schrapping van artikel 74, §1, van het decreet van 13 juli 2001 houdende het stimuleren van een kwalitatief en integraal lokaal cultuurbeleid dat potentieel het risico bestaat dat, als het betrokken gemeentebestuur niet intekent op de Vlaamse beleidsprioriteiten, de lokale Nederlandstalige bibliotheekinitiatieven hun financiering dreigen mis te lopen. In dat geval wordt het voorbehouden krediet overgeheveld naar EVA vzw De Rand, die dan de opdracht krijgt deze initiatieven te ondersteunen. De nadere afspraken met betrekking tot de besteding van deze middelen worden geregeld in een minstens driejarige convenant gesloten tussen de Vlaamse minister, bevoegd voor de cultuur, en de vzw De Rand.

2. Doelstelling

Dit decreet wenst verder te gaan op de ingeslagen weg. We willen niet enkel het gevoerde beleid bestendigen, maar gaan een stap verder door lokale besturen nog meer verantwoordelijkheid te geven om het beleid echt op maat in te vullen. Het decreet zorgt voor een vereenvoudiging van de regelgeving door zich te conformeren aan de regels van het Planlastendecreet. Het erkent het gemeentelijke bestuursniveau in de sturing van het cultuurbeleid en sluit hiermee aan bij het regeerakkoord.

Dit decreet wil de volgende doelstellingen realiseren:

1. aanpassing aan het Planlastendecreet:

- het cultuurbeleidsplan wordt afgeschaft en elke gemeente die beroep wenst te doen op subsidies moet specifieke actieplannen met betrekking tot het lokaal cultuurbeleid opnemen in haar strategische meerjarenplanning;
- de subsidieaanvraag en de rapportering verlopen via de strategische meerjarenplanning en de beheers- en beleidscyclus;
- er worden geen voorwaarden meer gesteld omtrent de personeelsformatie en –bezetting;

- de regelgeving bevat geen voorwaarden meer met betrekking tot de aard van de in te zetten middelen of de organisatorische structuur van het lokale bestuur;
- 2. een integraal cultuurbeleid op gemeentelijk vlak stimuleren; daartoe krijgen gemeentebesturen een grote beleidsruimte en worden ze geresponsabiliseerd voor hun cultuurbeleid;
- 3. kwaliteitsbevorderend werken door dynamiek en vernieuwing los te maken;
- 4. de aandacht voor een duurzaam cultuurbeleid op gemeentelijk vlak vergroten, met bijzondere aandacht voor de openbare bibliotheek en het cultuurcentrum;
- 5. de intergemeentelijke samenwerkingsverbanden behouden;
- 6. voor het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad een aparte regeling voorzien;
- 7. de subsidiëring van de organisaties met een specifieke opdracht op elkaar afstemmen;
- 8. conform het witboek Interne Staatshervorming de bevoegdheden die de provincies in de toekomst nog zullen kunnen uitvoeren decretaal verankeren

3. Toelichting per artikel

Artikel 1

Dit artikel verwijst naar de bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap.

Artikel 2

Dit artikel verklaart de begrippen die in de regelgeving voorkomen:

1° met lokaal cultuurbeleid wordt bedoeld: een cultuurbeleid waarbij de verschillende deeldomeinen:

- (1) het cultureel erfgoed: musea, archieven, volkscultuur, immaterieel en onroerend erfgoed, monumentenzorg, documentatiecentra, bewaarbibliotheken enzovoort;
 - (2) het sociaal-cultureel werk: de amateurkunsten, het verenigingsleven, de niet-formele volwassenen vorming, de bibliotheken, de cultuurcentra enzovoort;
 - (3) de kunsten: de podiumkunsten, de letteren, de muziek, de beeldende kunst, de nieuwe media, de architectuur, de vormingen, de toegepaste kunst;
- moeten worden beschouwd als componenten van één cultuurbeleid.

De verschillende deeldomeinen worden in het kader van een integraal lokaal cultuurbeleid ondersteund door een gemeente omdat ze, elk vanuit hun eigen specifieke invalshoek, een bijdrage leveren aan de uitvoering van het algemene cultuurbeleid.

Het is dus belangrijk dat de gemeente die intekent op de Vlaamse beleidsprioriteiten, in nauwe samenspraak met alle culturele actoren bepaalt hoe op het lokale niveau kan worden meegewerkt aan de uitvoering van die Vlaamse beleidsdoelstelling.

Het uiteindelijke doel van een kwalitatief lokaal cultuurbeleid moet zijn dat het culturaanbod dat door het gemeentebestuur wordt georganiseerd of ondersteund tegemoetkomt aan alle culturele noden en behoeften van de hele bevolking.

Dit komt tot stand op basis van een professionele en strategische aanpak, het gemeentelijk meerjarenplan, én met betrokkenheid van alle actoren;

2° gemeenschapscentrum: cultuur brengt mensen samen, versterkt het samenhorigheidsgevoel en werpt een dam op tegen de toenemende individualiseringstendens van de huidige samenleving. Een belangrijk hulpmiddel daarbij is een ontmoetingsplaats waar mensen kunnen samenkomen. Om dit te ondersteunen heeft een lokaal cultuurbeleid nood aan een minimale culturele infrastructuur die door alle actoren uit het cultu-

rele veld kan worden gebruikt, rekening houdend met de culturele diversiteit die in de gemeente aanwezig is. Deze infrastructuur zal in een gemeente een ontmoetingsplaats zijn van al wie met cultuur te maken heeft en dus de functie van een gemeenschapscentrum vervullen;

- 3° een cultuurcentrum heeft dezelfde hoofdopdrachten als een gemeenschapscentrum, met dien verstande dat het cultuurspreidingsaanbod van een cultuurcentrum gericht moet zijn op de bevolking van een streekgericht werkingsgebied.

Onder cultuurspreiding wordt de presentatie en het aanbieden van allerlei cultuuruitingen (zowel van professionelen als van amateurs en vrijwilligers) verstaan, zowel van professionele als amateurkunsten. Hierin horen zowel de zogenaamde receptieve activiteiten thuis – deze die worden georganiseerd door verenigingen en andere organisatoren – als een door het centrum geprogrammeerd aanbod.

Onder gemeenschapsvorming, -opbouw, -versterking worden alle activiteiten begrepen die de kwaliteit en de samenhang van de lokale gemeenschap, waar het gemeenschapscentrum voor werkt, versterken.

Het gaat o.m. om:

- passieve receptiviteit:
 - ° het ter beschikking stellen van infrastructuur voor het lokale culturele leven, bij voorkeur tegen niet-commerciële tarieven zodat het verenigingsleven en de amateurkunsten maximaal kunnen gebruikmaken van de voorziening;
- actieve receptiviteit:
 - ° op een actieve wijze activiteiten opzetten met lokale actoren of er aan deelnemen (uit diverse terreinen, onder meer het sociaal-cultureel werk) met als doelen de kwaliteit te verhogen en het publieksbereik te vergroten;
 - ° het begeleiden en ondersteunen van de organisatoren en het meewerken aan culturele en educatieve samenwerkingsverbanden;
- initiatieven nemen om het lokale weefsel te versterken via geïntegreerde projecten die samen met derden (buurt- en opbouwwerk, straathoekwerk, migrantencentra enzovoort) worden opgezet;
- het coördineren en aanvullen van het informele en het niet-formele educatieve aanbod in de gemeente.

Het bevorderen van de cultuurparticipatie is nauw verbonden met beide vorige opdrachten. Het bevat onder andere de diverse inspanningen m.b.t. de toeleiding naar het cultuuraanbod in het centrum.

Er is een grote interactie tussen de opdrachten inzake gemeenschapsvorming, participatiebevordering en presentatie van cultuur. In de praktijk versterken ze elkaar zeer dikwijls.

Deze drie opdrachten moeten steeds aanwezig zijn in de werking. Het evenwicht varieert echter naargelang de schaal van het centrum, de context, de grootte en de aard van de gemeente, de noden van doelgroepen enzovoort;

- 4° hier wordt benadrukt dat de openbare bibliotheek een basisvoorziening is met een gegarandeerde vrije toegang voor elke burger met het oog op het beantwoorden van vragen naar kennis, cultuur, informatie en ontspanning. De bibliotheek gaat zich op een actieve manier naar de burger richten. Het is dus niet voldoende om louter in een aanbod te voorzien, de bibliotheek moet zelf de vraag stimuleren. Dit alles gebeurt in een geest van objectiviteit en vrij van levensbeschouwelijke, politieke en/of commerciële invloeden.

Elk woord in deze definitie is belangrijk: het gaat om kennis, cultuur, informatie en ontspanning en over de actieve bemiddeling naar de burger toe. De belangrijkste taken liggen op het vlak van informatiebemiddeling en cultuurspreiding, aangevuld met de zorg om het documentair erfgoed en het bevorderen van de ontmoeting.

Het gaat om onder meer (de opsomming is niet exhaustief noch limitatief):

- opbouwen en ontsluiten van collecties, zowel geschreven teksten, audiovisuele materialen als digitale informatiebestanden die actueel, pluriform en representatief zijn voor het veld van kennis en cultuur;
- geven van inlichtingen aan gebruikers uit en over deze collecties, het bieden van mogelijkheden tot het ter plaatse raadplegen van deze collecties en het uitlenen van materialen uit deze collecties;
- bevorderen van (informatie- en media)geletterdheid en e-inclusie;
- verwijzen naar andere (bibliotheek)voorzieningen indien materialen niet uit eigen collectie verstrekt kunnen worden;
- bieden van hulp en advies aan gebruikers bij bibliotheek- en informatiegebruik;
- kwalitatieve, snelle en gebruikersvriendelijke dienstverlening;
- speciale aandacht voor achtergestelde groepen op cultureel, educatief en sociaal-economisch gebied (bijvoorbeeld laaggeschoolden, gehandicapten, allochtonen, senioren, personen in armoede);
- vraagontwikkeling: nieuwe thema's formuleren, latente behoeften signaleren;
- bevorderen van culturele diversiteit en pluriforme informatie: dit slaat zowel op de informatie en de literatuur die wordt aangeboden, als op het doelpubliek van de bibliotheek. Het begrip pluriforme informatie slaat op het aanbieden van een brede waaier;
- toegang bieden tot zoveel mogelijk gegevensbestanden zodat informatie ter beschikking komt die anders niet bereikbaar is voor grote categorieën van de bevolking;
- overheidsinformatie van alle bestuursniveaus voor iedereen ter beschikking stellen;
- publieksinformatie ter beschikking stellen (informatie van belang op cultureel, educatief en maatschappelijk gebied);
- bevorderen van cultuurparticipatie en -educatie, zo mogelijk in samenwerking met andere culturele instellingen;
- samenwerking met het onderwijs (bijvoorbeeld leveren van educatieve materialen, begeleiden van leerlingen) en andere netwerken;
- speciale aandacht voor de bibliotheek als belangrijke actor in het kader van levenslang leren;
- leesbevordering: meewerken en ontplooiën van leescultuurinitiatieven;
- bewaren en overdragen van documentair erfgoed voor de komende generaties;
- bevorderen van ontmoeting en contact tussen de gebruikers;

5° administratie: de administratie bevoegd voor cultuur is het Agentschap Sociaal-Cultureel Werk voor Jeugd en Volwassenen, afdeling Volksontwikkeling en Lokaal Cultuurbeleid;

6° minister: hiermee wordt de Vlaamse minister bevoegd voor cultuur beoogd;

7° Planlastendecreet: dit decreet heeft betrekking op de plan- en rapporteringsverplichtingen en de eventueel bijbehorende subsidieregelingen betreffende de verschillende beleidsdomeinen die tot de bevoegdheid van de Vlaamse overheid behoren, zowel inzake gemeenschaps- als gewestmateries.

Het Planlastendecreet bedoelt met de Vlaamse beleidsprioriteiten de beleidsdoelstellingen die de Vlaamse Regering voorafgaand aan de lokale beleidscyclus (die loopt van 2014 tot en met 2019) bekend maakt aan de lokale besturen in het kader van de

plan- en rapporteringsverplichtingen en, in casu, de subsidieregelingen voor het lokaal cultuurbeleid. Het zijn door de Vlaamse Regering geformuleerde generieke beleidsdoelstellingen die de lokale besturen kunnen vertalen naar de lokale situatie in de eigen strategische meerjarenplanning, en dit in het kader van een partnerschap tussen de Vlaamse overheid en de lokale besturen.

Het begrip moet worden onderscheiden van andere prioriteiten die de Vlaamse Regering heeft met betrekking tot beleidsmateries die geen betrekking hebben op de lokale besturen. Het begrip moet eveneens worden onderscheiden van het begrip ‘prioritaire beleidsdoelstellingen’ zoals dit wordt gebruikt door de lokale besturen in het kader van hun beleids- en beheerscyclus en waarmee de beleidsdoelstellingen worden bedoeld waarover de lokale besturen expliciet rapporteren in de lokale beleidsrapporten.

De lokale beleids- en beheerscyclus kent drie beleidsrapporten die aan de gemeenteraad ter bespreking en goedkeuring worden voorgelegd: het meerjarenplan (en de aanpassingen ervan), het jaarlijks budget (en de wijzigingen ervan) en de jaarrekening.

De strategische meerjarenplanning slaat op alle informatie (financiële en niet-financiële) die het lokaal bestuur in het kader van zijn strategisch planningsproces registreert en op de toelichting bij het meerjarenplan.

Artikel 3

Vermits dit decreet, naast de bepalingen die betrekking hebben op gemeentebesturen, nog andere bepalingen bevat, wordt er in dit artikel duidelijkheidshalve op gewezen dat de bepalingen van het Planlastendecreet niet van toepassing zijn op:

- de organisaties met een specifieke opdracht, omdat ze een privaatrechtelijk statuut hebben;
- de intergemeentelijke samenwerking;
- het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad;
- de provinciale taken.

Artikel 4

Voor de berekening van de subsidie die gekoppeld is aan inwonerstallen, baseren we ons op de bevolkingscijfers die gepubliceerd worden in het Belgisch Staatsblad. De berekening gebeurt op 1 januari van het te subsidiëren jaar op basis van de cijfers die op dat moment het laatst in het Belgisch Staatsblad verschenen zijn. Dit geldt zowel voor dit decreet als voor zijn uitvoeringsbesluiten.

Artikel 5

Dit artikel formuleert de doelstelling van het decreet en de bijhorende prioriteiten:

- 1° de gemeente voert een kwalitatief en duurzaam lokaal cultuurbeleid;
- 2° de gemeente richt een laagdrempelige bibliotheek in, aangepast aan de hedendaagse noden;
- 3° de gemeente, opgenomen in de lijst van steden en gemeenten die als bijlage bij dit decreet is gevoegd, richt een cultuurcentrum in.

Het doel van het decreet is gemeenten te ondersteunen bij de uitbouw van hun lokaal cultuurbeleid dat kwaliteitsvol en duurzaam moet zijn.

De gemeente zal haar cultuurbeleid kunnen ontwikkelen met bijzondere aandacht voor de uitbouw en de werking van de openbare bibliotheek en het cultuurcentrum. De gemeente zal met de nodige deskundigheid binnen de voorzieningen werken aan kwaliteit, vernieuwing, ontsluiting en aan de verhoging van de culturele participatie.

Met dit decreet worden de gemeenten in het Nederlandse taalgebied beoogd. De bepalingen die betrekking hebben op de gemeenten in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad zijn ondergebracht in titel 3, hoofdstuk 6, afdeling 1.

Conform het Planlastendecreet zal de gemeente in de beleidsvelden m.b.t. cultuur van het strategisch meerjarenplan moeten aangeven hoe ze vorm geeft aan haar lokaal cultuurbeleid.

De subsidieaanvraag die de gemeenten moeten indienen, spoort met de omvattende planning en rapportering van de lokale overheden in hun reguliere beleids- en beheerscyclus. Deze cyclus kreeg vorm in het BVR van 25 juni 2010 en het MB van 1 oktober 2010 en bestaat uit een meerjarenplanning, een jaarlijks budget en een jaarlijkse jaarrekening. De plannen en eventuele subsidieaanvragen zijn onderdeel van de algemene meerjarenplanning.

Dit geldt eveneens voor wat betreft de rapporteringsvereisten die onderdeel vormen van de jaarrekening met de toelichting en de verantwoording ervan.

Artikel 6

De Vlaamse Regering kan de Vlaamse beleidsprioriteit die betrekking heeft op het gemeentelijk cultuurbeleid specificeren en zal de subsidie kenbaar maken die zij de eerstvolgende zes jaar wenst uit te geven, evenals de verdelingsmodaliteiten onder de gemeenten.

Het Planlastendecreet bepaalt in artikel 4, §2, dat de Vlaamse Regering na drie jaar een evaluatie kan maken, zowel van het voortbestaan en de inhoud van de beleidsprioriteiten als van de subsidieregeling, de hoogte van het totale subsidiebedrag en de verdelingscriteria.

Elke gemeente kan in haar strategische meerjarenplanning aangeven hoe ze invulling geeft aan de Vlaamse beleidsprioriteit in het kader van het gemeentelijk cultuurbeleid.

Artikel 7

Elke gemeente in Vlaanderen is in meerdere of mindere mate bezig met Lokaal Cultuurbeleid. Met de subsidies gekoppeld aan de Vlaamse beleidsprioriteit wil de Vlaamse overheid extra impulsen geven aan gemeenten om in te zetten op een aantal gemeenschappelijke noden, elk vanuit zijn eigenheid. Maar om te kunnen inzetten op die prioriteit zijn we van mening dat er eerst moet voldaan zijn aan een aantal elementaire zaken waarbij de gemeente de kans krijgt om haar cultuurbeleid beter te ondersteunen en haar beleid zowel wat betreft de creatie van cultuur als de presentatie (spreiding), de zorg om het erfgoed, de competentieverhoging en de gemeenschapsvorming maximaal te ontwikkelen en de delen ervan op elkaar af te stemmen, vertrekkende vanuit één visie. Zo zal de gemeente haar voorwaardenscheppend beleid kunnen ontwikkelen en kunnen werken aan voorzieningen (o.m. bibliotheek, cultuurcentrum, culturele basisinfrastructuur). Ze zal als coördinator optreden en particulier initiatief kansen geven. In dit alles zal ze rekening houden met de plaatselijke realiteit en de aanwezigheid van voorzieningen, professionele kunstenaars, verenigingen, amateurkunstengroepen, jongeren enzovoort. De gemeente kan aldus wer-

ken aan kwaliteit, vernieuwing, het brede schoolconcept, taalstimulering, ontsluiting en aan de verhoging van de culturele participatie.

Gemeenten kunnen ook samen intekenen op de Vlaamse beleidsprioriteit in het kader van het gemeentelijk cultuurbeleid. De samenwerkende gemeenten bepalen autonoom hoe ze de samenwerking organiseren.

Om te kunnen intekenen op deze Vlaamse beleidsprioriteit, willen we garanderen dat de gemeenten voldoen aan een aantal elementaire bepalingen.

Volgende minimumcriteria zijn opgenomen in het decreet, omdat ze niet legislatuur gebonden zijn en cruciaal zijn voor de uitbouw van een kwalitatief lokaal cultuurbeleid:

- 1° de gemeente zal haar coördinerende rol blijven opnemen in de organisatie van het lokaal cultuurbeleid;
- 2° om de gedragenheid van de lokale invulling van de Vlaamse beleidsprioriteiten te garanderen wordt voorzien dat de gemeente aantoont dat zij de lokale belanghebbenden heeft betrokken bij de opmaak van de beleidsvelden die betrekking hebben op cultuur binnen de strategische meerjarenplanning;
- 3° de gemeente moet particuliere verenigingen en instellingen, in de brede betekenis van het woord, dus sociaal-culturele verenigingen, amateurkunsten- en erfgoedverenigingen enzovoort, ondersteunen voor minstens 0,8 euro per inwoner. Dit kan op diverse manieren, bijvoorbeeld via een subsidiereglement of via een ondersteuning in natura, door bijvoorbeeld in het gebruikersreglement voor het cultuurcentrum of het gemeenschapscentrum te bepalen dat het gebruik ervan gratis is voor verenigingen en organisaties;
- 4° de gemeente moet beschikken over een openbare bibliotheek en over culturele infrastructuur in de vorm van een gesubsidieerd cultuurcentrum of een gemeenschapscentrum. De Vlaamse Regering zal in het uitvoeringsbesluit bepalen waaraan de infrastructuur van een gemeenschapscentrum moet voldoen.

Het gemeentelijk cultuurbeleid moet oog hebben voor alle burgers, dus ook voor personen met beperkingen. Een cultuurcentrum of gemeenschapscentrum moet dus ook maximaal toegankelijk zijn voor iedereen.

Alle personen met de meest uiteenlopende handicap, gaande van mobiliteitsbeperkingen en zwakbegaafdheid, tot auditieve en visuele beperkingen hebben immers recht op cultuurparticipatie;

- 5° de rapportering over de mate van realisatie van de doelstellingen en de aanwending van de bijbehorende subsidies gebeurt op basis van beschikbare informatie en rapportering in het kader van de opmaak en de goedkeuring van de jaarrekening. Naast deze rapportering is het belangrijk dat de gemeente algemene beleidsrelevante gegevens inzake het gemeentelijk cultuurbeleid ter beschikking stelt aan de Vlaamse Gemeenschap met het oog op de monitoring van het cultuurbeleid in de Vlaamse gemeenten. De verwerking van deze gegevens en de terugkoppeling ervan naar de gemeenten kan een toegevoegde waarde bieden voor de opvolging en de evaluatie van het eigen cultuurbeleid. Van gemeenten die intekenen op de Vlaamse beleidsprioriteiten wordt verwacht dat zij daaraan één keer per jaar meewerken in de vorm en volgens de procedure die de Vlaamse Regering zal bepalen.

Voor het gemeentelijk cultuurbeleid zullen de algemene beleidsrelevante gegevens opvraagbaar zijn, zodra er een geautomatiseerde bevraging via een internettoepassing beschikbaar wordt gesteld.

De bevoegde administratie kan een bezoek ter plaatse uitvoeren om na te gaan of aan de criteria is voldaan. Op deze manier is er geen bijkomende planlast. Artikel 44 van het decreet bepaalt bovendien in een overgangsbepaling dat gemeenten die in 2013 een subsidie ontvingen krachtens het oude decreet Lokaal Cultuurbeleid geacht worden aan de criteria te voldoen.

Voor de handhaving verwijzen we ook naar het decreet van 15 juli 2011 houdende vaststelling van de algemene regels waaronder in de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest periodieke plan- en rapporteringsverplichtingen aan lokale besturen kunnen worden opgelegd en naar het decreet van 8 juli 2011 houdende regeling van de begroting, de boekhouding, de toekenning van subsidies en de controle op de aanwending ervan, en de controle door het Rekenhof.

Artikel 11 van het Planlastendecreet van 15 juli 2011 bepaalt: “Als het lokale bestuur niet voldoet aan de rapporteringsverplichtingen of als de rapportering manifest onduidelijk is of wanneer het lokale bestuur onvoldoende aantoonst dat het de vooropgestelde doelstellingen heeft nagestreefd maakt de Vlaamse Regering uiterlijk drie maanden na de ontvangst van de rapportering bezwaar bij het lokale bestuur. Het lokale bestuur bezorgt, binnen twee maanden na ontvangst van het bezwaar, de Vlaamse Regering een aangepaste rapportering en/of een motiverende nota waarom bepaalde engagementen niet zijn nagekomen. De Vlaamse Regering bezorgt daaropvolgend haar beslissing aan het lokale bestuur binnen twee maanden na ontvangst van de aangepaste rapportering en/of motiverende nota. Deze termijn kan door haar eenmalig verlengd worden met een maand.

Als uit de aangepaste rapportering of uit de bijkomende motivering blijkt dat de subsidie niet aangewend werd voor het doel waarvoor ze werd verleend, en meer bepaald dat de Vlaamse beleidsprioriteiten onvoldoende werden nagestreefd, keert de Vlaamse Regering verdere toegezegde subsidies in eerste instantie niet uit en in tweede instantie vordert ze reeds toegekende subsidies terug.”.

Artikel 57 van het Rekendecreet van 8 juli 2011 bepaalt: “De Vlaamse Regering stelt de regels vast voor de toekenning, de terugvordering en de verantwoording van de subsidies, de indiening van aanvragen en verantwoordingsstukken, de éénmalige gegevensopvraging en voor de onverenigbaarheden. Ze kan de voorwaarden bepalen voor het elektronisch aanvragen en het elektronisch indienen van verantwoordingsstukken en stelt ook de procedure voor de controle op de aanwending van de subsidies vast.”.

De handhaving kan dus door het uitvoeringsbesluit worden bepaald.

Artikel 8

De Vlaamse Regering kan de Vlaamse beleidsprioriteit die betrekking heeft op de openbare bibliotheek specificeren en zal de subsidie kenbaar maken die zij de eerstvolgende zes jaar wenst uit te geven, evenals de verdelingsmodaliteiten onder de gemeenten.

Het Planlastendecreet bepaalt in artikel 4, §2, dat de Vlaamse Regering na drie jaar een evaluatie kan maken, zowel van het voortbestaan en de inhoud van de beleidsprioriteiten als van de subsidieregeling, de hoogte van het totale subsidiebedrag en de verdelingscriteria.

Elke gemeente kan in haar strategische meerjarenplanning aangeven hoe ze invulling zal geven aan de Vlaamse beleidsprioriteit in het kader van de openbare bibliotheek.

Artikel 9

Elke gemeente moet beschikken over een openbare bibliotheek. In alle gemeenten zijn de bibliotheken belangrijke actoren bij de vormgeving en de uitvoering van het gemeentelijk cultuurbeleid. Hun werking moet dan ook afgestemd worden op de andere culturele actoren in de gemeente. Verbonden met andere actoren uit het culturele gebeuren is de openbare bibliotheek in de lokale samenleving een belangrijk onderdeel binnen de sociale, de culturele, en de educatieve context.

Gemeenten kunnen ook samen intekenen op de Vlaamse beleidsprioriteit in het kader van de openbare bibliotheek. De samenwerkende gemeenten bepalen autonoom hoe ze de samenwerking organiseren.

Om te kunnen intekenen op deze Vlaamse beleidsprioriteit, willen we garanderen dat de gemeenten voldoen aan een aantal elementaire bepalingen.

Volgende minimumcriteria zijn opgenomen in het decreet, omdat ze niet legislatuur gebonden zijn en cruciaal zijn voor de uitbouw van een eigentijdse openbare bibliotheek:

- 1° de gemeente moet over de nodige deskundigheid beschikken om de opdrachten van een openbare bibliotheek, vooral op het vlak van informatiebemiddeling en cultuurspreiding, te kunnen uitvoeren. De werking van een bibliotheek is dermate gediversifieerd dat de aanwezigheid van voldoende deskundigheid essentieel is om als openbare bibliotheek te kunnen inspelen op maatschappelijke uitdagingen zoals de digitalisering van de samenleving.

De voortschrijdende technologische ontwikkelingen die hiermee gepaard gaan, plaatsen de openbare bibliotheek immers voor ingrijpende veranderingen, niet in het minst inzake de dienstverlening naar de gebruiker. Meer en meer moet de bibliotheek de gebruiker helpen structuur aan te brengen in de enorme hoeveelheid informatie. De bibliotheek wordt geconfronteerd met moeilijk te beantwoorden vragen, zoals bijvoorbeeld: wat moet nog fysiek aanwezig blijven in de bibliotheek, wat kan virtueel (digitaal) via netwerken worden beschikbaar gesteld, in hoeverre kan de bibliotheek inspelen op een groeiende vraag van gebruikers om informatie van thuis of kantoor te kunnen oproepen enzovoort;

- 2° de bibliotheek moet een onafhankelijk en pluriform informatieaanbod ter beschikking stellen dat breed en zorgvuldig is samengesteld en dat is aangepast aan de behoeften van het doelpubliek en in een niet-commerciële omgeving;
- 3° de bibliotheek moet een onlinecatalogus aanbieden vanuit een bibliotheeksysteem dat gebaseerd is op de gegevens van het centraal bibliografisch achtergrondbestand Open Vlacc;
- 4° vermits het om een basisvoorziening gaat, moet de raadpleging in de bibliotheek van alle informatiedragers en de uitlening van materialen en bestanden zo laagdrempelig mogelijk worden gehouden. De gemeente bepaalt zelf of ze lidgeld vraagt of een vergoeding aanreken voor het gebruik van de materialen, maar het is essentieel dat de bibliotheek een laagdrempelige instelling blijft, vooral voor moeilijk bereikbare doelgroepen, zoals gehandicapten, ouderen, personen in armoede, personen met een leesbeperking, kinderen en jongeren, jonge gezinnen, laaggeschoolden, allochtonen enzovoort;

- 5° als laagdrempelige voorziening is het evident dat de bibliotheek een optimale publieke dienstverlening garandeert, dit betekent onder meer toegankelijk en open zijn voor het publiek op klantvriendelijke uren;
- 6° om het Nederlandstalige karakter van de openbare bibliotheken te bewaken, moet de gemeente jaarlijks minstens 75% van de middelen, bestemd voor de aankoop van gedrukte materialen, besteden aan Nederlandstalige publicaties;
- 7° de rapportering over de mate van realisatie van de doelstellingen en de aanwending van de bijbehorende subsidies gebeurt op basis van beschikbare informatie en rapportering in het kader van de opmaak en de goedkeuring van de jaarrekening. Naast deze rapportering is het belangrijk dat de gemeente algemene beleidsrelevante gegevens inzake de bibliotheek ter beschikking stelt aan de Vlaamse Gemeenschap met het oog op de monitoring van de openbare bibliotheken in de Vlaamse gemeenten. De openbare bibliotheken kennen deze gegevensregistratie als Bios2. De verwerking van de gegevens en de terugkoppeling ervan naar de gemeenten kan een toegevoegde waarde bieden voor de opvolging en de evaluatie van de eigen bibliotheek (zie www.bibliotheekstatistieken.be). Van gemeenten die intekenen op de Vlaamse beleidsprioriteiten wordt verwacht dat zij daaraan één keer per jaar blijven meewerken in de vorm en volgens de procedure die de Vlaamse Regering zal bepalen.

De bevoegde administratie kan een bezoek ter plaatse uitvoeren om na te gaan of aan de criteria is voldaan. Op deze manier zijn er geen bijkomende planlasten. Artikel 61 van het decreet bepaalt bovendien in een overgangsbepaling dat gemeenten die in 2013 een subsidie ontvingen krachtens het oude decreet Lokaal Cultuurbeleid geacht worden aan de criteria te voldoen.

Artikel 10

De subsidiëring voor cultuurcentra blijft beperkt tot de steden en gemeenten met een centrumfunctie en gemeenten die aan Brussel grenzen. De steden behouden hun prioritaire rol inzake cultuurspreiding. De categorie-indeling blijft dezelfde en is afhankelijk van de schaal en de uitstraling van elke gemeente. Daarvoor wordt de stedelijke hiërarchie gebruikt. Hoe groter de centrumfunctie van de betrokken stad, hoe meer de subsidie kan bedragen. De inschaling van de gemeenten is terug te vinden in de lijst van steden en gemeenten die bij het decreet is gevoegd.

Dit decreet behoudt de planmatige spreiding van de cultuurcentra. Cultuurcentra kunnen zich op verschillende manieren ontwikkelen en profileren. Dit kan zowel gebeuren via een specialisatie van het aanbod als via de bijzondere infrastructuur waarmee het centrum een aparte positie in het culturele veld inneemt.

De Vlaamse Regering kan de Vlaamse beleidsprioriteit die betrekking heeft op het cultuurcentrum specificeren en zal de subsidie kenbaar maken die zij de eerstvolgende zes jaar wenst uit te geven, evenals de verdelingsmodaliteiten onder de gemeenten.

Het Planlastendecreet bepaalt in artikel 4, §2, dat de Vlaamse Regering na drie jaar een evaluatie kan maken, zowel van het voortbestaan en de inhoud van de beleidsprioriteiten als van de subsidieregeling, de hoogte van het totale subsidiebedrag en de verdelingscriteria.

Elke gemeente, opgenomen in de lijst van steden en gemeenten die bij het decreet is gevoegd, kan in haar strategische meerjarenplanning aangeven hoe ze invulling zal geven aan deze Vlaamse beleidsprioriteit.

Artikel 11

Een gemeente kan ook samen met een of meer aangrenzende gemeenten intekenen op de Vlaamse beleidsprioriteit in het kader van het cultuurcentrum. De samenwerkende gemeenten bepalen autonoom hoe ze de samenwerking organiseren.

Om te kunnen intekenen op deze Vlaamse beleidsprioriteit, willen we garanderen dat de gemeenten voldoen aan een aantal elementaire bepalingen.

Volgende minimumcriteria zijn opgenomen in het decreet, omdat ze niet legislatuur gebonden zijn en cruciaal zijn voor de uitbouw van een volwaardig cultuurcentrum:

1° de gemeente moet over de nodige deskundigheid beschikken om de basisfuncties van een cultuurcentrum te kunnen uitvoeren. In het kader van een duurzaam beleid is het aangewezen dat het lokale bestuur beschikt over de vereiste deskundigheid met betrekking tot de werking van het cultuurcentrum. Op die manier kan een duurzaam beleid naar de twee cruciale functies op langere termijn gegarandeerd worden en dit moet ook de inbedding van het cultuurcentrum in de gemeente en de voeling met de lokale eigenheid versterken.

De eerste functie behelst de realisatie van een eigen aanbod waarbij een regionaal relevante staalkaart van allerlei cultuuruitingen, complementair aan de lokale en regionale noden, wordt aangeboden.

Vooraf in de grotere gemeenten en steden spelen cultuurcentra een belangrijke rol in de vormgeving en de uitvoering van het gemeentelijk cultuurbeleid. De werking van het centrum zal dan ook afgestemd zijn op de andere culturele actoren in de streek. Het moet ook mogelijk zijn om bepaalde taken te delen met andere actoren uit de gemeente, zoals bijvoorbeeld gezamenlijke promotie(medewerkers), gezamenlijke educatieve en toeleiding enzovoort.

De tweede functie is de ondersteuning van de receptieve werking, deze die wordt georganiseerd door verenigingen en andere organisatoren in het cultuurcentrum. Het begrip receptieve werking wordt verder toegelicht in de definitie van het cultuurcentrum in artikel 2, 3°;

2° de gemeente moet beschikken over een cultuurcentrum waarvan de Vlaamse Regering de infrastructuurvoorwaarden zal specificeren. Deze voorwaarden zullen, zoals in het oude decreet Lokaal Cultuurbeleid, variëren afhankelijk van de indeling in een categorie;

3° de rapportering over de mate van realisatie van de doelstellingen en de aanwending van de bijbehorende subsidies gebeurt op basis van beschikbare informatie en rapportering in het kader van de opmaak en de goedkeuring van de jaarrekening. Naast deze rapportering is het belangrijk dat de gemeente algemene beleidsrelevante gegevens inzake het cultuurcentrum ter beschikking stelt aan de Vlaamse Gemeenschap met het oog op de monitoring van de cultuurcentra in de Vlaamse gemeenten. De cultuurcentra kennen deze gegevensregistratie als CC in Cijfers. De verwerking van de gegevens en de terugkoppeling ervan naar de gemeenten kan een toegevoegde waarde bieden voor de

opvolging en de evaluatie van het eigen cultuurcentrum. Van gemeenten die intekenen op de Vlaamse beleidsprioriteiten wordt verwacht dat zij daaraan één keer per jaar blijven meewerken in de vorm en volgens de procedure die de Vlaamse Regering zal bepalen.

De bevoegde administratie kan een bezoek ter plaatse uitvoeren om na te gaan of aan de criteria is voldaan. Op deze manier is er geen bijkomende planlast. Artikel 44 van het decreet bepaalt bovendien in een overgangsbepaling dat gemeenten die in 2013 een subsidie ontvingen krachtens het oude decreet Lokaal Cultuurbeleid geacht worden aan de criteria te voldoen.

Artikel 12

Dit artikel somt de voorwaarden op waaraan de privaatrechtelijke organisaties moeten voldoen om binnen dit decreet gesubsidieerd te worden.

Het gaat om volgende organisaties:

- een organisatie die invulling geeft aan de digitale bibliotheek voor de openbare bibliotheken binnen de Vlaamse Gemeenschap;
- vier organisaties die werken voor bijzondere doelgroepen;
- het steunpunt voor het lokaal cultuurbeleid;
- twee organisaties die sectoraal overleg organiseren voor bibliotheken en cultuurcentra.

De voorwaarden hebben betrekking op de rechtsvorm (1), de plaats van het secretariaat (2), een controleerbare boekhouding (3 en 4), de mogelijkheid tot controle van de administratie en het Rekenhof (5), een verzekering voor de burgerrechtelijke aansprakelijkheid van de beheerders, de medewerkers (inclusief vrijwilligers) en de deelnemers aan de georganiseerde activiteiten (6), de verplichtingen verbonden aan het werkgeverschap (7).

Deze organisaties vallen niet onder het toepassingsgebied van het Planlastendecreet. In al deze gevallen is voorzien dat de organisaties hun opdracht in een meerjarenplan concretiseren en dit ter goedkeuring voorleggen aan de administratie, of in een activiteitenplanning (voor de organisaties die sectoraal overleg organiseren). Er wordt geen beheersovereenkomst meer afgesloten met deze organisaties. Het subsidiebedrag, de procedure van toekenning van de verantwoording van de subsidies zal worden bepaald in het uitvoeringsbesluit.

Artikel 13

Dit artikel bepaalt de voorwaarden waaraan het meerjarenplan moet voldoen dat de opgesomde organisaties moeten maken. Met het oog op de evaluatie van de werking van de organisaties na afloop van de beleidsperiode, moet het meerjarenplan een nulmeting voorzien op basis van indicatoren.

Het meerjarenplan van de organisatie die instaat voor de uitbouw van de digitale bibliotheek voor de openbare bibliotheken binnen de Vlaamse Gemeenschap en het meerjarenplan van het steunpunt voor het lokaal cultuurbeleid moeten beschrijven hoe de organisaties zullen samenwerken.

Artikel 14

Dit artikel beschrijft de procedure van indiening van het meerjarenplan.

Het plan moet uiterlijk 1 oktober van het jaar dat voorafgaat aan een nieuwe beleidsperiode worden ingediend. De eerste beleidsperiode loopt van 1 januari 2014 tot 31 december 2018.

De administratie zal het meerjarenplan binnen twee maanden goed- of afkeuren en haar gemotiveerde beslissing mededelen. Als het plan niet wordt goedgekeurd, beschikken de organisaties over drie maanden om het plan te herwerken en opnieuw in te dienen. De administratie moet dan binnen de maand haar beslissing mededelen.

Als het meerjarenplan definitief wordt afgekeurd, vervalt de subsidie vanaf de eerste dag van de maand die volgt op de kennisgeving door de administratie van de afkeuring van het plan aan de organisatie.

De organisatie kan dan een nieuw meerjarenplan indienen voor 1 oktober die volgt op de afkeuring.

Artikel 15

Dit artikel beschrijft de procedure wanneer zou blijken dat een organisatie niet voldoet aan de subsidievoorwaarden of haar opdrachten niet vervult.

In dat geval bezorgt de administratie een schriftelijk verslag van aanbevelingen aan de organisatie die binnen dertig dagen eventuele bezwaren kenbaar kan maken in een bezwaarschrift. Dit kan in een rapport waarin de organisatie aantoont dat ze kan tegemoetkomen aan de tekortkomingen die de administratie heeft vastgesteld en, in voorkomend geval, dat de uitvoering van haar beleid conform het goedgekeurde meerjarenplan is.

De administratie moet binnen de maand na ontvangst van het bezwaarschrift een standpunt innemen en dit mededelen aan de organisatie. Indien de organisatie niet akkoord gaat met de beslissing van de administratie, kan ze binnen dertig dagen bezwaar aantekenen bij de minister.

De minister kan altijd, eventueel op basis van het bezwaarschrift en de evaluatie van de administratie, beslissen om de subsidies stop te zetten of te verminderen als de organisatie de subsidievoorwaarden niet naleeft of haar opdrachten niet uitvoert.

De beslissing van de minister gaat in vanaf de eerste dag van de maand na de kennisgeving door de administratie aan de organisatie.

Artikel 16

Dit artikel somt de documenten op die de organisaties jaarlijks moeten indienen om voor schotten te kunnen genieten op hun subsidie.

Het gaat om volgende organisaties:

- de organisatie die invulling geeft aan de digitale bibliotheek voor de openbare bibliotheken binnen de Vlaamse Gemeenschap;
- de speciale bibliotheek voor personen met een leesbeperking;
- de speciale bibliotheek voor langdurig zieken en personen die verblijven in een rustoord, een rust- en verzorgingstehuis of een ziekenhuis;
- het steunpunt voor het lokaal cultuurbeleid;
- de organisatie die sectoraal overleg organiseert voor bibliotheken;

- de organisatie die sectoraal overleg organiseert voor cultuurcentra.

Een sluitende begroting van het volgende werkjaar die door de algemene vergadering is goedgekeurd, moet jaarlijks uiterlijk 15 november voorafgaand aan het jaar waarop ze betrekking heeft, worden ingestuurd.

Een voortgangsrapport en een financiële afrekening van het afgelopen werkjaar die allebei door de algemene vergadering zijn goedgekeurd, moeten jaarlijks uiterlijk 31 maart volgend op het jaar waarop ze betrekking hebben, worden ingestuurd.

Een voortgangsrapport rapporteert over de werking van het afgelopen jaar en beschrijft de geplande acties voor het komende jaar.

De financiële afrekening bestaat uit de balans, de resultatenrekening en een accountants- of revisorenverslag.

Artikel 17

Dit artikel bepaalt de manier waarop de subsidie wordt toegekend, namelijk in vier driemaandelijks voorschotten van 22,5% en een saldo van 10%.

Het saldo wordt toegekend in de loop van het jaar dat volgt op het gesubsidieerde werkjaar nadat de administratie de financiële afrekening en het voortgangsrapport van het voorbije gesubsidieerde jaar heeft goedgekeurd.

Bij de berekening van het saldo wordt rekening gehouden met de uitbetaalde voorschotten. Als die hoger zijn dan de berekende subsidie, wordt het verschil in mindering gebracht van de subsidie die in de toekomst nog verschuldigd is.

Artikel 18

De organisaties moeten sluitend of batig kunnen werken.

De Vlaamse Regering kan nadere regels uitwerken over de reservevorming.

We merken op dat er voor de toekenning van de subsidies en de verantwoording van de aanwending ervan ook reeds bepalingen zijn opgenomen in:

- de wet van 16 mei 2003 tot vaststelling van de algemene bepalingen die gelden voor de begrotingen, de controle op de subsidies en voor de boekhouding van de gemeenschappen en gewesten, alsook voor de organisatie van de controle door het Rekenhof;
- het decreet van 8 juli 2011 houdende regeling van de begroting, de boekhouding, de toekenning van subsidies en de controle op de aanwending ervan, en de controle door het Rekenhof (het Rekendecreet).

Bovendien is voorzien dat de Vlaamse Regering nog bepalingen zal nemen ter uitvoering van het Rekendecreet.

Artikel 19

Dit artikel somt een aantal bijkomende bepalingen op die de Vlaamse overheid kan opleggen aan de organisaties. Het gaat om het behalen van het Anysurferlabel voor de website, de basisprincipes van duurzaamheid en ecologisch bewustzijn en het gebruik van de standaardlogo's en bijhorende tekst/baselines, zoals ze door de Vlaamse Regering zijn vastgelegd op alle publicaties, mededelingen, verklaringen en presentaties ongeacht de drager.

Artikel 20

In dit artikel wordt het democratiseren van de toegang tot digitale informatie expliciet aan de Vlaamse overheid toegewezen. Om invulling te geven aan het begrip 'digitale biblio-

theek voor de openbare bibliotheken binnen de Vlaamse Gemeenschap' subsidieert de Vlaamse Regering een vereniging zonder winstoogmerk die tot doel heeft het Vlaamse beleid betreffende de digitale bibliotheek te ondersteunen en uit te voeren.

De organisatie richt zich prioritair op de ondersteuning van de openbare bibliotheek in het kader van de digitale kloof en de ontwikkeling en exploitatie van het 'Bibliotheekportaal' dat een uniforme toegang biedt tot alle informatie aanwezig in de openbare bibliotheken.

De openbare bibliotheken behoren tot het 'publieke domein'. Alle openbare bibliotheken zijn gemeentelijke instellingen en ook de provincies nemen hierin hun verantwoordelijkheid, in het kader van de ontwikkeling van een streekgericht bibliotheekbeleid. Om de digitale bibliotheek te introduceren en uit te bouwen zal er vanuit het Vlaamse niveau hoe dan ook moeten worden samengewerkt met de andere bestuursniveaus. Het is dan ook evident dat de Vlaamse overheid, concreet de afdeling Volksontwikkeling en Lokaal Cultuurbeleid, een belangrijke rol zal opnemen in het sturen en begeleiden van de organisatie die de digitale bibliotheek vorm zal geven.

Artikel 21

Dit artikel omschrijft de opdrachten van de organisatie die de digitale bibliotheek vorm zal geven.

De eerste opdracht is de ondersteuning van bibliotheken als lokale plek waar het publiek kennis kan maken met en gebruik kan maken van de mogelijkheden van een digitale omgeving. Dit impliceert onder meer de promotie van het gebruik van nieuwe digitale toepassingen die relevant zijn voor de publiekswerking van lokale bibliotheken en de begeleiding van de bibliotheken hierbij door de digitale deskundigheid van de bibliotheekmedewerkers te versterken.

De tweede opdracht is publiekstoepassingen aan te bieden op het internet. Bijzondere aandacht gaat hierbij naar de uitbouw van het interbestuurlijk project Bibliotheekportalen dat aan het publiek een uniforme toegang biedt tot de collectie van hun bibliotheek en alle collecties van de Vlaamse openbare bibliotheken. In dit kader sluit de organisatie overeenkomsten met de provincies en de Vlaamse Gemeenschapscommissie waarin de financiële en projectmatige inbreng van deze overheden in het project wordt geregeld.

De derde opdracht is de ondersteuning van de bibliotheken op het vlak van collectiebeheer. Hieronder valt onder meer het onderhoud en de actualisering van Open Vlacc als een actueel kwaliteitsvol bibliografisch achtergrondbestand dat de basis is voor de volledige ontsluiting van de bibliotheekcollecties.

De vierde opdracht is in overleg met relevante partners de maatschappelijke ontwikkelingen te volgen die een invloed hebben op de openbare bibliotheken, zowel op nationaal als op internationaal vlak.

De Vlaamse Regering kan deze opdrachten verder uitwerken.

De organisatie zal haar opdrachten om de vijf jaar concretiseren in een meerjarenplan dat door de administratie moet worden goedgekeurd.

De Vlaamse Regering verleent een jaarlijkse personeels- en werkingssubsidie voor de uitvoering van het meerjarenplan en bepaalt het subsidiebedrag.

Artikel 22

Zoals de hele bibliotheeksector staan ook de bibliotheek voor personen met een leesbeperking en de bibliotheek voor langdurig zieken en personen die verblijven in een rust- en verzorgingstehuis of ziekenhuis voor belangrijke uitdagingen.

Enerzijds is de snelle en ingrijpende technologische evolutie die momenteel plaatsvindt zo mogelijk nog ingrijpender voor de bibliotheken voor bijzondere doelgroepen. Gesproken boeken op analoge drager zijn geschiedenis, de digitale dragers winnen terrein, steeds meer mensen kunnen gemakkelijker downloaden. Catalogusgegevens kunnen snel worden uitgewisseld via het internet. Fysieke ruimte wordt voor een stuk onbelangrijk of overbodig. Voor een stuk, want voor brailleboeken blijft een fysieke context een pertinente voorwaarde.

Anderzijds is er de voor een deel wijzigende en alleszins steeds groter wordende doelgroep. Door de vergrijzing van de bevolking wordt de groep slechtzienden steeds groter, en ook voor personen met dyslexie kunnen gesproken boeken en desgevallend grootletterboeken een aangename uitkomst bieden.

Om hierop te kunnen inspelen, dringen zich een aantal belangrijke strategieën en acties op, zoals:

- een gespecialiseerde dienstverlening aan bijzondere doelgroepen, vertrekkend vanuit de behoeften van de gebruiker;
- kennis van de gebruikers en hun behoeften, wat moet leiden tot een klantgerichte dienstverlening, een aanpak vanuit het oogpunt van de groeiende doelgroep zelf;
- afspraken rond collectievorming (gesproken, gedrukte en digitale) met relevante actoren;
- nauwe samenwerking met de gemeentelijke openbare bibliotheken (incl. Muntpunt vzw, Brussel) en met Zorgbib Rode Kruis-Vlaanderen;
- nauwe samenwerking met andere intermediaire organisaties (via de landelijke verenigingen) om de doelgroep beter te bereiken;
- lidmaatschap als full member van het internationaal consortium (Daisy) voor de bibliotheekvoorziening voor blinden, slechtzienden en personen met een leesbeperking.

De Vlaamse Regering subsidieert deze verenigingen zonder winstoogmerk voor hun bibliotheekwerking.

Artikel 23

Dit artikel beschrijft de opdrachten van de speciale bibliotheek voor personen met een leesbeperking.

De eerste opdracht is de doelgroep, die bestaat uit personen met een visuele of andere leesbeperking, proactief te benaderen, met aandacht voor de sociaal-culturele pluriformiteit. Dit moet leiden tot een verhoging van het bereik van de doelgroep.

De tweede opdracht is samen te werken met stakeholders en strategische partners zoals de openbare bibliotheken, de speciale bibliotheek voor langdurig zieken en personen die verblijven in een rust- en verzorgingstehuis of ziekenhuis, de rusthuizensector, dienstverle-

nende en sociaal-culturele intermediaire organisaties. Het is de bedoeling te komen tot een uitgebreidere dienstverlening.

De derde opdracht is een gediversifieerde en goed uitgebouwde collectie in de diverse aangepaste leesvormen: brailleboeken, luisterboeken en -tijdschriften, ter beschikking te stellen, onder meer op basis van overeenkomsten die de bibliotheek voor personen met een leesbeperking zal sluiten met de organisaties die lectuur in aangepaste leesvormen produceren.

Aanvullend kan de bibliotheek een beroep doen op het boekenaanbod uit Nederland of van andere organisaties en gespecialiseerde bibliotheken, zowel door aankoop, of door verkoop of ruil van de in opdracht van de organisatie in Vlaanderen aangemaakte titels.

Om een divers aanbod voor de doelgroep beschikbaar te stellen, kan de bibliotheek op termijn de Daisy- en brailleboeken aanwenden in haar digitale dienstverlening via downloaden en/of streamen, via digitale braille op aanvraag, én uitbreiden met audiokranten, luistertijdschriften, dvd's met audiodescriptie e.a. naast haar reguliere aanbod met Daisy-boeken en brailleboeken, afhankelijk van de budgettaire en technische mogelijkheden.

Om dit divers aanbod voor de doelgroep te realiseren neemt de bibliotheek het voortouw om meer onderlinge afstemming en meer efficiëntie tussen de verschillende betrokken omzettingssentra en organisaties inzake lectuurvoorziening in Vlaanderen en Brussel te bereiken door te werken binnen een samenwerkingsverband met als maatschappelijk doel: omzetting naar toegankelijke literatuur. Hefbomen hiertoe zijn onder andere de uitbouw van een overlegplatform Daisy-Vlaanderen en een Vlaamse stemcommissie.

De vierde opdracht is de technologische evolutie op te volgen, zoals de ontwikkeling van de Daisy-technologie.

De Vlaamse Regering kan deze opdrachten verder uitwerken.

Artikel 24

De speciale bibliotheek voor personen met een leesbeperking moet haar opdrachten om de vijf jaar concretiseren in een meerjarenplan dat door de administratie moet worden goedgekeurd.

De Vlaamse Regering verleent een jaarlijkse personeels- en werkingssubsidie, inclusief collectievorming, voor de uitvoering van het meerjarenplan, en bepaalt het subsidiebedrag.

De toekenning van de subsidie wordt gekoppeld aan de goedkeuring door de administratie van de overeenkomsten die de speciale bibliotheek voor personen met een leesbeperking moet sluiten met de twee organisaties die lectuur in aangepaste leesvormen produceren.

Artikel 25

Dit artikel bepaalt dat de speciale bibliotheek voor personen met een leesbeperking driejaarlijkse overeenkomsten sluit met de organisaties die lectuur in aangepaste leesvormen produceren. Deze overeenkomsten regelen de afspraken voor het aanmaken van een bepaald aantal boeken en/of luistertijdschriften in het Daisy-formaat en in braille. Zowel het aantal, de prijs, het formaat, de kwaliteit, de leveringstermijn en de beschikbaarheid

van de aangepaste lectuur zijn het resultaat van onderhandelingen en worden opgenomen in de overeenkomsten.

De speciale bibliotheek voor personen met een leesbeperking dient deze overeenkomsten in uiterlijk op 15 november van het jaar dat voorafgaat aan het eerste jaar van de looptijd van de overeenkomsten.

De administratie moet deze overeenkomsten binnen de maand goedkeuren of afkeuren en deelt haar gemotiveerde beslissing mee aan de speciale bibliotheek. Als de overeenkomsten niet worden goedgekeurd, passen de ondertekenende partijen deze aan en dient de speciale bibliotheek ze binnen de maand opnieuw in bij de administratie. We gaan ervan uit dat de overeenkomsten dan voldoen aan de opmerkingen van de administratie. Is dit niet het geval, dan kan de subsidie voor de speciale bibliotheek voor personen met een leesbeperking en voor de organisaties die lectuur in aangepaste leesvormen produceren niet worden toegekend.

Artikel 26

Dit artikel beschrijft de opdrachten van de speciale bibliotheek voor langdurig zieken en personen die verblijven in een rust- en verzorgingstehuis of ziekenhuis.

De eerste opdracht is de doelgroep die bestaat uit onder andere langdurig zieken en personen die verblijven in een rusthuis, een rust- en verzorgingstehuis of ziekenhuis, een woon- en zorgcentrum, een serviceflat, een psychiatrisch centrum, proactief te benaderen, met aandacht voor de sociaal-culturele pluriformiteit. Dit moet leiden tot een verhoging van het bereik van de doelgroep.

De tweede opdracht is met strategische partners zoals het streekgericht bibliotheekbeleid, de openbare bibliotheken, de speciale bibliotheek voor personen met een leesbeperking, de rusthuizensector, en eventueel dienstverlenende en sociaal-culturele intermediaire organisaties samen te werken. Het is de bedoeling te komen tot een uitgebreidere dienstverlening.

De derde opdracht is een gevarieerde collectie, in aangepaste leesvormen, ter beschikking te stellen van de doelgroep.

De vierde opdracht is de vrijwilligerswerking uitbouwen door een actief rekruteringsbeleid te voeren en een degelijke basisopleiding in te richten.

De Vlaamse Regering kan deze opdrachten verder uitwerken.

Artikel 27

De speciale bibliotheek voor langdurig zieken en personen die verblijven in een rust- en verzorgingstehuis of ziekenhuis moet haar opdrachten om de vijf jaar concretiseren in een meerjarenplan dat door de administratie moet worden goedgekeurd.

De Vlaamse Regering verleent een jaarlijkse personeels- en werkingssubsidie, inclusief collectievorming, voor de uitvoering van het meerjarenplan en bepaalt het subsidiebedrag.

Artikel 28

De verenigingen zonder winstoogmerk die lectuur in aangepaste leesvormen produceren, kunnen een subsidie bekomen voor hun personeel en hun werking. Het gaat in dit arti-

kel om de aanmaak van lectuur in aangepaste leesvormen, brailleboeken, luisterboeken, -kranten en -tijdschriften, zowel voor fysieke dragers als voor een digitale omgeving.

Een deel van deze subsidie werd voorheen toegekend op basis van een reglement, maar kan om begrotingstechnische redenen beter verankerd worden in het decreet Lokaal Cultuurbeleid. Een tweede deel van de subsidie werd door de speciale bibliotheek voor personen met een leesbeperking toegekend in ruil voor de aanmaak van lectuur in aangepaste leesvormen. Beide subsidies worden nu samengevoegd met de bedoeling deze efficiënter in te zetten.

Artikel 29

Dit artikel bepaalt de voorwaarden waaraan de organisaties moeten voldoen en de procedure die moet worden gevolgd voor de toekenning en de verantwoording van de subsidies.

De Vlaamse Regering bepaalt het subsidiebedrag voor de organisaties die lectuur in aangepaste leesvormen produceren en bepaalt ook het percentage van de subsidie dat opgenomen zal worden in de overeenkomsten die de speciale bibliotheek voor personen met een leesbeperking moet sluiten met de productiecentra, conform artikel 25. De speciale bibliotheek moet immers vooraf het bedrag kennen waarover ze beschikt om de onderhandelingen, over de te leveren lectuur in aangepaste leesvormen, met de productiecentra marktconform te kunnen voeren.

Naar analogie van artikel 24 wordt de toekenning van deze subsidie ook gekoppeld aan de goedkeuring door de administratie van de overeenkomsten die de speciale bibliotheek voor personen met een leesbeperking sluit met de twee organisaties die lectuur in aangepaste leesvormen produceren.

Artikel 30

Naast de financiële afrekening die door de algemene vergadering is goedgekeurd en die bestaat uit de balans, de resultatenrekening en een accountants- of revisorenverslag, vermeld in artikel 16, moeten de organisaties die lectuur in aangepaste leesvormen produceren, jaarlijks uiterlijk op 31 maart volgend op het gesubsidieerde jaar, nog twee documenten indienen:

- het voortgangsrapport dat ook vermeld wordt in artikel 16, moet hier uitdrukkelijk handelen over de uitvoering van de overeenkomsten, inclusief een overzicht van de aangemaakte lectuur in aangepaste leesvormen;
- een evaluatie van de overeenkomsten door de organisatie zelf en door de speciale bibliotheek voor personen met een leesbeperking.

Artikel 31

De Vlaamse Regering subsidieert een steunpunt voor het lokaal cultuurbeleid dat tot taak heeft de gemeenten te ondersteunen bij de invulling van de Vlaamse beleidsprioriteiten.

Dit gaat in het bijzonder over:

- de ondersteuning van gemeenten bij de invulling van het lokaal cultuurbeleid in de strategische meerjarenplanning (een proces met onder meer schepenen, cultuurbeleidscoördinatoren, adviesorganen enzovoort);
- de ondersteuning van de twee soorten culturele voorzieningen die in het decreet Lokaal Cultuurbeleid worden beschreven: de bibliotheken en de cultuur- en gemeenschapscentra;
- de ondersteuning van adviesorganen voor cultuur.

Artikel 32

Dit artikel beschrijft de opdrachten van het steunpunt voor het lokaal cultuurbeleid.

De eerste opdracht is gemeenten te ondersteunen bij de lokale invulling van de Vlaamse beleidsprioriteiten in het kader van de uitbouw van een lokaal cultuurbeleid.

Het steunpunt begeleidt het proces van strategische planning bij gemeenten die intekenen op de Vlaamse beleidsprioriteiten en adviseert gemeenten bij de uitbouw van vrijetijdsdiensten, waarbij cultuur als onderdeel van een integraal vrijetijdsbeleid aan bod komt. Dit impliceert onder meer de versterking van de deskundigheid van de medewerkers van de cultuur- en gemeenschapscentra, openbare bibliotheken, cultuurdiensten en adviesraden voor cultuur.

De tweede opdracht is gemeenten te stimuleren om in hun cultuurbeleid bijzondere aandacht te besteden aan de participatie van alle bevolkingsgroepen aan een divers en gevarieerd cultuuraanbod.

Dit behelst bijvoorbeeld de ondersteuning van het cultuurpersoneel, cultuurfunctionarissen en bibliothecarissen in de uitbouw van een werking, gesteund op een kennis gestuurd beleid, meer bepaald een vraaggericht beleid dat rekening houdt met de context van de gemeente, kennis van haar publiek en van de diverse doelgroepen via gebruikersonderzoeken of via ander studiewerk en onderzoek.

Ook het aanreiken van instrumenten om een marketingstrategie te ontwikkelen, gericht op publieksbehoud en publiekswerving, valt hieronder, evenals ervoor zorgen dat bibliotheken hun rol opnemen in de bevordering van informatiegeletterdheid, in samenspraak met lokale partners zoals Vormingplus, basiseducatie en andere relevante partners.

De derde opdracht is samen te werken met de administratie in het kader van de uitvoering van het Vlaamse beleid inzake het lokaal cultuurbeleid.

Het steunpunt zal participeren aan stuurgroepen in het kader van wetenschappelijk onderzoek met betrekking tot aspecten van het lokaal cultuurbeleid en meewerken aan de invulling en uitwerking van internationale culturele en samenwerkingsakkoorden.

De Vlaamse Regering kan deze opdrachten verder uitwerken.

Artikel 33

Het steunpunt voor het lokaal cultuurbeleid zal haar opdrachten om de vijf jaar concretiseren in een meerjarenplan dat door de administratie moet worden goedgekeurd.

De Vlaamse Regering verleent een jaarlijkse personeels- en werkingssubsidie voor de uitvoering van het meerjarenplan en bepaalt het subsidiebedrag.

Artikel 34

Dit artikel behelst de subsidiëring van een vereniging zonder winstoogmerk die tot doel heeft overleg te organiseren tussen openbare bibliotheken, wetenschappelijke bibliotheken (van universiteiten, hogescholen, wetenschappelijke instellingen, bewaarbibliotheken enzovoort), documentatiecentra en archieven.

De organisatie bevordert de netwerkvorming in de sector door de organisatie van studiedagen en activiteiten en de deelname aan intersectorale overlegorganen.

Zij zorgt voor een goede communicatie naar en over de sector en volgt ook de internationale ontwikkelingen. De organisatie vertegenwoordigt de sector van de openbare bibli-

otheken en treedt op als gesprekspartner voor de Vlaamse overheid. Daartoe moet ze minstens de helft van alle gesubsidieerde openbare bibliotheken tot lid hebben.

Artikel 35

De organisatie moet haar werking om de vijf jaar concretiseren in een meerjarenplan.

De Vlaamse Regering verleent hiervoor een jaarlijkse personeels- en werkingssubsidie en bepaalt het subsidiebedrag.

Artikel 36

Dit artikel betreft de subsidiëring van een vereniging zonder winstoogmerk die tot doel heeft een gemeenschappelijk platform te organiseren voor de aangesloten cultuurcentra.

De organisatie bevordert de netwerkvorming in de sector door de organisatie van studiedagen en activiteiten en de deelname aan intersectorale overlegorganen.

Zij zorgt voor een goede communicatie naar en over de sector en volgt ook de internationale ontwikkelingen.

De organisatie vertegenwoordigt de sector van de cultuurcentra en treedt op als gesprekspartner voor de Vlaamse overheid. Daartoe moet ze minstens de helft van alle gesubsidieerde cultuurcentra tot lid hebben.

Artikel 37

De organisatie moet haar werking om de vijf jaar concretiseren in een meerjarenplan.

De Vlaamse Regering verleent hiervoor een jaarlijkse personeels- en werkingssubsidie en bepaalt het subsidiebedrag.

Artikel 38

Om gemeenten te blijven stimuleren om hun cultuuraanbod op elkaar af te stemmen en om samen te werken rond de cultuurcommunicatie, wordt de subsidie voor intergemeentelijke culturele samenwerking behouden.

Gemeenten zullen daartoe een projectvereniging oprichten zoals bepaald in het decreet betreffende de intergemeentelijke samenwerking. Dergelijke projectvereniging moet voldoen aan een aantal voorwaarden:

- 1° het moet gaan over minimaal vier aangrenzende gemeenten, waarvan één gemeente moet behoren tot de lijst van steden en gemeenten, als bijlage bij het decreet. De bedoeling is om tot een afgebakend gebied te komen waarbij één gemeente een duidelijke centrumfunctie heeft, een trekkersrol t.a.v. de andere gemeenten voor wat betreft het ontwikkelen en op elkaar afstellen van een cultuuraanbod;
- 2° elke gemeente die deel uitmaakt van de projectvereniging moet een jaarlijkse financiële bijdrage leveren waarbij het totaal van alle bedragen die door de gemeenten worden ingebracht minstens gelijk moet zijn aan de jaarlijkse subsidie van de Vlaamse Regering, zijnde 0,33 euro per inwoner met een maximum van 82.500 euro;
- 3° samen met de subsidieaanvraag moet de projectvereniging een cultuurnota indienen bij de administratie. De cultuurnota geeft een algemene beschrijving van de activiteiten die de vereniging zal opzetten.

Artikel 39

De Vlaamse Regering zal de procedure bepalen die moet worden gevolgd voor het aanvragen en voor de toekenning van de subsidie.

Artikel 40

Gemeenten in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad die over een gesubsidieerde, Nederlandstalige openbare bibliotheek beschikken, kunnen een zesjarig cultuurbeleidsplan indienen waarin ze moeten aangeven hoe ze invulling gaan geven aan de Vlaamse beleidsprioriteiten die de Vlaamse Regering voor het gemeentelijk cultuurbeleid en de openbare bibliotheek zal bepalen.

Artikel 41

De subsidie voor het cultuurbeleidsplan is nog steeds gekoppeld aan de uitvoering van het plan. Mits te voldoen aan een aantal basisvoorwaarden, kunnen nieuwe gemeenten instappen op basis van het indienen van een cultuurbeleidsplan.

De Vlaamse Regering bepaalt de voorwaarden waaraan het plan moet voldoen.

Artikel 42

De Brusselse gemeenten kunnen aanspraak maken op een subsidie ter uitvoering van het plan. Deze subsidie bestaat uit een forfaitair bedrag dat besteed moet worden aan personeelskosten of aan werkingskosten die kaderen in de uitvoering van het cultuurbeleidsplan. Het subsidiebedrag varieert afhankelijk van het aantal inwoners van de gemeente.

Het spreekt voor zich dat uitgaven in het kader van de bibliotheek niet kunnen worden meegeteld.

Artikel 43

Elke Brusselse gemeenten kan de subsidie bekomen voor de uitvoering van het cultuurbeleidsplan op basis van dezelfde voorwaarden als in het oude decreet Lokaal Cultuurbeleid:

- 1° de gemeente moet een cultuurbeleidscoördinator in dienst hebben. Dit kan zowel door een nieuwe aanwerving als door een nieuwe aanstelling van een personeelslid dat al in dienst is. De inschaling gebeurt op minimaal het gemiddeld niveau van het leidinggevend cultuurpersoneel van de gemeente. De voorwaarden waaraan de cultuurbeleidscoördinator moet voldoen worden omschreven in het uitvoeringsbesluit;
- 2° de gemeente moet beschikken over de nodige infrastructuur die voldoet aan de voorwaarden die worden bepaald in het uitvoeringsbesluit;
- 3° de gemeente moet beschikken over een door de Vlaamse overheid gesubsidieerde bibliotheek;
- 4° de gemeente moet akkoord zijn om gegevens over het gemeentelijk cultuurbeleid ter beschikking te stellen in de vorm zoals die door de administratie zal worden gevraagd;
- 5° de gemeente moet een cultuurbeleidsplan indienen dat is goedgekeurd door de gemeenteraad en dat loopt tot het einde van het eerste jaar van de bestuursperiode die volgt op de bestuursperiode waarin het beleidsplan bij de administratie werd ingediend.

In het uitvoeringsbesluit wordt de procedure bepaald die de Brusselse gemeenten moeten volgen om aan te tonen dat ze voldoen aan de voormelde voorwaarden.

Artikel 44

Een Brusselse gemeente die voldoet aan de basisvoorwaarden van artikel 43 en een cultuurbeleidsplan heeft ingediend bij de administratie, heeft recht op de subsidie vanaf 1 januari van het jaar dat volgt op de indiening van het plan. Dit betekent dat een cultuurbeleidsplan dat wordt ingediend vóór 31 december van een bepaald jaar, aanspraak kan maken op de subsidie vanaf 1 januari daaropvolgend.

Uiterlijk op 31 maart van het jaar dat volgt op de indiening van het plan, deelt de administratie mee of het plan wordt aanvaard. Als het plan niet wordt aanvaard vervalt de subsidie vanaf de eerste van de maand volgend op de mededeling door de administratie.

De subsidie wordt uitgekeerd op basis van een verantwoordingsnota die wordt ingediend voor 1 juni van het jaar dat volgt op het uitvoeringsjaar van het cultuurbeleidsplan en waarin wordt aangetoond dat de subsidie wel degelijk werd besteed aan de uitvoering van het cultuurbeleidsplan.

Artikel 45

De Brusselse gemeenten kunnen, zoals in het verleden, aanspraak maken op subsidies voor het personeel van hun Nederlandstalige openbare bibliotheek. Zij moeten hiervoor voldoen aan de criteria die zijn bepaald voor de Vlaamse gemeenten in artikel 9.

De toekenning van de subsidie gebeurt op basis van het inwonertal van de gemeente. In geval van een samenwerkingsverband wordt het inwonertal van alle betrokken gemeenten als één geheel beschouwd.

De subsidie moet worden besteed aan de personeelsuitgaven van het personeel dat werkt binnen de personeelsformatie voor de bibliotheek die door de gemeenteraad is goedgekeurd.

Gemeenten met minder dan 10.000 inwoners kunnen aanspraak maken op een subsidiebedrag van 56.000 euro.

Voor gemeenten met 10.000 inwoners of meer wordt per inwoner een subsidiebedrag voorzien van 6,5 euro.

Daarnaast verleent de Vlaamse Regering een forfaitaire subsidie van 0,17 euro per inwoner van de gemeente ter ondersteuning van de participatie aan het Brusselse Netwerk Openbare Bibliotheken, dit is het bibliotheeksysteem dat door de Vlaamse Gemeenschapscommissie ontwikkeld is ten behoeve van de Nederlandstalige openbare bibliotheken in Brussel-Hoofdstad.

De Vlaamse Regering zal de procedure bepalen voor het aanvragen van deze subsidie en voor de toekenning en verantwoording ervan.

Artikel 46

Het is evident dat de gemeente geen subsidie kan ontvangen voor personeelsuitgaven die al gesubsidieerd worden via een andere regelgeving, zoals bijvoorbeeld de gesubsidieerde contractuelen.

Artikel 47

De Vlaamse Gemeenschapscommissie wordt in Brussel met dezelfde maatschappelijke problemstellingen geconfronteerd als in elke andere grote stad, zonder evenwel te beschikken over dezelfde bevoegdheden en instrumenten als andere lokale overheden. Bijgevolg stemt zij haar cultuurbeleid hierop af, rekening houdend met de specificiteit van de

doelgroep en het Nederlandstalige karakter weliswaar in een zeer bijzondere bestuurlijke en meertalige context. Het voorliggende decreet bestendigt de huidige situatie. Door de specifieke financiering van en toezicht op de Vlaamse Gemeenschapscommissie, en door het ontbreken van een strategische meerjarenplanning bij de Vlaamse Gemeenschapscommissie, blijven we werken met een convenant. Na de conclusies van het kerntakendebat tussen de Vlaamse Regering en de Vlaamse Gemeenschapscommissie kan dit luik worden aangepast.

De minister, bevoegd voor de cultuur, kan namens de Vlaamse Regering een convenant met de Vlaamse Gemeenschapscommissie sluiten waarin deze aangeeft hoe ze zal intekenen op de Vlaamse beleidsprioriteiten in het kader van het gemeentelijk cultuurbeleid, het cultuurcentrum en de openbare bibliotheek.

De Vlaamse Gemeenschapscommissie moet in het convenant ook aangeven hoe zij via de vzw Muntpunt voor een extra ondersteuning van het bibliotheekwerk voor de Brusselse Vlamingen zorgt. Daarnaast krijgt de Vlaamse Gemeenschapscommissie ook de opdracht om binnen het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad de opdrachten te realiseren in het kader van een streekgerichte bibliotheekwerking zoals bepaald in artikel 59 van het decreet. Het is de bedoeling dat de Vlaamse Gemeenschapscommissie gemeenten begeleidt bij de opstart van een eigen gemeentelijke bibliotheekvoorziening.

Aangezien de legislatuur van de Vlaamse Gemeenschapscommissie vijf jaar bedraagt, is de looptijd van het convenant hier op vijf jaar vastgelegd.

In het convenant wordt het subsidiebedrag en de nadere regels bepaald voor de opmaak van een cultuurbeleidsplan, de toekenning en de verantwoording van de subsidie.

Artikel 48

Voor een gemeente binnen het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad wordt voor de berekening van de subsidie voor de uitvoering van het cultuurbeleidsplan en voor de openbare bibliotheek 30% van het aantal inwoners van elke individuele gemeente in aanmerking genomen. Gelet op het grote Franstalige overwicht binnen Brussel moet 30% reeds als een hoge drempel beschouwd worden. Er worden geen individuele uitzonderingen meer toegestaan.

Artikel 49

In de grootstedelijke gebieden Antwerpen en Gent wordt op basis van de Vlaamse beleidsprioriteiten een specifiek en aangepast cultuurbeleid mogelijk. Antwerpen en Gent moeten wel voldoen aan de bepalingen van artikel 7 (het gemeentelijk cultuurbeleid) en artikel 9 (de openbare bibliotheek). Voor de functie-invulling van de cultuurcentra kan er rekening worden gehouden met de specifieke taken. Immers, in deze steden heeft de functie-invulling van dergelijke centra een vanzelfsprekend verband met de aanwezigheid van een belangrijk aanbod van culturele voorzieningen.

De Vlaamse Regering zal de subsidie voor hun lokaal cultuurbeleid bepalen en de nadere regels voor de toekenning van de subsidie.

Artikel 50

Dit artikel bepaalt dat het decreet wordt uitgevoerd binnen de perken van de kredieten die het Vlaams Parlement jaarlijks inschrijft in de begroting. Zo wordt ervoor gezorgd dat het decreet steeds uitvoerbaar is.

Artikel 51

Dit artikel bepaalt dat de in het decreet en in de te nemen uitvoeringsbesluiten vermelde subsidiebedragen worden gekoppeld aan de schommelingen van het indexcijfer der consumptieprijzen. Op deze wijze wordt een uitholling van de bedragen vermeden.

De subsidiebedragen van de organisaties met een specifieke opdracht worden vanaf 2013 gekoppeld aan het prijsindexcijfer, omdat de bepalingen die op hen betrekking hebben van toepassing zijn vanaf 1 januari 2013. De andere subsidiebedragen worden geïndexeerd met ingang van 1 januari 2014.

Artikel 52

Het beleid moet ervoor zorgen dat alle culturele actoren in de ruimste betekenis worden uitgenodigd en betrokken bij de totstandkoming, de uitvoering en de evaluatie van het cultuurbeleid. De meest voor de hand liggende organen die dat proces kunnen organiseren zijn de adviesorganen voor cultuur. Dit kan één adviesorgaan zijn voor alle cultuurbeleidsdomeinen in de gemeente of meerdere adviesorganen afhankelijk van de aanwezige cultuurbeleidsdomeinen in de gemeente. De gemeenteraad neemt het initiatief tot oprichting en moet de adviesorganen als dusdanig erkennen.

Conform het Planlastendecreet moeten de gemeenten ook aantonen dat ze de lokale belanghebbenden betrokken hebben bij de opmaak van de strategische meerjarenplanning.

Artikel 53

Conform het Cultuurpact en omdat het belangrijk is dat alle culturele actoren worden betrokken, moeten in de adviesorganen terug te vinden zijn:

- de private en publieke culturele organisaties (inclusief verenigingen) en instellingen die werken met professionelen of met vrijwilligers, en die een werking ontplooiën in de gemeente;
- deskundigen in de culturele materie die in de gemeente wonen.

Deze samenstelling vertrekt niet van het principe van vertegenwoordiging van bepaalde strekkingen en biedt de kans om geëngageerde mensen samen te brengen die zich betrokken voelen.

Voor bepaalde projecten, zoals de opmaak van de strategische meerjarenplanning, kan het gemeentebestuur via bijvoorbeeld hearings of een ad-hocwerkgroep de ruimere bevolking betrekken.

Artikel 54

Elke gemeente kan de culturele actoren op twee manieren betrekken, door:

- één adviesraad die bevoegd is voor alle cultuurbeleidsdomeinen in de gemeente;
- sectorale deelraden die bevoegd zijn voor de sectorale materie voor heel de gemeente en die op hun beurt een overkoepelende raad vormen die bevoegd is voor de algemene uitgangspunten en strategische doelstellingen van het gemeentelijk cultuurbeleid.

Artikel 55

Indien de gemeente afzonderlijke adviesorganen heeft opgericht voor jeugd en sport vallen deze buiten het overkoepelende gemeentelijke adviesorgaan. De gemeente zal zich recht-

streeks tot deze deelraden richten voor aangelegenheden i.v.m. sport en jeugd. Alle andere culturele aangelegenheden vallen onder de bevoegdheid van het gemeentelijke adviesorgaan.

Het adviesorgaan kan ook andere met cultuur verwante beleidsdomeinen behandelen.

Hoewel de gemeente niet verplicht is om advies te vragen over de gemeentelijke begroting, kan het adviesorgaan op eigen initiatief de begroting bespreken en een advies uitbrengen.

Artikel 56

Het gemeentebestuur moet advies vragen aan het gemeentelijke adviesorgaan over alle culturele aangelegenheden, met uitzondering van sport en jeugd indien hiervoor aparte adviesraden werden opgericht.

Het spreekt voor zich dat de adviesorganen ook op eigen initiatief adviezen kunnen uitbrengen.

Artikel 57

Om het belang van een goede inspraak te ondersteunen worden gemeenteraden verplicht om bij beslissingen eventuele afwijkingen op de uitgebrachte adviezen te motiveren.

Artikel 58

Het behoort tot de verantwoordelijkheid van de gemeente om de interne werkingsregels van de adviesorganen te bepalen.

Artikel 59

Het decreet bepaalt in dit artikel dat elke provincie het initiatief moet nemen tot een streekgericht bibliotheekbeleid. Deze opdracht wordt in het witboek Interne Staatshervorming specifiek toegewezen aan de provincies en vormt het legitiem kader waarbinnen de provincies hun bibliotheekbeleid kunnen ontwikkelen. In het verlengde van het kerntakendebat en het Planlastendecreet is de wijze waarop ze dit doen, de eigen verantwoordelijkheid van elke provincie.

In deze paragraaf omschrijven we eveneens de opdracht van elke provincie ter uitvoering van het streekgericht bibliotheekbeleid. Hierbij wordt rekening gehouden met de autonomie en de verantwoordelijkheid van de provincies om een eigen provinciaal beleid te voeren ter ondersteuning van de bibliotheekwerking.

Binnen deze eigen invulling vraagt het decreet wel aandacht voor de specifieke rol van de provincies inzake schaalvergroting van de bibliotheekwerking, via de ontwikkeling van provinciale bibliotheeksystemen en het stimuleren van structurele samenwerkingsverbanden tussen gemeenten.

De provinciale bibliotheeksystemen zijn immers een essentiële en cruciale schakel voor de verdere uitbouw van de digitale bibliotheek voor de openbare bibliotheken binnen de Vlaamse Gemeenschap.

Omdat het belangrijk is dat de Vlaamse overheid en de lokale besturen (gemeenten en provincies) een complementair beleid ontwikkelen, organiseert de Vlaamse Regering jaarlijks minstens één interbestuurlijk overleg.

Artikel 60

Conform het witboek Interne Staatshervorming worden ook de bevoegdheden die de provincies in de toekomst nog zullen kunnen uitvoeren decretaal verankerd.

- 1° Provincies zijn bevoegd om ondersteuning te bieden aan vormen van bovenlokale platformwerking en samenwerking in het kader van het lokaal cultuurbeleid, de cultuureducatie en cultuurcommunicatie. We denken hierbij aan werkingen zoals Vlabra'ccent, Magda (cultuureducatie),...waarbij provincies het meeste geschikte bestuur zijn om regionale noden op te sporen en er gepast op in te spelen. Deze platformen of netwerken kunnen vaak ook een opstap zijn naar verdere ondersteuning op andere niveaus. Als we over ondersteuning spreken dan bedoelen we daarmee niet alleen het geven van subsidies, maar kan de provincie ook eigen initiatieven terzake nemen of ondersteunen door bijvoorbeeld begeleiding te geven, infrastructuur of materiaal ter beschikking te stellen.
- 2° Provincies voeren een beleid naar sociaal-cultureel volwassenenwerk. Ook hier zijn provincies het meest geschikte niveau om aan organisaties die actief zijn op dat bovenlokale niveau de nodige ondersteuning te bieden. In het kader van een complementair cultuurbeleid is het de bedoeling om voor aanvragers de planlast zo laag mogelijk te houden en de ondersteuning vanuit maximaal twee niveaus te regelen. Heel wat sociaal-culturele organisaties worden op lokaal vlak door de gemeente ondersteund en op landelijke niveau door de Vlaamse Overheid. De provincie zal niet meer bevoegd zijn voor de structurele ondersteuning van deze organisaties. Onder structurele ondersteuning verstaan we in dit artikel de ondersteuning die wordt gegeven voor de reguliere werking- en/of personeelskosten van een organisatie. Via de Vlaamse regelgeving zullen er extra middelen vanuit Vlaanderen naar deze sector gaan. Provincies kunnen wel nog projectmatige ondersteuning bieden aan deze organisaties. Dit met de bedoeling om impulsen te kunnen blijven geven, te kunnen inspelen op regionale ontwikkelingen, in te zetten op witte vlekken in bepaalde regio's enzovoort.
- 3° Provincies zijn bevoegd om kwaliteitbevorderende maatregelen te nemen binnen de amateurkunstensector. Lokale besturen ondersteunen, mede onder impuls van dit decreet de vele lokale amateurkunstengroepen en amateurkunstenaars. Dit kan via subsidies, maar ook op logistiek vlak. Elke gemeente geeft autonoom invulling aan het amateurkunstenbeleid. De Vlaamse Overheid ondersteunt via het Amateurkunsten-decreet op dit ogenblik naast het Forum voor Amateurkunsten, 9 disciplinaire organisaties die landelijk werken naar de volledige sector. Provincies kunnen waar nodig gericht samenwerken met deze sectororganisaties, maar hen niet meer structureel ondersteunen voor hun werking. Ze kunnen wel nog ondersteuning bieden aan organisaties die bovenlokaal werken, maar die voor hun werking niet door de Vlaamse overheid worden ondersteund. Provincies stimuleren amateurkunstengroepen en amateurkunstenorganisaties die voor zichzelf de lat hoger willen leggen. Dit kan door financiële ondersteuning te geven, maar ook door het bieden van podiumkansen of door de organisatie van wedstrijden waarbij men zich kan meten met andere organisaties. Op die manier wordt de dynamiek in de sector verder gestimuleerd en aangewakkerd. Provincies kunnen aan deze wedstrijden ook financiële en andere stimuli koppelen.
- 4° Provincies zijn bevoegd om de professionele kunsten van bovenlokaal belang structureel te ondersteunen, uitgezonderd de organisaties of kunstenaars structureel gesubsidieerd op basis van het Kunstendecreet. Provincies kunnen deze organisaties wel nog projectmatig ondersteunen. Ook hier is het de bedoeling om tot een complementair kunstenbeleid te komen, waarbij het kader verder vorm krijgt in het nog aan te passen

Kunstendecreet, waar de nodige middelen zullen aan toegevoegd worden. Ook hier is het de bedoeling om meer duidelijkheid en minder dossierlast te scheppen naar de diverse spelers binnen het kunstenlandschap.

- 5° Ook in de circussector wordt het complementaire beleid doorgetrokken. Provincies zijn bevoegd om ondersteuning te bieden aan circusorganisaties van bovenlokaal belang, circusevenementen en circusateliers; uitgezonderd de ondersteuning aan organisaties, evenementen en ateliers structureel gesubsidieerd op basis van de vigerende regelgeving betreffende het circus.
- 6° Provincies zijn bevoegd om een regionaal cultureel-erfgoedbeleid te voeren zoals verder bepaald in de vigerende regelgeving betreffende het cultureel-erfgoedbeleid. Binnen deze sector verandert er weinig aangezien er via een protocol reeds afspraken gemaakt waren tussen de drie bestuursniveaus.
- 7° Provincies zijn bevoegd om gebiedsgerichte projecten, impulsprojecten of projecten naar bijzondere doelgroepen in het kader van het beleid naar sociaal-cultureel volwassenenwerk, het (amateur)kunstenbeleid, het circusbeleid en het cultureel-erfgoedbeleid te ondersteunen. Men kan hier rechtstreeks organisaties ondersteunen, maar men kan dit beleid bijvoorbeeld ook vorm geven door de projectmatige ondersteuning van cultuur -en gemeenschapscentra, bibliotheken, organisaties uit andere sectoren enzovoort. Hiermee wordt uitvoering gegeven aan doorbraak 41 in het witboek, waarbij wordt vastgesteld dat het voor een aantal specifieke projecten wel interessant of zelf opportuun kan zijn om vanuit meerdere bestuursniveaus projectmatige ondersteuning te bieden. Het is daarbij niet de bedoeling dat de huidige structurele ondersteuning aan bepaalde organisaties wordt omgezet in projectsubsidies. Wel moet het mogelijk zijn dat provincies projectmatige ondersteuning geven aan organisaties die structureel ondersteund worden via Vlaamse regelgeving. Projecten gaan steeds over een welomschreven doel, vallen buiten de reguliere werking van organisaties en zijn steeds eindig in de tijd. Het is niet de bedoeling dat deze subsidies aangewend worden voor activiteiten die door een andere overheid op structurele basis worden ondersteund. Impulsprojecten kunnen bijvoorbeeld gebruikt worden om in te spelen op nieuwe ontwikkelingen of om organisaties de kans te geven door te groeien naar een landelijke ondersteuning.

In het decreet is de mogelijkheid voorzien, maar niet opgelegd dat er rond deze projecten verdere modaliteiten worden bepaald in een bestuursakkoord dat aan het begin van elke beleidscyclus zal afgesloten worden tussen de Vlaamse Gemeenschap en de vijf provincies.

- 8° De Vlaamse overheid ondersteunt een aantal initiatieven waarbij provincies optreden als mede-organisator, soms samen met andere lokale besturen. Het gaat hier uitdrukkelijk niet om het louter subsidiëren van initiatieven, maar om projecten, evenementen, enzovoort, waar de provincie naast of zelfs los van een subsidie mee de trekker is van het initiatief. Dit kan doordat men de coördinatie op zich neemt of door bijvoorbeeld het projectsecretariaat te verzorgen. Het gaat om zeer waardevolle initiatieven waarbij de provincie een onmisbare partner in de organisatie is. Voorbeelden hiervan zijn Beaufort, Manifesta of een aantal initiatieven in het kader van de Grote Oorlog. Voor deze initiatieven moet een uitzondering kunnen gemaakt worden op het algemene principe waarbij maximaal twee bestuursniveaus nog interveniëren in hetzelfde proces. Het blijft echter wel belangrijk om goede afspraken te maken rond deze initiatieven. Daarom kunnen de afspraken over de samenwerking vastgelegd worden in een beheersovereenkomst met de Vlaamse minister van Cultuur, de betrokken provincie en eventueel andere betrokkenen.

Het decreet voorziet in de mogelijkheid dat de Vlaamse Regering een lijst van instellingen, diensten en organisaties samenstelt waarin de provincie participeert in een rechtspersoon. Het gaat duidelijk over bestaande instellingen en organisaties en niet over bevoegdheden. Deze instellingen en organisaties kunnen, wanneer ze voldoen aan de regelgeving ook ondersteuning ontvangen vanuit de Vlaamse Overheid. Daarbij denken we bijvoorbeeld aan provinciale musea die erkend zijn op basis van het Cultureel-erfgoeddecreet en op basis daarvan ook een subsidie ontvangen. We denken hierbij in hoofdzaak aan een aantal provinciale musea zoals GPB Zilvermuseum Sterckshof Provincie Antwerpen, maar dit kan bijvoorbeeld ook gaan over andere culturele instellingen zoals het Caermersklooster in Oost-Vlaanderen, het Dommelhof in Neerpelt en CC De Warande in Turnhout.

Artikel 61

Omdat de saldi van de subsidie voor het werkjaar 2013 pas kunnen worden toegekend in 2014 aan de hand van verantwoordingsnota's die voor 1 juni 2014 moeten worden ingestuurd, is een overgangsbepaling ingeschreven. De verplichtingen ter verantwoording van de subsidie voor het werkjaar 2013 blijven van toepassing tot eind 2014.

Dit geldt voor de saldi die worden toegekend op basis van:

- het decreet van 13 juli 2001 houdende het stimuleren van een kwalitatief en integraal lokaal cultuurbeleid;
- het decreet van 6 juli 2001 houdende ondersteuning van de federatie van erkende organisaties voor volksontwikkelingswerk en houdende ondersteuning van de Vereniging van Vlaamse Cultuurcentra;
- het reglement van 11 april 2008 voor de aanvullende tewerkstelling bij organisaties actief in het kader van de lectuurvoorziening voor personen met een leesbeperking.

Artikel 62

Dit artikel formuleert een overgangsbepaling voor de gemeenten die nog een subsidieaanvraag zouden doen voor 1 april 2012. Voor deze gemeenten blijven de subsidievoorwaarden van het decreet van 13 juli 2001 houdende het stimuleren van een kwalitatief en integraal lokaal cultuurbeleid gelden tot eind 2013. De verantwoording van de subsidie 2013 in de loop van 2014 volgt de overgangsmaatregel, bepaald in artikel 46, eerste lid.

Artikel 63

Dit artikel heft het vorige decreet Lokaal Cultuurbeleid op.

Artikel 64

Dit artikel heft het vorige uitvoeringsbesluit Lokaal Cultuurbeleid op.

Artikel 65

Dit artikel heft het ministerieel besluit op dat de structuur van het cultuurbeleidsplan vastlegde.

Artikel 66

Dit artikel heft het decreet van 6 juli 2001 op dat de subsidievoorwaarden bepaalt voor de Vereniging van Vlaamse Cultuurcentra.

Artikel 67

Dit artikel heft het besluit van de Vlaamse Regering van 14 maart 2003 gedeeltelijk op, met name de bepalingen die betrekking hebben op de Vereniging van Vlaamse Cultuurcentra.

Artikel 68

Dit artikel heft het reglement van 11 april 2008 op dat de subsidievoorwaarden bepaalt voor de organisaties die aangepaste lectuur produceren voor personen met een leesbeperking.

Artikel 69

Dit artikel bepaalt de datum van inwerkingtreding, met name 1 januari 2014, met uitzondering van de artikelen die betrekking hebben op de Vlaamse beleidsprioriteiten die, conform het Planlastendecreet, op 30 oktober 2012 in werking moeten treden.

Een aantal artikelen treedt in werking op 1 januari 2013:

- de artikelen die betrekking hebben op de organisaties met een specifieke opdracht, zodat de subsidiëring kan aansluiten op de vorige beleidsperiode. Conform artikel 14 moet het nieuwe meerjarenplan immers voor 1 oktober 2013 worden ingediend. Het artikel dat bepaalt dat de subsidiebedragen worden gekoppeld aan het prijsindexcijfer;
- de artikelen die betrekking hebben op de advisering van het cultuurbeleid.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Kris PEETERS

De Vlaamse minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur,

Joke SCHAUVLIEGE

VOORONTWERP VAN DECREET
d.d. 10 november 2011

Voorontwerp van decreet betreffende het Lokaal Cultuurbeleid

DE VLAAMSE REGERING,

Op voorstel van de Vlaamse minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur;

Na beraadslaging,

BESLUIT:

De Vlaamse minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Titel 1. Algemene bepalingen

Artikel 1. Dit decreet regelt een gemeenschapsaangelegenheid.

Art. 2. §1. Voor de toepassing van dit decreet en de uitvoeringsbesluiten ervan wordt verstaan onder:

1° lokaal cultuurbeleid: een cultuurbeleid dat steunt op deskundigheid, strategische aanpak en participatie van alle actoren, een evenwicht tussen enerzijds de culturele behoeften en anderzijds het culturele aanbod, ondersteund door de lokale overheid, en dat uitgaat van de samenhang tussen de verschillende cultuurbeleidsdomeinen;

2° gemeenschapscentrum: culturele infrastructuur die de gemeente beheert met het oog op cultuurparticipatie, gemeenschapsvorming en cultuurspreiding ten behoeve van de lokale bevolking en met bijzondere aandacht voor de culturele diversiteit;

3° cultuurcentrum: culturele infrastructuur die de gemeente beheert met het oog op cultuurparticipatie, gemeenschapsvorming en cultuurspreiding ten behoeve van de lokale bevolking en met bijzondere aandacht voor de culturele diversiteit, met daarnaast een breed en eigen cultuurspreidingsaanbod, gericht op de bevolking van een streekgericht werkingsgebied;

4° openbare bibliotheek: een basisvoorziening waar elke burger terecht kan met zijn vragen over kennis, cultuur, informatie en ontspanning. Ze bemiddelt actief bij het beantwoorden van deze vragen. De openbare bibliotheek is actief inzake

geletterdheid, cultuurspreiding en cultuurparticipatie. De bibliotheek werkt in een geest van objectiviteit en vrij van levensbeschouwelijke, politieke en commerciële invloeden;

5° administratie: de administratie, bevoegd voor de cultuur;

6° gemeente: gemeente uit het Nederlandse taalgebied, met uitzondering van de gemeenten, vermeld in titel 3, hoofdstuk 6, afdeling 1 Het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad;

7° Planlastendecreet: het decreet van 15 juli 2011 houdende vaststelling van de algemene regels waaronder in de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest periodieke plan- en rapporteringsverplichtingen aan lokale besturen kunnen worden opgelegd.

De bepalingen van het Planlastendecreet zijn van toepassing op titel 1 en 2, hoofdstuk 1, 2, 3 en afdeling 2 van hoofdstuk 6 van titel 3, titel 4 en 7 van dit decreet.

§2. Dit decreet wordt uitgevoerd binnen de perken van de beschikbare kredieten op de begroting.

De subsidiebedragen, vermeld in dit decreet, die gekoppeld worden aan bevolkingscijfers, worden berekend op 1 januari van het te subsidiëren jaar op basis van de op dat moment meest recent gepubliceerde bevolkingscijfers in het Belgisch Staatsblad.

Titel 2. Doelstelling

Art. 3. Dit decreet heeft tot doel het lokaal cultuurbeleid van de gemeente, uitgewerkt in de strategische meerjarenplanning, te ondersteunen. De ondersteuning van een kwalitatief en duurzaam lokaal cultuurbeleid gebeurt met bijzondere aandacht voor de openbare bibliotheek en het cultuurcentrum. Dit veronderstelt onder andere de aanwezigheid van de nodige deskundigheid binnen de respectieve instellingen.

Titel 3. Het lokaal cultuurbeleid

Hoofdstuk 1. Het gemeentelijk cultuurbeleid

Art. 4. Elke gemeente, alleen of in een samenwerkingsverband van een of meer andere gemeenten, kan in haar strategische meerjarenplanning aangeven hoe ze op het lokale niveau invulling zal geven aan de Vlaamse beleidsprioriteiten die de Vlaamse Regering in het kader van het gemeentelijk cultuurbeleid zal bepalen.

De Vlaamse Regering bepaalt het bedrag van de totale subsidie die wordt uitgetrokken voor de Vlaamse beleidsprioriteiten, vermeld in het eerste lid, en de criteria voor de verdeling van die subsidie onder de gemeenten.

Art. 5. Om te kunnen intekenen op de Vlaamse beleidsprioriteiten, vermeld in artikel 4, moet een gemeente:

- 1° een coördinerende rol opnemen inzake het lokaal cultuurbeleid;
- 2° de lokale belanghebbenden betrekken bij de opmaak van de strategische meerjarenplanning;
- 3° minstens 0,8 euro per inwoner besteden aan ondersteuning van particuliere verenigingen en instellingen;
- 4° beschikken over een openbare bibliotheek en een cultuurcentrum of een gemeenschapscentrum. De Vlaamse Regering specificeert de infrastructuurvoorwaarden waaraan een gemeenschapscentrum moet voldoen;
- 5° met het oog op monitoring, naast de door de gemeenteraad goedgekeurde jaarrekening, één keer per jaar algemene beleidsrelevante gegevens ter beschikking stellen over het gemeentelijk cultuurbeleid in de vorm en volgens de procedure die de Vlaamse Regering bepaalt.

Hoofdstuk 2. Het cultuurcentrum

Art. 6. Elke gemeente, opgenomen in de lijst van Steden en Gemeenten die als bijlage bij dit decreet is gevoegd, kan, alleen of in een samenwerkingsverband met een of meer aangrenzende gemeenten, in haar strategische meerjarenplanning aangeven hoe ze op het lokale niveau invulling zal geven aan de beleidsprioriteiten die de Vlaamse Regering in het kader van het cultuurcentrum zal bepalen.

De gemeenten worden ingeschaald in categorieën als vermeld in de lijst van Steden en Gemeenten, opgenomen in de bijlage die bij dit decreet is gevoegd.

De Vlaamse Regering bepaalt het bedrag van de totale subsidie die wordt uitgetrokken voor de Vlaamse beleidsprioriteiten, vermeld in het eerste lid, en de criteria voor de verdeling van die subsidie onder de gemeenten.

Art. 7. Om te kunnen intekenen op de Vlaamse beleidsprioriteiten, vermeld in artikel 6, moet een gemeente:

- 1° in staat zijn om enerzijds een eigen aanbod te realiseren waarbij een regionaal relevante staalkaart van allerlei cultuuruitingen, complementair aan de lokale en regionale behoeften, wordt aangeboden, en anderzijds de receptieve werking te ondersteunen;

2° beschikken over een cultuurcentrum waarvan de Vlaamse Regering de infrastructuurvoorwaarden specificeert naargelang van de indeling in een categorie;

3° met het oog op monitoring, naast de door de gemeenteraad goedgekeurde jaarrekening, één keer per jaar algemene beleidsrelevante gegevens ter beschikking stellen over het cultuurcentrum in de vorm en volgens de procedure die de Vlaamse Regering bepaalt.

Hoofdstuk 3. De openbare bibliotheek

Art. 8. Elke gemeente moet alleen of in een samenwerkingsverband van een of meer andere gemeenten een openbare bibliotheek organiseren. Ze kan in haar strategische meerjarenplanning aangeven hoe ze op het lokale niveau invulling zal geven aan de Vlaamse beleidsprioriteiten die de Vlaamse Regering in het kader van de openbare bibliotheek zal bepalen.

De Vlaamse Regering bepaalt het bedrag van de totale subsidie die wordt uitgetrokken voor de Vlaamse beleidsprioriteiten, vermeld in het eerste lid, en de criteria voor de verdeling van die subsidie onder de gemeenten.

Art. 9. Om te kunnen intekenen op de Vlaamse beleidsprioriteiten, vermeld in artikel 8, moet de openbare bibliotheek:

1° in staat zijn om te kunnen inspelen op maatschappelijke uitdagingen zoals de digitalisering van de samenleving;

2° een onafhankelijk en pluriform informatieaanbod ter beschikking stellen, breed en zorgvuldig samengesteld, aangepast aan de behoeften van het doelpubliek en in een niet-commerciële omgeving;

3° een onlinecatalogus aanbieden vanuit een bibliotheeksysteem, gebaseerd op de gegevens van het centraal bibliografisch achtergrondbestand Open Vlacc;

4° de raadpleging in de bibliotheek van alle informatiedragers en de uitlening van materialen en bestanden zo laagdrempelig mogelijk maken, in het bijzonder voor moeilijk bereikbare doelgroepen;

5° een optimale publieke dienstverlening garanderen op klantvriendelijke uren;

6° van de middelen, bestemd voor de aankoop van gedrukte materialen, jaarlijks minstens 75 percent van het vastgestelde budget besteden aan Nederlandstalige publicaties;

7° met het oog op monitoring, naast de door de gemeenteraad goedgekeurde jaarrekening, één keer per jaar algemene beleidsrelevante gegevens ter beschikking stellen over de openbare bibliotheek in de vorm en volgens de procedure die de Vlaamse Regering bepaalt.

Hoofdstuk 4. Organisaties met een specifieke opdracht

Afdeling 1. Algemene voorwaarden

Art. 10. Om gesubsidieerd te worden, moeten de organisaties, vermeld in artikel 11, 13, 15, 16, 18 en 20, voldoen aan de volgende voorwaarden:

1° opgericht zijn in de vorm van een vereniging zonder winstgevend doel overeenkomstig de wet van 27 juni 1921, waarbij aan de verenigingen zonder winstgevend doel en aan de instellingen van openbaar nut rechtspersoonlijkheid wordt verleend;

2° het secretariaat hebben in het Nederlandse taalgebied of in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad;

3° op zelfstandige wijze de financiën beheren en beschikken over een eigen post- of bankrekening;

4° een boekhouding voeren en die zo organiseren dat de aanwending van de subsidies op elk ogenblik financieel kan worden gecontroleerd;

5° toestaan dat de administratie en het Rekenhof de werking en de boekhouding zo nodig ter plaatse kunnen onderzoeken en de nodige gegevens ter beschikking stellen;

6° de burgerrechtelijke aansprakelijkheid van de beheerders en de medewerkers, en van de deelnemers aan de door de organisatie georganiseerde activiteiten, vermeld in artikel 1382 tot en met 1386 van het Burgerlijk Wetboek, door een verzekering laten dekken;

7° de verplichtingen nakomen die verbonden zijn aan het werkgeverschap.

Afdeling 2. De digitale bibliotheek

Art. 11. De Vlaamse Regering geeft invulling aan het begrip 'digitale bibliotheek voor de openbare bibliotheken binnen de Vlaamse Gemeenschap' en subsidieert met het oog daarop een organisatie die tot doel heeft het beleid van de Vlaamse Gemeenschap betreffende de digitale bibliotheek te ondersteunen en uit te voeren. Dat impliceert de ontwikkeling, de realisatie en het beheer van inhoudelijke en technische toepassingen, met het oog op de uitbouw van de digitale bibliotheek voor de openbare bibliotheken binnen de Vlaamse Gemeenschap.

De organisatie richt zich prioritair op de ondersteuning van de openbare bibliotheek en de ontwikkeling en exploitatie van een uniforme toegang tot alle informatie die zich in de openbare bibliotheken bevindt.

Art. 12. De Vlaamse Regering specificeert de opdracht van de organisatie, vermeld in artikel 11.

De organisatie concretiseert om de vijf jaar haar opdracht in een meerjarenplan en legt dat ter goedkeuring voor aan de administratie. Voor de uitvoering van het meerjarenplan kent de Vlaamse Regering een structurele subsidie toe voor personeel en werking.

De Vlaamse Regering bepaalt het subsidiebedrag, de voorwaarden waaraan het meerjarenplan moet voldoen en de procedure van toekenning en verantwoording van de subsidies.

Afdeling 3.

Voorzieningen voor bijzondere doelgroepen

Art. 13. Voor blinden, slechtzienden en personen met een leesbeperking subsidieert de Vlaamse Regering een organisatie met het oog op de uitbouw van een aangepaste bibliotheekvoorziening.

Voor langdurig zieken en personen die verblijven in een rustoord, een rust- en verzorgingstehuis of een ziekenhuis, subsidieert de Vlaamse Regering een organisatie met het oog op de uitbouw van een aangepaste bibliotheekvoorziening.

Art. 14. De organisaties, vermeld in artikel 13, concretiseren hun werking om de vijf jaar in een meerjarenplan en leggen dat ter goedkeuring voor aan de administratie.

Voor de uitvoering van het meerjarenplan kent de Vlaamse Regering een structurele subsidie toe voor personeel, werking en collectievorming aan de organisaties, vermeld in artikel 13.

De Vlaamse Regering bepaalt het subsidiebedrag, de voorwaarden waaraan het meerjarenplan moet voldoen en de procedure van toekenning en verantwoording van de subsidies.

Art. 15. Organisaties met rechtspersoonlijkheid en met een landelijke werking die op vraag van de organisatie, vermeld in artikel 13, eerste lid, lectuur in aangepaste leesvormen produceren, zoals brailleboeken, luisterboeken, -kranten en -tijdschriften, zowel voor fysieke dragers als voor een digitale omgeving, kunnen een subsidie verkrijgen voor het personeel dat ze daartoe extra aanstellen.

De Vlaamse Regering bepaalt het subsidiebedrag, de voorwaarden waaraan de organisaties moeten voldoen en de procedure van toekenning en verantwoording van de subsidies.

Afdeling 4. Het steunpunt voor het lokaal cultuurbeleid

Art. 16. De Vlaamse Regering subsidieert een organisatie die als doel heeft gemeenten te ondersteunen bij de lokale invulling van de Vlaamse beleidsprioriteiten in het kader van de uitbouw van een lokaal cultuurbeleid. De invulling van het lokaal cultuurbeleid binnen de strategische meerjarenplanning, de ondersteuning van de werking van cultuurcentra, openbare bibliotheken, gemeenschapscentra en adviesorganen voor cultuur staan daarbij centraal.

Art. 17. De Vlaamse Regering specificeert de opdracht van de organisatie, vermeld in artikel 16.

De organisatie concretiseert haar werking om de vijf jaar in een meerjarenplan en legt dat ter goedkeuring voor aan de administratie. Voor de uitvoering van het meerjarenplan kent de Vlaamse Regering een structurele subsidie toe voor personeel en werking.

De Vlaamse Regering bepaalt het subsidiebedrag, de voorwaarden waaraan het meerjarenplan moet voldoen en de procedure van toekenning en verantwoording van de subsidies.

Afdeling 5. Sectoraal overleg

Art. 18. De Vlaamse Regering subsidieert een organisatie die tot doel heeft:

1° een platform te organiseren voor uitwisseling van kennis en expertise tussen openbare bibliotheken, wetenschappelijke bibliotheken, documentatiediensten en archieven;

2° de leden te informeren over de werking van de organisatie;

3° op te treden als vertegenwoordiger van alle aangesloten leden ten aanzien van de overheid, en telkens als daarom gevraagd wordt.

Om gesubsidieerd te kunnen worden moet de organisatie minstens de helft van alle gesubsidieerde openbare bibliotheken tot lid hebben.

Art. 19. De organisatie, vermeld in artikel 18, concretiseert haar werking jaarlijks in een activiteitenplanning. De Vlaamse Regering kent een structurele subsidie toe voor personeel en werking.

De Vlaamse Regering bepaalt het subsidiebedrag, de procedure van toekenning en verantwoording van de subsidies, en de wijze waarop en wanneer de organisatie haar activiteitenplanning en haar begroting moet meedelen aan de administratie.

Art. 20. De Vlaamse Regering subsidieert een organisatie die als doel heeft:

1° een gemeenschappelijk gespreksplatform te organiseren voor de aangesloten cultuurcentra;

2° de leden te informeren over de werking van de organisatie;

3° op te treden als vertegenwoordiger van alle aangesloten leden ten aanzien van de overheid en telkens als daarom gevraagd wordt.

Om gesubsidieerd te kunnen worden moet de organisatie minstens de helft van alle gesubsidieerde cultuurcentra in respectievelijk de categorie A, B en C tot lid hebben.

Art. 21. De organisatie, vermeld in artikel 20, concretiseert haar werking jaarlijks in een activiteitenplanning. De Vlaamse Regering kent een structurele subsidie toe voor personeel en werking.

De Vlaamse Regering bepaalt het subsidiebedrag, de procedure van toekenning en verantwoording van de subsidies en de wijze waarop en wanneer de organisatie haar activiteitenplanning en haar begroting moet meedelen aan de administratie.

Hoofdstuk 5.

Intergemeentelijke samenwerking voor afstemming van het cultuuraanbod en de communicatie

Art. 22. Met het oog op een structurele samenwerking voor een afstemming van het cultureel aanbod en de cultuurcommunicatie kunnen gemeenten een intergemeentelijk samenwerkingsverband met rechtspersoonlijkheid oprichten.

Een samenwerkingsverband als vermeld in het eerste lid kan een jaarlijkse subsidie verkrijgen van 0,33 euro per inwoner, met een maximum van 82.500 euro, op voorwaarde dat het voldoet aan de volgende voorwaarden:

1° minimaal bestaan uit vier aangrenzende gemeenten, waarvan er één behoort tot de lijst van Steden en Gemeenten, vermeld in artikel 6;

2° door alle aangesloten gemeenten samen jaarlijks een bedrag inbrengen dat minstens gelijk is aan de jaarlijkse subsidie van de Vlaamse Regering;

3° voor een periode die loopt tot en met het eerste jaar van een nieuwe gemeentelijke legislatuur een cultuurnota indienen die beschrijft welke activiteiten het intergemeentelijk samenwerkingsverband zal opzetten in het kader van de afstemming van het cultureel aanbod en de cultuurcommunicatie voor alle deelnemende gemeenten.

Art. 23. De Vlaamse Regering bepaalt de procedure die moet worden gevolgd voor het aanvragen van de subsidie.

Hoofdstuk 6. Grootstedelijke gebieden

Afdeling 1. Het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad

Art. 24. In het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad kunnen de gemeenten een cultuurbeleidsplan indienen waarin wordt aangegeven hoe ze invulling zullen geven aan de Vlaamse beleidsprioriteiten die Vlaamse Regering voor het gemeentelijk cultuurbeleid zal bepalen.

Het cultuurbeleidsplan van de gemeenten wordt opgesteld voor een periode van zes jaar en moet afgestemd zijn op het cultuurbeleidsplan van de Vlaamse Gemeenschapscommissie, zoals bepaald in het convenant, vermeld in artikel 31.

Art. 25. De Vlaamse Regering geeft subsidies aan de gemeenten in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad voor de uitvoering van een cultuurbeleidsplan.

De Vlaamse Regering kan nadere voorwaarden bepalen waaraan een cultuurbeleidsplan moet voldoen.

Art. 26. Voor de uitvoering van het cultuurbeleidsplan wordt aan gemeenten in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad een enveloppensubsidie ter beschikking gesteld:

1° voor gemeenten vanaf 10.000 inwoners en voor samenwerkingsverbanden van gemeenten een subsidie van 56.000 euro op jaarbasis;

2° voor gemeenten met minder dan 10.000 inwoners een subsidie van 28.000 euro op jaarbasis.

De subsidie moet worden aangewend voor personeelskosten of voor andere uitgaven van de gemeente ter uitvoering van het cultuurbeleidsplan, met uitzondering van de uitgaven voor de openbare bibliotheek.

Art. 27. Om in aanmerking te komen voor de subsidie voor de uitvoering van het cultuurbeleidsplan, vermeld in artikel 26, moet een gemeente in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad beschikken over:

1° een cultuurbeleidscoördinator, ingeschaald op minimaal het gemiddelde niveau van het leidinggevende cultuurpersoneel van de gemeente, die voldoet aan de voorwaarden die door de Vlaamse Regering worden bepaald, en waarvan de taakomschrijving door de Vlaamse Regering wordt bepaald;

2° culturele infrastructuur die voldoet aan de vereisten die door de Vlaamse Regering worden bepaald;

3° een op basis van dit decreet gesubsidieerde bibliotheek;

4° een akkoord van de gemeente om gegevens over het gemeentelijk cultuurbeleid ter beschikking te stellen in de vorm die door de administratie wordt gevraagd;

5° een bij de administratie ingediend cultuurbeleidsplan, goedgekeurd door de gemeenteraad, dat afloopt op het einde van het eerste jaar van de bestuursperiode die volgt op de bestuursperiode waarin het beleidsplan bij de administratie werd ingediend.

De Vlaamse Regering bepaalt de procedure die de gemeenten moeten volgen om aan te tonen dat ze voldoen aan de voorwaarden, vermeld in het eerste lid.

Art. 28. Als een cultuurbeleidsplan voor 31 december bij de administratie is ingediend, wordt de subsidie, vermeld in artikel 26, berekend vanaf 1 januari van het jaar dat volgt op de indiening van het cultuurbeleidsplan.

Uiterlijk op 31 maart van het jaar dat volgt op de indiening van het cultuurbeleidsplan bij de administratie, deelt de administratie mee of het cultuurbeleidsplan wordt aanvaard. Als het cultuurbeleidsplan niet wordt aanvaard, vervalt de subsidie, vermeld in artikel 26, vanaf de eerste dag van de maand die volgt op de kennisgeving door de administratie.

De subsidie wordt jaarlijks uitgekeerd op basis van een verantwoordingsnota over de besteding van de subsidie die door de administratie wordt goedgekeurd. De gemeente dient de verantwoordingsnota voor 1 juni van het jaar dat volgt op een uitvoeringsjaar van het cultuurbeleidsplan, bij de administratie in.

Art. 29. De Vlaamse Regering geeft subsidies aan de gemeenten in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad voor de organisatie van de gemeentelijke openbare bibliotheek die moet voldoen aan de bepalingen, vermeld in artikel 9.

De Vlaamse Regering verleent een forfaitaire subsidie voor het personeel dat in een gemeentelijke openbare bibliotheek tewerkgesteld is binnen de personeelsformatie voor de bibliotheek die door de gemeenteraad is goedgekeurd.

Die subsidie wordt als volgt toegekend:

1° gemeenten met minder dan 10.000 inwoners ontvangen een subsidie van 56.000 euro;

2° gemeenten met 10.000 inwoners of meer ontvangen een subsidie van 6,5 euro per inwoner van de gemeente.

De Vlaamse Regering bepaalt de procedure die moet worden gevolgd voor het aanvragen van de subsidie en de procedure van toekenning en verantwoording van de subsidie.

Art. 30. Loonkosten van personen voor wie de gemeente al een subsidie ontvangt op basis van een andere regelgeving, zijn uitgesloten van de subsidie, vermeld in de artikel 26 en 29.

Art. 31. De minister, bevoegd voor de cultuur, kan namens de Vlaamse Regering een convenant sluiten met de Vlaamse Gemeenschapscommissie waarin wordt aangegeven hoe de Vlaamse Gemeenschapscommissie invulling zal geven aan de Vlaamse beleidsprioriteiten die de Vlaamse Regering bepaalt voor het gemeentelijk cultuurbeleid, het cultuurcentrum en de openbare bibliotheek.

In het convenant concretiseert de Vlaamse Gemeenschapscommissie ook:
1° de organisatie van de bibliotheekvoorziening van Muntpunt vzw;

2° de voorwaarden waaronder de Vlaamse Gemeenschapscommissie de taken kan opnemen van een streekgericht bibliotheekbeleid als vermeld in artikel 11 en 13 van het decreet van 13 juli 2001 houdende het stimuleren van een kwalitatief en integraal lokaal cultuurbeleid, zoals gewijzigd.

Voor de uitvoering van het convenant geeft de Vlaamse Regering een subsidie aan de Vlaamse Gemeenschapscommissie.

Het convenant wordt opgesteld voor een periode van vijf jaar en bepaalt het subsidiebedrag en de nadere regels voor de toekenning en de verantwoording van de subsidie.

Art. 32. Voor de individuele gemeenten in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad wordt 30% van de bevolkingscijfers, vermeld in artikel 2, §2, tweede lid, in aanmerking genomen.

Afdeling 2.

Grootstedelijke gebieden Antwerpen en Gent

Art. 33. De Vlaamse Regering zal in het kader van het lokaal cultuurbeleid Vlaamse beleidsprioriteiten bepalen voor de grootstedelijke gebieden Antwerpen en Gent. Om te kunnen intekenen op die beleidsprioriteiten moeten Antwerpen en Gent voldoen aan de bepalingen, vermeld in artikel 5 en 9.

De Vlaamse Regering bepaalt het subsidiebedrag en de criteria voor toekenning van de subsidie.

Hoofdstuk 7.

Indexering en aanpassing van de subsidiebedragen

Art. 34. De Vlaamse Regering kan de bedragen, vermeld in dit decreet, aanpassen.

Art. 35. Alle subsidiebedragen, vermeld in dit decreet, worden vanaf 1 januari 2014 gekoppeld aan hetzelfde prijsindexcijfer dat berekend en benoemd wordt voor de toepassing van artikel 2 van het koninklijk besluit van 24 december 1993 ter uitvoering van de wet van 6 januari 1989 tot vrijwaring van het concurrentievermogen.

Titel 4.

Organisatie van het overleg en de advisering van het gemeentelijk cultuurbeleid

Art. 36. Met het oog op de voorbereiding en de evaluatie van het cultuurbeleid, organiseert de gemeente inspraak en participatie met alle lokale belanghebbenden.

Art. 37. Bij de organisatie van inspraak en participatie moet de gemeente de culturele actoren betrekken die het Nederlandstalige culturele leven bevorderen:

1° alle culturele organisaties en instellingen, zowel private als publieke, die werken met vrijwilligers of met professionele beroepskrachten en die een werking ontplooiën op het grondgebied van de gemeente;

2° deskundigen inzake cultuur die in de gemeente wonen.

Art. 38. De gemeente kan de actoren, vermeld in artikel 37, op twee manieren betrekken in het cultuurbeleid:

1° door de oprichting van één gemeentelijke raad, met adviserende bevoegdheid over alle culturele materies voor de hele gemeente;

2° door de oprichting van sectorale deelraden, met adviserende bevoegdheid over hun sectorale materie voor de hele gemeente.

Vertegenwoordigers van elke deelraad vormen daarnaast een overkoepelende gemeentelijke raad met adviserende bevoegdheid over de grote lijnen van het gemeentelijk cultuurbeleid.

Art. 39. De gemeente moet, in het kader van de beleidsvoorbereiding en -evaluatie, advies vragen aan de adviesorganen over alle aangelegenheden, vermeld in artikel 4, 1° tot en met 10°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, met uitzondering van punt 7° (jeugdbeleid) en 9° (sport), als de gemeente daarvoor een afzonderlijk adviesorgaan heeft opgericht.

Art. 40. De adviesorganen kunnen ook op eigen initiatief advies uitbrengen.

Art. 41. De gemeenten moeten bij het nemen van beslissingen eventuele afwijkingen op de uitgebrachte adviezen motiveren.

Art. 42. De gemeente bepaalt de nadere voorwaarden van de werking van de adviesorganen voor cultuur.

Art. 43. Politieke mandatarissen kunnen geen deel uitmaken van de gemeentelijke adviesorganen voor cultuur. De schepenen, bevoegd voor de cultuur, kan als waarnemer uitgenodigd worden op de vergaderingen.

Titel 5. Overgangsbepalingen

Art. 44. De gemeenten die in 2013 een subsidie ontvangen krachtens artikel 21 en 67, §2, van het decreet van 13 juli 2001 houdende het stimuleren van een kwalitatief en integraal lokaal cultuurbeleid, zoals gewijzigd, worden geacht te voldoen aan de bepalingen van artikel 5.

De gemeenten die in 2013 een subsidie ontvangen krachtens artikel 30 en 30bis van het decreet van 13 juli 2001 houdende het stimuleren van een kwalitatief en integraal lokaal cultuurbeleid, zoals gewijzigd, worden geacht te voldoen aan de bepalingen van artikel 7.

De gemeenten die in 2013 een subsidie ontvangen krachtens artikel 38 en 39, §1, van het decreet van 13 juli 2001 houdende het stimuleren van een kwalitatief en integraal lokaal cultuurbeleid, zoals gewijzigd, worden geacht te voldoen aan de bepalingen van artikel 9.

Art. 45. In afwijking van artikel 47, 48 en 49 blijven de verplichtingen ter verantwoording van de subsidie voor het werkjaar 2013 op basis van het decreet van 13 juli 2001 houdende het stimuleren van een kwalitatief en integraal lokaal cultuurbeleid, zoals gewijzigd, van toepassing tot en met 31 december 2014.

In afwijking van artikel 50 en 51 blijven de verplichtingen ter verantwoording van de subsidie voor het werkjaar 2013 op basis van het decreet van 6 juli 2001 houdende ondersteuning van de federatie van erkende organisaties voor volksontwikkelingswerk en houdende ondersteuning van de Vereniging van Vlaamse Cultuurcentra, zoals gewijzigd, van toepassing tot en met 31 december 2014.

In afwijking van artikel 52 blijven de verplichtingen ter verantwoording van de subsidie voor het werkjaar 2013 op basis van het reglement van 11 april 2008 voor de aanvullende tewerkstelling bij organisaties actief in het kader van de lectuurvoorziening voor personen met een leesbeperking van toepassing tot en met 31 december 2014.

Art. 46. Met behoud van de toepassing van artikel 45, eerste lid, blijven voor de gemeenten die in 2012 een subsidieaanvraag doen op basis van het decreet van 13 juli 2001 houdende het stimuleren van een kwalitatief en integraal lokaal cultuurbeleid, de bepalingen van dat decreet gelden tot en met 31 december 2013.

Titel 6. Opheffingsbepalingen

Art. 47. Het decreet van 13 juli 2001 houdende het stimuleren van een kwalitatief en integraal lokaal cultuurbeleid, gewijzigd bij de decreten van 5 juli 2002, 20 december 2002, 21 maart 2003, 24 december 2004, 23 december 2005, 30 juni 2006, 13 juli 2007, 19 november 2010 en 18 maart 2011, wordt opgeheven, met uitzondering van artikel 11 en 13.

Art. 48. Het besluit van de Vlaamse Regering van 11 januari 2002 ter uitvoering van het decreet van 13 juli 2001 houdende het stimuleren van een kwalitatief en integraal lokaal cultuurbeleid, gewijzigd bij de besluiten van de Vlaamse Regering van 28 mei 2004, 11 juni 2004, 15 september 2006 en 7 december 2007, wordt opgeheven.

Art. 49. Het ministerieel besluit van 29 mei 2002 houdende vastlegging van de structuur van een gemeentelijk cultuurbeleidsplan, een beleidsplan van een bibliotheek en een beleidsplan van een cultuurcentrum, gewijzigd bij het ministerieel besluit van 13 februari 2007, wordt opgeheven.

Art. 50. Het decreet van 6 juli 2001 houdende ondersteuning van de federatie van erkende organisaties voor volksontwikkelingswerk en houdende ondersteuning van de Vereniging van Vlaamse Cultuurcentra, gewijzigd bij de decreten van 5 juli 2002, 29 november 2002 en 14 maart 2008, wordt opgeheven.

Art. 51. Het besluit van 14 maart 2003 ter uitvoering van het decreet houdende ondersteuning van de federatie van erkende organisaties voor volksontwikkelingswerk en houdende ondersteuning van de Vereniging van Vlaamse Cultuurcentra wordt opgeheven, voor wat betreft de Vereniging van Vlaamse Cultuurcentra.

Art. 52. Het reglement van 11 april 2008 voor de aanvullende tewerkstelling bij organisaties actief in het kader van de leetuurvoorziening voor personen met een leesbeperking wordt opgeheven.

Titel 7.

Inwerkingtredingsbepaling

Art. 53. Dit decreet treedt in werking op 1 januari 2014, met uitzondering van artikel 3, 4, tweede lid, 5, 6, derde lid, 7, 8, tweede lid, 9, 24, 31, 33 en 53 die in werking treden op 30 oktober 2012.

Brussel, (datum)

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Kris PEETERS

De Vlaamse minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur,

Joke SCHAUVLIEGE

Bijlage bij het decreet betreffende het lokaal cultuurbeleid

Lijst van Steden en Gemeenten

gemeente	inschaling
Aalst	A
Aarschot	B
Antwerpen	grootstad
Asse	C
Beersel	C
Beringen	C
Beveren	C
Bierbeek	C
Bilzen	C
Blankenberge	C
Boom	C
Bornem	B
Brasschaat	C
Bree	C
Brugge	A
Brussel	grootstad
Deinze	B
Dendermonde	B
Diest	B
Diksmuide	C
Dilbeek	A
Eeklo	B
Evergem	C
Geel	B
Genk	A
Gent	grootstad
Geraardsbergen	C
Grimbergen	A
Halle	B
Hasselt	A
Heist-op-den-Berg	C
Herentals	B
Heusden-Zolder	C
Hoogstraten	C
Houthalen-Helchteren	C
Ieper	B
Knokke-Heist	B

Koksijde	C
Kortrijk	A
Leopoldsburg	C
Leuven	A
Lier	B
Lokeren	B
Lommel	C
Maaseik	C
Maasmechelen	C
Mechelen	A
Menen	B
Mol	B
Ninove	C
Oostende	A
Oudenaarde	B
Overijse	B
Overpelt	C
Poperinge	C
Roeselare	A
Ronse	B
Schoten	C
Sint-Pieters-Leeuw	C
St-Niklaas	A
St-Truiden	B
Temse	C
Ternat	C
Tervuren	C
Tessenderlo	C
Tielt	B
Tienen	B
Tongeren	B
Torhout	C
Turnhout	A
Vilvoorde	B
Waregem	B
Wetteren	C
Wevelgem	C
Zaventem	C
Zottegem	C

Gezien om gevoegd te worden bij het decreet van (datum) betreffende het lokaal cultuurbeleid.

ADVIES VAN DE STRATEGISCHE ADVIESRAAD
VOOR CULTUUR, JEUGD, SPORT EN MEDIA

Vlaamse overheid

sarc

Strategische AdviesRaad voor
Cultuur, Jeugd, Sport en Media**Advies**

Lokaal cultuurbeleid
Lokaal jeugdbeleid
Sport voor Allen-beleid

Brussel, 8 december 2011

Inhoudsopgave

1. Situering.....	56
2. Algemene bedenkingen en aanbevelingen voor het lokale cultuur-, jeugd- en sport voor allen-beleid – Advies Algemene Raad.....	57
3. Decreet Lokaal Cultuurbeleid	
3.1. Advies Sectorraad Sociaal-Cultureel Werk	60
3.2. Advies Sectorraad Kunsten en Erfgoed.....	67
4. Decreet Lokaal Jeugdbeleid - Advies Sectorraad Sociaal-Cultureel Werk....	70
5. Decreet Sport voor Allen-Beleid - Advies Vlaamse Sportraad.....	73

1. Situering

Op 10 november 2011 beslist de Vlaamse Regering om advies te vragen aan de SARC over drie voorontwerpen van decreet:

- de ondersteuning en stimulering van het lokaal jeugdbeleid
- het lokaal cultuurbeleid
- het stimuleren en subsidiëren van een lokaal Sport voor Allen-beleid.

De voorontwerpen vervangen de huidige decreten voor het lokaal jeugd-, cultuur- en sportbeleid die niet in overeenstemming zijn met de regels voor de periodieke plannings- en rapporteringsverplichtingen die de Vlaamse overheid aan lokale besturen oplegt. Deze regels willen paal en perk stellen aan de wildgroei van allerlei verschillende planningsregelingen voor diverse sectoren waar de gemeenten, die met de Vlaamse overheid willen samenwerken, mee geconfronteerd worden.

De SARC nam al eerder een standpunt in over de mogelijke impact van de maatregelen met betrekking tot de planlastverlichting op het lokale cultuur-, jeugd- en sportbeleid.

We verwijzen naar het advies over het Groenboek Interne Staatshervorming en planlastverlichting van 21 oktober 2010. In dit advies pleit de SARC voor een impulsbeleid met blijvende ondersteuning via geoormerkte subsidies en specifiek toezicht. Hierbij wordt aangestipt dat er binnen het impulsbeleid zeker ruimte kan zijn voor planlastvermindering. Eveneens vroeg de SARC het behoud van gemeentelijke adviesraden.

In een later advies over het "Planlastdecreet" van 27 januari 2011 wordt die lijn doorgetrokken. De SARC heeft geen probleem met planlastvermindering in de mate dat het een kader biedt voor een doordacht systeem van plannen, uitvoeren, opvolgen en rapporteren. De SARC koppelt aan deze positieve houding wel de voorwaarde dat de sectorale middelen voor cultuur, jeugd, sport en erfgoed niet integreren in de algemene financiering en herhaalt het pleidooi om de lokale adviesraden te behouden. Het Planlastdecreet stelt een wijziging van de decreten lokaal cultuurbeleid, gemeentelijk jeugdbeleid en sport voor allen-beleid in het vooruitzicht. De SARC adviseert om deze sectorale decreten eerst te screenen vooraleer het Planlastdecreet goed te keuren.

Deze laatste aanbeveling is alvast niet gevolgd. De SARC wil nu nagaan of met de andere voorwaarden is rekening gehouden.

De strategische adviesraad is hiervoor niet over één nacht ijs gegaan.

Dankzij het feit dat de Vlaamse Regering de normale adviestermijn heeft gerespecteerd (30 dagen), zijn de teksten grondig besproken in alle betrokken sectorraden. De sectorraden van de SARC die betrokken zijn bij de problematiek, brengen een advies uit over het voorontwerp van decreet voor hun sector. De Sectorraad Sociaal-Cultureel Werk buigt zich over de decreten lokaal jeugdwerk en lokaal cultuurbeleid, de Sectorraad Kunsten en Erfgoed gaat eveneens over lokaal cultuurbeleid. De Vlaamse Sportraad van zijn kant neemt het nieuwe Sport voor Allen-beleid onder de loep.

De adviezen van de sectorraden zijn integraal opgenomen in dit document.

2. Algemene bedenkingen en aanbevelingen voor het lokaal cultuur-, jeugd- en sport voor allen-beleid - Advies Algemene Raad van de SARC

In de geest van het Planlastdecreet dat gemeenten een geïntegreerde meerjarenplanning oplegt, heeft de Algemene Raad van de SARC de drie decreten door een transversale bril bekeken. De raad ontwaart in de drie decreten positieve ontwikkelingen naast, jammer genoeg, ook een aantal problematische, en koppelt hieraan een aantal aanbevelingen.

Positief

- 2.1. **Vlaamse subsidies blijven overeind.** De middelen worden niet in de algemene middelen geïntegreerd. De Vlaamse Regering biedt de lokale besturen de mogelijkheid om in te zetten op de Vlaamse beleidsprioriteiten voor een lokaal beleid voor cultuur, jeugd of sport.
- 2.2. **De adviesraden blijven behouden.** In het decreet lokaal cultuurbeleid wordt nog de mogelijkheid voorzien voor één transversale gemeentelijke adviesraad voor alle culturele materies (dus ook sport en jeugd). Dit kan interessant zijn voor lokale besturen die (nog) geen jeugd- of sportbeleid voeren. De brede gemeentelijke adviesraad kan het lokale bestuur aansporen om in te tekenen op de Vlaamse beleidsprioriteiten voor jeugd of sport. In dat geval moet, met toepassing van het lokaal jeugdbeleidsdecreet of het Sport voor Allen-decreet, een jeugdraad of sportraad worden opgericht.
- 2.3. **De driedecreten bevatten bepalingen voor gegevensregistratie om het beleid te monitoren.** De SARC vindt dit een positieve ontwikkeling. Monitoring laat toe om na te gaan of de toepassing van de beleidsprioriteiten het verwachte resultaat oplevert, namelijk een lokaal cultuur-, jeugd- en sportbeleid op minstens hetzelfde kwalitatieve niveau als voorheen, dan wel of er nood is aan bijsturing of remediëring.
- 2.4. **De nieuwe methodiek,** met name de één-op-één relatie tussen de beleidsvoering en de financiële gevolgen maakt planlastverlichting mogelijk en **biedt kansen aan “zachte sectoren” om hun activiteiten zichtbaar te maken.**

Problematisch

- 2.5. **De verplichting voor de lokale besturen om met de Vlaamse subsidies personeelsleden in dienst te nemen, valt weg.** Er is dus geen garantie dat gemeenten die intekenen op de Vlaamse beleidsprioriteiten personeelsleden aanstellen om dat beleid mee vorm te geven. Vooral het cultuur-, jeugd- en sportbeleid in kleinere gemeenten dreigt hiervan de dupe te worden. Het verleden heeft al aangetoond dat goed opgeleide personeelsleden, naast infrastructuur, de draaischijf zijn voor een kwalitatief lokaal cultuur-, jeugd- of sportgebeuren. De SARC vindt het

positief dat in het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad wel nog middelen voor personeelskosten mogen worden aangewend voor het gemeentelijk cultuurbeleid.

- 2.6. Het **wegvallen van stimuli voor specifieke bevoegde diensten of ambtenaren** op gemeentelijk niveau kan totgevolg hebben dat cultuur, jeugd of sport in het meerjarenplan niet of nauwelijks aan bod komen. De vraag is of de bevoegde politieke mandataris (schep en van cultuur, jeugd of sport) voldoende 'ondersteund' zal worden om zijn of haar bevoegdheden op de meest adequate manier in het meerjarenplan in te schrijven. Dit uiteraard in de veronderstelling dat cultuur, jeugd of sport als aparte bevoegdheidsdomeinen worden aangezien.
- 2.7. **Wachten op implementatie van het Witboek Interne Staatshervorming:** er blijft nog grote onzekerheid over de rol van de provincies als katalysator voor een complementair cultuur-, jeugd- en sportbeleid. Deze onzekerheid weegt mee op de invoering van deze drie nieuwe decreten en wordt door de sectoren als zeer belastend ervaren.
- 2.8. Het inschrijven van de doelstellingen voor cultuur, jeugd en sport in een meerjarig strategisch plan vraagt ook denkwerk en overleg met de betrokken actoren. Het proces dat de totstandkoming van een gemeentelijk cultuur-, jeugd- of sportbeleidsplan oude stijl voorafging, werd door de betrokkenen niet bestempeld als planlast, maar eerder als planlust. **Het wegvallen van de verplichting om een plan te maken**, zou wel eens totgevolg kunnen hebben dat onderdelen aan de aandacht ontsnappen of, nog erger, dat ze **niet meer in het gemeentelijk meerjarenplan** voorkomen. De SARC hoopt daarom dat er nog planlust blijft.

Voorwaarden voor succes

Het is de vaste overtuiging van de SARC dat de nieuwe relatie tussen de Vlaamse en de lokale overheden enkel kan slagen mits wordt rekening gehouden met volgende aanbevelingen:

- 2.9. **Sensibilisering, informatie-uitwisseling en begeleiding.** De toepassing van het Planlastdecreet heeft een grote invloed op het lokale cultuur-, jeugd- en sportbeleid. Alle betrokkenen, zoals de politieke verantwoordelijken, de ambtenaren, de mensen in de steunpunten en federaties, de vrijwilligers op het terrein, zullen zich moeten aanpassen aan de nieuwe situatie. Het is dus belangrijk om onverwijld de nodige sensibilisering, informatie-uitwisseling en begeleiding verder te zetten of op te starten. De Vlaamse administratie, de steunpunten en belangenbehartigers, de federaties, de landelijke organisaties met lokale vertakkingen: allen hebben er belang bij om hun contacten op het lokale niveau te begeleiden bij het nieuwe plannings- en rapporteringsproces.
- 2.10. **Overleg over de beleidsprioriteiten en de verdeling van de middelen.** De beleidsprioriteiten die voortaan het lokale beleid zullen

beïnvloeden, moeten in nauw overleg met de sectoren tot stand komen. Het is van belang om de formulering van de beleidsprioriteiten af te stemmen op de lokale realiteit. **De bedoeling moet zijn om de zogenaamde zachte sectoren zoals cultuur, jeugd en sport te vervlechten in de strategische doelstellingen van het lokale strategische meerjarenplan.** Een brede benadering met oog voor mogelijke raakvlakken tussen de zachte sectoren kan hierbij een hulpmiddel zijn. Op het lokale niveau hoopt de SARC dat de plaatselijke actoren de planlast van het beleidsplan vervangen door actieplanlust. De verdeling van de middelen over de beleidsprioriteiten wordt een cruciale, aartsmoeilijke en delicate aangelegenheid waarover zeker met de betrokkenen moet worden overlegd. Verder moet op het Vlaamse niveau oog zijn voor een objectieve en efficiënte complementariteit binnen het Vlaamse verstedelijkte landschap om de mogelijkheid van een versnipperend opbod tussen steden of gemeenten uit te sluiten.

- 2.11. Het Planlastdecreet voorziet dat **de relevante onderdelen van de rapportering door de lokale besturen aan de adviesraden worden meegedeeld.** De rapportering gebeurt jaarlijks uiterlijk op 31 juli en dit vanaf 2015. De **SARC vraagt** dat de bevoegde ministers aan de SARC tijdig een concreet **voorstel** voorleggen met een adviestraject en timing, evenals een overzicht van de onderdelen die zij relevant achten om aan de SARC mee te delen.

Deze algemene bedenkingen en aanbevelingen worden verder onderbouwd, uitgewerkt, geïllustreerd en concreet gemaakt in de adviezen per decreet van de sectorraden.

3. Decreet lokaal cultuurbeleid

3.1. Advies van de Sectorraad Sociaal-Cultureel Werk

De Sectorraad Sociaal-Cultureel Werk van de SARC brengt op vraag van Vlaams minister voor Cultuur Joke Schauvliege advies uit over het voorontwerp van decreet betreffende het Lokaal Cultuurbeleid.

De Sectorraad Sociaal-Cultureel Werk hield hierover op 17 november 2011 plenaire vergadering.

Naar aanleiding van voorliggend advies over het voorontwerp van decreet betreffende het Lokaal Cultuurbeleid, vindt de sectorraad het nuttig om terug te verwijzen naar het advies dat de Algemene Raad van de SARC op 27 januari 2011 heeft uitgebracht over het Planlastdecreet. De bezorgdheid over de mogelijke implicaties op gemeentelijk niveau is ook in voorliggend advies terug te vinden en vormt een belangrijke invalshoek voor de algemene en artikelsgewijze aanbevelingen.

3.1.1. Een kwalitatief en integraal cultuurbeleid: bezorgdheid om kwaliteitsverlies

De sectorraad waardeert dat de minister met dit voorontwerp van decreet vooral continuïteit van de beleidsvoering beoogt. Uit recent onderzoek blijkt immers dat de effecten van het huidige decreet Lokaal Cultuurbeleid noemenswaardig zijn. Het Planlastdecreet heeft volgens de sectorraad echter stokken in de wielen gestoken van een eigen traject van toenemende responsabilisering en wederzijdse ondersteuning (tussen het Vlaamse en het lokale niveau). De sectorraad meent dat het voorliggende voorontwerp van decreet is opgebouwd binnen het – althans voor cultuur – foute kader dat het Planlastdecreet heeft gecreëerd. Dit voorontwerp van decreet moedigt gemeentebestuurders niet (meer) aan nog in de 'planlust' te investeren: in het samen met de culturele actoren en belangstellenden uitbouwen van een kwalitatief en integraal cultuurbeleid.

De Sectorraad Sociaal-Cultureel Werk betreurt dat dit decreet geen stimulans is voor een kwalitatief cultuurbeleid vanuit de gemeentebesturen. De sectorraad adviseert om een kwalitatief en integraal cultuurbeleid als kader voorop te stellen. De sectorraad blijft ook de noodzaak onderstrepen aan een planningstraject voor cultuur, met volle participatie van culturele actoren en belangstellenden.

3.1.2. Geen inhoudelijk houvast

De sectorraad heeft moeite met de vage formulering die in verschillende artikels terug te vinden is, waardoor het decreet geen houvast biedt voor de manier waarop culturele instellingen een beleid kunnen uitvoeren conform de Vlaamse beleidsvoorwaarden. Enkele voorbeelden:

- Art. 3: *'Dit veronderstelt onder andere de aanwezigheid van de nodige*

deskundigheid'. Er wordt niet verduidelijkt op welke deskundigheid of personeelsvoorwaarden dit betrekking heeft.

- Art. 9 4°: *'De raadpleging in de bibliotheek van alle informatiedragers en de uitlening van materialen en bestanden zo laagdrempelig mogelijk maken, in het bijzonder voor moeilijk bereikbare groepen'*. Deze vage formulering maakt niet duidelijk op welke manier dit zou moeten gebeuren.

- Art. 9 5°: *'Een optimale publieke dienstverlening garanderen op klantvriendelijke uren'*. Bestaat er dan een niet-publieke dienstverlening? En wat verstaat men onder klantvriendelijke uren? Het feit dat verschillende artikels weinig concrete informatie geven, maakt het moeilijk om er een touw aan vast te knopen.

De Sectorraad Sociaal-Cultureel Werk is ervan overtuigd dat hetdecreet een houvast moet bieden voor het uitbouwen van het lokaal cultuurbeleid. De sectorraad onderschrijft ontegensprekelijk bovenstaande bepalingen, maar betreurt dat vage formuleringen dit houvast ondermijnen. De sectorraad ziet deze graag concreter geformuleerd.

3.1.3. Te technisch decreet

Het decreet is erg technisch en procedureel uitgewerkt en mist de stimuli en maatstaven van een kwalitatief en integraal lokaal cultuurbeleid. Van de inhoudelijke denkoefening uit de memorie van toelichting is geen spoor terug te vinden in het decreet. Het decreet verschaft geen inzicht in de Vlaamse beleidsprioriteiten inzake lokaal cultuurbeleid. De beleidslijnen zullen (net zoals de vastlegging van de middelen) via uitvoeringsbesluiten worden meegedeeld. Dit houdt echter in dat het Vlaams Parlement buiten spel wordt gezet. De sectorraad vreest dat de uitvoeringsbesluiten een vrijgeleide zullen worden om beleid te voeren zonder parlementair overleg.

De Sectorraad Sociaal-Cultureel Werk adviseert om het decreet niet alleen technisch en procedureel in orde, maar ook inhoudelijk inspirerend in te vullen, strokend met de eigenheid van de sector. Het decreet moet inzicht verschaffen in de beleidsprioriteiten van Vlaanderen. Het kan niet de bedoeling zijn dat dit pas in uitvoeringsbesluiten tot uiting komt.

3.1.4. Planlastvermindering?

De sectorraad twijfelt eraan of het voorontwerp van decreet betreffende het Lokaal Cultuurbeleid meer garantie biedt op verminderde plan- en rapporteringslast en op een grotere autonomie voor de lokale besturen, dan het decreet van 13 juli 2001 houdende het stimuleren van een kwalitatief en integraal lokaal cultuurbeleid en wijzigingen. Enerzijds is het immers zo dat het voorontwerp van decreet bijkomende rapporteringsverplichtingen oplegt terwijl momenteel één document volstaat om de enveloppensubsidie te bewijzen. Anderzijds verandert, als gevolg van het Planlastdecreet, de relatie tussen de Vlaamse Gemeenschap en de gemeentebesturen: Vlaanderen biedt momenteel vooral een open en kwalitatief kader, maar zal binnenkort enkel nog beschikken over het instrument van de beleidsprioriteiten. De kans bestaat dus dat de controle hierop – in het kader van de algemene rapporteringsverplichtingen – door de lokale cultuursector scherper zal worden aangevoeld dan nu het geval is.

3.1.5. Decretalvastleggen van financiële tegemoetkoming

3.1.5.1. Decretale vastlegging middelen Vlaamse Regering

De sectorraad betreurt dat dit decreet de voorziene middelen voor het lokaal cultuurbeleid niet concretiseert. Dit in tegenstelling tot het decreet van 13 juli 2001 houdende het stimuleren van een kwalitatief en integraal lokaal cultuurbeleid en wijzigingen. De subsidiebedragen zullen worden doorverwezen naar het Besluit van de Vlaamse Regering, wat iedere vorm van parlementaire betrokkenheid uitsluit. De rechtszekerheid voor de gemeentebesturen krijgt een flinke deuk. Bedragen zijn in een besluit gemakkelijker en sneller aan te passen en bovendien gaat het niet meer om personeelssubsidies, wat een aanpassing naar beneden eenvoudiger kan maken. De sectorraad vraagt zich overigens af in hoeverre hierdoor artikels 10 en 11 van het decreet van 28 januari 1974 betreffende het Cultuurpact niet met voeten worden getreden.

De Sectorraad Sociaal-Cultureel Werk adviseert om, naar analogie van het huidige decreet, duidelijkheid te verschaffen over de middelen die de Vlaamse Regering voorziet voor gemeenten die intekenen op de Vlaamse beleidsprioriteiten. De sectorraad vraagt om de maximale subsidiebedragen per categorie op te nemen in het decreet.

3.1.5.2. Decretale vastlegging middelen gemeenten

In het decreet van 2001 schrijft de Vlaamse Regering voor dat, indien zij willen genieten van Vlaamse subsidies voor de kwalitatieve uitbouw van het lokaal cultuurbeleid, de gemeentebesturen op een aantal vlakken zelf een financiële inspanning moeten leveren. In het voorliggende voorontwerp van decreet is iedere vraag naar een gemeentelijke bijdrage weggevallen. De sectorraad is verbaasd dat de Vlaamse Regering geen zekerheid meer behoeft over de efficiëntie en het hefboomeffect van haar ingezette middelen.

De Sectorraad Sociaal-Cultureel Werk adviseert om van gemeentebesturen die intekenen op de Vlaamse beleidsprioriteiten ook een engagement voor een minimale eigen inbreng te verwachten. Deze gemeenschappelijke Vlaamse en lokale verantwoording is een belangrijke hefboom om elkaar te blijven uitdagen.

3.1.6. Witboek Interne Staatshervorming

3.1.6.1. Provinciaal cultuurbeleid?

Het voorontwerp van decreet betreffende het Lokaal Cultuurbeleid behoudt voorlopig de bepalingen met betrekking tot de provincies uit het decreet van 13 juli 2001 houdende het stimuleren van een kwalitatief en integraal lokaal cultuurbeleid en wijzigingen. Het Witboek Interne Staatshervorming zal duidelijkheid moeten scheppen over de hervormde rol van de provincies. In afwachting van het Witboek is

de sectorraad niet opgezet met de onduidelijkheid over de toekomstige verbintenissen tussen de provincie, de gemeentebesturen, het bibliotheekbeleid,...

De Sectorraad Sociaal-Cultureel Werk adviseert om zo snel mogelijk duidelijkheid te verschaffen over de vertaling van het Witboek in de decretale relatie tussen de Vlaamse Gemeenschap, de provincies en de gemeentebesturen.

3.1.6.2. Personeelsgaranties

Het Witboek Interne Staatshervorming geeft aan dat de aard van de middelen of de organisatorische structuur van het lokale bestuur (zoals de indienstneming van een specifiek personeelslid) geen voorwaarden mogen zijn voor de subsidiëring van gemeenten die intekenen op de Vlaamse beleidsprioriteiten. De sectorraad is bezorgd over deze bepaling en vreest voor nefaste gevolgen voor de tewerkstelling in het lokaal cultuurbeleid. Tegelijkertijd stelt het Witboek Interne Staatshervorming, in het kader van de doelstelling 'versterken van interbestuurlijke vertrouwen' (hoofdstuk 4.1), dat *'het geven van richtlijnen, de verplichting om ambtenaren met bepaalde competenties aan te werven en de verplichting om op een planmatige manier beleid te voeren manieren [zijn] die ervoor zorgen dat het vertrouwen van de Vlaamse overheid in de kwaliteit van het beleid dat er lokaal wordt gevoerd toeneemt'* (WIS, p. 40). Deze intentie staat haaks op het loskoppelen van de subsidies die bestemd zijn voor de loonkosten van deskundig personeel. Zo staat in de memorie van toelichting geschreven dat de *'subsidie enkel kan aangewend worden voor activiteiten, prestaties en effecten en niet meer voor personeelsuitgaven'*.

De sectorraad betreurt het dat de kwalitatieve personeelsgaranties, die geleid hebben tot de kwalitatieve ontwikkeling van de sector, verdwenen – zelfs verboden – zijn en pleit ervoor om in de Vlaamse beleidsprioriteiten ook te voorzien in deskundig personeel.

3.1.7. Onzekerheidautonomielokaalcultuurbeleid

Art. 3. Dit decreet heeft tot doel het lokaal cultuurbeleid van de gemeente, uitgewerkt in de strategische meerjarenplanning, te ondersteunen (...).

Het voorontwerp van decreet bepaalt dat de gemeenten subsidies ontvangen wanneer zij intekenen op de Vlaamse beleidsprioriteiten. De sectorraad drukt zijn waardering uit over de beleidsprioriteiten die de minister al in de Beleidsbrief Cultuur 2011 - 2012 aankondigde. Deze zijn beleidsmatig relevant en geven voldoende openheid aan lokale besturen om hier op een eigen(zinnige) manier op in te spelen. Zoals hierboven al aangegeven, heeft de sectorraad vooral bezwaar bij het principe om enkel te vertrekken van beleidsprioriteiten en het algemeen, kwalitatief en integraal kader te verlaten. Dit kan negatieve gevolgen hebben voor de rechtszekerheid van gemeentebesturen en voor de betrokkenheid van lokale actoren bij de ontwikkeling van een cultuurbeleid. Bovendien kunnen de algemene rapportageverplichtingen en controles voor gemeentebesturen eerder de autonomie van de gemeentebesturen op het vlak van cultuur beperken, gelet op de – intussen – goede, volwassen en open relatie tussen de Vlaamse cultuuradministratie en de lokale besturen.

De Sectorraad Sociaal-Cultureel Werk vraagt zich af in hoeverre de bestaande goede relatie tussen gemeentebesturen en de Vlaamse cultuuroverheid niet ondergesneeuwd dreigt te worden door de algemene rapportage- en controleregels.

3.1.8. Deskundige personeelondersteuning

Art. 3. (...) De ondersteuning van een kwalitatief en duurzaam lokaal cultuurbeleid gebeurt met bijzondere aandacht voor de openbare bibliotheek en het cultuurcentrum. Dit veronderstelt onder andere de aanwezigheid van de nodige deskundigheid binnen de respectieve instellingen.

De Sectorraad Sociaal-Cultureel Werk stelt voor om de laatste zin van artikel 3 als volgt te formuleren: **“dit veronderstelt in ieder geval de aanwezigheid van het nodige deskundig personeel binnen de respectieve instellingen”**.

3.1.9. Voorwaardenintekening Vlaamse beleidsprioriteiten

Art. 7. Om te kunnen intekenen op de Vlaamse beleidsprioriteiten, vermeld in artikel 6, moet een gemeente:

1° in staat zijn om enerzijds een eigen aanbod te realiseren waarbij een regionaal relevante staalkaart van allerlei cultuuruitingen, complementair aan de lokale en regionale behoeften, wordt aangeboden, en anderzijds de receptieve werking te ondersteunen;

Deze voorwaarde wordt verder geconcretiseerd in de memorie van toelichting waarin opnieuw verwezen wordt naar de noodzakelijke deskundigheid:

De gemeente moet over de nodige deskundigheid beschikken om de twee cruciale functies van een cultuurcentrum te kunnen uitvoeren. In het kader van een duurzaam beleid is het aangewezen dat het lokale bestuur beschikt over de vereiste deskundigheid met betrekking tot de werking van het cultuurcentrum.

De Sectorraad Sociaal-Cultureel Werk stelt voor om in de memorie van toelichting ‘*de twee cruciale functies*’ te vervangen door ‘*de basisfuncties*’. Dit opdat men niet verkeerdelijk de link zou leggen tussen ‘twee cruciale functies’ en ‘twee personeelsfuncties’ – een voor het eigen aanbod en een voor de receptieve werking.

2° beschikken over een cultuurcentrum waarvan de Vlaamse Regering de infrastructuurvoorwaarden specificeert naargelang van de indeling in een categorie.

De Sectorraad Sociaal-Cultureel Werk adviseert om, aangezien het om een toetredingsvoorwaarde gaat die de gemeentelijke legislatuur overschrijdt, deze infrastructuurvoorwaarden per categorie op te nemen in het decreet. Deze materie moet immers het voorwerp zijn van een decreet en niet van een uitvoeringsbesluit.

3° met het oog op monitoring, naast de door de gemeenteraad goedgekeurde jaarrekening, één keer per jaar algemene beleidsrelevante gegevens ter beschikking stellen over het cultuurcentrum in de vorm en volgens de procedure die de Vlaamse Regering bepaalt.

De sectorraad staat positief ten aanzien van de decretale verplichting om jaarlijks beleidsrelevante gegevens ter beschikking te stellen. Dit moet absoluut behouden blijven, aangezien dit op lange termijn de kwaliteit en deskundigheid ten goede komt. Bovendien kan via deze weg de impact van deze decreetswijziging worden gemeten.

De Sectorraad Sociaal-Cultureel Werk schaart zich achter het monitoren van het gemeentelijk cultuurbeleid, de bibliotheken en de cultuurcentra, en raadt aan om ook gemeenschapscentra in te schakelen bij het verzamelen, verwerken en ter beschikking stellen van registratiegegevens.

Tot slot dringt de sectorraad aan op een minimale omschrijving van de bevoegdheden van het bestuursorgaan zoals ze in het decreet van 2001 zijn opgenomen, strokend met het decreet van 28 januari 1974 betreffende het Cultuurpact. De bevoegdheid van het bestuursorgaan voor de eigen programmering op voordracht van de leidende cultuurfunctionaris is immers een noodzakelijke garantie om niet te vervallen in zuiver politieke besluitvorming wat betreft de inhoudelijke werking. Dit moet bovendien de actieve betrokkenheid van het middenveld garanderen, zowel op adviserend als besluitvormend niveau. Uit de praktijk blijkt namelijk dat het gemeentedecreet op dit vlak onvoldoende garanties biedt.

De Sectorraad Sociaal-Cultureel Werk stelt voor om aan artikel 7 een 4° toe te voegen:

4° beschikken over een beheersorgaan voor het cultuurcentrum conform de bepalingen van het decreet van 28 januari 1974 betreffende het Cultuurpact.

3.1.10. Definitie en voorwaarden Vereniging van Vlaamse Cultuur- en Gemeenschapscentra

Art. 20. De Vlaamse Regering subsidieert een organisatie die als doel heeft:

1° een gemeenschappelijk gespreksplatform te organiseren voor de aangesloten cultuurcentra; (...)

De sectorraad is van oordeel dat de Vereniging van Vlaamse Cultuur- en Gemeenschapscentra een ruimere functie kent dan het bieden van een gespreksplatform.

De Sectorraad Sociaal-Cultureel Werk stelt voor om ‘gespreksplatform’ te vervangen door het ruimere begrip ‘platform’, zodat de vlag de lading beter dekt.

(...) Om gesubsidieerd te kunnen worden moet de organisatie minstens de helft van alle gesubsidieerde cultuurcentra in respectievelijk de categorie A, B en C tot lid hebben.

De sectorraad merkt op dat deze laatste bepaling een stap verder gaat dan de huidige regeling die stelt dat de organisatie *'meer dan de helft van alle, volgens het in het eerste lid bedoelde decreet van 13 juli 2001 gesubsidieerde cultuurcentra tot lid hebben'*. De categoriale meerderheidsvereiste, opgenomen in het voorontwerp van decreet, impliceert dus dat een (kleine) minderheid van cultuurcentra de werking van de belangenbehartiger voor de hele werksoort definitief onmogelijk kan maken. Bij het platform voor uitwisseling van kennis en expertise tussen de openbare bibliotheken is dit overigens niet het geval.

De Sectorraad Sociaal-Cultureel Werk vindt het jammer dat dit artikel ruimte laat voor een blokkeringsminderheid. De sectorraad adviseert om, naar analogie van de openbare bibliotheken, het lidmaatschap te eisen van minstens de helft van alle gesubsidieerde cultuurcentra, ongeacht de categorie. De sectorraad stelt voor om in de laatste zin van artikel 20 te schrappen: *"in respectievelijk de categorie A, B en C"*.

3.1.11. Ondersteuning gemeentelijke adviesorganen

Art. 38. De gemeente kan de actoren, vermeld in artikel 37, op twee manieren betrekken in het cultuurbeleid:

1° door de oprichting van één gemeentelijke raad, met adviserende bevoegdheid over alle culturele materies voor de hele gemeente;

2° door de oprichting van sectorale deelraden, met adviserende bevoegdheid over hun sectorale materie voor de hele gemeente.

De sectorraad is verheugd dat cultuurraden nog steeds expliciet zijn opgenomen in het decreet. Hiermee onderstreept de Vlaamse overheid het blijvende belang van duurzame inspraak en participatie, uitgewerkt conform het Cultuurpact. In het Decreet Lokaal Jeugdbeleid-leest de sectorraad dat gemeentebesturen moeten aangeven op welke manier zij adviesinstanties ondersteunen. Dit acht de sectorraad ook voor het Decreet Lokaal Cultuurbeleid wenselijk.

De Sectorraad Sociaal-Cultureel Werk adviseert om in het Decreet Lokaal Cultuurbeleid de opdracht op te nemen dat gemeentebesturen de manier waarop zij adviesinstanties ondersteunen, moeten expliciteren.

3.1.12. Tot slot

De Sectorraad Sociaal-Cultureel Werk erkent de verdiensten van dit decreet op het vlak van continuïteit van de beleidsvoering en de aandacht voor administratieve vereenvoudiging. Toch maakt de sectorraad zich ernstig zorgen over het mogelijke verlies aan kwaliteit door het schrappen van een reeks verworvenheden die de voorbije decennia, tot op vandaag, een bloeiend en kwaliteitsvol lokaal cultuurgebeuren mogelijk hebben gemaakt.

Ook andere sectoren zoals Jeugd of Sport, die zich eveneens naar het Planlastdecreet moeten schikken, delen deze bezorgdheid. De Sectorraad Sociaal-Cultureel Werk onderschrijft de algemene bedenkingen die aan dit advies van de SARC voorafgaan en hoopt dat het gezamenlijke pleidooi voor planlastvermindering met garanties voor een kwalitatief lokaal cultuur-, jeugd- en sportbeleid, bij de beleidsmakers niet in dovemansoren zal vallen.

3.2. Advies van de Sectorraad Kunsten en Erfgoed

De Sectorraad Kunsten en Erfgoed van de SARC spreekt zich via een schriftelijke procedure uit over de aanpassingen aan het Decreet Lokaal Cultuurbeleid. Hij kon zich daarvoor baseren op het advies dat de Sectorraad Sociaal-Cultureel Werk voorbereide.

De sectorraad erkent de verdiensten van dit decreet op het vlak van continuïteit van de beleidsvoering en de aandacht voor administratieve vereenvoudiging. Toch maakt de sectorraad zich ernstig zorgen over het mogelijke verlies aan kwaliteit door het schrappen van een reeks verworvenheden die de voorbije decennia, tot op vandaag, een bloeiend en kwaliteitsvol lokaal cultuurgebeuren mogelijk hebben gemaakt. De andere sectoren zoals Jeugd of Sport, die zich eveneens naar het Planlastdecreet moeten schikken, delen deze bezorgdheid. De Sectorraad Kunsten en Erfgoed ondersteunt het advies van de Sectorraad Sociaal-Cultureel Werk aangaande het lokaal cultuurbeleid en onderschrijft de algemene bedenkingen die aan dit advies van de SARC voorafgaan en die door collega-sectorraden verder worden uitgewerkt. Hij hoopt dat het gezamenlijke pleidooi voor planlastvermindering met garanties voor een kwalitatief lokaal cultuur-, jeugd- en sportbeleid bij de beleidsmakers gehoorvindt.

Daarnaast uit de sectorraad, vanuit zijn specifieke invalshoek en aansluitend bij deze adviezen, volgende bezorgdheden.

3.2.1. Bezorgdheid om kwaliteitsverlies en gebrek aan inhoudelijke invulling

3.2.1.1. Het kunsten- en erfgoedlandschap heeft baat bij een kwalitatief en professioneel lokaal cultuurbeleid waar de ambities van onder andere de culturele centra toch nog verder kunnen reiken dan de kerktoeren. Alle stimuli daartoe vanuit Vlaamse hoek worden door deze decreetswijziging echter geminimaliseerd.

3.2.1.2. Naast de kwaliteit is vooral van belang dat de lokale besturen cultuur een plaats moeten blijven geven in het beleid. Indien ze hiervoor echter geen enkele kwaliteitsregel moeten volgen aangaande personeel of de aard van het culturele werk dat wordt gesteund, vreest de sectorraad voor een zeer lokale en *lowprofile* invulling. Enige kwaliteit en diversiteit in het landschap is dan volledig afhankelijk van de interesse van de lokale besturen. De Sectorraad Kunsten en Erfgoed zegt daarbij het vertrouwen in de lokale besturen niet op, maar vreest wel dat een gebrek aan bepaalde garanties, zeker in crisistijden, zeer nadelig kan uitdraaien voor de cultuursector. Doorschuiven van bevoegdheden naar lokale overheden moet daarom ook de nodige regels naar respect, vrijheid en diversiteit inhouden.

3.2.2. Responsabilisering, maar ook controle en verantwoording

- 3.2.2.1. De responsabilisering van de steden en gemeenten wordt verhoogd, maar daar staat volgens de sectorraad te weinig tegenover, zoals meer overleg, helderheid of verantwoording ten aanzien van de lokale culturele actoren.

Zo vermeldt de Memorie van Toelichting bij art. 2: 'Het is dus belangrijk dat de gemeente die intekent op de Vlaamse beleidsprioriteiten, in nauwe samenspraak met alle culturele actoren bepaalt hoe op het lokale niveau kan worden meegewerkt aan de uitvoering van die Vlaamse beleidsdoelstelling.'

Maar wie zijn die actoren, en wat is de exacte verplichting?

- 3.2.2.2. De inspraak van de lokale actoren op de invulling die de lokale besturen geven aan de Vlaamse beleidsprioriteiten, is minstens even belangrijk.

Volgens de sectorraad brengt dat geen extra planlast mee voor de gemeenten (de Algemene Raad spreekt terecht van 'planlust'), maar schept het integendeel veel meer duidelijkheid voor zowel de lokale actoren als voor de lokale en Vlaamse overheden. Als bijvoorbeeld beleidsprioriteiten worden vastgelegd op het vlak van cultuurparticipatie, dan moet duidelijk zijn welke de verwachtingen zijn van enerzijds de gemeenten, en anderzijds de Vlaamse overheid en niet te vergeten de instellingen zelf.

3.2.3. Verdeling van de middelen

- 3.2.3.1. In artikel 5, 3° wordt bepaald dat er steun van *minstens* 0,8 €/inwoner wordt voorzien voor ondersteuning van particuliere verenigingen en instellingen. Dit bedrag lijkt de sectorraad echter een onderschatting van de reële kosten van een goed beleid en men vreest dat dit richtinggevend wordt. De sectorraad pleit ervoor om nu geen bedrag te noemen maar dit in overleg met de sector vast te stellen. Verder vindt men een lineaire verdeling van middelen op basis van het aantal inwoners niet altijd een goede zaak. Zo zullen de 'groten' nog groter worden en bovendien sluit het differentiatie uit. Bij de bepaling van de hoogte van de subsidies per beleidsdomein moeten de specifieke noden van deze initiatieven doorslaggevend zijn, en is de relatie tot de inwoners minder belangrijk.

- 3.2.3.2. Het decreet voorziet specifieke bepalingen omtrent de grote steden (art. 33). De sectorraad vraagt echter ook aandacht (en dus extra middelen) voor de steden, de gemeenten of de intergemeentelijke samenwerkingsverbanden die specifieke expertise hebben ontwikkeld binnen bepaalde beleidsprioriteiten. Hier moet de Vlaamse overheid een belangrijke rol spelen.

3.2.3.3. Voor die materie in het lokaal cultuurbeleid die de plaatselijke context overstijgt, blijft de Vlaamse overheid vanuit haar helikopterpositie eveneens verantwoordelijk voor het vermijden van een geld- en energievretende concurrentieslag of een opbodpolitiek tussen steden en gemeenten. Zij is in principe goed geplaatst om een objectieve en efficiënte complementariteit binnen het Vlaamse verstedelijkte landschap te waarborgen.

Het stellen van prioriteiten is één ding, het zorgen voor de nodige verspreiding en het tegengaan van versnippering is een ander verhaal. Bij het herstructureren van de middelen voor het lokaal cultuurbeleid moet ook hier de nodige aandacht aan geschonken worden.

3.2.3. Steunpunt Lokaal Cultuurbeleid

In het kader van artikel 16 aangaande het steunpunt voor het lokaal cultuurbeleid, vraagt de Sectorraad Kunsten en Erfgoed bij de ondersteuning van de lokale invulling van de Vlaamse beleidsprioriteiten specifieke aandacht voor de ondersteuning van de werkvormen die in het Kunstendecreet en het Cultureel Erfgoeddecreet voorzien zijn.

4. Decreet lokaal jeugdbeleid - Advies van de Sectorraad Sociaal-Cultureel Werk

De SARC Sectorraad Sociaal-Cultureel Werk brengt op vraag van Vlaams minister Pascal Smet advies uit over het voorontwerp van decreet houdende de ondersteuning en de stimulering van het lokaal jeugdbeleid.

De Sectorraad Sociaal-Cultureel Werk hield hierover op 17 november 2011 plenaire vergadering. De Sectorraad Sociaal-Cultureel Werk sluit zich aan bij het advies verstrekt door de Vlaamse Jeugdraad en benadrukt enkele aandachtspunten.

Net als de Vlaamse Jeugdraad waardeert de Sectorraad Sociaal-Cultureel Werk de opname van de beleidsprioriteiten, namelijk *ondersteuning van het jeugdwerk in algemene zin en bevordering van de participatie aan het jeugdwerk van kinderen en jongeren in maatschappelijk kwetsbare situaties*. Ook het opgenomen artikel rond de verplichte jeugdraad en de verplichte adviesvraag draagt de goedkeuring weg van de sectorraad. Toch worden deze maatregelen onvoldoende bevonden als garantie op een beter decreet voor lokaal en provinciaal cultuurbeleid. Daarom heeft de Sectorraad Sociaal-Cultureel Werk in samenspraak met de Jeugdraad beslist om een negatief advies uit te brengen.

4.1. Expliciete inspraak en betrokkenheid van kinderen, jongeren en het jeugdwerk bij de voorbereiding, implementatie, uitwerking en evaluatie van het beleid

4.1.1 Inspraak kinderen en jongeren

De sectorraad stelt voor om van inspraak van en overleg met kinderen en jongeren een decretale subsidievoorwaarde te maken, door volgende paragraaf op te nemen in het nieuwe decreet: *‘Om aanspraak te maken op de middelen gekoppeld aan de beleidsprioriteiten Jeugd, is de gemeente verplicht inspraak te organiseren met:*
1° de particuliere plaatselijke en intergemeentelijke jeugdwerkinitiatieven;
2° kinderen en jongeren van drie tot dertig jaar;
3° deskundigen inzake kinderen, jongeren en jeugdwerk;
4° de gemeentelijke jeugdraad.
De Vlaamse regering bepaalt de voorwaarden waaraan inspraak en overleg moeten voldoen.’

De Sectorraad Sociaal-Cultureel Werk adviseert om inspraak van kinderen en jongeren bij de opmaak van het meerjarenplan in te stellen als voorwaarde om in te tekenen op de beleidsprioriteiten.

4.1.2 Gemeentelijke jeugdraad

De sectorraad stelt voor om artikel 5§3 *‘Het college van burgemeester en schepenen vraagt advies aan de jeugdraad over alle aangelegenheden die betrekking hebben op het jeugdbeleid, ook bij de opmaak van het meerjarenplan’* te wijzigen in:

'Het college van burgemeester en schepenen vraagt advies aan de jeugdraad over alle aangelegenheden die betrekking hebben op het jeugdbeleid, -ten minste bij de opmaak en goedkeuring van het meerjarenplan, de goedkeuring rond de beleidsprioriteiten jeugd en de jaarrekening'.

De Sectorraad Sociaal-Cultureel Werk adviseert om de jeugdraad, als garantie voor beleidsparticipatie van kinderen en jongeren, advies te laten geven over ten minste het jeugdbeleid, het meerjarenplan, de beleidsprioriteiten en de jaarrekening.

4.2. Middelen ter ondersteuning van het jeugdwerk

4.2.1 Verdeling van middelen

De Sectorraad Sociaal-Cultureel Werk vindt de garantie op voldoende middelen voor de twee in het decreet opgenomen beleidsprioriteiten erg belangrijk. De sectorraad pleit voor een duidelijke verdeelsleutel die de middelen voor de ondersteuning van het lokale jeugdwerk garandeert.

De Sectorraad Sociaal-Cultureel Werk adviseert om een duidelijke verdeelsleutel met garantie op voldoende ondersteuning voor het lokale jeugdwerk te bepalen.

4.2.2 Alternatief voor gemeenten die niet intekenen op Vlaamse beleidsprioriteiten

Het huidige decreet voorziet dat plaatselijke en intergemeentelijke jeugdwerkinitiatieven de kans krijgen om zelf een beleidsplan te schrijven indien het gemeentebestuur er geen indient. In dit geval gaat de subsidie, waarvan het bedrag beperkt is tot 80% van de subsidie die aan een gemeentebestuur wordt uitbetaald, rechtstreeks naar deze jeugdwerkinitiatieven.

De sectorraad voegt graag volgende paragraaf toe aan het decreet: *'Wanneer gemeenten niet intekenen op de beleidsprioriteit ondersteuning van het jeugdwerk, kunnen de plaatselijke en intergemeentelijke jeugdwerkinitiatieven met een bereik of actieve werking in die gemeente, een gezamenlijk jeugdwerkplan indienen bij de Vlaamse Regering. Dit plan licht toe hoe de jeugdwerkinitiatieven gezamenlijk intekenen in deze beleidsprioriteit'.*

De Sectorraad Sociaal-Cultureel Werk adviseert om een financiële garantie op te nemen in het decreet voor het jeugdwerk in gemeenten die niet inzetten op jeugd(werk)beleid.

4.3. Ondersteuning en ontwikkeling bovenlokaal jeugdwerk

De sectorraad onderschrijft de bezorgdheid van de Vlaamse Jeugdraad over het provinciaal jeugdbeleid en vindt het eveneens belangrijk dat provincies ook in de toekomst het bovenlokaal jeugd(werk)beleid verder kunnen ondersteunen, faciliteren en stimuleren. Voorlopig blijven de bepalingen van het huidige decreet lokaal-provinciaal jeugdbeleid behouden (zie artikel 8). Het is momenteel nog onduidelijk welke impact het Witboek Interne Staatshervorming zal hebben op de hervormde rol

van de provincies. Enerzijds hekelt de sectorraad de onduidelijkheid over het betrekken van kinderen en jongeren bij de opmaak en uitvoering van het provinciaal jeugdbeleid. Anderzijds maakt de sectorraad zich ook zorgen over de financiële implicaties van de toekomstige wijzigingen van de artikels voor het jeugdwerk op provinciaal niveau. Financiële impactanalyses en scenario's die de basis vormen voor de besprekingen rond de verdere aanpassingen van het decreet lokaal-provinciaal jeugdbeleid, zijn dringend aan de orde. Voor de sectorraad staat vast dat de aanpassingen van het sectordecreet aan het Witboek Interne Staatshervorming en het Planlastdecreet geen financiële impact mogen hebben op de bovenlokale en provinciale werkingen.

De Sectorraad Sociaal-Cultureel Werk adviseert om zo snel mogelijk duidelijkheid te verschaffen over het te voeren provinciaal jeugdbeleid. De sectorraad pleit voor een decretale verankering van het provinciaal jeugdbeleid, met financiële garanties voor de bovenlokale en provinciale werkingen.

4.4. Tot slot

De Sectorraad Sociaal-Cultureel Werk erkent de verdiensten van dit decreet op het vlak van administratieve vereenvoudiging, maar maakt zich ernstig zorgen over het mogelijke verlies aan kwaliteit door het schrappen van een reeks verworvenheden die de voorbije decennia, tot op vandaag, een bloeiend en kwaliteitsvol lokaal jeugdbeleid mogelijk hebben gemaakt.

Ook andere sectoren zoals Cultuur of Sport, die zich eveneens naar het Planlastdecreet moeten schikken, delen deze bezorgdheid. De Sectorraad Sociaal-Cultureel Werk onderschrijft de algemene bedenkingen die aan dit advies van de SARC voorafgaan en hoopt dat het gezamenlijke pleidooi voor planlastvermindering met garanties voor een kwalitatief lokaal cultuur-, jeugd- en sportbeleid, bij de beleidmakers niet in dovemansoren zal vallen.

5. Decreet Sport voor Allen-beleid - Advies van de Vlaamse Sportraad

Vlaams minister Philippe Muyters vroeg de SARC-Vlaamse Sportraad op 10 november 2011 om advies over dit ontwerp van decreet.

De Vlaamse Sportraad had op 22 november 2011 een gesprek over het ontwerp met Nicole Bossaerts van het kabinet-Muyters en met Sonia Vanden Broeck van de Bloso-administratie, afdeling Subsidiëring.

De Vlaamse Sportraad bracht op zijn plenaire vergadering van 22 november 2011 het volgende advies uit.

Na jaren van decretale turbulentiewerd, in memoranda en beleidsverklaringen allerhande naar aanleiding van het aantreden van de huidige Vlaamse Regering, op een decretale rustperiode aangedrongen. Het Planlastdecreet besliste daar anders over. Decreten uit de sportsector, uit Cultuur en Jeugd, moesten met het Planlastdecreet in overeenstemming worden gebracht, met als hoofddoel administratieve vereenvoudiging, autonomie én meer verantwoordelijkheid voor de gemeenten. De sportsector maakte van de gelegenheid gebruik om nog enkele inhoudelijke aanpassingen door te voeren.

Het Sport voor Allen-decreet is een basisdecreet. Samen met het decreet voor de sportfederaties vormt het de hoeksteen van het Vlaamse sportbeleid. Bij de herwerking gingen de redacteurs niet over één nacht ijs. Aan de voorliggende tekst ging uitgebreid overleg vooraf, met alle betrokken actoren. Het resultaat is een evenwichtig en kernachtig document. Het beantwoordt aan het Planlastdecreet en past de principes toe van responsabilisering, autonomie, en regiefunctie van de gemeenten, conform het Witboek Interne Staatshervorming, dat nog op implementatie wacht.

De Vlaamse Sportraad geeft het ontwerpdecreet een genuanceerd positief advies, maar niet zonder op enkele bedreigingen en risico's te wijzen die bijzondere aandacht vereisen, waaronder de nefaste gevolgen van het eenzijdig schrappen van de provincies.

5.1. Kwaliteit

De erkenningsvereisten voor gemeenten worden serieus afgezwakt. Men krijgt de indruk dat de klok 30 jaar wordt teruggedraaid. Een professionele sportdienst uitbouwen, gekwalificeerde sportfunctionarissen aanwerven, het hoeft allemaal niet meer om voor subsidiëring in aanmerking te komen. Verworvenheden op het vlak van kwaliteit, waar jaren verbeten strijd aan voorafgingen, worden zonder veel commentaar overboord gegooit: onafhankelijke sportdienst, gekwalificeerde sportfunctionaris, specifiek sportbeleidsplan, ... De praktijk zal aantonen of dat een goede beslissing is, maar de Vlaamse Sportraad vreest het ergste. Vooral kleine gemeenten met een beperkt budget zullen misschien moeilijk aan de verleiding kunnen weerstaan om de sport bij een andere entiteit onder te brengen, i.p.v. een onafhankelijke sportdienst in stand te houden. In elk geval moet de Vlaamse overheid gemeenten stimuleren om in sport te blijven investeren.

De afbouw van kwaliteitsnormen laat zich jammer genoeg ook voelen in andere sectoren. Zo moeten gemeenten bijvoorbeeld een bibliotheek hebben, maar een gekwalificeerd bibliothecaris is geen vereiste meer.

5.2. Risico's

Dat het Planlastdecreet de gemeenten de vrijheid geeft om hun sportbeleid zelfstandig vorm te geven en daarbij minder verplichtingen oplegt dan tot nu toe het geval was, oogt op het eerste gezicht positief. Gemeenten zouden immers volwassen genoeg moeten zijn om de kaart van de sport te blijven trekken en daarvoor de gepaste kwaliteitseisen toe te passen en structuren op te zetten. Anderzijds is de Vlaamse overheid zich er allicht ook van bewust dat te veel vrijheid in bepaalde gevallen kan ontsporen.

Als beleidsmaker wil ze daarom een aantal zekerheden inbouwen. Ook dat is bemoedigend, voor zover die criteria de richting bewaken en vooral oog hebben voor het bereiken van het juiste doel.

5.3. Sportdienst

Een verplichting om hiervoor een afzonderlijke sportdienst op te richten, zou niet aan de orde mogen zijn, want een afzonderlijke sportdienst zal wellicht in alle gemeenten de logische keuze zijn. Althans, zo wordt gehoopt. Maar het beleid mag niet blind zijn voor de dreiging die in de nieuw verworven vrijheid schuilt. De economische toestand noopt tot besparingen. Rationaliseren heet dat, waardoor de stap naar een geïntegreerde sportdienst/cultuurdienst/jeugddienst gauw gezet is. Deze vrijetijdsdienst, met vrijetijdsfunctionarissen, kan op termijn keuzes moeten maken, waardoor de sport wordt afgewogen tegen andere sectoren. Als dan niemand expliciet voor de sport opkomt, dreigt de sport door diverse andere diensten te worden opgeslorpt, onder het mom van *grensverbreiding* en *kansverruiming*. De nieuw verworven vrijheid lijkt in dat opzicht een bijzonder gevaarlijk gegeven.

5.4. Sportfunctionaris

Terwijl op alle andere terreinen, bij de sportfederaties bijvoorbeeld, heel terecht strenge kwaliteitseisen gelden, hebben gemeentelijke sportfunctionarissen als kwaliteitsbewakers plots afgedaan. Beleidsmakers nemen daarmee een onberekend en onverantwoord risico. Al van bij het eerste decreet voor de promotie van de gemeentelijke sportbeoefening, in de jaren '70, speelt de sportfunctionaris een cruciale rol in het lokale sportgebeuren, als eerste gesprekspartner van de Vlaamse overheid.

Uit een enquête van de Arteveldehogeschool blijkt dat 4 op 10 kleine gemeenten vrezen dat hun sportfunctionaris met de nieuwe regeling wegvalt. Let wel, kleine gemeenten maken zowat 70% uit van alle Vlaamse gemeenten. De administratie deelt die vrees, maar kan niet om het Planlastdecreet heen.

Wellicht gaat men ervan uit dat gemeente(mandataris)en die 100% voor de sport gaan, consequent zullen kiezen voor *the right man on the right place*, d.w.z. iemand met de juiste competenties en kwalificaties. Dat het diploma niet altijd een garantie is voor de *right man* is correct. Dat er mensen zijn met een ander of zonder diploma die toch prima werk leveren, is wellicht ook correct. Maar het zou niet correct zijn om die eventualiteit tot norm te verheffen. We moeten durven erkennen dat een gediplomeerd en gekwalificeerd personeelslid meer potentieel heeft dan iemand zonder die competenties en kwalificaties. En laten we vooral niet uit het oog verliezen

dat het afschaffen van diplomavooraarden de deur nogal wijd openzet voor persoonlijke interpretaties van de *right man* (of *woman*).

De overheid moet ook consequent zijn. Het zou van weinig rechtlijnigheid getuigen om aan de ene kant de particuliere sector te willen professionaliseren, bv. door opleidingscursussen te organiseren, door in competentieprofielen te investeren, door gediplomeerde trainers in clubs te stimuleren, door iedereen met kwaliteitseisen te confronteren, ... maar anderzijds de gemeentelijke sportdiensten, als draaischijf van het lokale sportgebeuren, geen kwaliteitseisen meer op te leggen. Hoe gaat een gemeente aan de clubs uitleggen dat ze enkel nog subsidies krijgen als ze gekwalificeerde trainers in dienst hebben, als de boodschapper zelf geen diploma hoeft te hebben?

Eén van de neveneffecten van dit decreet is dat de opleiding van professioneel gevormde sportfunctionarissen in het gedrang komt. Wie gaat die opleiding nog volgen, als het diploma geen vereiste meer is om in een gemeentelijke sportdienst aan de slag te gaan? De universiteiten lieten via het Overlegorgaan van universiteiten met een opleiding L.O. en Bewegingswetenschappen (OVUNOLO) al hun ongerustheid blijken.

5.5. Sportbeleidsplan

De administratie stelde de voorbije jaren alles in het werk om gemeenten een degelijk beleidsplan te helpen opstellen. Er werden grote sommen uitgetrokken voor de begeleiding. Het beleidsplan wordt nu van tafel geveegd, nog vóór het een volledige beleidscyclus heeft doorlopen, te vroeg dus om er de waarde van in te schatten. Men kan zich afvragen of een gemeente zich nog kan permitteren om geen sportbeleidsplan te maken. Meestal is het de sportfunctionaris die het plan opstelt. En als er geen sportfunctionaris meer is, ja dan ... Schepencolleges liggen er veelal niet wakker van, zo blijkt. Inwoners wel: uit de bovengenoemde enquête van de Arteveldehogeschool blijkt dat 4 op 5 kleine gemeenten vrezen dat er geen sportbeleidsplan meer wordt geschreven.

5.6. Sportraad

Gelukkig blijft de sportraad tenminste overeind, als onafhankelijk adviesorgaan. Meer zelfs, de gemeente is volledig vrij om de sportraad naar eigen keuze en inzichten samen te stellen.

De verplichting om het beleid te toetsen aan een sportraad is op zich een goed uitgangspunt. Dat hier weinig of geen bijkomende regels worden opgelegd, is prima. Nog beter zou zijn mocht de sportraad kunnen wisselen van samenstelling. Overleg per sport, per wijk, per doelgroep, ... kan even zinvol zijn als met een vaste adviesafvaardiging.

5.7. Provincies

Eén van de redenen waarom het nieuwe decreet zoveel korter uitvalt dan het huidige, is dat de provincies werden weggeknipt, in afwachting van de implementatie van het Witboek Interne Staatshervorming, goedgekeurd in april 2011. Onder het mom van *technische aanpassingen* worden de provincies beetje bij beetje uit alle Vlaamse decreten geschrapt. Dat leidt tot eigenaardige situaties, ook in dit ontwerpdecreet. Hoewel de provincies de facto hun sportieve taken worden ontnomen, wordt hun sportieve rol in de overgangsregeling bestendigd. Afwachten wat de Raad van State daarvan vindt.

Het getuigt niet van behoorlijk bestuur om eerst een decreet te maken en daarna pas te beslissen welke taken provincies nog op zich mogen nemen en ten slotte te oordelen wat in een bestuursakkoord komt en wat eventueel decretaal wordt verankerd - waardoor dit nieuw decreet weer zou moeten worden aangepast.

De Vlaamse overheid is niet consequent in haar subsidiebeleid. Ze wil met alle sportactoren samen een Sport voor Allen-beleid realiseren en steunt daarbij alle actoren in dit decreet (gemeenten, ISB, VGC, Vlabus) of via andere decreten (sportfederaties, VSF, SVS,...) uitgezonderd één structuur: de provincies – en dit zonder ook maar één rationeel argument.

Vier jaar geleden, in het decreet van 2007, waren de provincies blijkbaar wel belangrijk genoeg om maar liefst 5 taken te behartigen. Door het Witboek werd dat aantal plots gereduceerd tot twee(gehandicaptensport en regiowerking) en zelfs die sneuvelen in de laatste versies, zonder ook maar enige vorm van inspraak of kans tot verweer door de provincies.

Het protest van de provincies wordt niet ingegeven door eigenbelang, maar door bezorgdheid over de gevolgen voor de sport. De kernvraag is of de sportsector beter wordt van die drastische eliminatie en vooral wie de taken in de toekomst zal overnemen. Voor zover geweten, zijn er geen kandidaat-structuren om deze niet echt populaire materies te behartigen. De huidige inbreng van de provincies op zowel financieel, personeels- als organisatorisch vlak is trouwens redelijk indrukwekkend.

De Vlaamse overheid spreekt zichzelf tegen. Het Witboek verdedigt oorbare principes als decentralisatie en subsidiariteit. Maar de Vlaamse overheid trekt zelf taken naar zich toe die veel beter en efficiënter door *lagere* besturen zoals de provincies kunnen worden uitgevoerd. Meer nog, het kabinet-Muyters keurde onlangs een visienota gehandicaptensport goed waarin de provincies een prominente rol wordt toebedeeld.

Hetzelfde geldt voor de Sport voor Allen-nota van de Bloso-administratie.

Het juridisch vacuüm van dit decreet is groot want de vreemde bepaling in artikel 21 dat dit decreet vanaf 2014 het vorige decreet opheft, behalve voor de provincies, houdt volgens juristen geen steek en zal ook financieel voor verwarring zorgen.

5.8. Sportfederaties

De Vlaamse Sportraad betreurt het gebrek aan afstemming met het sportfederatiedecreet.

De meeste clubs zijn aangesloten bij sportfederaties, die onder meer tot taak hebben om de clubs in hun sportactiviteiten te ondersteunen. Jammer dus dat het ontwerpdecreet geen enkele link legt naar de rol van de sportfederaties.

Gemeentelijke sportdiensten mogen niet de taak van de sportfederaties overnemen. De Vlaamse decreetgever én de Vlaamse sporter hebben baat bij complementariteit.

De vraag rijst in welke mate de nieuwe rol die het lokale sportbeleid wordt toebedeeld, te rijmen valt met bijvoorbeeld het sportverenigingsondersteuningspunt dat via het *Dynamo*-project van de VSF wordt georganiseerd. Elke actor moet zijn rol kunnen spelen.

De federaties hebben de knowhow. Een probleem is dat de communicatie tussen gemeenten en sportfederaties op een héél laag pitje staat, zeker op het lokale niveau. Het kabinet-Muyters bracht hen al eens samen, maar zonder tastbaar resultaat. Overleg blijft nodig tussen sportfederaties (VSF) en gemeenten (ISB) over de plaats van de clubs in de nieuwe constructie. Clubs kunnen geen tweemeesters dienen.

5.9. ISB - Vlabus

Tussen de lijnen staat de structurele/decretale ondersteuning van het ISB, dat de rol krijgt om gemeenten in de opmaak en de uitvoering van hun sportbeleidsplante ondersteunen.

Tussen de lijnen staat ook de structurele/decretale ondersteuning van Vlabus, wat op zich een goede zaak is. Maar opnieuw wordt hierbij de rol van de sportfederaties én de rol die Vlabus kan vervullen in de ondersteuning van clubs via de sportfederatie, over het hoofd gezien.

5.10. Deskundigheid

Art. 2. In dit decreet wordt verstaan onder: [...]

*2° sportbeleid: het systematische en samenhangende geheel van beleidsmaatregelen van een overheid met betrekking tot sport; (Toevoegen:) **een beleid dat steunt op deskundigheid, strategische aanpak en participatie van alle actoren.***

Naar analogie van het decreet Lokaal Cultuurbeleid, artikel 2 §1 en artikel 3.

*Art. 3. Binnen de perken van de begroting en onder de bij dit decreet bepaalde voorwaarden verleent de Vlaamse Regering subsidies aan de gemeenten en de Vlaamse Gemeenschapscommissie voor hun regierol bij het voeren van een coherent, dynamisch en innovatief Sport voor Allen-beleid. (Toevoegen:) **Dit veronderstelt in ieder geval de aanwezigheid van hetnodige deskundige personeelbinnen de respectieve instellingen.***

Deze toevoeging zou de lokale sportfunctionarissen en besturen wat meer houvast kunnen bieden.

5.11. Beleidsprioriteiten

Art. 5. De Vlaamse beleidsprioriteiten Sport voor Allen voor de gemeenten zijn:

1° het ondersteunen van de kwalitatieve uitbouw van de sportverenigingen via een doelgericht subsidiebeleid;

Art. 6. De Vlaamse beleidsprioriteit, vermeld in artikel 5, 1°, heeft tot doel het stimuleren van sportverenigingen via directe financiële ondersteuning in de uitbouw van een kwaliteitsvolle permanente inhoudelijke sportwerking, door de kwalitatieve uitbouw van de structuur, de organisatie en de omkadering van de sportvereniging te verhogen. De sportverenigingen bieden sporten aan die vermeld staan op de sporttakkenlijst of die aangeboden worden door erkende Vlaamse sportfederaties of door erkende Vlaamse organisaties voor de sportieve vrijetijdsbesteding.

Dat er opnieuw op de georganiseerde sport wordt gefocust, is een goede en te verantwoorden keuze. Dat de kwaliteit van de sportclubs als doel wordt gesteld door de kwalitatieve uitbouw van de structuur, de organisatie en de omkadering van de sportvereniging te verhogen is eveneens positief. Maar dat men dat wil laten doen via directe financiële ondersteuning is een totaal fout uitgangspunt. Hier grijpt men immers rechtstreeks in de manier waarop een gemeente een bepaald doel moet bereiken. Dat druist in tegen de geest (en de letter) van het Planlastdecreet, dat bepaalt dat er *geen voorwaarden gesteld kunnen worden met betrekking tot de aard van de in te zetten middelen*. Misschien zijn er wel andere en betere methoden om

de kwaliteit van de clubs te verbeteren dan subsidies te geven. Laat de gemeenten dat zelf uitzoeken.

2° het stimuleren van sportverenigingen tot professionalisering met een bijzonder accent op kwaliteitsvolle jeugdsportbegeleiding en eventueel tot onderlinge samenwerking;

[Art. 6] [...] De Vlaamse beleidsprioriteit, vermeld in artikel 5, 2°, heeft enerzijds tot doel de kwaliteit van de jeugdsportbegeleiders binnen de sportverenigingen te verhogen en biedt anderzijds de mogelijkheid de professionele omkadering te verhogen via coördinerende functies in de sportverenigingen. Deze beleidsprioriteit heeft ook tot doel de structurele samenwerking of fusies tussen sportverenigingen te ondersteunen met het oog op de uitbouw van een bredere en kwaliteitsvolle werking. De sportverenigingen zijn aangesloten bij een erkende Vlaamse sportfederatie.

Hierbij ligt het accent enerzijds op jeugdsportbegeleiding en anderzijds op samenwerking en fusies.

Het eerste accent ligt in het verlengde van het huidige impulsbeleid en is zeker te verantwoorden. Pas opgestart, zou het jammer zijn dat dit alweer wordt ingeruild voor iets anders. Ook het stimuleren van professionele krachten die op structurele basis binnen een groter geheel werken, is aan te moedigen. Bewijs hiervan zijn de professionele jeugdsportcoördinatoren die o.a. in Gent en Antwerpen worden ingezet. Maar dit veralgemenen, is ook hier weer een brug te ver. Voor grote clubs en grote steden kan dat een optie zijn, voor veel andere niet. Daarvoor is veelal de scoop van de clubs of de gemeente te klein en wellicht liggen hun behoeftes op andere vlakken.

Laat het aan de gemeenten om uit te zoeken hoe zij de jeugdsportbegeleiding kunnen optimaliseren. Samenwerking en fusies stimuleren, is een nobel streven waar je weinig tegen in kanbrengen. Toch mogen we niet uit het oog verliezen dat niet alle clubs dezelfde finaliteit hebben en dat ze niet allemaal naar meer kwaliteit streven. Sommige gaan immers vooral voor de gezelligheid, de kleinschaligheid en het plezier. En daar is niets mis mee.

3° het voeren van een activeringsbeleid met het oog op een levenslange sportparticipatie via een anders georganiseerd laagdrempelig beweeg- en sportaanbod;

[Art. 6] [...] De Vlaamse beleidsprioriteit, vermeld in artikel 5, 3°, heeft tot doel een lokaal beweeg- en sportbeleid te stimuleren dat erop gericht is de bevolking te activeren tot levenslang sporten door een anders georganiseerd laagdrempelig beweeg- en sportaanbod te organiseren of te ondersteunen. Bij dit beweeg- en sportaanbod moet de fysieke inspanning centraal staan.

Dat naast de georganiseerde sportsector ook aandacht wordt geschonken aan de anders georganiseerde sport is een zeer doordachte keuze. Ongeveer de helft van de sporters doet dat immers in een anders georganiseerd verband en zij verdienen uiteraard alle aandacht.

Bovendien trekt men sport hier open naar een beweegaanbod, en dat kan alleen maar worden toegejuicht.

*4° het voeren van een beweeg- en sportbeleid met aandacht voor transversale samenwerking **zodat kansengroepen gelijke kansen krijgen om actief te participeren in sport.***

[Art. 6] [...] De Vlaamse beleidsprioriteit, vermeld in artikel 5, 4°, heeft tot doel een lokaal beweeg- en sportbeleid te stimuleren dat personen die wegens hun sociaal zwakkere positie minder kans hebben om te participeren in sport, aanzet tot bewegen en sporten waarbij de fysieke inspanning centraal staat. Binnen het beweeg- en sportbeleid is er aandacht voor transversale samenwerking en wordt het wegwerken van drempels die resulteren in gelijke sportparticipatie van kansengroepen beoogd.

Op zich is er niets mis met aandacht voor kansengroepen. Maar die kansengroepen moeten door de gemeente kunnen bepaald worden, en niet van bovenaf worden opgelegd. Het moet bovendien gaan over *sportkansarmen* en niet over *maatschappelijk kansarmen*. Dit onderscheid wordt al te weinig gemaakt, maar is in deze context essentieel.

5.12. Bestedingspercentages

Art. 7. De Vlaamse Regering bepaalt de bestedingspercentages voor de Vlaamse beleidsprioriteiten, vermeld in artikel 5, en de nadere voorwaarden waaraan moet worden voldaan om voor subsidiëring in aanmerking te komen.

Belangrijk voor de Vlaamse gemeenten is dat de bestedingspercentages die in het decreet worden aangekondigd en in de uitvoeringsbesluiten zullen worden vastgelegd, de autonomie, de responsabilisering en de regiefunctie van de gemeenten niet in het gedrang brengen. Daarom worden de bestedingspercentages best in overleg met de sector vastgelegd.

Dat de Vlaamse Regering bestedingspercentages op wil leggen, is haar goed recht. Zo wordt vermeden dat een lokale overheid bijvoorbeeld enkel inzet op clubs en helemaal niet op anders georganiseerde sport, of omgekeerd. Maar de bestedingspercentages zouden maximaal 10 à 12% per beleidsdoelstelling mogen bedragen, zodat de gemeente zelf over ongeveer 50% van de subsidies kan beslissen. Het is van fundamenteel belang dat de lokale overheid zelf kan bepalen hoe de beleidsprioriteiten worden ingevuld, hoe bijvoorbeeld de sportclubs worden ondersteund (prioriteit 1 en 2 zouden kunnen samen genomen worden), ... afhankelijk van de lokale realiteit.

Anderzijds is de versnippering van de middelen in gefragmenteerde bedragen gekoppeld aan bepaalde beleidsprioriteiten nefast. Het verhoogt de planlast én verlaagt de effectiviteit. Gemeenten moeten eigen accenten kunnen leggen, en niet van alles een beetje doen. Keuzes maken dus. Laat gemeenten zelf bepalen hoeveel zij willen inzetten op welke doelstelling. De noden zijn immers niet overal gelijk. Durf hier zelfs verder in te gaan, en laat gemeenten intekenen op een of meer doelstellingen, naargelang van de plaatselijke noden en mogelijkheden, en geef hen de volledige subsidie om die doelstelling(en) maximaal te realiseren. Niet elke gemeente kan/wil/moet inzetten op alles. Misschien kunnen wel alle middelen zinvol geïnvesteerd worden in het realiseren van één doelstelling.

Art. 8. Binnen de perken van de begroting subsidieert de Vlaamse Regering de uitvoering van de Vlaamse beleidsprioriteiten, vermeld in artikel 5, met een

bedrag van in totaal 2,40 euro per jaar per inwoner als voldaan is aan de voorwaarden, vermeld in dit decreet. De subsidie wordt berekend op basis van het aantal inwoners van het voorlaatste jaar voorafgaand aan het begrotingsjaar.

Gemeenten krijgen 2,40 euro per jaar en per inwoner. Het is niet duidelijk wat er gebeurt met het residu dat ontstaat als gemeenten bijvoorbeeld niet inschrijven.

5.13. Brussel

De Vlaamse Gemeenschapscommissie (VGC) is opgenomen in het ontwerpdecreet, wat een goede zaak is. De VGC wordt geherpositioneerd, van bovenlokaal naar lokaal. Voor de continuïteit is het belangrijk dat de werking op grootstedelijk niveau, zoals gehandicaptensport, sportzonewerking, ... kan worden voortgezet (onder de lokale opdrachten). Veel hangt af van de autonomie die de VGC zal krijgen voor de invulling/interpretatie van de diverse lokale opdrachten en van de eventuele verplichte bestedingspercentages die per opdracht worden opgelegd. Het is wenselijk dat de VGC hierin serieus wat inspraak krijgt. Aangezien er toch een apart hoofdstuk is voor de VGC, kan gehandicaptensport relatief makkelijk aan het rijtje van lokale opdrachten worden toegevoegd.

De uitbouw van de pool van begeleiders valt als VGC-opdracht weg en gaat naar Vlabus. Voor de VGC is deze operatie enkel wenselijk als er rekening wordt gehouden met de specifieke situatie en context van Brussel en met de reeds uitgebouwde expertise op dit vlak door de VGC.

Er moet nog heel wat worden uitgeklaard voor de VGC in de uitvoeringsbesluiten, temeer omdat de VGC niet onder het Planlastdecreet valt. Het is belangrijk dat dit in overleg met de VGC gebeurt, dat er rekening wordt gehouden met de besprekingen van de taskforce Vlaamse Gemeenschap-VGC, en dat de uittekening van de administratieve verplichtingen voor de VGC ook gebeurt in een geest van planlastvermindering.

Het bedrag van 750.000 EUR dat berekend werd op basis van de subsidie die de VGC in 2011 ontvangt, houdt geen rekening met de indexering tot 2015. Dat betekent de facto een besparing, wat niet de bedoeling is of mag zijn.

*Art. 9. De subsidie die de Vlaamse Regering toekent op basis van de Vlaamse beleidsprioriteiten, vermeld in artikel 5, **wordt door de gemeente met minstens 30 procent vermeerderd**. De gemeente besteedt dat bedrag aan de Vlaamse beleidsprioriteiten, vermeld in artikel 5.*

*Art. 14. De subsidie die de Vlaamse Regering toekent op basis van de Vlaamse beleidsprioriteiten, vermeld in artikel 11, **wordt door de Vlaamse Gemeenschapscommissie met minstens 30 procent vermeerderd**. De Vlaamse Gemeenschapscommissie besteedt dat bedrag aan de Vlaamse beleidsprioriteiten, vermeld in artikel 11.*

Cofinanciering is een gezond principe. De voorgestelde 30% is met de sector overlegd.

5.14. Uitvoeringsbesluiten

De planlast in het nieuwe Sport voor Allen-decreet daalt effectief, dat valt niet te ontkennen. Maar de oogst is nog niet binnen. Het verleden heeft geleerd dat de administratieve vereenvoudiging niet altijd in de uitvoeringsbesluiten wordt doorgetrokken, integendeel. Waakzaamheid blijft geboden. De Vlaamse Sportraad

adviseert om de actoren ook bij de uitvoeringsbesluiten te betrekken, zodat de uitvoeringsbesluiten de *administratieve lichtheid* van het decreet niet tenietdoen.

5.15. Cultuurpact

Een laatste bedenking heeft te maken met de evenwichtige ondersteuning van alle culturele geledingen van de Vlaamse samenleving, zoals gewaarborgd door het *Cultuurpact*, waar ook de sport als culturele materie onder ressorteert. In feite komt het veeleer het parlement toe om prioriteiten te bepalen dan de Vlaamse Regering, zoals nu in het ontwerpdecreet. Anderzijds gebiedt de eerlijkheid om te vermelden dat het ontwerpdecreet een oprechte poging doet om een prioriteitenkader vast te leggen – en dat is nieuw. Er worden beleidskeuzes gemaakt. Dat is zonder meer positief.

5.16. Oproep

De Vlaamse Sportraad doet hier een warme oproep aan alle Vlaamse beleidsmakers en betrokken organisaties, zoals het ISB, om gemeenten te blijven sensibiliseren voor de aanstelling van een sportfunctionaris en voor de uitwerking van een afzonderlijk sportbeleidsplan, dat de sport een volwaardige plaats geeft in het lokale beleid.

5.17. Stakeholders

Het lijkt nuttig om op het niveau van de Vlaamse Sportraad, naar goede gewoonte, een gesprek te organiseren met een aantal belanghebbenden (stakeholders) om het advies verder te stofferen en te onderbouwen.

5.18. Slot

De Vlaamse Sportraad erkent de verdiensten van dit decreet op het vlak van administratieve vereenvoudiging, maar maakt zich ernstig zorgen over het mogelijk verlies van kwaliteit door het schrappen van een reeks verworvenheden die de voorbije decennia, tot op vandaag, een bloeiend en kwaliteitsvol lokaal sportgebeuren mogelijk hebben gemaakt.

De Vlaamse Sportraad wijst nog eens op de desastreuze gevolgen van dit decreet voor de provincies.

Hierboven wordt al verwezen naar andere sectoren zoals cultuur, die zich eveneens naar het Planlastdecreet moeten schikken.

De Vlaamse Sportraad onderschrijft de algemene bedenkingen die aan dit koepeladvies van de SARC voorafgaan en hoopt dat het gezamenlijke pleidooi voor planlastvermindering met garanties voor een kwalitatief lokaal cultuur-, jeugd- en sportbeleid, bij de beleidsmakers gehoor vindt.

Algemene Raad SARC

Luk Verschueren, algemeen voorzitter

Iris Van Riet, algemeen secretaris

Sectorraad Sociaal-Cultureel Werk

Frie De Greef, voorzitter

Dirk Verbist, ondervoorzitter

Marieke Roels, secretaris

Sectorraad Kunsten en Erfgoed

Johan Thielemans, voorzitter

Heidi De Nijn, ondervoorzitter

Hanne Schuermans, secretaris

Vlaamse Sportraad

Bart Vanreusel, voorzitter

Line Dumoulin, ondervoorzitter

Lieven De Clercq, secretaris

Contact:Iris Van Riet, iris.vanriet@cjsm.vlaanderen.be, 02 553 41 93

VOORONTWERP VAN DECREET
d.d. 3 februari 2012

Voorontwerp van decreet betreffende het Lokaal Cultuurbeleid

DE VLAAMSE REGERING,

Op voorstel van de Vlaamse minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur;

Na beraadslaging,

BESLUIT:

De Vlaamse minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Titel 1.
Algemene bepalingen

Artikel 1. Dit decreet regelt een gemeenschapsaangelegenheid.

Art. 2.§1. Voor de toepassing van dit decreet en de uitvoeringsbesluiten ervan wordt verstaan onder:

1° lokaal cultuurbeleid: een cultuurbeleid dat steunt op deskundigheid, strategische aanpak en participatie van alle actoren, een evenwicht tussen enerzijds de culturele behoeften en anderzijds het cultuuraanbod, ondersteund door de lokale overheid, en dat uitgaat van de samenhang tussen de verschillende cultuurbeleidsdomeinen;

2° gemeenschapscentrum: culturele infrastructuur die de gemeente beheert met het oog op cultuurparticipatie, gemeenschapsvorming en cultuurspreiding ten behoeve van de lokale bevolking en met bijzondere aandacht voor de culturele diversiteit;

3° cultuurcentrum: culturele infrastructuur die de gemeente beheert met het oog op cultuurparticipatie, gemeenschapsvorming en cultuurspreiding ten behoeve van de lokale bevolking en met bijzondere aandacht voor de culturele diversiteit, met daarnaast een breed en eigen cultuurspreidingsaanbod, gericht op de bevolking van een streekgericht werkingsgebied;

4° openbare bibliotheek: een basisvoorziening waar elke burger terecht kan met zijn vragen over kennis, cultuur, informatie en ontspanning. Ze bemiddelt actief bij het beantwoorden van deze vragen. De openbare bibliotheek is actief inzake

geletterdheid, cultuurspreiding en cultuurparticipatie. De bibliotheek werkt in een geest van objectiviteit en vrij van levensbeschouwelijke, politieke en commerciële invloeden;

5° administratie: de administratie, bevoegd voor de cultuur;

6° gemeente: gemeente uit het Nederlandse taalgebied, met uitzondering van de gemeenten, vermeld in titel 3, hoofdstuk 6, afdeling 1 Het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad;

7° Planlastendecreet: het decreet van 15 juli 2011 houdende vaststelling van de algemene regels waaronder in de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest periodieke plan- en rapporteringsverplichtingen aan lokale besturen kunnen worden opgelegd.

De bepalingen van het Planlastendecreet zijn van toepassing op titel 1 en 2, hoofdstuk 1, 2, 3 en afdeling 2 van hoofdstuk 6 van titel 3, titel 4, 5 en 8 van dit decreet.

§2. Dit decreet wordt uitgevoerd binnen de perken van de beschikbare kredieten op de begroting.

De subsidiebedragen, vermeld in dit decreet, die gekoppeld worden aan bevolkingscijfers, worden berekend op 1 januari van het te subsidiëren jaar op basis van de op dat moment meest recent gepubliceerde bevolkingscijfers in het Belgisch Staatsblad.

Titel 2. Doelstelling

Art. 3. Dit decreet heeft tot doel het lokaal cultuurbeleid van de gemeente, uitgewerkt in de strategische meerjarenplanning, te ondersteunen op basis van de volgende Vlaamse beleidsprioriteiten:

- 1° de gemeente voert een kwalitatief en duurzaam lokaal cultuurbeleid;
- 2° de gemeente richt een laagdrempelige bibliotheek in, aangepast aan de hedendaagse noden;
- 3° de gemeente, opgenomen in de lijst van Steden en Gemeenten die als bijlage bij dit decreet is gevoegd, richt een cultuurcentrum in.

De ondersteuning van een kwalitatief en duurzaam lokaal cultuurbeleid gebeurt met bijzondere aandacht voor de openbare bibliotheek en het cultuurcentrum. Dit veronderstelt onder andere de aanwezigheid van de nodige deskundigheid binnen de respectieve instellingen.

Titel 3. Het lokaal cultuurbeleid

Hoofdstuk 1. Het gemeentelijk cultuurbeleid

Art. 4. Elke gemeente, alleen of in een samenwerkingsverband van een of meer andere gemeenten, kan in haar strategische meerjarenplanning aangeven hoe ze op het lokale niveau invulling geeft aan de Vlaamse beleidsprioriteiten vermeld in artikel 3,1°, die de Vlaamse Regering voort specificeert.

De Vlaamse Regering bepaalt het bedrag van de totale subsidie die wordt uitgetrokken voor de Vlaamse beleidsprioriteit, vermeld in artikel 3,1°, en de criteria voor de verdeling van die subsidie onder de gemeenten.

Art. 5. Om te kunnen intekenen op de Vlaamse beleidsprioriteit, vermeld in artikel 3,1°, moet een gemeente:

1° een coördinerende rol opnemen inzake het lokaal cultuurbeleid;

2° de lokale belanghebbenden betrekken bij de opmaak van de strategische meerjarenplanning;

3° minstens 0,8 euro per inwoner besteden aan ondersteuning van particuliere, sociaal-culturele verenigingen en instellingen;

4° beschikken over een openbare bibliotheek en een cultuurcentrum of een gemeenschapscentrum. De Vlaamse Regering specificeert de infrastructuurvoorwaarden waaraan een gemeenschapscentrum moet voldoen;

5° met het oog op monitoring, naast de door de gemeenteraad goedgekeurde jaarrekening, één keer per jaar algemene beleidsrelevante gegevens ter beschikking stellen over het gemeentelijk cultuurbeleid in de vorm en volgens de procedure die de Vlaamse Regering bepaalt.

Hoofdstuk 2. Het cultuurcentrum

Art. 6. Elke gemeente, opgenomen in de lijst van Steden en Gemeenten die als bijlage bij dit decreet is gevoegd, kan, alleen of in een samenwerkingsverband met een of meer aangrenzende gemeenten, in haar strategische meerjarenplanning aangeven hoe ze op het lokale niveau invulling geeft aan de Vlaamse beleidsprioriteit, vermeld in artikel 3, 3°, die de Vlaamse Regering voort zal specificeren.

De gemeenten worden ingeschaald in categorieën als vermeld in de lijst van Steden en Gemeenten, opgenomen in de bijlage die bij dit decreet is gevoegd.

De Vlaamse Regering bepaalt het bedrag van de totale subsidie die wordt uitgetrokken voor de Vlaamse beleidsprioriteit, vermeld artikel 3,3°, en de criteria voor de verdeling van die subsidie onder de gemeenten.

Art. 7. Om te kunnen intekenen op de Vlaamse beleidsprioriteit, vermeld in artikel 3,3°, moet een gemeente:

1° in staat zijn om enerzijds een eigen aanbod te realiseren waarbij een regionaal relevante staalkaart van allerlei cultuuruitingen, complementair aan de lokale en regionale behoeften, wordt aangeboden, en anderzijds de receptieve werking te ondersteunen;

2° beschikken over een cultuurcentrum waarvan de Vlaamse Regering de infrastructuurvoorwaarden specificeert naargelang van de indeling in een categorie;

3° met het oog op monitoring, naast de door de gemeenteraad goedgekeurde jaarrekening, één keer per jaar algemene beleidsrelevante gegevens ter beschikking stellen over het cultuurcentrum in de vorm en volgens de procedure die de Vlaamse Regering bepaalt.

Hoofdstuk 3. De openbare bibliotheek

Art. 8. Elke gemeente moet alleen of in een samenwerkingsverband van een of meer andere gemeenten een openbare bibliotheek organiseren. Ze kan in haar strategische meerjarenplanning aangeven hoe ze op het lokale niveau invulling geeft aan de Vlaamse beleidsprioriteit, vermeld in artikel 3,2°, die de Vlaamse Regering zal specificeren.

De Vlaamse Regering bepaalt het bedrag van de totale subsidie die wordt uitgetrokken voor de Vlaamse beleidsprioriteit, vermeld in artikel 3,2°, en de criteria voor de verdeling van die subsidie onder de gemeenten.

Art. 9. Om te kunnen intekenen op de Vlaamse beleidsprioriteit, vermeld in artikel 3, 2°, moet de openbare bibliotheek:

1° in staat zijn om in te spelen op maatschappelijke uitdagingen zoals de digitalisering van de samenleving;

2° een onafhankelijk en pluriform informatieaanbod ter beschikking stellen, breed en zorgvuldig samengesteld, aangepast aan de behoeften van het doelpubliek en in een niet-commerciële omgeving;

3° een online catalogus aanbieden vanuit een bibliotheekstelsel, gebaseerd op de gegevens van het centraal bibliografisch achtergrondbestand Open Vlacc;

4° de raadpleging in de bibliotheek van alle informatiedragers en de uitlening van materialen en bestanden zo laagdrempelig mogelijk maken, in het bijzonder voor moeilijk bereikbare doelgroepen;

- 5° een optimale publieke dienstverlening garanderen op klantvriendelijke uren;
- 6° van de middelen, bestemd voor de aankoop van gedrukte materialen, jaarlijks minstens 75 percent van het vastgestelde budget besteden aan Nederlandstalige publicaties;
- 7° met het oog op monitoring, naast de door de gemeenteraad goedgekeurde jaarrekening, één keer per jaar algemene beleidsrelevante gegevens ter beschikking stellen over de openbare bibliotheek in de vorm en volgens de procedure die de Vlaamse Regering bepaalt.

Hoofdstuk 4. Organisaties met een specifieke opdracht

Afdeling 1. Algemene voorwaarden

Art. 10. Om gesubsidieerd te worden, moeten de organisaties, vermeld in artikel 11, 13, 15, 16, 18 en 20, voldoen aan de volgende voorwaarden:

- 1° opgericht zijn in de vorm van een vereniging zonder winstgevend doel overeenkomstig de wet van 27 juni 1921, waarbij aan de verenigingen zonder winstgevend doel en aan de instellingen van openbaar nut rechtspersoonlijkheid wordt verleend;
- 2° het secretariaat hebben in het Nederlandse taalgebied of in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad;
- 3° op zelfstandige wijze de financiën beheren en beschikken over een eigen post- of bankrekening;
- 4° een boekhouding voeren en die zo organiseren dat de aanwending van de subsidies op elk ogenblik financieel kan worden gecontroleerd;
- 5° toestaan dat de administratie en het Rekenhof de werking en de boekhouding zo nodig ter plaatse kunnen onderzoeken en de nodige gegevens ter beschikking stellen;
- 6° de burgerrechtelijke aansprakelijkheid van de beheerders en de medewerkers, en van de deelnemers aan de door de organisatie georganiseerde activiteiten, vermeld in artikel 1382 tot en met 1386 van het Burgerlijk Wetboek, door een verzekering laten dekken;
- 7° de verplichtingen nakomen die verbonden zijn aan het werkgeverschap.

Afdeling 2. De digitale bibliotheek

Art. 11. De Vlaamse Regering geeft invulling aan het begrip ‘digitale bibliotheek voor de openbare bibliotheken binnen de Vlaamse Gemeenschap’ en subsidieert met het oog daarop een organisatie die tot doel heeft het beleid van de Vlaamse Gemeenschap betreffende de digitale bibliotheek te ondersteunen en uit te voeren. Dat impliceert de ontwikkeling, de realisatie en het beheer van inhoudelijke en technische toepassingen, met het oog op de uitbouw van de digitale bibliotheek voor de openbare bibliotheken binnen de Vlaamse Gemeenschap.

De organisatie richt zich prioritair op de ondersteuning van de openbare bibliotheek en de ontwikkeling en exploitatie van een uniforme toegang tot alle informatie die zich in de openbare bibliotheken bevindt.

Art. 12. De Vlaamse Regering specificeert de opdracht van de organisatie, vermeld in artikel 11.

De organisatie concretiseert om de vijf jaar haar opdracht in een meerjarenplan en legt dat ter goedkeuring voor aan de administratie. Voor de uitvoering van het meerjarenplan kent de Vlaamse Regering een structurele subsidie toe voor personeel en werking.

De Vlaamse Regering bepaalt het subsidiebedrag, de voorwaarden waaraan het meerjarenplan moet voldoen en de procedure van toekenning en verantwoording van de subsidies.

Afdeling 3. Voorzieningen voor bijzondere doelgroepen

Art. 13. Voor blinden, slechtzienden en personen met een leesbeperking subsidieert de Vlaamse Regering een organisatie met het oog op de uitbouw van een aangepaste bibliotheekvoorziening.

Voor langdurig zieken en personen die verblijven in een rustoord, een rust- en verzorgingstehuis of een ziekenhuis, subsidieert de Vlaamse Regering een organisatie met het oog op de uitbouw van een aangepaste bibliotheekvoorziening.

Art. 14. De organisaties, vermeld in artikel 13, concretiseren hun werking om de vijf jaar in een meerjarenplan en leggen dat ter goedkeuring voor aan de administratie.

Voor de uitvoering van het meerjarenplan kent de Vlaamse Regering een structurele subsidie toe voor personeel, werking en collectievorming aan de organisaties, vermeld in artikel 13.

De Vlaamse Regering bepaalt het subsidiebedrag, de voorwaarden waaraan het meerjarenplan moet voldoen en de procedure van toekenning en verantwoording van de subsidies.

Art. 15. Organisaties met rechtspersoonlijkheid en met een landelijke werking die op vraag van de organisatie, vermeld in artikel 13, eerste lid, lectuur in aangepaste leesvormen produceren, zoals brailleboeken, luisterboeken, -kranten en -tijdschriften, zowel voor fysieke dragers als voor een digitale omgeving, kunnen een subsidie verkrijgen voor het personeel dat ze daartoe extra aanstellen.

De Vlaamse Regering bepaalt het subsidiebedrag, de voorwaarden waaraan de organisaties moeten voldoen en de procedure van toekenning en verantwoording van de subsidies.

Afdeling 4. Het steunpunt voor het lokaal cultuurbeleid

Art. 16. De Vlaamse Regering subsidieert een organisatie die als doel heeft gemeenten te ondersteunen bij de lokale invulling van de Vlaamse beleidsprioriteiten in het kader van de uitbouw van een lokaal cultuurbeleid. De invulling van het lokaal cultuurbeleid binnen de strategische meerjarenplanning, de ondersteuning van de werking van cultuurcentra, openbare bibliotheken, gemeenschapscentra en adviesorganen voor cultuur staan daarbij centraal.

Art. 17. De Vlaamse Regering specificeert de opdracht van de organisatie, vermeld in artikel 16.

De organisatie concretiseert haar werking om de vijf jaar in een meerjarenplan en legt dat ter goedkeuring voor aan de administratie. Voor de uitvoering van het meerjarenplan kent de Vlaamse Regering een structurele subsidie toe voor personeel en werking.

De Vlaamse Regering bepaalt het subsidiebedrag, de voorwaarden waaraan het meerjarenplan moet voldoen en de procedure van toekenning en verantwoording van de subsidies.

Afdeling 5. Sectoraal overleg

Art. 18. De Vlaamse Regering subsidieert een organisatie die tot doel heeft:

1° een platform te organiseren voor uitwisseling van kennis en expertise tussen openbare bibliotheken, wetenschappelijke bibliotheken, documentatiediensten en archieven;

2° de leden te informeren over de werking van de organisatie;

3° op te treden als vertegenwoordiger van alle aangesloten leden ten aanzien van de overheid, en telkens als daarom gevraagd wordt.

Om gesubsidieerd te kunnen worden moet de organisatie minstens de helft van alle gesubsidieerde openbare bibliotheken tot lid hebben.

Art. 19. De organisatie, vermeld in artikel 18, concretiseert haar werking jaarlijks in een activiteitenplanning. De Vlaamse Regering kent een structurele subsidie toe voor personeel en werking.

De Vlaamse Regering bepaalt het subsidiebedrag, de procedure van toekenning en verantwoording van de subsidies, en de wijze waarop en wanneer de organisatie haar activiteitenplanning en haar begroting moet meedelen aan de administratie.

Art. 20. De Vlaamse Regering subsidieert een organisatie die als doel heeft:

1° een gemeenschappelijk platform te organiseren voor de aangesloten cultuurcentra;

2° de leden te informeren over de werking van de organisatie;

3° op te treden als vertegenwoordiger van alle aangesloten leden ten aanzien van de overheid en telkens als daarom gevraagd wordt.

Om gesubsidieerd te kunnen worden moet de organisatie minstens de helft van alle gesubsidieerde cultuurcentra tot lid hebben.

Art. 21. De organisatie, vermeld in artikel 20, concretiseert haar werking jaarlijks in een activiteitenplanning. De Vlaamse Regering kent een structurele subsidie toe voor personeel en werking.

De Vlaamse Regering bepaalt het subsidiebedrag, de procedure van toekenning en verantwoording van de subsidies en de wijze waarop en wanneer de organisatie haar activiteitenplanning en haar begroting moet meedelen aan de administratie.

Hoofdstuk 5.

Intergemeentelijke samenwerking voor afstemming van het cultuuraanbod en de communicatie

Art. 22. Met het oog op een structurele samenwerking voor een afstemming van het cultuuraanbod en de cultuurcommunicatie kunnen gemeenten een intergemeentelijk samenwerkingsverband met rechtspersoonlijkheid oprichten.

Een samenwerkingsverband als vermeld in het eerste lid kan een jaarlijkse subsidie verkrijgen van 0,33 euro per inwoner, met een maximum van 82.500 euro, op voorwaarde dat het voldoet aan de volgende voorwaarden:

1° minimaal bestaan uit vier aangrenzende gemeenten, waarvan er één behoort tot de lijst van Steden en Gemeenten, vermeld in artikel 6;

2° door alle aangesloten gemeenten samen jaarlijks een bedrag inbrengen dat minstens gelijk is aan de jaarlijkse subsidie van de Vlaamse Regering;

3° voor een periode die loopt tot en met het eerste jaar van een nieuwe gemeentelijke legislatuur een cultuurnota indienen die beschrijft welke activiteiten het intergemeentelijk samenwerkingsverband zal opzetten in het kader van de afstemming van het cultuuraanbod en de cultuurcommunicatie voor alle deelnemende gemeenten.

Art. 23. De Vlaamse Regering bepaalt de procedure die moet worden gevolgd voor het aanvragen van de subsidie.

Hoofdstuk 6. Grootstedelijke gebieden

Afdeling 1. Het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad

Art. 24. In het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad kunnen de gemeenten een cultuurbeleidsplan indienen waarin wordt aangegeven hoe ze invulling zullen geven aan de Vlaamse beleidsprioriteiten die Vlaamse Regering voor het gemeentelijk cultuurbeleid zal bepalen.

Het cultuurbeleidsplan van de gemeenten wordt opgesteld voor een periode van zes jaar en moet afgestemd zijn op het cultuurbeleidsplan van de Vlaamse Gemeenschapscommissie, zoals bepaald in het convenant, vermeld in artikel 31.

Art. 25. De Vlaamse Regering geeft subsidies aan de gemeenten in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad voor de uitvoering van een cultuurbeleidsplan.

De Vlaamse Regering kan nadere voorwaarden bepalen waaraan een cultuurbeleidsplan moet voldoen.

Art. 26. Voor de uitvoering van het cultuurbeleidsplan wordt aan gemeenten in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad een enveloppensubsidie ter beschikking gesteld:

1° voor gemeenten vanaf 10.000 inwoners en voor samenwerkingsverbanden van gemeenten een subsidie van 56.000 euro op jaarbasis;

2° voor gemeenten met minder dan 10.000 inwoners een subsidie van 28.000 euro op jaarbasis.

De subsidie moet worden aangewend voor personeelskosten of voor andere uitgaven van de gemeente ter uitvoering van het cultuurbeleidsplan, met uitzondering van de uitgaven voor de openbare bibliotheek.

Art. 27. Om in aanmerking te komen voor de subsidie voor de uitvoering van het cultuurbeleidsplan, vermeld in artikel 26, moet een gemeente in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad beschikken over:

1° een cultuurbeleidscoördinator, ingeschaald op minimaal het gemiddelde niveau van het leidinggevende cultuurpersoneel van de gemeente, die voldoet aan de voorwaarden die door de Vlaamse Regering worden bepaald, en waarvan de taakomschrijving door de Vlaamse Regering wordt bepaald;

2° culturele infrastructuur die voldoet aan de vereisten die door de Vlaamse Regering worden bepaald;

3° een op basis van dit decreet gesubsidieerde bibliotheek;

4° een akkoord van de gemeente om gegevens over het gemeentelijk cultuurbeleid ter beschikking te stellen in de vorm die door de administratie wordt gevraagd;

5° een bij de administratie ingediend cultuurbeleidsplan, goedgekeurd door de gemeenteraad, dat afloopt op het einde van het eerste jaar van de bestuursperiode die volgt op de bestuursperiode waarin het beleidsplan bij de administratie werd ingediend.

De Vlaamse Regering bepaalt de procedure die de gemeenten moeten volgen om aan te tonen dat ze voldoen aan de voorwaarden, vermeld in het eerste lid.

Art. 28. Als een cultuurbeleidsplan voor 31 december bij de administratie is ingediend, wordt de subsidie, vermeld in artikel 26, berekend vanaf 1 januari van het jaar dat volgt op de indiening van het cultuurbeleidsplan.

Uiterlijk op 31 maart van het jaar dat volgt op de indiening van het cultuurbeleidsplan bij de administratie, deelt de administratie mee of het cultuurbeleidsplan wordt aanvaard. Als het cultuurbeleidsplan niet wordt aanvaard, vervalt de subsidie, vermeld in artikel 26, vanaf de eerste dag van de maand die volgt op de kennisgeving door de administratie.

De subsidie wordt jaarlijks uitgekeerd op basis van een verantwoordingsnota over de besteding van de subsidie die door de administratie wordt goedgekeurd. De gemeente dient de verantwoordingsnota voor 1 juni van het jaar dat volgt op een uitvoeringsjaar van het cultuurbeleidsplan, bij de administratie in.

Art. 29. De Vlaamse Regering geeft subsidies aan de gemeenten in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad voor de organisatie van de gemeentelijke openbare bibliotheek die moet voldoen aan de bepalingen, vermeld in artikel 9.

De Vlaamse Regering verleent een forfaitaire subsidie voor het personeel dat in een gemeentelijke openbare bibliotheek tewerkgesteld is binnen de personeelsformatie voor de bibliotheek die door de gemeenteraad is goedgekeurd.

Die subsidie wordt als volgt toegekend:

1° gemeenten met minder dan 10.000 inwoners ontvangen een subsidie van 56.000 euro;

2° gemeenten met 10.000 inwoners of meer ontvangen een subsidie van 6,5 euro per inwoner van de gemeente.

De Vlaamse Regering bepaalt de procedure die moet worden gevolgd voor het aanvragen van de subsidie, de voorwaarden en de procedure van toekenning en verantwoording van de subsidie.

Art. 30. Loonkosten van personen voor wie de gemeente al een subsidie ontvangt op basis van een andere regelgeving, zijn uitgesloten van de subsidie, vermeld in de artikel 26 en 29.

Art. 31. De minister, bevoegd voor de cultuur, kan namens de Vlaamse Regering een convenant sluiten met de Vlaamse Gemeenschapscommissie waarin wordt aangegeven hoe de Vlaamse Gemeenschapscommissie invulling zal geven aan de Vlaamse beleidsprioriteiten die de Vlaamse Regering bepaalt voor het gemeentelijk cultuurbeleid, het cultuurcentrum en de openbare bibliotheek.

In het convenant concretiseert de Vlaamse Gemeenschapscommissie ook:
1° de organisatie van de bibliotheekvoorziening van Muntpunt vzw;

2° de voorwaarden waaronder de Vlaamse Gemeenschapscommissie de taken kan opnemen van een streekgericht bibliotheekbeleid als vermeld in artikel 44, §1.

Voor de uitvoering van het convenant geeft de Vlaamse Regering een subsidie aan de Vlaamse Gemeenschapscommissie.

Het convenant wordt opgesteld voor een periode van vijf jaar en bepaalt het subsidiebedrag en de nadere regels voor de toekenning en de verantwoording van de subsidie.

Art. 32. Voor de individuele gemeenten in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad wordt 30% van de bevolkingscijfers, vermeld in artikel 2, §2, tweede lid, in aanmerking genomen.

Afdeling 2. Grootstedelijke gebieden Antwerpen en Gent

Art. 33. De Vlaamse Regering zal in het kader van het lokaal cultuurbeleid Vlaamse beleidsprioriteiten bepalen voor de grootstedelijke gebieden Antwerpen en Gent. Om te kunnen intekenen op die beleidsprioriteiten moeten Antwerpen en Gent voldoen aan de bepalingen, vermeld in artikel 5 en 9.

De Vlaamse Regering bepaalt het subsidiebedrag en de criteria voor toekenning van de subsidie.

Hoofdstuk 7.
Indexering en aanpassing van de subsidiebedragen

Art. 34. De Vlaamse Regering kan de bedragen, vermeld in dit decreet, aanpassen.

Art. 35. Alle subsidiebedragen, vermeld in dit decreet, worden vanaf 1 januari 2014 gekoppeld aan hetzelfde prijsindexcijfer dat berekend en benoemd wordt voor de toepassing van artikel 2 van het koninklijk besluit van 24 december 1993 ter uitvoering van de wet van 6 januari 1989 tot vrijwaring van het concurrentievermogen.

Titel 4.
Organisatie van het overleg en de advisering van het gemeentelijk cultuurbeleid

Art. 36. Met het oog op de voorbereiding en de evaluatie van het cultuurbeleid, organiseert de gemeente inspraak en participatie met alle lokale belanghebbenden.

Art. 37. Bij de organisatie van inspraak en participatie moet de gemeente de culturele actoren betrekken die het Nederlandstalige culturele leven bevorderen:

1° alle culturele organisaties en instellingen, zowel private als publieke, die werken met vrijwilligers of met professionele beroepskrachten en die een werking ontplooiën op het grondgebied van de gemeente;

2° deskundigen inzake cultuur die in de gemeente wonen.

Art. 38. De gemeente kan de actoren, vermeld in artikel 37, op twee manieren betrekken in het cultuurbeleid:

1° door de oprichting van één gemeentelijke raad, met adviserende bevoegdheid over alle culturele materies voor de hele gemeente;

2° door de oprichting van sectorale deelraden, met adviserende bevoegdheid over hun sectorale materie voor de hele gemeente.

Vertegenwoordigers van elke deelraad vormen daarnaast een overkoepelende gemeentelijke raad met adviserende bevoegdheid over de grote lijnen van het gemeentelijk cultuurbeleid.

Art. 39. Het college van burgemeester en schepenen moet, in het kader van de beleidsvoorbereiding en -evaluatie, advies vragen aan de adviesorganen over alle aangelegenheden, vermeld in artikel 4, 1° tot en met 10°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, met uitzondering van punt 7° (jeugdbeleid) en 9° (sport).

Art. 40. De adviesorganen kunnen ook op eigen initiatief advies uitbrengen.

Art. 41. Het college van burgemeester en schepenen moet bij het nemen van beslissingen eventuele afwijkingen op de uitgebrachte adviezen motiveren.

Art. 42. De gemeente bepaalt de nadere voorwaarden van de werking van de adviesorganen voor cultuur.

Art. 43. Politieke mandatarissen kunnen geen deel uitmaken van de gemeentelijke adviesorganen voor cultuur. De schepen, bevoegd voor de cultuur, kan als waarnemer uitgenodigd worden op de vergaderingen.

Titel 5. Provincies

Art. 44. §1. Ter ondersteuning van de bibliotheekwerking van elke gemeente in de provincie neemt elke provincie het initiatief tot een streekgericht bibliotheekbeleid.

Elke provincie geeft autonoom invulling aan het streekgericht bibliotheekbeleid ter ondersteuning van de bibliotheekwerking in de provincie. Speciale aandacht wordt besteed aan de schaalvergroting van de bibliotheekwerking, door provinciale bibliotheeksystemen te ontwikkelen en aan te bieden, en door samenwerkingsverbanden tussen gemeenten te begeleiden, te stimuleren en te ondersteunen.

De provincie betreft de gemeenten, via een ruim participatieproces, actief bij de invulling, uitvoering en evaluatie van het streekgericht bibliotheekbeleid.

De Vlaamse Regering zal jaarlijks minstens één interbestuurlijk overleg organiseren om het Vlaamse, provinciale en lokale bibliotheekbeleid op elkaar af te stemmen.

§2. De provincies zijn bevoegd om:

1° ondersteuning te bieden aan vormen van bovenlokale platformwerking en samenwerking in het kader van het lokaal cultuurbeleid, cultuureducatie en cultuurcommunicatie, uitgezonderd het structureel subsidiëren van activiteiten ondersteund op basis van artikel 22 van dit decreet;

2° het sociaal-cultureel volwassenenwerk van bovenlokaal belang structureel te ondersteunen, uitgezonderd de ondersteuning aan organisaties structureel gesubsidieerd op basis van de vigerende regelgeving betreffende het sociaal-cultureel volwassenenwerk;

3° kwaliteitbevorderende maatregelen te nemen binnen de amateurkunstensector, met name:

- a) de structurele ondersteuning van organisaties van bovenlokaal belang, uitgezonderd de organisaties structureel gesubsidieerd op basis van de vigerende regelgeving betreffende de amateurkunsten;
- b) de organisatie van wedstrijden en toernooien met het oog op kwaliteitsbevordering;

4° de professionele kunsten van bovenlokaal belang structureel te ondersteunen, uitgezonderd de organisaties of kunstenaars structureel gesubsidieerd op basis van de vigerende regelgeving betreffende de kunsten ;

5° ondersteuning te bieden aan circusorganisaties van bovenlokaal belang, circusevenementen en circusateliers; uitgezonderd de ondersteuning aan organisaties, evenementen en ateliers structureel gesubsidieerd op basis van de vigerende regelgeving betreffende het circus;

6° een regionaal cultureel-erfgoedbeleid te voeren zoals bepaald in de vigerende regelgeving betreffende het cultureel-erfgoedbeleid;

7° gebiedsgerichte projecten, impulsprojecten of projecten naar bijzondere doelgroepen in het kader van het beleid naar sociaal-cultureel volwassenenwerk, het (amateur)kunstenbeleid en het cultureel-erfgoedbeleid te ondersteunen. Op verzoek van hetzij de Vlaamse Regering hetzij een of meerdere provincie(s) kan dit opgenomen worden in een bestuursakkoord zoals vermeld in artikel 2 van het Provinciedecreet;

8° in uitzondering van 2°, 3°, 4° en 6° ondersteuning te bieden aan initiatieven en organisaties die worden ondersteund door de Vlaamse Overheid, maar waarvan de provincie mede-organisator is en dit binnen de afspraken opgenomen in een beheersovereenkomst

Een provincie die op 1 januari 2014 deelneemt in een rechtspersoon die gericht is op het uitoefenen van een bevoegdheid of taak vermeld in artikel 4 en 5 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, behoudt die bevoegdheid voor zover die instelling opgenomen is in de lijst zoals vastgesteld door de Vlaamse Regering, na advies van de provincies.

Titel 6. Overgangsbepalingen

Art. 45. De gemeenten die in 2013 een subsidie ontvangen krachtens artikel 21 en 67, §2, van het decreet van 13 juli 2001 houdende het stimuleren van een kwalitatief en integraal lokaal cultuurbeleid, zoals gewijzigd, worden geacht te voldoen aan de bepalingen van artikel 5.

De gemeenten die in 2013 een subsidie ontvangen krachtens artikel 30 en 30bis van het decreet van 13 juli 2001 houdende het stimuleren van een kwalitatief en integraal lokaal cultuurbeleid, zoals gewijzigd, worden geacht te voldoen aan de bepalingen van artikel 7.

De gemeenten die in 2013 een subsidie ontvangen krachtens artikel 38 en 39, §1, van het decreet van 13 juli 2001 houdende het stimuleren van een kwalitatief en integraal lokaal cultuurbeleid, zoals gewijzigd, worden geacht te voldoen aan de bepalingen van artikel 9.

Art. 46. In afwijking van artikel 48, 49 en 50 blijven de verplichtingen ter verantwoording van de subsidie voor het werkjaar 2013 op basis van het decreet van 13 juli 2001 houdende het stimuleren van een kwalitatief en integraal lokaal cultuurbeleid, zoals gewijzigd, van toepassing tot en met 31 december 2014.

In afwijking van artikel 51 en 52 blijven de verplichtingen ter verantwoording van de subsidie voor het werkjaar 2013 op basis van het decreet van 6 juli 2001 houdende ondersteuning van de federatie van erkende organisaties voor volksontwikkelingswerk en houdende ondersteuning van de Vereniging van Vlaamse Cultuurcentra, zoals gewijzigd, van toepassing tot en met 31 december 2014.

In afwijking van artikel 53 blijven de verplichtingen ter verantwoording van de subsidie voor het werkjaar 2013 op basis van het reglement van 11 april 2008 voor de aanvullende tewerkstelling bij organisaties actief in het kader van de lectuurvoorziening voor personen met een leesbeperking van toepassing tot en met 31 december 2014.

Art. 47. Met behoud van de toepassing van artikel 46, eerste lid, blijven voor de gemeenten die in 2012 een subsidieaanvraag doen op basis van het decreet van 13 juli 2001 houdende het stimuleren van een kwalitatief en integraal lokaal cultuurbeleid, de bepalingen van dat decreet gelden tot en met 31 december 2013.

Titel 7. Opheffingsbepalingen

Art. 48. Het decreet van 13 juli 2001 houdende het stimuleren van een kwalitatief en integraal lokaal cultuurbeleid, gewijzigd bij de decreten van 5 juli 2002, 20 december 2002, 21 maart 2003, 24 december 2004, 23 december 2005, 30 juni 2006, 13 juli 2007, 19 november 2010 en 18 maart 2011, wordt opgeheven.

Art. 49. Het besluit van de Vlaamse Regering van 11 januari 2002 ter uitvoering van het decreet van 13 juli 2001 houdende het stimuleren van een kwalitatief en integraal lokaal cultuurbeleid, gewijzigd bij de besluiten van de Vlaamse Regering van 28 mei 2004, 11 juni 2004, 15 september 2006 en 7 december 2007, wordt opgeheven.

Art. 50. Het ministerieel besluit van 29 mei 2002 houdende vastlegging van de structuur van een gemeentelijk cultuurbeleidsplan, een beleidsplan van een bibliotheek en een beleidsplan van een cultuurcentrum, gewijzigd bij het ministerieel besluit van 13 februari 2007, wordt opgeheven.

Art. 51. Het decreet van 6 juli 2001 houdende ondersteuning van de federatie van erkende organisaties voor volksontwikkelingswerk en houdende ondersteuning van de Vereniging van Vlaamse Cultuurcentra, gewijzigd bij de decreten van 5 juli 2002, 29 november 2002 en 14 maart 2008, wordt opgeheven.

Art. 52. Het besluit van 14 maart 2003 ter uitvoering van het decreet houdende ondersteuning van de federatie van erkende organisaties voor volksontwikkelingswerk en houdende ondersteuning van de Vereniging van Vlaamse

Cultuurcentra wordt opgeheven, voor wat betreft de Vereniging van Vlaamse Cultuurcentra.

Art. 53. Het reglement van 11 april 2008 voor de aanvullende tewerkstelling bij organisaties actief in het kader van de lectuurvoorziening voor personen met een leesbeperking wordt opgeheven.

Titel 8.
Inwerkingtredingsbepaling

Art. 54. Dit decreet treedt in werking op 1 januari 2014, met uitzondering van artikel 3, 4, tweede lid, 5, 6, derde lid, 7, 8, tweede lid, 9, 24, 31, 33 en 54 die in werking treden op 30 oktober 2012.

Brussel, (datum)

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Kris PEETERS

De Vlaamse minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur,

Joke SCHAUVLIEGE

Bijlage bij het decreet betreffende het lokaal cultuurbeleid

Lijst van Steden en Gemeenten

gemeente	inschaling
Aalst	A
Aarschot	B
Antwerpen	grootstad
Asse	C
Beersel	C
Beringen	C
Beveren	C
Bierbeek	C
Bilzen	C
Blankenberge	C
Boom	C
Bornem	B
Brasschaat	C
Bree	C
Brugge	A
Brussel	grootstad
Deinze	B
Dendermonde	B
Diest	B
Diksmuide	C
Dilbeek	A
Eeklo	B
Evergem	C
Geel	B
Genk	A
Gent	grootstad
Geraardsbergen	C
Grimbergen	A
Halle	B
Hasselt	A
Heist-op-den-Berg	C
Herentals	B
Heusden-Zolder	C
Hoogstraten	C
Houthalen-Helchteren	C
leper	B
Knokke-Heist	B

./.

Koksijde	C
Kortrijk	A
Leopoldsburch	C
Leuven	A
Lier	B
Lokeren	B
Lommel	C
Maaseik	C
Maasmechelen	C
Mechelen	A
Menen	B
Mol	B
Ninove	C
Oostende	A
Oudenaarde	B
Overijse	B
Overpelt	C
Poperinge	C
Roeselare	A
Ronse	B
Schoten	C
Sint-Pieters-Leeuw	C
St-Niklaas	A
St-Truiden	B
Temse	C
Ternat	C
Tervuren	C
Tessenderlo	C
Tielt	B
Tienen	B
Tongeren	B
Torhout	C
Turnhout	A
Vilvoorde	B
Waregem	B
Wetteren	C
Wevelgem	C
Zaventem	C
Zottegem	C

Gezien om gevoegd te worden bij het decreet van (datum) betreffende het lokaal cultuurbeleid.

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

KONINKRIJK BELGIË

ADVIES 50.935/3
VAN 28 FEBRUARI 2012

VAN DE AFDELING WETGEVING
VAN DE RAAD VAN STATE

DE RAAD VAN STATE, afdeling Wetgeving, derde kamer, op 8 februari 2012 door de Vlaamse minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur verzocht haar, binnen een termijn van dertig dagen, van advies te dienen over een voorontwerp van decreet ‘betreffende het Lokaal Cultuurbeleid’, heeft het volgende advies gegeven:

50.935/3

1. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling Wetgeving zich toegespitst op het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond,¹ alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

*

* *

STREKKING VAN HET VOORONTWERP

2. Het om advies voorgelegde voorontwerp van decreet strekt tot het regelen van de ondersteuning en de stimulering van het lokale cultuurbeleid en bepaalt de bevoegdheden van de provincies inzake het cultuurbeleid.

In de eerste plaats wordt beoogd de bestaande regelgeving inzake het lokale cultuurbeleid aan te passen aan de regeling die is opgenomen in het decreet van 15 juli 2011 houdende vaststelling van de algemene regels waaronder in de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest periodieke plan- en rapporteringsverplichtingen aan lokale besturen kunnen worden opgelegd (hierna: planlastendecreet).

Er wordt in het algemeen bepaald dat het planlastendecreet van toepassing is op bepaalde onderdelen van het aan te nemen decreet (artikel 2, § 1, tweede lid), al worden wel de Vlaamse beleidsprioriteiten voor het gemeentelijke cultuurbeleid in het ontwerp zelf bepaald (artikel 3), met een machtiging aan de Vlaamse Regering om die beleidsprioriteiten te specificeren (artikel 4, eerste lid) en ze voor de steden Antwerpen en Gent zelf te bepalen (artikel 33). Ook worden voorwaarden bepaald opdat gemeenten zouden (kunnen) aansluiten bij de Vlaamse beleidsprioriteiten om een kwalitatief en duurzaam lokaal cultuurbeleid te voeren (artikel 5), een openbare bibliotheek te organiseren (artikelen 8 en 9) of, voor bepaalde gemeenten, een cultuurcentrum op te richten (artikelen 6 en 7).

¹ Aangezien het om een voorontwerp van decreet gaat, wordt onder “rechtsgrond” de overeenstemming met de hogere rechtsnormen verstaan.

50.935/3

Naast de ondersteuning van de gemeenten voorziet het ontwerp ook in de subsidiëring van organisaties met een specifieke opdracht, zijnde de digitale bibliotheek, de voorzieningen voor bijzondere doelgroepen, het steunpunt voor het lokaal cultuurbeleid, en een organisatie met als doel het sectoraal overleg te ondersteunen (artikelen 10 tot 21), en wordt de intergemeentelijke samenwerking voor de afstemming van het cultuuraanbod en de cultuurcommunicatie geregeld (artikelen 22 en 23).

Voorts bevat het ontwerp een specifieke regeling voor de gemeenten in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad (artikelen 24 tot 32). Aangezien deze gemeenten niet onder de toepassing van het planlastendecreet vallen, wordt hen de mogelijkheid gegeven om via een cultuurbeleidsplan invulling te geven aan de Vlaamse beleidsprioriteiten voor het gemeentelijke cultuurbeleid. Dat cultuurbeleidsplan moet zijn afgestemd op de invulling van de beleidsprioriteiten door de Vlaamse Gemeenschapscommissie, waarmee de Vlaamse Regering dienaangaande een convenant kan sluiten.

Daarnaast bevat het ontwerp bepalingen betreffende de indexering en de aanpassing van de subsidiebedragen (artikelen 34 en 35) en regelt het de organisatie van het overleg en de advisering van het gemeentelijke cultuurbeleid (artikelen 36 tot 43).

Wat betreft de bevoegdheden van de provincies inzake het cultuurbeleid wordt bepaald dat elke provincie ter ondersteuning van de bibliotheekwerking van elke gemeente het initiatief neemt tot een streekgericht bibliotheekbeleid en worden acht domeinen bepaald waarvoor de provincies nog bevoegd zijn (artikel 44).

Ten slotte bevat het ontwerp overgangs- en opheffingsbepalingen (respectievelijk de artikelen 45 tot 47 en de artikelen 48 tot 53), en wordt de inwerkingtreding geregeld (artikel 54).

ALGEMENE OPMERKINGEN

3. Naar luid van artikel 2, § 1, tweede lid, van het ontwerp (dat een afzonderlijk artikel zou moeten worden, evenals overigens ook artikel 2, § 2) zijn de bepalingen van het planlastendecreet van toepassing op de erin vermelde onderdelen van het aan te nemen decreet. Met dat artikel 2, § 1, tweede lid, wordt het planlastendecreet van toepassing verklaard op de genoemde onderdelen van het aan te nemen decreet. Daardoor wordt het toepassingsgebied van

50.935/3

het planlastendecreet, dat op zich slechts betrekking heeft op plan- en rapporteringsverplichtingen die door de *Vlaamse Regering* worden opgelegd,² verbreed tot verplichtingen die rechtstreeks door de decreetgever worden opgelegd.

Zulks doet een aantal vragen rijzen. Hoe de regeling uit het planlastendecreet en de ontworpen regeling zich tot elkaar verhouden, is immers niet steeds duidelijk. Al komen sommige moeilijkheden voort uit de onduidelijkheid van het planlastendecreet zelf,³ kan hieromtrent het volgende worden opgemerkt.

3.1. In het algemeen kan worden vooropgesteld dat als in een decreet wordt bepaald dat een andere decretale regeling van toepassing is op de erdoor geregelde aangelegenheid, de regels waarnaar verwezen wordt in principe onverkort van toepassing zijn. Dat houdt in dat als de decreetgever van dit principe wil afwijken, hij dit expliciet dient te bepalen. Zonder uitdrukkelijke andersluidende bepaling in het voorliggende ontwerp, zijn alle bepalingen van het planlastendecreet derhalve in principe van toepassing op de relevante onderdelen van het aan te nemen decreet, ook al vallen die onderdelen op zich niet onder het toepassingsgebied van het planlastendecreet, dat, zoals reeds is opgemerkt, slechts van toepassing is op de door de *Vlaamse Regering* opgelegde plan- en rapporteringsverplichtingen.

3.2. Artikel 4, § 1, van het planlastendecreet bepaalt dat de Vlaamse Regering de Vlaamse beleidsprioriteiten en de bijbehorende subsidieregelingen voor de komende lokale beleidscyclus⁴ bekendmaakt, waarbij ze de hoogte van de totale subsidie en de criteria voor de verdeling ervan vermeldt. Vraag is hoe deze bepaling zich verhoudt tot artikel 3 van het ontwerp, waarin zelf beleidsprioriteiten worden bepaald, de artikelen 4, 6 en 8, waarbij aan de Vlaamse Regering delegatie wordt gegeven om die beleidsprioriteiten te specificeren, en de artikelen 24 en 33, waarin aan de Vlaamse Regering delegatie wordt verleend om beleidsprioriteiten te bepalen.

² Krachtens zijn artikel 3 is het planlastendecreet van toepassing “op de periodieke plan- en rapporteringsverplichtingen die de Vlaamse Regering voor achtereenvolgende jaren oplegt aan de lokale besturen om hen te stimuleren of te verplichten om uitwerking te geven aan de Vlaamse beleidsprioriteiten”, dit zijn “beleidsdoelstellingen die de Vlaamse Regering formuleert (...)” (artikel 2, 1°, van hetzelfde decreet).

³ Zie hierover advies 49.284/3 van 8 maart 2011 over een voorontwerp dat heeft geleid tot het planlastendecreet (*Parl.St.*, VI.Parl., 2010-2011, nr. 1102/1), p. 119-122, inzonderheid opmerkingen 5.4 tot 7.

⁴ Beleidscyclus van zes jaar die begint in het tweede jaar dat volgt op de lokale verkiezingen (zie artikel 2, 3°, van het planlastendecreet).

50.935/3

Nu artikel 4, § 1, van het planlastendecreet enkel betrekking lijkt te hebben op de *bekendmaking* van de beleidsprioriteiten die worden vastgesteld in (of op basis van) de sectordecreten, wat in de memorie van toelichting bij het ontwerp dat heeft geleid tot het planlastendecreet wordt bevestigd,⁵ rijst er vanuit het oogpunt van de samenhang met dat artikel 4, § 1, geen probleem.

Artikel 4, § 2, van het planlastendecreet, dat onder meer bepaalt dat de Vlaamse Regering naar aanleiding van een door haar gemaakte evaluatie na drie jaar, in voorkomend geval de nieuwe of de gewijzigde beleidsprioriteiten en de bijbehorende subsidieregelingen bekendmaakt, moet dan eveneens zo worden begrepen dat het om een loutere mededeling gaat van eventueel door de decreetgever of door de Vlaamse Regering aangepaste Vlaamse beleidsprioriteiten (door middel van een voorafgaande aanpassing van artikel 3 van het aan te nemen decreet of de desbetreffende besluiten van de Vlaamse Regering).

3.3. In zoverre de artikelen 4, eerste lid, 6, eerste lid, en 8, eerste lid, van het ontwerp bepalen dat de gemeenten in hun strategische meerjarenplanning aangeven hoe ze op het lokale niveau invulling geven aan de Vlaamse beleidsprioriteiten, is het een overbodige herhaling van artikel 5 van het planlastendecreet, waarin reeds eenzelfde verplichting wordt opgelegd.

De genoemde bepalingen dienen derhalve te worden herbekeken.

3.4. Om geheel aan te sluiten bij artikel 6, 4°, van het planlastendecreet moet in titel 4 van het ontwerp worden bepaald dat het gemeentebestuur *moet aantonen* dat het de lokale belanghebbenden en/of bevoegde adviesraden heeft betrokken bij de opmaak van de strategische meerjarenplanning.

3.5. Aangezien het planlastendecreet ook geldt ten aanzien van de provincies (zie artikel 2, 4°, van dat decreet en artikel 4 van het ontwerp), dienen ten aanzien van de provincies beleidsprioriteiten te worden vastgesteld. Anders dan ten aanzien van de gemeenten (zie de artikelen 3, 4, 6, 8 en 33 van het ontwerp), bevat het ontwerp ten aanzien van de provincies geen lijst met beleidsprioriteiten of wordt aan de Vlaamse Regering geen delegatie gegeven om die prioriteiten te bepalen. Wel bevat artikel 44 een lijst van bevoegdheden die de provincies mogen uitoefenen. Sommige van die bevoegdheden zouden eventueel als beleidsprioriteiten kunnen

⁵ M.v.T., *Parl.St.*, VI.Parl., 2010-2011, nr. 1102/1, p. 13; in dezelfde zin advies 49.284/3 van 8 maart 2011, *l.c.*, p. 123, opmerking 10.

50.935/3

worden beschouwd. Het is ook denkbaar dat de stellers van het ontwerp alle bevoegdheden meteen ook als beleidsprioriteiten beschouwen. Er moet echter op worden gewezen dat bevoegdheden (die omschreven moeten worden in de zin van aangelegenheden) fundamenteel verschillend zijn van beleidsprioriteiten (die in de uitoefening van bepaalde bevoegdheden nagestreefd kunnen worden).

De stellers van het ontwerp zouden artikel 44 dan ook moeten herschrijven, en naast een lijst van bevoegdheden ook een lijst van beleidsprioriteiten moeten vaststellen.

4. In de artikelen 4, tweede lid, 6, tweede lid, 8, tweede lid, 12, derde lid, 14, derde lid, 15, tweede lid, 17, derde lid, 19, tweede lid, 21, tweede lid, en 33, tweede lid, van het ontwerp wordt aan de Vlaamse Regering delegatie verleend om subsidiebedragen te bepalen, terwijl in de artikelen 22, tweede lid, 26, eerste lid, en 29, derde lid, van het ontwerp subsidiebedragen worden bepaald, en de artikelen 34 en 35 van het ontwerp een delegatie en een regeling inhouden teneinde alle in het ontwerp vermelde subsidiebedragen aan te passen, respectievelijk te verhogen.

In dat verband dient erop te worden gewezen dat de in het aan de nemen decreet opgenomen of door de Vlaamse Regering te bepalen bedragen slechts kunnen gelden voor zover er daartoe voor het betreffende begrotingsjaar voldoende kredieten zijn uitgetrokken. Krachtens artikel 50, § 1, eerste lid, van de bijzondere wet van 16 januari 1989 betreffende de financiering van de Gemeenschappen en de Gewesten keurt immers elk parlement jaarlijks de begroting goed. Die bepaling is, wat de gemeenschappen en de gewesten betreft, een transpositie van artikel 174, eerste lid, van de Grondwet, op grond waarvan de begrotingen jaarlijks worden goedgekeurd en voor slechts één jaar gelden. Gelet hierop kan de decreetgever in de toekomst niet gebonden zijn door de genoemde bepalingen uit het ontwerp, worden erdoor zijn prerogatieven op het vlak van de goedkeuring van de begroting en de regeringscontrole niet aangetast, en kan de Vlaamse Regering slechts subsidies toekennen voor zover daartoe op de begroting de nodige kredieten voorhanden zijn. Zulks wordt best in het ontwerp tot uiting gebracht, bijvoorbeeld door een algemene bepaling op te nemen naar luid waarvan de door of krachtens het aan te nemen decreet verleende subsidies worden verleend binnen de perken van de beschikbare begrotingskredieten.

50.935/3

5. In een aantal bepalingen wordt aan de Vlaamse Regering een delegatie verleend om voor organisaties met een specifieke opdracht het subsidiebedrag, in sommige gevallen de voorwaarden waaraan het meerjarenplan moet voldoen en de “procedure van toekenning en verantwoording van de subsidies” te regelen (artikelen 12, derde lid, 14, derde lid, 15, tweede lid, 17, derde lid, 19, tweede lid, en 21, tweede lid, van het ontwerp). Aangezien die bepalingen betrekking hebben op instellingen die activiteiten verrichten die gericht zijn op de gehele Vlaamse Gemeenschap, dienen ze te worden getoetst aan artikel 11 van de wet van 16 juli 1973 waarbij de bescherming van de ideologische en filosofische strekkingen gewaarborgd wordt. Dat artikel bepaalt dat de voorwaarden en de procedure van erkenning van instellingen die activiteiten uitoefenen gericht op de gehele Vlaamse Gemeenschap, “bij decreet” worden vastgesteld. Hetzelfde artikel bepaalt bovendien dat het decreet voor de erin bedoelde instellingen in een bepaalde financiële tegemoetkoming voorziet, welke uit een aantal nader bepaalde elementen bestaat; hieruit kan worden afgeleid dat ook de subsidiëring van de bedoelde instellingen bij decreet dient te worden geregeld. Met betrekking tot de erkenning en de subsidiëring van de bedoelde instellingen is de mogelijkheid voor de decreetgever om aan de Vlaamse Regering bevoegdheden te delegeren, eerder beperkt. Hoogstens kan de decreetgever de Regering machtigen om de door hemzelf vastgestelde beginselen nader uit te werken. Dit veronderstelt dan dat de decreetgever zelf de criteria vaststelt die voor de uitwerking van die beginselen richtinggevend zijn.

Luidens artikel 11, eerste lid, van de wet van 16 juli 1973 moet de subsidie aan “instellingen die activiteiten uitoefenen gericht op een gehele cultuurgemeenschap” bestaan uit de subsidiëring van een kern van personeelsleden, een jaarlijkse basistoelage voor de werking en een subsidiëring op grond van werkelijk gepresteerde activiteiten. Hieraan lijkt het ontwerp te voldoen door telkens in een subsidie voor personeel en werking te voorzien, al zal minstens bij de uitvoering wel het onderscheid dienen te worden gemaakt tussen de basistoelage voor de werking en de subsidiëring op grond van de werkelijk gepresteerde activiteiten.

Wat het in artikel 11, tweede lid, van de wet van 16 juli 1973 vervatte legaliteitsbeginsel betreft, dient te worden opgemerkt dat dat beginsel eraan in de weg staat dat de procedure van subsidiëring geheel aan de Vlaamse Regering wordt gedelegeerd; de essentiële elementen van deze procedure dienen derhalve in het ontwerp zelf te worden opgenomen. Ook kunnen door het stellen van voorwaarden waaraan het meerjarenplan moet voldoen, geen nieuwe subsidievoorwaarden worden ingevoerd.

50.935/3

6. In de artikelen 12, derde lid, 14, derde lid, 15, tweede lid, 17, derde lid, 19, tweede lid, en 21, tweede lid, van het ontwerp wordt ook aan de Vlaamse Regering de bevoegdheid gedelegeerd om de “procedure van toekenning en verantwoording van de subsidies” te regelen.

Daargelaten hetgeen is opgemerkt *sub* 5, dient erop te worden gewezen dat er ook reeds bepalingen betreffende de toekenning van de subsidies en de verantwoording van de aanwending ervan zijn opgenomen in de artikelen 11 tot 14 van de wet van 16 mei 2003 tot vaststelling van de algemene bepalingen die gelden voor de begrotingen, de controle op de subsidies en voor de boekhouding van de gemeenschappen en de gewesten, alsook voor de organisatie van de controle door het Rekenhof, in de bepalingen die worden vastgesteld ter uitvoering van artikel 57 van het decreet van 8 juli 2011 houdende regeling van de begroting, de boekhouding, de toekenning van subsidies en de controle op de aanwending ervan, en de controle door het Rekenhof (Rekendecreet)⁶, en in artikel 11, tweede lid, van het planlastendecreet.

De in de artikelen 12, 14, 15, 17, 19 en 21 van het ontwerp opgenomen machtigingen zijn slechts noodzakelijk voor zover men bijzondere bepalingen beoogt uit te vaardigen, in afwijking van of ter aanvulling op hetgeen bepaald zal worden ter uitvoering van artikel 57 van het decreet van 8 juli 2011.⁷

7. In titel 3, hoofdstuk 6, afdeling 1, van het ontwerp (artikelen 24 tot 32) wordt bepaald dat de gemeenten uit het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad een cultuurbeleidsplan kunnen indienen waarin wordt aangegeven hoe zij invulling zullen geven aan de Vlaamse beleidsprioriteiten die de Vlaamse Regering voor het gemeentelijke cultuurbeleid zal bepalen. Wanneer zulk een cultuurbeleidsplan wordt opgesteld, voorziet de Vlaamse Regering voor de uitvoering ervan in een subsidiëring, die nader in het ontwerp wordt geregeld.

⁶ Deze bepaling luidt: “De Vlaamse Regering stelt de regels vast voor de toekenning, de terugvordering en de verantwoording van de subsidies, de indiening van aanvragen en verantwoordingsstukken, de eenmalige gegevensopvraging en voor de onverenigbaarheden. Ze kan de voorwaarden bepalen voor het elektronisch aanvragen en het elektronisch indienen van verantwoordingsstukken en stelt ook de procedure voor de controle op de aanwending van de subsidies vast.”

⁷ Zo men afwijkingen of aanvullingen zou beogen aan te brengen op decreetsbepalingen, is een optreden van de decreetgever noodzakelijk.

50.935/3

Te dien aanzien moet worden opgemerkt dat de Vlaamse Gemeenschap te Brussel-Hoofdstad elke rechtstreekse bevoegdheid ten aanzien van de gemeenten ontbeert, en met betrekking tot culturele aangelegenheden als bedoeld bij artikel 4 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen ten aanzien van de gemeenten, conform artikel 127, § 2, van de Grondwet slechts kan optreden voor zover zij op dat vlak gemeentelijke instellingen hebben opgericht die omwille van hun activiteiten moeten worden beschouwd uitsluitend te behoren tot de Vlaamse Gemeenschap, en bijgevolg hun activiteiten uitsluitend in het Nederlands uitoefenen.⁸ In het genoemde hoofdstuk 6, afdeling 1, zou tot uiting moeten worden gebracht dat de bepalingen ervan slechts van toepassing zijn voor zover de betrokken gemeenten zulke instellingen hebben opgericht.

BIJZONDERE OPMERKINGEN

Artikel 2

8. In artikel 2, § 1, 6°, van het ontwerp wordt “gemeente” gedefinieerd als “gemeente uit het Nederlandse taalgebied, met uitzondering van de gemeenten, vermeld in titel 3, hoofdstuk 6, afdeling 1 Het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad”. Aangezien het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad uiteraard geen deel uitmaakt van het Nederlandse taalgebied, en in titel 3, hoofdstuk 6, afdeling 1, van het ontwerp ook gewag wordt gemaakt van “gemeenten”, is deze definitie niet correct.

De in artikel 2, § 1, 6°, opgenomen definitie kan evenwel worden weggelaten. In artikel 3 van het ontwerp kan voorts worden geschreven dat het aan te nemen decreet tot doel heeft het lokale cultuurbeleid van de gemeenten in het Nederlandse taalgebied, uitgewerkt in de strategische meerjarenplanning te ondersteunen, “onverminderd de toepassing van titel 3, hoofdstuk 6, afdeling 1”.

⁸ Zie o.m. advies 36.064/VR/3 van 2 december 2003 over een voorontwerp dat heeft geleid tot het decreet van 2 april 2004 betreffende het beleid inzake convenants gemeentelijke ontwikkelingssamenwerking, *Parl.St.*, VI.Parl., 2003-2004, nr. 2099/1.

50.935/3

Artikel 9

9. Luidens artikel 9, 6°, van het ontwerp dient de betrokken openbare bibliotheek, om te kunnen “intekenen” op de in artikel 3, 2°, van het ontwerp vermelde beleidsprioriteit, minstens vijfenzeventig procent van het vastgestelde budget te besteden aan Nederlandstalige publicaties.

Met betrekking tot de toepassing van deze bepaling in gemeenten met een speciale taalregeling oordeelde het Grondwettelijk Hof als volgt:

“B.6.3. De speciale taalregeling die op de verzoekende gemeente van toepassing is, houdt in dat de openbare bibliotheek die zij organiseert de berichten, mededelingen en formulieren die voor het publiek bestemd zijn ook in het Frans opstelt en dat zij de personen in het Frans moet antwoorden als zij zich van die taal bedienen. Die regeling heeft niet tot gevolg dat die gemeente in een situatie wordt geplaatst die zozeer verschilt van die van de andere gemeenten die tot hetzelfde eentalige taalgebied behoren, dat zij de decreetgever zou verplichten ze op een verschillende manier te behandelen wat de subsidieregeling voor de bibliotheken betreft.

B.6.4. Het gegeven dat de gemeente Sint-Genesius-Rode in het Nederlandse taalgebied is gelegen kan dus verantwoorden dat de decreetgever bepaalt dat de gemeentelijke openbare bibliotheek in die gemeente, zoals in de andere gemeenten in het Nederlandse taalgebied, een bepaald percentage van haar budget aan Nederlandstalige publicaties besteedt indien zij voor subsidiëring door de Vlaamse Gemeenschap in aanmerking wenst te komen.

Een percentage van 75 pct. kan in dat verband niet worden beschouwd als onevenredig ten opzichte van het nagestreefde doel. De bepaling laat voldoende ruimte om anderstalige publicaties te verwerven. Bovendien blijkt noch uit de bestreden bepaling, noch uit het decreet waarvan de bestreden bepaling deel uitmaakt, dat de gemeenten met inachtneming van de vigerende taalwetgeving geen bibliotheken zouden mogen instandhouden, inrichten of subsidiëren die niet aan de voorwaarden van de bestreden bepaling zouden voldoen.

B.7. De bestreden bepaling doet niet op discriminerende wijze afbreuk aan de rechten vervat in artikel 23 van de Grondwet en artikel 27 van het Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten.”⁹

Tegen artikel 9, 6°, van het ontwerp rijzen derhalve geen grondwettigheidsbezwaren in zoverre het eveneens van toepassing is op gemeenten met een speciale taalregeling.

⁹ Grondwettelijk Hof, nr. 88/2003, 24 juni 2003.

50.935/3

Artikelen 24 en 31

10. Onverminderd hetgeen *sub* 7 is opgemerkt, dient erop te worden gewezen dat het niet duidelijk is of de *passus* “de Vlaamse beleidsprioriteiten die [de] Vlaamse Regering voor het gemeentelijk cultuurbeleid zal bepalen” in artikel 24, eerste lid, van het ontwerp inhoudt dat een machtiging wordt verleend aan de Vlaamse Regering om nieuwe beleidsprioriteiten te bepalen ten aanzien van de erin bedoelde gemeenten, dan wel of ermee wordt verwezen naar de beleidsprioriteiten bedoeld in artikel 3 van het ontwerp, die door de Vlaamse Regering verder worden gespecificeerd op grond van de artikelen 4, 6 en 8 van het aan te nemen decreet. Dezelfde onduidelijkheid geldt met betrekking tot artikel 31, eerste lid, van het ontwerp ten aanzien van de Vlaamse Gemeenschapscommissie.

De artikelen 24, eerste lid, en 31, eerste lid, van het ontwerp dienen te worden aangepast gelet op wat voorafgaat.

11. In artikel 24, tweede lid, van het ontwerp wordt bepaald dat het cultuurbeleidsplan van de (in artikel 24, eerste lid, van het ontwerp bedoelde) gemeenten wordt opgesteld voor zes jaar en moet worden afgestemd op het cultuurbeleidsplan van de Vlaamse Gemeenschapscommissie, zoals bepaald in het convenant vermeld in artikel 31 van het ontwerp. Doordat het convenant met de Vlaamse Gemeenschapscommissie slechts wordt gesloten voor een periode van vijf jaar, is er een gebrek aan afstemming tussen de beide bepalingen, wat dient te worden verholpen.

Artikel 32

12. Ofwel dient in artikel 32 van het ontwerp te worden vermeld dat de erin opgenomen berekeningsbasis geldt voor de subsidies bedoeld in de artikelen 26 en 29 van het ontwerp, ofwel dient het bepaalde in dat artikel 32 te worden opgenomen in die twee genoemde artikelen.

50.935/3

Artikel 44

13. Artikel 44 van het ontwerp strekt tot het beperken van de bevoegdheden van de provincies inzake het lokale cultuurbeleid tot de domeinen die erin zijn opgesomd, en houdt bijgevolg een beperking van de provinciale autonomie ter zake in. Al zouden de artikelen 41 en 162, tweede lid, 2°, van de Grondwet slechts worden geschonden wanneer een beperking op het beginsel van de provinciale autonomie kennelijk onevenredig is,¹⁰ wordt in de memorie van toelichting toch best de verantwoording gegeven voor de beperking van de provinciale autonomie, waarin met name zou moeten worden uitgelegd waarom de ontnomen bevoegdheden beter kunnen worden uitgeoefend op een ander beleidsniveau dan het provinciale.¹¹

14. In artikel 44, § 2, eerste lid, 7°, wordt verwezen naar het “bestuursakkoord zoals vermeld in artikel 2 van het Provinciedecreet”.

Hiermee wordt vooruitgelopen op een mogelijke vervanging van artikel 2 van het Provinciedecreet van 9 december 2005 (waarin thans geen gewag wordt gemaakt van een bestuursakkoord), die vervat is in een voorontwerp van decreet ‘tot wijziging van het Provinciedecreet van 9 december 2005’.¹²

Het is in ieder geval voorbarig te verwijzen naar een beleidsinstrument dat nog niet in de rechtsorde bestaat. Die verwijzing kan slechts worden behouden zo de wijzigingen aan het Provinciedecreet vóór of ten laatste samen met het decreet dat zou voortvloeien uit het voorliggende ontwerp tot stand komen. Overigens dient de regeling in het bestuursakkoord beperkt te blijven tot praktische regels betreffende de bevoegdheidsuitoefening.

¹⁰ Grondwettelijk Hof, nr. 95/2005, 25 mei 2005, B.26; zie ook, wat betreft de gemeentelijke autonomie, waarvoor dezelfde beginselen gelden, Grondwettelijk Hof, nr. 7/2009, 15 januari 2009, B.6.3; Grondwettelijk Hof, nr. 89/2010, 29 juli 2010, B.18.4; Grondwettelijk Hof, nr. 109/2011, 16 juni 2011, B.8.3.

¹¹ Het bestaan van een verantwoording hiervoor vormt immers één van de elementen die het Grondwettelijk Hof bij zijn evenredigheidstoets zal betrekken (zie de arresten geciteerd in vorige voetnoot).

¹² Over dit voorontwerp van decreet heeft de Raad van State op 29 november 2011 advies 50.557/3 gegeven (*Parl.St.*, VI.Parl., 2011-2012, nr. 1493/1).

50.935/3

Artikel 54

15. Luidens artikel 54 van het ontwerp treedt het aan te nemen decreet in werking op 1 januari 2014, met uitzondering van een aantal bepalingen die in werking treden op 30 oktober 2012. Volgens de memorie van toelichting heeft de uitzondering betrekking op de artikelen inzake de Vlaamse beleidsprioriteiten die, conform het planlastendecreet, op 30 oktober 2012 van kracht dienen te zijn.

Binnen de hem toegemeten termijn, waarin nog tal van andere aan termijnen gebonden adviesaanvragen dienden te worden behandeld, is het de Raad van State niet mogelijk geweest de temporele werking van het aan te nemen decreet aan een grondig onderzoek te onderwerpen en beperkt hij zich tot de volgende opmerkingen. De stellers van het ontwerp doen er evenwel goed aan deze kwestie zelf aan een nieuw grondig onderzoek te onderwerpen.

15.1. Er dient geen datum van inwerkingtreding van een inwerkingtreedingsbepaling te worden bepaald nu zulk een bepaling uit haar aard zelf onmiddellijke werking heeft. Er dient derhalve in artikel 54 van het ontwerp van dat artikel geen gewag te worden gemaakt.

15.2. Bij de artikelen die op 30 oktober 2012 in werking treden, worden ook de artikelen 24 en 31 vermeld. Deze artikelen, die betrekking hebben op de gemeenten uit het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad en op de Vlaamse Gemeenschapscommissie, vallen niet onder de toepassing van het planlastendecreet, zodat de vraag rijst waarom ze bij de afwijkende inwerkingtreding worden betrokken.¹³

15.3. Gelet op hetgeen in de memorie van toelichting wordt uiteengezet dienen ook de artikelen 4, eerste lid, 6, eerste lid, en 8, eerste lid, van het aan te nemen decreet in werking te worden gesteld op 30 oktober 2012 in zoverre ze een machtiging aan de Vlaamse Regering bevatten om de beleidsprioriteiten te specificeren.

15.4. Ook dienen bepalingen die onlosmakelijk zijn verbonden met op 30 oktober 2012 in werking te treden bepalingen, op die datum in werking te treden, zoals definitiebepalingen van begrippen die erin voorkomen.

¹³ Zo artikel 24 toch op 30 oktober 2012 in werking wordt gesteld, lijkt dit ook het geval te moeten zijn met de artikelen 25 tot 32, die ermee verbonden zijn.

50.935/3

15.5. De in de artikelen 45 tot 47 vervatte overgangsbepalingen, die betrekking hebben op de jaren 2012 of 2013, dienen logischerwijze ook vroeger dan op 1 januari 2014 in werking te treden.

50.935/3

De kamer was samengesteld uit

de Heren	P. LEMMENS,	kamervoorzitter,
	J. SMETS,	
	B. SEUTIN,	staatsraden,
	J. VELAERS,	assessor van de afdeling Wetgeving,
Mevrouw	A.-M. GOOSSENS,	griffier.

Het verslag werd uitgebracht door de Heer W. PAS, eerste auditeur.

DE GRIFFIER

DE VOORZITTER

A.-M. GOOSSENS

P. LEMMENS

ONTWERP VAN DECREET

ONTWERP VAN DECREET

DE VLAAMSE REGERING,

Op voorstel van de Vlaamse minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur;

Na beraadslaging,

BESLUIT:

De Vlaamse minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Titel 1. Algemene bepalingen

Artikel 1. Dit decreet regelt een gemeenschapsaangelegenheid.

Art. 2. Voor de toepassing van dit decreet en de uitvoeringsbesluiten ervan wordt verstaan onder:

- 1° lokaal cultuurbeleid: een cultuurbeleid dat steunt op deskundigheid, strategische aanpak en participatie van alle actoren, dat streeft naar een evenwicht tussen enerzijds de culturele behoeften en anderzijds het cultuuraanbod, ondersteund door de lokale overheid, en dat uitgaat van de samenhang tussen de verschillende cultuurbeleidsdomeinen;
- 2° gemeenschapscentrum: culturele infrastructuur die de gemeente beheert met het oog op cultuurparticipatie, gemeenschapsvorming en cultuurspreiding ten behoeve van de lokale bevolking en met bijzondere aandacht voor de culturele diversiteit;
- 3° cultuurcentrum: culturele infrastructuur die de gemeente beheert met het oog op cultuurparticipatie, gemeenschapsvorming en cultuurspreiding ten behoeve van de lokale bevolking en met bijzondere aandacht voor de culturele diversiteit, met daarnaast een breed en eigen cultuurspreidingsaanbod, gericht op de bevolking van een streekgericht werkingsgebied;
- 4° openbare bibliotheek: een basisvoorziening waar elke burger terecht kan met zijn vragen over kennis, cultuur, informatie en ontspanning. Ze bemiddelt actief bij het beantwoorden van deze vragen. De openbare bibliotheek is actief op het vlak van geletterdheid, cultuurspreiding en cultuurparticipatie. De bibliotheek werkt in een geest van objectiviteit en vrij van levensbeschouwelijke, politieke en commerciële invloeden;
- 5° administratie: de administratie, bevoegd voor de cultuur;
- 6° minister: de Vlaamse minister, bevoegd voor de cultuur;
- 7° Planlastendecreet: het decreet van 15 juli 2011 houdende vaststelling van de algemene regels waaronder in de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest periodieke plannen en rapporteringsverplichtingen aan lokale besturen kunnen worden opgelegd.

Art. 3. De bepalingen van het Planlastendecreet zijn niet van toepassing op titel 3, hoofdstuk 4 en 5, op afdeling 1 van hoofdstuk 6 en op titel 5.

Art. 4. De subsidiebedragen, vermeld in dit decreet en de uitvoeringsbesluiten ervan, die gekoppeld worden aan bevolkingscijfers, worden berekend op 1 januari van het te subsidiëren jaar op basis van de meest recente bevolkingscijfers die op dat moment in het Belgisch Staatsblad gepubliceerd zijn.

Titel 2. Doelstelling

Art. 5. Dit decreet heeft tot doel het lokaal cultuurbeleid van de gemeenten in het Nederlandse taalgebied, uitgewerkt in de strategische meerjarenplanning, te ondersteunen, onverminderd de toepassing van titel 3, hoofdstuk 6, afdeling 1.

De ondersteuning gebeurt op basis van de volgende Vlaamse beleidsprioriteiten:

- 1° de gemeente voert een kwalitatief en duurzaam lokaal cultuurbeleid;
- 2° de gemeente organiseert een laagdrempelige bibliotheek, aangepast aan de hedendaagse behoeften;
- 3° de gemeente, opgenomen in de lijst van steden en gemeenten die als bijlage bij dit decreet is gevoegd, organiseert een cultuurcentrum.

De ondersteuning van een kwalitatief en duurzaam lokaal cultuurbeleid gebeurt met bijzondere aandacht voor de openbare bibliotheek en het cultuurcentrum. Dat veronderstelt onder andere de aanwezigheid van de nodige deskundigheid bij de respectieve instellingen.

Titel 3. Het lokaal cultuurbeleid

Hoofdstuk 1. Het gemeentelijk cultuurbeleid

Art. 6. De Vlaamse Regering kan de Vlaamse beleidsprioriteit, vermeld in artikel 5, 1°, specificeren. Ze bepaalt de subsidie die wordt uitgetrokken voor die Vlaamse beleidsprioriteit, en de criteria voor de verdeling van die subsidie onder de gemeenten.

Art. 7. Om te kunnen intekenen op de Vlaamse beleidsprioriteit, vermeld in artikel 5, 1°, moet een gemeente, alleen of in een samenwerkingsverband van een of meer andere gemeenten:

- 1° een coördinerende rol opnemen met betrekking tot het lokaal cultuurbeleid;
- 2° de lokale belanghebbenden betrekken bij de opmaak van de strategische meerjarenplanning;
- 3° minstens 0,8 euro per inwoner besteden aan ondersteuning van particuliere verenigingen en instellingen;
- 4° beschikken over een openbare bibliotheek en over een cultuurcentrum of een gemeenschapscentrum. De Vlaamse Regering specificeert de infrastructuurvoorwaarden waaraan een gemeenschapscentrum moet voldoen;
- 5° met het oog op monitoring, naast de door de gemeenteraad goedgekeurde jaarrekening, één keer per jaar algemene beleidsrelevante gegevens ter beschikking stellen over het gemeentelijk cultuurbeleid in de vorm en volgens de procedure die de Vlaamse Regering bepaalt.

Hoofdstuk 2. De openbare bibliotheek

Art. 8. De Vlaamse Regering kan de Vlaamse beleidsprioriteit, vermeld in artikel 5, 2°, specificeren. Ze bepaalt de subsidie die wordt uitgetrokken voor die Vlaamse beleidsprioriteit en de criteria voor de verdeling van die subsidie onder de gemeenten.

Art. 9. Elke gemeente moet, alleen of in een samenwerkingsverband van een of meer andere gemeenten, een openbare bibliotheek organiseren. Om te kunnen intekenen op de Vlaamse beleidsprioriteit, vermeld in artikel 5, 2°, moet de openbare bibliotheek:

- 1° inspelen op maatschappelijke uitdagingen zoals de digitalisering van de samenleving;
- 2° een onafhankelijk en pluriform informatieaanbod ter beschikking stellen, breed en zorgvuldig samengesteld, aangepast aan de behoeften van het doelpubliek en in een niet-commerciële omgeving;

- 3° een onlinecatalogus aanbieden vanuit een bibliotheeksysteem, gebaseerd op de gegevens van het centraal bibliografisch achtergrondbestand Open Vlacc;
- 4° de raadpleging in de bibliotheek van alle informatiedragers en de uitlening van materialen en bestanden zo laagdrempelig mogelijk maken, in het bijzonder voor moeilijk bereikbare doelgroepen;
- 5° een optimale publieke dienstverlening garanderen op klantvriendelijke uren;
- 6° van de middelen, bestemd voor de aankoop van gedrukte materialen, jaarlijks minstens 75 percent van het vastgestelde budget besteden aan Nederlandstalige publicaties;
- 7° met het oog op monitoring, naast de door de gemeenteraad goedgekeurde jaarrekening, één keer per jaar algemene beleidsrelevante gegevens ter beschikking stellen over de openbare bibliotheek in de vorm en volgens de procedure die de Vlaamse Regering bepaalt.

Hoofdstuk 3. Het cultuurcentrum

Art. 10. De Vlaamse Regering kan de Vlaamse beleidsprioriteit, vermeld in artikel 5, 3°, specificeren. Ze bepaalt de subsidie die wordt uitgetrokken voor die Vlaamse beleidsprioriteit en de criteria voor de verdeling van die subsidie onder de gemeenten, opgenomen in de lijst van steden en gemeenten die als bijlage bij dit decreet is gevoegd.

De gemeenten worden ingeschaald in categorieën als vermeld in de lijst van steden en gemeenten.

Art. 11. Om te kunnen intekenen op de Vlaamse beleidsprioriteit, vermeld in artikel 5, 3°, moet een gemeente, opgenomen in de lijst van steden en gemeenten, vermeld in artikel 10, alleen of in een samenwerkingsverband met een of meer aangrenzende gemeenten:

- 1° enerzijds een eigen aanbod realiseren waarbij een regionaal relevante staalkaart van allerlei cultuuruitingen, complementair aan de lokale en regionale behoeften, wordt aangeboden, en anderzijds de receptieve werking ondersteunen;
- 2° beschikken over een cultuurcentrum waarvan de Vlaamse Regering de infrastructuurvoorwaarden specificeert naargelang van de indeling in een categorie;
- 3° met het oog op monitoring, naast de door de gemeenteraad goedgekeurde jaarrekening, één keer per jaar algemene beleidsrelevante gegevens ter beschikking stellen over het cultuurcentrum in de vorm en volgens de procedure die de Vlaamse Regering bepaalt.

Hoofdstuk 4. Organisaties met een specifieke opdracht

Afdeling 1. Algemene voorwaarden

Art. 12. Om gesubsidieerd te worden moeten de organisaties, vermeld in artikel 20, 22, 28, 31, 34 en 36, voldoen aan de volgende voorwaarden:

- 1° opgericht zijn in de vorm van een vereniging zonder winstgevend doel overeenkomstig de wet van 27 juni 1921, waarbij aan de verenigingen zonder winstgevend doel en aan de instellingen van openbaar nut rechtspersoonlijkheid wordt verleend;
- 2° het secretariaat hebben in het Nederlandse taalgebied of in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad;
- 3° op zelfstandige wijze de financiën beheren en beschikken over een eigen post- of bankrekening;
- 4° een boekhouding voeren en die zo organiseren dat de aanwending van de subsidies op elk ogenblik financieel kan worden gecontroleerd;
- 5° toestaan dat de administratie en het Rekenhof de werking en de boekhouding zo nodig ter plaatse kunnen onderzoeken en de nodige gegevens ter beschikking stellen;

- 6° de burgerrechtelijke aansprakelijkheid van de beheerders en de medewerkers, en van de deelnemers aan de door de organisatie georganiseerde activiteiten, vermeld in artikel 1382 tot en met 1386 van het Burgerlijk Wetboek, door een verzekering laten dekken;
- 7° de verplichtingen nakomen die verbonden zijn aan het werkgeverschap.

Art. 13. Het meerjarenplan, vermeld in artikel 21, 24, 27, 33, 35 en 37, formuleert de strategische doelstellingen en de acties die elke organisatie zal opzetten om haar opdrachten uit te voeren. Het meerjarenplan voorziet in een nulmeting op basis van indicatoren, zodat na afloop van de beleidsperiode de inspanningen kunnen worden getoetst aan de bereikte resultaten.

Het meerjarenplan van de organisaties, vermeld in artikel 20 en 31 van het decreet, beschrijft hoe de samenwerking tussen de organisaties wordt georganiseerd.

Art. 14. De organisaties, vermeld in artikel 20, 22, 31, 34 en 36, dienen het meerjarenplan in bij de bevoegde administratie uiterlijk op 1 oktober van het jaar dat voorafgaat aan een nieuwe beleidsperiode. De eerste beleidsperiode loopt van 1 januari 2014 tot en met 31 december 2018.

Uiterlijk twee maanden nadat die organisaties het meerjarenplan hebben ingediend, keurt de administratie het plan goed of keurt ze het af, en deelt ze haar gemotiveerde beslissing mee aan de organisaties. Als het meerjarenplan niet wordt goedgekeurd, passen de organisaties het plan aan en dienen het binnen drie maanden opnieuw in bij de administratie, die binnen een maand meedeelt of het plan al dan niet wordt goedgekeurd.

Als de administratie het meerjarenplan, vermeld in artikel 21, 24, 27, 33, 35 en 37, definitief afkeurt, vervalt de subsidie met ingang van de eerste dag van de maand die volgt op de kennisgeving door de administratie van de afkeuring van het meerjarenplan aan de organisatie.

Art. 15. Als de administratie vaststelt dat een organisatie als vermeld in artikel 20, 22, 28, 31, 34 en 36 niet voldoet aan de subsidievoorwaarden of aan haar opdrachten, deelt ze haar bevindingen schriftelijk mee in een verslag met aanbevelingen. Daarbij nodigt ze de desbetreffende organisatie uit om haar eventuele bezwaren binnen dertig dagen kenbaar te maken in een bezwaarschrift.

De administratie bepaalt haar standpunt binnen dertig dagen nadat de organisatie het bezwaarschrift, vermeld in het eerste lid, heeft ingediend, en deelt dat mee aan de organisatie. Als de organisatie niet akkoord gaat met het standpunt van de administratie, kan ze binnen dertig dagen bezwaar indienen bij de minister.

De minister kan op elk moment, eventueel op basis van het ingediende bezwaarschrift en de evaluatie van de administratie, de subsidies van de lopende beleidsperiode stopzetten of verminderen als de organisatie de subsidievoorwaarden niet naleeft of haar opdrachten niet vervult. In dat geval vervalt of vermindert de subsidie vanaf de eerste dag van de maand na de kennisgeving van de beslissing van de minister door de administratie.

Art. 16. De organisaties, vermeld in artikel 20, 22, 28, 31, 34 en 36, dienen jaarlijks uiterlijk op 15 november een sluitende begroting in voor het volgende jaar.

Jaarlijks worden uiterlijk op 31 maart volgend op een uitvoeringsjaar een voortgangsrapport en een financiële afrekening ingediend. De afrekening moet minstens de volgende stukken bevatten: de balans, de resultatenrekening en een accountants- of revisorenverslag.

De documenten, vermeld in het eerste en tweede lid, zijn door de algemene vergadering van de organisatie goedgekeurd.

Art. 17. De subsidie, vermeld in artikel 21, 24, 27, 29, 33, 35 en 37, wordt uitgekeerd in vier driemaandelijke voorschotten en een saldo. Elk voorschot bedraagt 22,5% van de voorgestelde subsidie. Het saldo wordt uitbetaald in de loop van het jaar dat volgt op het gesubsidieerde werkjaar nadat de administratie de financiële afrekening en het voortgangsrapport van het voorbije gesubsidieerde jaar heeft goedgekeurd.

Bij de berekening van het saldo wordt rekening gehouden met de uitgekeerde voorschotten. Als die hoger zijn dan de berekende subsidie, wordt het verschil in mindering gebracht van de subsidie die in de toekomst nog verschuldigd is.

Art. 18. Uit de afrekening en de balans moet blijken dat de organisaties, vermeld in artikel 20, 22, 31, 34 en 36 van het decreet, rekening houdend met de eigen middelen, sluitend of batig kunnen werken.

De Vlaamse Regering kan nadere regels voor reservevorming bepalen.

Art. 19. De Vlaamse Regering kan aan de organisaties, vermeld in artikel 20, 22, 28, 31, 34 en 36, bijkomende bepalingen opleggen over het AnySurflabel, het ecologisch bewustzijn en het gebruik van de standaardlogo's van de Vlaamse Gemeenschap.

Afdeling 2. De digitale bibliotheek

Art. 20. De Vlaamse Regering geeft invulling aan het begrip 'digitale bibliotheek voor de openbare bibliotheken binnen de Vlaamse Gemeenschap' en subsidieert met het oog daarop een organisatie die tot doel heeft het beleid van de Vlaamse Gemeenschap met betrekking tot de digitale bibliotheek te ondersteunen en uit te voeren. Dat impliceert de ontwikkeling, de realisatie en het beheer van inhoudelijke en technische toepassingen, met het oog op de uitbouw van de digitale bibliotheek voor de openbare bibliotheken binnen de Vlaamse Gemeenschap.

Art. 21. De organisatie, vermeld in artikel 20, heeft de volgende opdrachten:

- 1° de bibliotheken ondersteunen als lokale plek waar het publiek kennis kan maken met en gebruik kan maken van de mogelijkheden van een digitale omgeving;
- 2° publiekstoepassingen aanbieden op het internet, waaronder de ontwikkeling en exploitatie van een uniforme toegang tot alle informatie die zich in de openbare bibliotheken bevindt;
- 3° de bibliotheken ondersteunen op het vlak van collectiebeheer;
- 4° in overleg met relevante partners de maatschappelijke ontwikkelingen volgen die een invloed hebben op de openbare bibliotheken, zowel op nationaal als op internationaal vlak.

De Vlaamse Regering kan die opdrachten specificeren.

De organisatie concretiseert haar opdrachten om de vijf jaar in een meerjarenplan en legt dat ter goedkeuring voor aan de administratie.

Voor de uitvoering van het meerjarenplan kent de Vlaamse Regering een jaarlijkse subsidie toe voor personeel en werking, waarvan ze het bedrag bepaalt.

Afdeling 3. Voorzieningen voor bijzondere doelgroepen

Art. 22. Voor personen met een leesbeperking subsidieert de Vlaamse Regering een speciale bibliotheek met het oog op de uitbouw van een aangepaste dienstverlening.

Voor langdurig zieken en personen die in een rustoord, een rust- en verzorgingstehuis of een ziekenhuis verblijven, subsidieert de Vlaamse Regering een speciale bibliotheek met het oog op de uitbouw van een aangepaste dienstverlening.

Art. 23. De bibliotheek, vermeld in artikel 22, eerste lid, heeft de volgende opdrachten:

- 1° de doelgroep, die bestaat uit personen met een visuele of andere leesbeperking, proactief benaderen, met aandacht voor de sociaal-culturele pluriformiteit, en met het oog op de verhoging van het bereik van de doelgroep;
- 2° samenwerken met stakeholders en strategische partners zoals de openbare bibliotheken, de speciale bibliotheek, vermeld in artikel 22, tweede lid, de rusthuizensector, de dienstverlenende en sociaal-culturele intermediaire organisaties, met het oog op de verwezenlijking van een uitgebreidere dienstverlening;
- 3° een gediversifieerde en goed uitgebouwde collectie in de diverse aangepaste leesvormen ter beschikking stellen, zoals brailleboeken, luisterboeken en -tijdschriften, onder meer op basis van de overeenkomsten, vermeld in artikel 25;
- 4° de technologische ontwikkelingen volgen, zoals de ontwikkeling van de Daisy-technologie.

De Vlaamse Regering kan die opdrachten specificeren.

Art. 24. De bibliotheek, vermeld in artikel 22, eerste lid, concretiseert haar opdrachten om de vijf jaar in een meerjarenplan en legt dat ter goedkeuring voor aan de administratie.

Voor de uitvoering van het meerjarenplan kent de Vlaamse Regering een jaarlijkse subsidie toe voor personeel, werking en collectievorming, waarvan ze het bedrag bepaalt. De subsidie wordt toegekend nadat de administratie de overeenkomsten, vermeld in artikel 25, heeft goedgekeurd.

Art. 25. De bibliotheek, vermeld in artikel 22, eerste lid, sluit driejaarlijkse overeenkomsten met de organisaties, vermeld in artikel 28, voor het aanmaken van een bepaald aantal boeken of luistertijdschriften in het Daisy-formaat en in braille. Zowel het aantal, de prijs, het formaat, de kwaliteit, de leveringstermijn als de beschikbaarheid van de aangepaste lectuur zijn voorwerp van onderhandeling en worden opgenomen in de overeenkomsten.

De overeenkomsten, vermeld in het eerste lid, worden ingediend uiterlijk op 15 november van het jaar dat voorafgaat aan het eerste jaar van de looptijd van de overeenkomsten. Uiterlijk een maand nadat de overeenkomsten zijn ingediend, keurt de administratie die overeenkomsten goed of keurt ze af, en deelt ze haar gemotiveerde beslissing mee aan de bibliotheek, vermeld in artikel 22, eerste lid. Als de overeenkomsten niet worden goedgekeurd, passen de contractanten ze aan en dient de bibliotheek, vermeld in artikel 22, eerste lid, ze binnen een maand opnieuw in bij de administratie.

Art. 26. De bibliotheek, vermeld in artikel 22, tweede lid, heeft de volgende opdrachten:

- 1° de doelgroep die bestaat uit onder andere langdurig zieken en personen die in een rusthuis, een rust- en verzorgingstehuis of ziekenhuis, een woon- en zorgcentrum, een serviceflat of een psychiatrisch centrum verblijven, proactief benaderen, met aandacht voor de sociaal-culturele pluriformiteit en met het oog op de verhoging van het bereik van de doelgroep;
- 2° met strategische partners zoals het streekgericht bibliotheekbeleid, de openbare bibliotheken, de speciale bibliotheek, vermeld in artikel 22, eerste lid, de rusthuizensector en eventueel de dienstverlenende en sociaal-culturele intermediaire organisaties samenwerken met het oog op de verwezenlijking van een uitgebreidere dienstverlening;

- 3° een gevarieerde collectie, in aangepaste leesvormen, ter beschikking stellen van de doelgroep;
- 4° de vrijwilligerswerking uitbouwen door een actief rekruteringsbeleid te voeren en een degelijke basisopleiding te organiseren.

De Vlaamse Regering kan die opdrachten specificeren.

Art. 27. De bibliotheek, vermeld in artikel 22, tweede lid, concretiseert haar opdrachten om de vijf jaar in een meerjarenplan en legt dat ter goedkeuring voor aan de administratie.

Voor de uitvoering van het meerjarenplan kent de Vlaamse Regering een jaarlijkse subsidie toe voor personeel, werking en collectievorming, waarvan zij het bedrag bepaalt.

Art. 28. Organisaties die lectuur in aangepaste leesvormen produceren, zoals brailleboeken, luisterboeken, luisterkranten en luistertijdschriften, zowel voor fysieke dragers als voor een digitale omgeving, kunnen aanspraak maken op een jaarlijkse personeels- en werkingssubsidie met het oog op de aanmaak van lectuur in aangepaste leesvormen.

Art. 29. De Vlaamse Regering bepaalt het subsidiebedrag dat wordt toegekend aan de organisaties, vermeld in artikel 28, en het percentage van de subsidie dat voorwerp uitmaakt van de overeenkomsten, vermeld in artikel 25.

De subsidie wordt toegekend nadat de administratie de overeenkomsten, vermeld in artikel 25, heeft goedgekeurd.

Art. 30. In aanvulling op de documenten, vermeld in artikel 16, moeten de organisaties, vermeld in artikel 28, jaarlijks uiterlijk op 31 maart volgend op een uitvoeringsjaar, de volgende documenten indienen:

- 1° een voortgangsrapport over de uitvoering van de overeenkomsten, vermeld in artikel 25, inclusief een overzicht van de aangemaakte lectuur in aangepaste leesvormen;
- 2° een evaluatie van de overeenkomsten door de contractanten.

Afdeling 4. Het steunpunt voor het lokaal cultuurbeleid

Art. 31. De Vlaamse Regering subsidieert een organisatie die als doel heeft, gemeenten te ondersteunen bij de lokale invulling van de Vlaamse beleidsprioriteiten in het kader van de uitbouw van een lokaal cultuurbeleid. De invulling van het lokaal cultuurbeleid binnen de strategische meerjarenplanning en de ondersteuning van de werking van cultuurcentra, openbare bibliotheken, gemeenschapscentra en adviesorganen voor cultuur staan daarbij centraal.

Art. 32. De organisatie, vermeld in artikel 31, heeft de volgende opdrachten:

- 1° gemeenten ondersteunen bij de lokale invulling van de Vlaamse beleidsprioriteiten in het kader van de uitbouw van een lokaal cultuurbeleid;
- 2° gemeenten stimuleren om in hun cultuurbeleid bijzondere aandacht te besteden aan de participatie van alle bevolkingsgroepen aan een divers en gevarieerd cultuuraanbod;
- 3° samenwerken met de administratie in het kader van de uitvoering van het Vlaamse beleid inzake het lokaal cultuurbeleid.

De Vlaamse Regering kan die opdrachten specificeren.

Art. 33. De organisatie, vermeld in artikel 31, concretiseert haar opdrachten om de vijf jaar in een meerjarenplan en legt dat ter goedkeuring voor aan de administratie.

Voor de uitvoering van het meerjarenplan kent de Vlaamse Regering een jaarlijkse subsidie toe voor personeel en werking, waarvan zij het bedrag bepaalt.

Afdeling 5. Sectoraal overleg

Art. 34. De Vlaamse Regering subsidieert een organisatie die als doel heeft:

- 1° een platform te organiseren voor uitwisseling van kennis en expertise tussen openbare bibliotheken, wetenschappelijke bibliotheken, documentatiediensten en archieven;
- 2° de leden te informeren over de werking van de organisatie;
- 3° op te treden als vertegenwoordiger van alle aangesloten leden ten aanzien van de overheid, telkens als daarom gevraagd wordt.

Om gesubsidieerd te kunnen worden moet de organisatie minstens de helft van alle gesubsidieerde openbare bibliotheken tot lid hebben.

Art. 35. De organisatie, vermeld in artikel 34, concretiseert haar werking om de vijf jaar in een meerjarenplan.

Voor de uitvoering van het meerjarenplan kent de Vlaamse Regering aan de organisatie een jaarlijkse subsidie toe voor personeel en werking, waarvan zij het bedrag bepaalt.

Art. 36. De Vlaamse Regering subsidieert een organisatie die als doel heeft:

- 1° een gemeenschappelijk platform te organiseren voor de aangesloten cultuurcentra;
- 2° de leden te informeren over de werking van de organisatie;
- 3° op te treden als vertegenwoordiger van alle aangesloten leden ten aanzien van de overheid, telkens als daarom gevraagd wordt.

Om gesubsidieerd te kunnen worden moet de organisatie minstens de helft van alle gesubsidieerde cultuurcentra tot lid hebben.

Art. 37. De organisatie, vermeld in artikel 36, concretiseert haar werking om de vijf jaar in een meerjarenplan.

Voor de uitvoering van het meerjarenplan kent de Vlaamse Regering aan de organisatie een jaarlijkse subsidie toe voor personeel en werking, waarvan ze het bedrag bepaalt.

Hoofdstuk 5. Intergemeentelijke samenwerking voor afstemming van het cultuuraanbod en de communicatie

Art. 38. Met het oog op een structurele samenwerking voor een afstemming van het cultuuraanbod en de cultuurcommunicatie kunnen gemeenten een intergemeentelijk samenwerkingsverband met rechtspersoonlijkheid oprichten.

Een samenwerkingsverband als vermeld in het eerste lid kan een jaarlijkse subsidie verkrijgen van 0,33 euro per inwoner, met een maximum van 82.500 euro, op voorwaarde dat het voldoet aan de volgende voorwaarden:

- 1° minimaal bestaan uit vier aangrenzende gemeenten, waarvan er één behoort tot de lijst van steden en gemeenten, vermeld in artikel 10;
- 2° door alle aangesloten gemeenten samen jaarlijks een bedrag inbrengen dat minstens gelijk is aan de jaarlijkse subsidie van de Vlaamse Regering;
- 3° voor een periode die loopt tot en met het eerste jaar van een nieuwe gemeentelijke legislatuur een cultuurnota indienen die beschrijft welke activiteiten het intergemeentelijk samenwerkingsverband zal opzetten in het kader van de afstemming van het cultuuraanbod en de cultuurcommunicatie voor alle deelnemende gemeenten.

Art. 39. De Vlaamse Regering bepaalt de procedure die moet worden gevolgd voor het aanvragen en de toekenning van de subsidie.

Hoofdstuk 6. Grootstedelijke gebieden

Afdeling 1. Het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad

Art. 40. Gemeenten in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad die beschikken over een Nederlandstalige openbare bibliotheek die op basis van dit decreet wordt gesubsidieerd, kunnen een cultuurbeleidsplan indienen waarin wordt aangegeven hoe ze invulling zullen geven aan de Vlaamse beleidsprioriteiten, vermeld in artikel 5, 1° en 2°, die de Vlaamse Regering kan specificeren.

Het cultuurbeleidsplan van de gemeenten wordt opgesteld voor een periode van zes jaar.

Art. 41. De Vlaamse Regering geeft subsidies aan de gemeenten in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad voor de uitvoering van een cultuurbeleidsplan.

De Vlaamse Regering kan nadere voorwaarden bepalen waaraan een cultuurbeleidsplan moet voldoen.

Art. 42. Voor de uitvoering van het cultuurbeleidsplan wordt aan gemeenten in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad een enveloppensubsidie ter beschikking gesteld:

- 1° voor gemeenten vanaf 10.000 inwoners een subsidie van 56.000 euro op jaarbasis;
- 2° voor gemeenten met minder dan 10.000 inwoners een subsidie van 28.000 euro op jaarbasis.

De subsidie moet worden aangewend voor personeelskosten of voor andere uitgaven van de gemeente ter uitvoering van het cultuurbeleidsplan, met uitzondering van de uitgaven voor de openbare bibliotheek.

Art. 43. Om in aanmerking te komen voor de subsidie voor de uitvoering van het cultuurbeleidsplan, vermeld in artikel 42, moet een gemeente in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad beschikken over:

- 1° een cultuurbeleidscoördinator, ingeschaald op minimaal het gemiddelde niveau van het leidinggevende cultuurpersoneel van de gemeente, die voldoet aan de voorwaarden die de Vlaamse Regering bepaalt, en van wie de taakomschrijving door de Vlaamse Regering wordt bepaald;
- 2° culturele infrastructuur die voldoet aan de vereisten die de Vlaamse Regering bepaalt;
- 3° een gemeentelijke, Nederlandstalige openbare bibliotheek die op basis van dit decreet wordt gesubsidieerd;
- 4° een akkoord van de gemeente om gegevens over het gemeentelijk cultuurbeleid ter beschikking te stellen in de vorm die de administratie oplegt;
- 5° een bij de administratie ingediend cultuurbeleidsplan, goedgekeurd door de gemeenteraad, dat afloopt op het einde van het eerste jaar van de bestuursperiode die volgt op de bestuursperiode waarin het beleidsplan bij de administratie werd ingediend.

De Vlaamse Regering bepaalt de procedure die de gemeenten moeten volgen om aan te tonen dat ze voldoen aan de voorwaarden, vermeld in het eerste lid.

Art. 44. Als een cultuurbeleidsplan voor 31 december bij de administratie is ingediend, wordt de subsidie, vermeld in artikel 42, berekend vanaf 1 januari van het jaar dat volgt op de indiening van het cultuurbeleidsplan.

Uiterlijk op 31 maart van het jaar dat volgt op de indiening van het cultuurbeleidsplan bij de administratie, deelt de administratie mee of het cultuurbeleidsplan wordt aanvaard.

Als het cultuurbeleidsplan niet wordt aanvaard, vervalt de subsidie, vermeld in artikel 42, vanaf de eerste dag van de maand die volgt op de kennisgeving door de administratie.

De subsidie wordt jaarlijks uitgekeerd op basis van een verantwoordingsnota over de besteding van de subsidie die door de administratie wordt goedgekeurd. De gemeente dient de verantwoordingsnota bij de administratie in voor 1 juni van het jaar dat volgt op een uitvoeringsjaar van het cultuurbeleidsplan.

Art. 45. De Vlaamse Regering geeft subsidies aan de gemeenten in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad voor de organisatie van de gemeentelijke, Nederlandstalige openbare bibliotheek die moet voldoen aan de bepalingen, vermeld in artikel 9.

De Vlaamse Regering verleent een forfaitaire subsidie voor het personeel dat in een gemeentelijke openbare bibliotheek tewerkgesteld is binnen de personeelsformatie voor de bibliotheek die de gemeenteraad heeft goedgekeurd.

Die subsidie wordt als volgt toegekend:

- 1° gemeenten met minder dan 10.000 inwoners ontvangen een subsidie van 56.000 euro;
- 2° gemeenten met 10.000 inwoners of meer ontvangen een subsidie van 6,5 euro per inwoner van de gemeente.

De Vlaamse Regering verleent een forfaitaire subsidie van 0,17 euro per inwoner van de gemeente ter ondersteuning van de participatie aan het Brusselse Netwerk Openbare Bibliotheken.

De Vlaamse Regering bepaalt de procedure die moet worden gevolgd voor het aanvragen van de subsidie, de voorwaarden en de procedure van toekenning en verantwoording van de subsidie.

Art. 46. Loonkosten van personen voor wie de gemeente op basis van een andere regeling al een subsidie ontvangt, zijn uitgesloten van de subsidie, vermeld in artikel 42 en 45.

Art. 47. De minister kan namens de Vlaamse Regering een convenant sluiten met de Vlaamse Gemeenschapscommissie waarin de volgende elementen aan bod komen:

- 1° de invulling die de Vlaamse Gemeenschapscommissie zal geven aan de Vlaamse beleidsprioriteiten, vermeld in artikel 5, 1°, 2° en 3°;
- 2° de organisatie van de openbare bibliotheek door Muntpunt vzw;
- 3° de voorwaarden waaronder de Vlaamse Gemeenschapscommissie de taken kan opnemen van een streekgericht bibliotheekbeleid als vermeld in artikel 59.

Voor de uitvoering van het convenant geeft de Vlaamse Regering een subsidie aan de Vlaamse Gemeenschapscommissie.

Het convenant wordt opgesteld voor een periode van vijf jaar. Het bepaalt het subsidiebedrag en de nadere regels voor de toekenning en de verantwoording van de subsidie.

Art. 48. Voor de individuele gemeenten in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad wordt voor de berekening van de subsidie, vermeld in artikel 42 en 45, 30% van de bevolkingscijfers, vermeld in artikel 4, in aanmerking genomen.

Afdeling 2. Grootstedelijke gebieden Antwerpen en Gent

Art. 49. De Vlaamse Regering zal in het kader van het lokaal cultuurbeleid Vlaamse beleidsprioriteiten bepalen voor de grootstedelijke gebieden Antwerpen en Gent. Om te

kunnen intekenen op die beleidsprioriteiten moeten Antwerpen en Gent voldoen aan de bepalingen, vermeld in artikel 7 en 9.

De Vlaamse Regering bepaalt de subsidie en de criteria voor de toekenning van de subsidie.

Hoofdstuk 7. Indexering van de subsidiebedragen

Art. 50. De door of krachtens dit decreet verleende subsidies worden toegekend binnen de beschikbare begrotingskredieten.

Art. 51. Alle subsidiebedragen, vermeld in dit decreet en de uitvoeringsbesluiten ervan, worden vanaf 1 januari 2014 gekoppeld aan hetzelfde prijsindexcijfer dat berekend en benoemd wordt voor de toepassing van artikel 2 van het koninklijk besluit van 24 december 1993 ter uitvoering van de wet van 6 januari 1989 tot vrijwaring van het concurrentievermogen, met uitzondering van de subsidiebedragen voor de organisaties met een specifieke opdracht, vermeld in hoofdstuk 4 van titel 3, die vanaf 1 januari 2013 worden gekoppeld aan het prijsindexcijfer.

Titel 4. Organisatie van het overleg en de advisering van het gemeentelijk cultuurbeleid

Art. 52. Met het oog op de voorbereiding en de evaluatie van het cultuurbeleid, organiseert de gemeente inspraak en participatie met alle lokale belanghebbenden. Ze toont aan dat ze de lokale belanghebbenden heeft betrokken bij de opmaak van de strategische meerjarenplanning.

Art. 53. De gemeente moet de volgende culturele actoren bij de organisatie van inspraak en participatie betrekken:

- 1° alle culturele organisaties en instellingen, zowel private als publieke, die het Nederlandstalige culturele leven bevorderen, die werken met vrijwilligers of met professionele beroepskrachten en die een werking ontplooiën op het grondgebied van de gemeente;
- 2° deskundigen op het vlak van cultuur die het Nederlandstalige culturele leven bevorderen en die in de gemeente wonen.

Art. 54. De gemeente kan de actoren, vermeld in artikel 53, op twee manieren betrekken in het cultuurbeleid:

- 1° door de oprichting van één gemeentelijke raad, met adviserende bevoegdheid over alle culturele materies voor de hele gemeente;
- 2° door de oprichting van sectorale deelraden, met adviserende bevoegdheid over hun sectorale materie voor de hele gemeente.

Vertegenwoordigers van elke deelraad vormen daarnaast een overkoepelende gemeentelijke raad met adviserende bevoegdheid over de grote lijnen van het gemeentelijk cultuurbeleid.

Art. 55. De gemeente moet, in het kader van de beleidsvoorbereiding en -evaluatie, advies vragen aan de adviesorganen over alle aangelegenheden, vermeld in artikel 4, 1° tot en met 10°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, met uitzondering van punt 7° (jeugdbeleid) en 9° (sport).

Art. 56. De adviesorganen kunnen ook op eigen initiatief advies uitbrengen.

Art. 57. De gemeente moet bij het nemen van beslissingen eventuele afwijkingen op de uitgebrachte adviezen motiveren.

Art. 58. De gemeente bepaalt de nadere voorwaarden van de werking van de adviesorganen voor cultuur.

Titel 5. Provincies

Art. 59. Ter ondersteuning van de bibliotheekwerking van elke gemeente in de provincie neemt elke provincie het initiatief tot een streekgericht bibliotheekbeleid.

Elke provincie geeft autonoom invulling aan het streekgericht bibliotheekbeleid ter ondersteuning van de bibliotheekwerking in de provincie. Speciale aandacht gaat naar de schaalvergroting van de bibliotheekwerking, door provinciale bibliotheeksystemen te ontwikkelen en aan te bieden, en door samenwerkingsverbanden tussen gemeenten te begeleiden, te stimuleren en te ondersteunen.

De provincie betreft de gemeenten, via een ruim participatieproces, actief bij de invulling, uitvoering en evaluatie van het streekgericht bibliotheekbeleid.

De Vlaamse Regering zal jaarlijks minstens één interbestuurlijk overleg organiseren om het Vlaamse, provinciale en lokale bibliotheekbeleid op elkaar af te stemmen.

Art. 60. De provincies zijn bevoegd om:

- 1° ondersteuning te bieden aan vormen van bovenlokale platformwerking en samenwerking in het kader van het lokaal cultuurbeleid en de lokale cultuureducatie en cultuurcommunicatie, met uitzondering van de structurele subsidiëring van activiteiten die worden ondersteund op basis van artikel 38 van dit decreet;
- 2° het sociaal-cultureel volwassenenwerk van bovenlokaal belang structureel te ondersteunen, met uitzondering van de ondersteuning aan organisaties die structureel gesubsidieerd worden op basis van de Vlaamse vigerende regelgeving met betrekking tot het sociaal-cultureel volwassenenwerk;
- 3° kwaliteitbevorderende maatregelen te nemen binnen de amateurkunstensector, meer bepaald:
 - a) de structurele ondersteuning van organisaties van bovenlokaal belang, met uitzondering van de organisaties die structureel gesubsidieerd worden op basis van de Vlaamse vigerende regelgeving met betrekking tot de amateurkunsten;
 - b) de organisatie van wedstrijden en toernooien met het oog op kwaliteitsbevordering;
- 4° de professionele kunsten van bovenlokaal belang structureel te ondersteunen, met uitzondering van de organisaties of kunstenaars die structureel gesubsidieerd worden op basis van de Vlaamse vigerende regelgeving met betrekking tot de kunsten;
- 5° ondersteuning te bieden aan circusorganisaties van bovenlokaal belang, circusevenementen en circusateliers, met uitzondering van de ondersteuning aan organisaties, evenementen en ateliers die structureel gesubsidieerd worden op basis van de Vlaamse vigerende regelgeving met betrekking tot het circus;
- 6° een regionaal cultureel-erfgoedbeleid te voeren zoals wordt bepaald in de Vlaamse vigerende regelgeving met betrekking tot het cultureel-erfgoedbeleid;
- 7° gebiedsgerichte projecten, impulsprojecten of projecten voor bijzondere doelgroepen in het kader van het beleid met betrekking tot het sociaal-cultureel volwassenenwerk, het (amateur)kunstenbeleid, het circusbeleid en het cultureel-erfgoedbeleid te ondersteunen. Op verzoek van hetzij de Vlaamse Regering, hetzij een of meer provincies, kan dat opgenomen worden in een bestuursakkoord als vermeld in artikel 2 van het Provinciedecreet;
- 8° in afwijking van punt 2°, 3°, 4°, 5° en 6°, ondersteuning te bieden aan initiatieven en organisaties die worden ondersteund door de Vlaamse overheid, maar waarvan de provincie medeorganisator is, binnen de afspraken die zijn opgenomen in een beheersovereenkomst.

Een provincie die op 1 januari 2014 deelneemt in een rechtspersoon die gericht is op het uitoefenen van een bevoegdheid of taak als vermeld in artikel 4 en 5 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, behoudt die bevoegdheid voor zover die instelling opgenomen is in de lijst die de Vlaamse Regering heeft vastgesteld, na advies van de provincies.

Titel 6. Overgangsbepalingen

Art. 61. In afwijking van artikel 63, 64 en 65 blijven de verplichtingen ter verantwoording van de subsidie voor het werkjaar 2013 op basis van het decreet van 13 juli 2001 houdende het stimuleren van een kwalitatief en integraal lokaal cultuurbeleid, zoals gewijzigd, van toepassing tot en met 31 december 2014.

In afwijking van artikel 66 en 67 blijven de verplichtingen ter verantwoording van de subsidie voor het werkjaar 2013 op basis van het decreet van 6 juli 2001 houdende ondersteuning van de federatie van erkende organisaties voor volksontwikkelingswerk en houdende ondersteuning van de Vereniging van Vlaamse Cultuurcentra, zoals gewijzigd, van toepassing tot en met 31 december 2014.

In afwijking van artikel 68 blijven de verplichtingen ter verantwoording van de subsidie voor het werkjaar 2013 op basis van het reglement van 11 april 2008 voor de aanvullende tewerkstelling bij organisaties actief in het kader van de lectuurvoorziening voor personen met een leesbeperking van toepassing tot en met 31 december 2014.

Art. 62. Met behoud van de toepassing van artikel 61, eerste lid, blijven voor de gemeenten die in 2012 een subsidieaanvraag doen op basis van het decreet van 13 juli 2001 houdende het stimuleren van een kwalitatief en integraal lokaal cultuurbeleid, de bepalingen van dat decreet gelden tot en met 31 december 2013.

Titel 7. Opheffingsbepalingen

Art. 63. Het decreet van 13 juli 2001 houdende het stimuleren van een kwalitatief en integraal lokaal cultuurbeleid, gewijzigd bij de decreten van 5 juli 2002, 20 december 2002, 21 maart 2003, 24 december 2004, 23 december 2005, 30 juni 2006, 13 juli 2007, 19 november 2010 en 18 maart 2011, wordt opgeheven.

Art. 64. Het besluit van de Vlaamse Regering van 11 januari 2002 ter uitvoering van het decreet van 13 juli 2001 houdende het stimuleren van een kwalitatief en integraal lokaal cultuurbeleid, gewijzigd bij de besluiten van de Vlaamse Regering van 28 mei 2004, 11 juni 2004, 15 september 2006 en 7 december 2007, wordt opgeheven.

Art. 65. Het ministerieel besluit van 29 mei 2002 houdende vastlegging van de structuur van een gemeentelijk cultuurbeleidsplan, een beleidsplan van een bibliotheek en een beleidsplan van een cultuurcentrum, gewijzigd bij het ministerieel besluit van 13 februari 2007, wordt opgeheven.

Art. 66. Het decreet van 6 juli 2001 houdende ondersteuning van de federatie van erkende organisaties voor volksontwikkelingswerk en houdende ondersteuning van de Vereniging van Vlaamse Cultuurcentra, gewijzigd bij de decreten van 5 juli 2002, 29 november 2002 en 14 maart 2008, wordt opgeheven.

Art. 67. Het besluit van de Vlaamse Regering van 14 maart 2003 ter uitvoering van het decreet houdende ondersteuning van de federatie van erkende organisaties voor volksontwikkelingswerk en houdende ondersteuning van de Vereniging van Vlaamse Cultuurcentra wordt opgeheven voor wat de Vereniging van Vlaamse Cultuurcentra betreft.

Art. 68. Het reglement van 11 april 2008 voor de aanvullende tewerkstelling bij organisaties actief in het kader van de lectuurvoorziening voor personen met een leesbeperking wordt opgeheven.

Titel 8. Inwerkingtredingsbepaling

Art. 69. Dit decreet treedt in werking op 1 januari 2014, met uitzondering van artikel 2 tot en met 11, 40, 47, 49, 61 en 62, die in werking treden op 30 oktober 2012, en artikel 12 tot en met 37, en artikel 50 tot en met 58, die in werking treden op 1 januari 2013.

Brussel, 20 april 2012.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Kris PEETERS

De Vlaamse minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur,

Joke SCHAUVLIEGE

BIJLAGE

bij het ontwerp van decreet betreffende het lokaal cultuurbeleid

Bijlage bij het decreet betreffende het lokaal cultuurbeleid

Lijst van steden en gemeenten

gemeente	inschaling
Aalst	A
Aarschot	B
Antwerpen	grootstad
Asse	C
Beersel	C
Beringen	C
Beveren	C
Bierbeek	C
Bilzen	C
Blankenberge	C
Boom	C
Bornem	B
Brasschaat	C
Bree	C
Brugge	A
Brussel	grootstad
Deinze	B
Dendermonde	B
Diest	B
Diksmuide	C
Dilbeek	A
Eeklo	B
Evergem	C
Geel	B
Genk	A
Gent	grootstad
Geraardsbergen	C
Grimbergen	A
Halle	B
Hasselt	A
Heist-op-den-Berg	C
Herentals	B
Heusden-Zolder	C
Hoogstraten	C
Houthalen-Helchteren	C
Ieper	B
Knokke-Heist	B

./.

Koksijde	C
Kortrijk	A
Leopoldsburg	C
Leuven	A
Lier	B
Lokeren	B
Lommel	C
Maaseik	C
Maasmechelen	C
Mechelen	A
Menen	B
Mol	B
Ninove	C
Oostende	A
Oudenaarde	B
Overijse	B
Overpelt	C
Poperinge	C
Roeselare	A
Ronse	B
Schoten	C
Sint-Pieters-Leeuw	C
St-Niklaas	A
St-Truiden	B
Temse	C
Ternat	C
Tervuren	C
Tessenderlo	C
Tielt	B
Tienen	B
Tongeren	B
Torhout	C
Turnhout	A
Vilvoorde	B
Waregem	B
Wetteren	C
Wevelgem	C
Zaventem	C
Zottegem	C

Gezien om gevoegd te worden bij het decreet van (datum) betreffende het lokaal cultuurbeleid.

BIJLAGE
bij de memorie van toelichting:
REGULERINGSIMPACTANALYSE

Reguleringsimpactanalyse van het decreet betreffende het lokaal cultuurbeleid

1 Titel

Decreet betreffende het lokaal cultuurbeleid

2 Aanleiding en Doel

2.1 Aanleiding

2.1.1 Verhouding tussen het Vlaamse en het lokale bestuursniveau en het gebruik van door Vlaanderen opgelegde lokale beleidsplannen

Het bestuurlijk landschap in Vlaanderen is erg complex. Een goede verhouding tussen het Vlaamse en het lokale bestuursniveau is essentieel om de maatschappelijke problemen het hoofd te bieden. Een goede afstemming tussen de Vlaamse en de lokale beleidsinitiatieven zijn hierbij cruciaal. Bij deze afstemming is er steeds een spanningsveld met de autonomie van de verschillende bestuursniveaus.

De afstemming tussen het Vlaamse en het lokale bestuursniveau vertrekt vanuit twee verschillende relaties. Enerzijds is Vlaanderen sinds 2001 bevoegd geworden voor de lokale en provinciale besturen. De afstemming tussen het Vlaamse en lokale bestuursniveau verloopt echter ook via de verschillende Vlaamse beleidssectoren. In zeer vele Vlaamse bevoegdheden hebben de lokale besturen, al dan niet vrijwillig, een rol van medebestuur gekregen. Deze vorm van medebestuur kan zowel slaan op het vlak van lokale beleidsontwikkeling als op de uitvoering, toepassing of handhaving van op het Vlaams niveau ontwikkelde beleidsprocessen.

Het stimuleren/opleggen door het Vlaamse bestuursniveau van de opmaak van lokale beleidsplannen is een bijzondere vorm om het lokale bestuursniveau reeds in de fase van beleidsontwikkeling te laten afstemmen met het Vlaamse bestuursniveau. Deze vorm van interactie tussen het Vlaamse en lokale bestuursniveau is de laatste jaren exponentieel toegenomen, samen met de klachten erover. Aan de opmaak en uitvoering van deze lokale beleidsplannen worden meestal subsidies aan lokale besturen gekoppeld.

Naast het decreet van 15 juli 2011 houdende vaststelling van de algemene regels waaronder in de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest periodieke plan- en rapporteringsverplichtingen aan lokale besturen kunnen worden opgelegd (het Planlastendecreet) en de bijhorende implementatie in de sectorale regelgeving volgen tijdens deze legislatuur nog een aantal andere initiatieven die een impact hebben op de vermindering van de planlasten voor lokale besturen. Zo is het Planlastendecreet onderdeel van de interne staatshervorming. Afhankelijk van de keuzes die hier gemaakt worden, zal ook het takenpakket van de Vlaamse overheid en de lokale besturen wijzigen. Dit kan een invloed hebben op de inhoud van de Vlaamse beleidsprioriteiten en van de bijhorende subsidieregeling.

2.1.2 Evaluatie van het gebruik van deze lokale beleidsplannen

Het gebruik van deze beleidsplannen is de afgelopen jaren ook steeds geëvalueerd en bijgestuurd per beleidssector. Tijdens de vorige legislatuur werden, omwille van de toenemende klachten, ook een aantal initiatieven genomen om het instrument van lokale beleidsplannen voor de volledige Vlaamse overheid te evalueren. De focus van deze evaluatie lag vooral op administratieve vereenvoudiging.

Er werd eind vorige regeerperiode een parlementair initiatief ingediend (het voorstel van decreet houdende vaststelling van de algemene regels waaronder in de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest aan lokale besturen planverplichting worden opgelegd en specifieke subsidies worden toegekend), maar dit raakte niet meer besproken.

De Commissie Efficiënte en Effectieve Overheid (CEEEO) pleit in haar eindrapport van mei 2009 voor een drastische reductie van alle plan- en rapporteringverplichtingen tot het beleids- en beheerrelevante minimum én voor een integratie hiervan in één alomvattend kader.

2.1.3 Introductie meerjarenplanningssysteem bij lokale besturen met integratie van de financiële cyclus

De Vlaamse Regering keurde op 25 juni 2010 het uitvoeringsbesluit goed mbt de beleids- en beheerscyclus van de gemeenten, provincies en OCMW's. Dit besluit van de Vlaamse Regering komt er in uitvoering van titel IV, planning en financieel beheer, van het Gemeente-, Provincie- en OCMW-decreet. Het bevat de inhoud van de beleidsrapporten (meerjarenplan, budget en jaarrekening), evenals de regels voor de boekhouding. In principe zal dit besluit van toepassing zijn op alle besturen vanaf 1 januari 2014. De lokale en provinciale besturen stellen in de loop van 2013 het nieuwe meerjarenplan op voor de periode 2014-2019. Vanaf het financiële boekjaar 2014 moeten alle lokale besturen met het nieuwe systeem werken.

In deze organieke regelgeving staan volgende begrippen centraal:

- De strategische planning
 - o Beleidsdoelstellingen
 - o Actieplannen
- Het meerjarenplan
 - o Strategische nota (prioritaire beleidsdoelstellingen)
 - o Financiële nota (financiële doelstellingsplan & staat financieel evenwicht)

2.1.4 Probleemstelling: Vlaamse regelgeving mbt lokale beleidsplannen is niet samenhangend

Uit de evaluatie (studie dienst Wetsmatiging) van het gebruik van door Vlaanderen opgelegde/gestuurde lokale beleidsplannen werden volgende probleemstellingen geformuleerd:

- Lokale besturen klagen over het aantal beleidsplannen dat opgemaakt moet worden voor het Vlaamse bestuursniveau en dat de Vlaamse indeling in beleidssectoren niet afgestemd is op het lokale niveau.
- Lokale besturen klagen over de verschillende procedurele vereisten van totstandkoming van deze beleidsplannen en de gebrekkige afstemming op de lokale beleidscyclus.
- Lokale besturen klagen over de hoge detailgraad van de inhoud van de verschillende beleidsplannen
- Lokale besturen klagen over de verschillende wijze en het aantal planverplichtingen bij de uitvoering, rapportering en toezicht van deze lokale beleidsplannen en bijhorende subsidies

De oorzaak van deze problemen ligt vooral in de gebrekkige samenhang tussen de diverse sectorale regelgeving m.b.t. lokale besturen onderling en met de organieke regelgeving in het bijzonder.

Dit probleem zal nog toenemen, gelet op de recente introductie van nieuwe regels mbt de lokale beleids- en beheerscyclus.

Het decreet van 15 juli 2011 houdende vaststelling van de algemene regels waaronder in de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest periodieke plan- en rapporteringsverplichtingen aan lokale besturen kunnen worden opgelegd bevat een aantal actiepunten. De uiteindelijke beleidsdoelstellingen van het parlementair initiatief zijn:

- een verbetering van de wederzijdse beleidscoördinatie tussen het Vlaamse en lokale bestuursniveau met het oog op een betere aanpak van de maatschappelijke problemen die ten grondslag liggen van dit beleid;
- het verhogen van de lokale beleidsautonomie en dit met het oog op meer efficiënte lokale besturen en tegelijkertijd zo de efficiëntie van de Vlaamse overheid verhogen;

- de samenhang van Vlaamse regelgeving m.b.t. lokale besturen optimaliseren en afstemmen op de behoeften van het lokale niveau;

Meer in het bijzonder zijn de doelstellingen van het project planlastverlaging Lokale Besturen:

- de vermindering van het aantal afzonderlijke sectorale plannen en dit in functie van de introductie van de lokale meerjarenplanning
- de afstemming van de verschillende wijze van totstandkoming van de sectorale plannen en dit in functie van de lokale meerjarenplanning
- de vermindering van het aantal planverplichtingen bij de uitvoering van de lokale meerjarenplanning
- de vermindering van het detailniveau van de planverplichtingen en het verlenen van een grotere vrijheid

2.1.5 Juridisch kader

De volgende Vlaamse regelgeving heeft een impact op deze probleemstellingen.

- **Organieke regelgeving** m.b.t. lokale besturen: het gemeentedecreet, het provinciedecreet en het OCMW-decreet en de bijhorende uitvoeringsbesluiten bevatten de krachtlijnen van de lokale beleids- en beheerscyclus.
- **Sectorale regelgeving** met planverplichtingen in ruil voor subsidies voor lokale besturen: de opmaak van lokale beleidsplannen en de rapportering over de uitvoering ervan is in diverse decreten geregeld.
- **Nieuw rekendecreet**: het decreet van 8 juli 2011 houdende regeling van de begroting, de boekhouding, de toekenning van subsidies en de controle op de aanwending ervan, en de controle door het Rekenhof, bevat de algemene regels voor alle subsidies van de Vlaamse overheid.

2.1.6 Aanpak

Er wordt een planmatige aanpak voorgesteld.

In een eerste fase worden de verschillende regelingen die planlasten bevatten op elkaar afgestemd, gestroomlijnd en waar mogelijk geïntegreerd. Dat is de opzet van het Planlastendecreet. In de tweede fase wordt het aantal planverplichtingen met onvoldoende beleidsimpact gereduceerd. Daartoe zullen diverse sectorale regelgevingen aangepast moeten worden, waaronder het decreet van 13 juli 2001 betreffende het stimuleren van een kwalitatief en integraal lokaal cultuurbeleid.

2.1.7 Omgevingsanalyse en evaluatie van het decreet van 13 juli 2001 houdende het stimuleren van een kwalitatief en integraal lokaal cultuurbeleid

Situering

We verwijzen naar de hierboven vastgestelde problemen. Lokale besturen klagen over:

- het aantal beleidsplannen dat opgemaakt moet worden voor het Vlaamse bestuursniveau
- de Vlaamse indeling in beleidssectoren dat niet is afgestemd op het lokale niveau
- de verschillende procedurele vereisten van totstandkoming van deze beleidsplannen en de gebrekkige afstemming op de lokale beleidscyclus
- de hoge detailgraad van de inhoud van de verschillende beleidsplannen
- de verschillende wijze en het aantal planverplichtingen bij de uitvoering, rapportering en toezicht van deze lokale beleidsplannen en bijhorende subsidies.

Het Planlastendecreet van 15 juli 2011 wil hieraan tegemoetkomen en voorziet de aanpassing van diverse sectorale decreten, waaronder het decreet van 13 juli 2001 houdende het stimuleren van een kwalitatief en integraal lokaal cultuurbeleid.

Het decreet lokaal cultuurbeleid vertrok in 2001 van een grotere responsabilisering van gemeenten voor hun eigen lokaal cultuurbeleid met inbegrip van de werking van de bibliotheek en het cultuurcentrum.

Het decreet legde dan ook geen inhoudelijke normen en regels meer op maar bood de gemeenten ondersteuning om te werken aan een integraal en kwaliteitsvol cultuurbeleid.

Er werd van uitgegaan dat de gemeente zelf verantwoordelijk is voor haar cultuurbeleid en daarvoor gebruik kan maken van de middelen en instrumenten die het decreet lokaal cultuurbeleid aanbood.

In 2005, na drie jaar uitvoering, stelden we vast dat een aantal van de in het decreet voorziene instrumenten een te grote druk legden op de gemeenten, zonder eigenlijke meerwaarde in het uitwerken van een eigen kwaliteitsvol cultuurbeleid. Die bepalingen werden ervaren als verplichtingen die de Vlaamse overheid oplegde om in aanmerking te komen voor subsidie, en dus eigenlijk als een bijkomende administratieve last zonder toegevoegde waarde op het lokale niveau.

Dit leidde tot een eerste grote aanpassing van het decreet lokaal cultuurbeleid met het oog op een administratieve vereenvoudiging in de relatie van de Vlaamse Gemeenschap met de lokale besturen.

In 2007 werd opnieuw tegemoetgekomen aan de algemeen aangevoelde verhoging van de planningsdruk bij de lokale besturen en onderging het decreet een tweede grote aanpassing die voor de nieuwe gemeentelijke legislatuur werd doorgevoerd, zodat de aanpassing van het decreet bij de opmaak van de beleidsplannen 2008-2013 duidelijk was.

Momenteel wordt het decreet lokaal cultuurbeleid afgestemd op het Planlastendecreet en op de nieuwe beleids- en beheerscyclus.

Sectorale evaluatie

In 2010 gaf het Agentschap Sociaal-Cultureel Werk voor Jeugd en Volwassenen opdracht tot een onderzoek naar de effecten van de gemeentelijke cultuurbeleidsplannen 2008-2013. Bart De Peuter en Valérie Pattyn van het Instituut voor de Overheid, K.U.Leuven voerden dit onderzoek uit.

De hoofddoelstelling van de opdracht was het evalueren van de effecten van de voorwaarden die gekoppeld zijn aan de enveloppensubsidie voor de gemeenten, in het bijzonder de aanstelling van een cultuurbeleidscoördinator en de opmaak en uitvoering van een lokaal cultuurbeleidsplan, alsook de effecten van de financiële stimuli (enveloppensubsidie en aanvullende subsidie voor gemeenschapsvorming) zelf die de Vlaamse overheid binnen het kader van dit decreet voorziet.

In het onderzoeksrapport wordt het effect van deze functie als volgt verwoord: “De introductie van de functie van cultuurbeleidscoördinator heeft bijgedragen tot de professionalisering van de beleidscapaciteit in gemeenten en tot een kwaliteitsvolle beleidsplanning. (...) Een structurele problematiek betreft echter de bandbreedte van het takenpakket. Terwijl het decreet vrij summier de kernopdrachten van de cultuurbeleidscoördinator omschrijft, geven de cultuurbeleidscoördinatoren aan dat ze een zeer breed takenpakket met veel inhoudelijk belangrijke maar tijdsintensieve opdrachten hebben. (...) Het inhoudelijke belang van bepaalde deeltaken in de ogen van de cultuurbeleidscoördinatoren hangt samen met de schaalgrootte van de gemeente. Het gaat daarbij om communicatie en overleg met andere gemeentelijke cultuurinstanties, het initiëren, ontwikkelen en coördineren van culturele manifestaties, beleidsvoorbereiding, -advisering en -planning, participeren in beleidsplanning binnen andere beleidssectoren en het voorbereiden van strategische planning.”

Het onderzoeksrapport concludeert dat deze financiële incentives, wat de basisprincipes en modaliteiten betreft, een vrij groot draagvlak kennen. Een ruime meerderheid van de cultuurbeleidscoördinatoren vindt dit financieringskanaal een goed systeem.

Kritische stemmen hebben betrekking op de harde drempel die het decreet hanteert in termen van het aantal inwoners (10.000) om het bedrag te bepalen waar een gemeente recht op heeft.

De aanvullende 1-euro subsidie voor gemeenschapsvorming wordt voornamelijk aangewend voor initiatieven gericht op het stimuleren van ontmoeting en betrokkenheid en het verbinden van gemeenschappen onderling, met de gemeente en met de culturele sector. Twee derde van de respondenten vindt gemeenschapsvorming een goed en relevant thema voor deze subsidie, terwijl een derde liever geen vast thema eraan gekoppeld ziet.

Voor kleinere gemeenten betekenen de middelen meer dan bij grotere gemeenten een bijdrage tot een kritische massa om een lokaal cultuurbeleid vorm te geven.

De subsidiëring via het decreet heeft ook voor een multiplicatoreffect gezorgd: in bijna driekwart van de gemeenten worden nu meer tot veel meer middelen besteed aan cultuurbeleid in vergelijking met de periode vóór de instap in het decreet. In dit verband moet ook worden verwezen naar het effect van de voorwaarden in het decreet gericht op de ondersteuning van het middenveld via lokale subsidiëring en infrastructuur.

Het belang van de financiële incentives blijkt ook wanneer wordt gepeild naar het effect van een hypothetisch scenario waarbij de subsidies worden stopgezet. In de helft van de gemeenten zou het beleid deels worden herleid in termen van het aantal nagestreefde doelstellingen. In een derde van de gemeenten ziet men negatieve implicaties voor de cultuurdienst, in evenveel gemeenten verwacht men geen effect maar nog een ander derde van de respondenten kan de gevolgen moeilijk of niet inschatten.

Over het cultuurbeleidsplan zegt het rapport dat de mate van sturing van lokale cultuurbeleidsplanning vanuit de Vlaamse overheid over het algemeen goed wordt onthaald. Het opmaken van het geïntegreerde cultuurbeleidsplan impliceert een aanzienlijke mate van planlast die zich manifesteert in de voorbereiding en organisatie van overlegmomenten en interactieve processen en de verwerking en terugkoppeling van de resultaten. De planlastproblematiek stelt zich ongeacht de schaal van de gemeente. Er bestaat tevens een ruime consensus dat het resultaat – een geïntegreerd cultuurbeleidsplan – de inspanning van het planproces waard is. Quasi alle respondenten geven aan dat het cultuurbeleidsplan doorwerkt in de praktijk en invloed heeft op het beleid van de cultuurinstellingen, zij het in verschillende gradaties.

Het geïntegreerde cultuurbeleidsplan zorgt ook voor beduidend meer afstemming in de uitvoering van het beleid dan voorheen ongeacht de grootte van de gemeente.

Het algemene beeld is dat de meerwaarde van het geïntegreerde cultuurbeleidsplan in het merendeel van de gemeenten doorweegt ten opzichte van mogelijke nadelen of risico's. Voornaamste baten zijn terug te vinden in de toename van interne communicatie, overleg en samenwerking, het breder draagvlak voor cultuurbeleid, het hebben van een transparant en systematisch referentiekader voor beslissingen over opportuniteiten, en effecten van schaalvergroting naar beleidsinspanning en efficiëntiewinsten in de werking. Ook biedt het plan als gevalideerd beleidsdocument een hefboom naar het politieke niveau om engagement voor ambities vermeld in het plan te concretiseren.

Nadelen of risico's van het geïntegreerd cultuurbeleidsplan worden gezien in te algemeen geformuleerde of te ambitieuze doelstellingen, een te sterke imperatieve reflex naar samenwerking, minder mogelijkheden voor de verschillende cultuurinstellingen om een eigen profilering te behouden en een vertraging bij de opstart van gemeenschappelijke acties en projecten. Sommigen zien ook nadelen op het vlak van onduidelijke taakafbakening wat op zijn beurt kan leiden tot een verlies aan eigenaarschap en/of aansturing.

Het toekomstscenario waarbij het cultuurbeleidsplan op zijn beurt zou worden geïntegreerd in de strategische meerjarenplanning van de gemeente wordt algemeen positief onthaald. Toch

worden ook hierbij mogelijke risico's of randvoorwaarden geformuleerd met betrekking tot de zichtbaarheid en het gewicht van cultuur als beleidsdomein.

Huidige stand van zaken:

Cultuurbeleidsplannen en cultuurbeleidscoördinatoren

Op 1 januari 2011 waren er 242 gemeenten of samenwerkingsverbanden van gemeenten, inclusief de Vlaamse Gemeenschapscommissie, die in aanmerking kwamen voor subsidies voor de uitvoering van een gemeentelijk cultuurbeleidsplan. De subsidie is een enveloppenfinanciering, berekend op basis van het inwonertal van de gemeente:

€ 50 000 voor gemeenten vanaf 10 000 inwoners

€ 50 000 voor samenwerkingsverbanden van gemeenten

€ 25 000 voor gemeenten met minder dan 10 000 inwoners

Het is een tegemoetkoming in de personeelskosten of andere uitgaven van de gemeente ter uitvoering van het cultuurbeleidsplan.

Daarmee heeft 73,78 % van de Vlaamse en Brusselse gemeenten een cultuurbeleidscoördinator.

Supplementaire subsidie voor bijzondere en vernieuwende initiatieven

Bovenop de subsidie voor de uitvoering van een cultuurbeleidsplan kan een gemeente rekenen op een supplementaire subsidie van 1 euro per inwoner voor de ondersteuning van initiatieven ter bevordering van gemeenschapsvorming. Deze subsidie is gekend als de "1-eurosubsidie".

Zoals uit bovenvermeld onderzoek van de KUL blijkt wordt de enveloppensubsidie meestal voor het grootste deel besteed aan personeel en in mindere mate aan de inhoudelijke uitvoering van het cultuurbeleidsplan.

De aanvullende 1-euro subsidie voor gemeenschapsvorming wordt voornamelijk aangewend voor initiatieven gericht op het stimuleren van ontmoeting en betrokkenheid en het verbinden van gemeenschappen onderling, met de gemeente en met de culturele sector. Publieksverbreding en –vernieuwing worden relatief minder belangrijk geacht. Twee derde van de respondenten vindt gemeenschapsvorming een goed en relevant thema voor deze subsidie, terwijl een derde liever geen vast thema eraan gekoppeld ziet.

Gemeenschapsvorming wordt als thema vrij ruim ingevuld door de Vlaamse overheid. Deze brede afbakening wordt door een relatieve meerderheid van respondenten als ideaal bestempeld, terwijl een vijfde voorstander is van een nog ruimere invulling.

De subsidiëring van het decreet heeft een verschillend belang naargelang de grootte en startpositie van een gemeente. Voor kleinere gemeenten betekenen de middelen meer dan bij grotere gemeenten een bijdrage tot een kritische massa om een lokaal cultuurbeleid vorm te geven. In grotere gemeenten wordt het lokaal cultuurbeleid verder uitgebreid of uitgediept dankzij het decreet. Voor een aantal gemeenten betekende het decreet de start van een basisbeleid inzake cultuur. Voor andere gemeenten vormde het decreet een impuls om verder te gaan op de al ingeslagen weg en nog andere gemeenten hebben het decreet aangewend om een ver ontwikkeld beleid bijkomend te ondersteunen.

Zoals reeds gesteld heeft de subsidiëring via het decreet ook voor een multiplicatoreffect gezorgd: in bijna driekwart van de gemeenten worden nu meer tot veel meer middelen besteed aan cultuurbeleid in vergelijking met de periode vóór de instap in het decreet. In dit verband dient ook verwezen te worden naar het effect van de voorwaarden in het decreet gericht op de ondersteuning van het middenveld via lokale subsidiëring en infrastructuur.

Intergemeentelijke samenwerking voor communicatie en aanbod

Het decreet voorziet subsidies voor de oprichting en werking van projectverenigingen voor de afstemming van het culturele aanbod en de cultuurcommunicatie. Aan dergelijk samenwerkingsverband participeren minimum vier aangrenzende gemeenten, waarvan minstens één gemeente over een cultuurbeleidsplan beschikt.

Momenteel zijn er alleen gesubsidieerde projectverenigingen in de provincies Oost- en West-Vlaanderen.

Oost-Vlaanderen telt drie gesubsidieerde projectverenigingen:

- Cultuurdijk: Berlare, Buggenhout, Dendermonde, Lebbeke en Wetteren
- Cultuuroverleg Meetjesland (COMEET): Aalter, Assenede, Eeklo, Evergem, Kaprijke, Knesselare, Lovendegem, Maldegem, Nevele, Sint-Laureins, Waarschoot, Zelzate en Zomergem
- Wacco: Wase CultuurCentra Overlegplatform: Beveren, Hamme, Lokeren, Sint-Niklaas, Waasmunster en Zwijndrecht

In West-Vlaanderen zijn vier gesubsidieerde projectverenigingen actief:

- 5-ART: Alveringem, De Panne, Koksijde, Nieuwpoort en Veurne
- CultuurOverleg Zeven (CO7): Heuvelland, Ieper, Langemark-Poelkapelle, Mese, Poperinge, Vleteren en Zonnebeke
- Intergemeentelijke Cultuurpartners Ginter (GINTER): Gistel, Ichtegem, Kortemark, Middelkerke, Oostkamp, Torhout en Zedelgem
- Overleg Cultuur Regio Kortrijk: Anzegem, Avelgem, Deerlijk, Harelbeke, Kortrijk, Kuurne, Lendelede, Menen, Spiere-Helkijn, Waregem, Wervik, Wevelgem en Zwevegem

Een dergelijk samenwerkingsverband kan een jaarlijkse subsidie verkrijgen van € 0,3 per inwoner (met een maximum van € 74 500,00). Indien de deelnemende gemeenten minder inbrengen dan € 0,3 per inwoner, wordt het subsidiebedrag tot deze inbreng beperkt.

Openbare bibliotheken

Met uitzondering van de gemeente Herstappe verplicht het huidige decreet Lokaal Cultuurbeleid de gemeenten in het Vlaamse Gewest tot de oprichting van een openbare bibliotheek. Deze verplichting vervalt ingevolge het Planlastendecreet. Momenteel zijn er nog vier gemeenten zonder bibliotheek.

Gemeenten met bibliotheek

In 2011 kan je in 303 van de 308 Vlaamse en in 17 van de 19 Brusselse gemeenten terecht in een Nederlandstalige openbare bibliotheek.

Maar niet elke gemeente is inrichtende macht voor de bibliotheek op haar grondgebied: gemeenten kunnen ook een samenwerkingsverband afsluiten met een andere gemeente.

Volgende gemeenten sloten een samenwerkingsverband met een aangrenzende gemeente af. De "hoofdgemeente" staat in voor de bibliotheekvoorziening in de andere gemeente.

- Lo-Reninge met Houthulst
- Nieuwerkerken met Sint-Truiden
- Ruiselede met Aalter
- Spiere-Helkijn met Avelgem
- Vleteren met Poperinge
- Zuienkerke met Blankenberge

Enkele gemeenten hebben een intergemeentelijke opdrachthoudende vereniging opgericht. Zo ontstaat er een nieuwe juridische entiteit voor de bibliotheek.

- Ivebic in Hemiksem – Schelle
- HaBoBIB in Haacht – Boortmeerbeek

In Drogenbos en Kraainem hebben de cultuurraden een Nederlandstalig privaatrechtelijk bibliotheekbedieningspunt opgericht.

In Koekelberg en Sint-Joost-ten-Node heeft de Hoofdstedelijke Openbare Bibliotheek (HOB) een bedieningspunt uitgebouwd, daar is de gemeente niet zelf de inrichtende macht. Op het grondgebied van de Stad Brussel opereren twee openbare bibliotheken, die van de Stad Brussel en de HOB van de Vlaamse Gemeenschapscommissie.

Gemeenten zonder bibliotheek

In het Vlaamse Gewest hebben vier gemeenten nog geen decretaal verplichte bibliotheek. Het betreft vooral faciliteitengemeenten in de Brusselse rand of gemeenten elders aan de taalgrens, Linkebeek, Wezembeek-Oppem en Bever. Verder heeft de gemeente Horebeke nog geen bibliotheek.

Herstappe is zo klein dat het vrijgesteld werd van de decretale verplichting.

In het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad zijn er ook nog vier gemeenten die als inrichtende macht kunnen optreden: Ganshoren, Koekelberg, Sint-Joost-ten-Node en Sint-Lambrechts-Woluwe. Hier bestaat evenwel geen decretale verplichting.

Subsidies

De Vlaamse overheid geeft een basissubsidie voor het personeel van de openbare bibliotheek (niet het onderhoudspersoneel). De berekening van de subsidie is voornamelijk gebaseerd op het inwonertal van de gemeente, voor een aantal grotere steden wordt ook hun regionale uitstraling in aanmerking genomen. De berekeningswijze is als volgt:

- gemeenten met minder dan 10.000 inwoners: 50.000 euro
- gemeenten met 10.000 inwoners of meer: 6 euro per inwoner
- voor een gemeente binnen het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad wordt 30% van het aantal inwoners in aanmerking genomen, en geldt vervolgens bovenstaande berekeningswijze
- de steden Aalst, Antwerpen, Brugge, Genk, Gent, Hasselt, Kortrijk, Leuven, Mechelen, Oostende, Roeselare, Sint-Niklaas en Turnhout kunnen omwille van hun regionale uitstraling aanspraak maken op een minimumbedrag van 500.000 euro of de subsidie van het werkjaar 2001 behouden indien deze hoger ligt dan 500.000 euro
- de Vlaamse Gemeenschapscommissie van het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad ontvangt voor de uitvoering van een afgesloten convenant 1.000.000 euro voor de werking van de Hoofdstedelijke Openbare Bibliotheek
- faciliteitengemeenten rond Brussel die nog niet over een gesubsidieerde bibliotheek beschikken kunnen sinds de decreetwijziging van 13 juli 2007 een subsidie ontvangen voor een Nederlandstalig privaatrechtelijk bibliotheekbedieningspunt. De subsidie die maximaal 4 euro per inwoner bedraagt, kan worden aangevraagd door de cultuurraad van de faciliteitengemeente.

De gemeenten kunnen ook een subsidie van € 0,15 per inwoner ontvangen ter ondersteuning van de participatie aan provinciale bibliotheeksystemen.

Bibliotheekgegevens*BIOS2 – gegevensverzameling over de bibliotheekwerking*

BIOS2 (Bibliotheek Informatie en OpvolgingSysteem) is een webtoepassing voor het verzamelen van beleidsrelevante gegevens van de openbare bibliotheken. Het is de opvolger van BIOS, de applicatie die reeds bestaat sinds 1998. Bios2 is operationeel vanaf 2006.

We vragen drie soorten gegevens op:

- adresgegevens: actuele adres- en contactgegevens van gemeente of inrichtende macht, bibliotheek en bibliothecaris
- bibliotheekgegevens: vaste gegevens over de bibliotheek, zoals infrastructuur en openingstijden
- jaargegevens: "statistische" gegevens over de werking van de bibliotheek. Dit zijn gegevens over personeel, bezit en uitleningen, werking en activiteiten, en financiën

In samenwerking met het vroegere steunpunt voor openbare bibliotheken, het VCOB, realiseerde het agentschap een rapporteringstool.

De ingevoerde gegevens krijgen een weergave in overzichtelijke en gebruiksvriendelijke rapporten.

De rapporteringstool is vrij raadpleegbaar op: www.bibliotheekstatistieken.be.

Personeel

Het totaal aantal voltijdse equivalenten (VTE) van alle gesubsidieerde openbare bibliotheken in Vlaanderen en het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad bedraagt op 31 december 2009 2538,07 VTE.

Het aantal personeelsleden bedraagt 3598. Met een vertegenwoordiging van ongeveer 75,65 % blijkt duidelijk hoe vrouwelijk de bibliotheeksector is.

Leners

Het totale aantal leners bedraagt in 2009 1.590.558, wat 23,72 % van het inwonertal is. In 2006 was nog 25,85 % van het aantal inwoners geregistreerd als lener in de bibliotheek. Tegenover dit dalend lenersaantal staan echter stijgende bezoekerscijfers. Het aantal bezoekers stijgt immers van 18.103.891 in 2006 naar 18.796.437 in 2009.

Bezit en uitleningen

Het totale bezit aan gedrukte en audiovisuele materialen samen bedraagt in 2009 25.559.536 eenheden. Dit aantal blijft over de jaren heen vrij stabiel. In 2006 waren er 25.054.262 eenheden.

Het totale aantal uitleningen, gedrukte - en audiovisuele materialen samen bedraagt in 2009 52.800.318 eenheden, waarvan 8.415.863 uitleningen van audiovisuele materialen en 44.384.455 uitleningen van gedrukte materialen. Dit aantal stijgt ten opzichte van 2006 met een totaal aantal uitleningen van 51.411.509 eenheden, waarvan 7.844.200 uitleningen van audiovisuele materialen en 43.567.309 uitleningen van gedrukte materialen.

Gespecialiseerde organisaties voor bibliotheekwerk

Twee bibliotheekvoorzieningen ontvangen een subsidie voor hun gespecialiseerde werking. De werking van deze bibliotheken ligt vast in een beheersovereenkomst tussen de Vlaamse overheid en de vzw.

Luisterpuntbibliotheek vzw

De vzw Luisterpuntbibliotheek is sinds 2008 de bibliotheek voor blinden, slechtzienden en personen met een andere leesbeperking. Ze is ontstaan uit de samenvoeging van de tot 2007 afzonderlijk gesubsidieerde Vlaamse Luister- en Braillebibliotheek en de Vlaamse Klank- en Braillebibliotheek.

De belangrijkste partners voor de collectieopbouw zijn de Vlaamse productiecentra Progebraille Helen Keller (PHK) en Blindenzorg Licht en Liefde (BLL).

De belangrijkste opdracht van de Luisterpuntbibliotheek is een kwaliteitsvolle, klantgerichte dienstverlening uit te bouwen en een significante verhoging van het bereik van de doelgroep te bereiken door o.a.

- de proactieve benadering van de doelgroep, die bestaat uit personen met een visuele of andere beperking bij het lezen: blinden, slechtzienden, dyslectici, ouderen, ..., met daarbij aandacht en respect voor de sociaal-culturele pluriformiteit
- de samenwerking met stakeholders en strategische partners zoals de openbare bibliotheken, de rusthuizensector, dienstverlenende en sociaal-culturele intermediaire organisaties, om een groter bereik en een uitgebreidere dienstverlening te verwezenlijken, zowel nationaal als internationaal
- een adequaat communicatie- en promotiebeleid te voeren
- het ter beschikking stellen van een gediversifieerde collectie in de diverse aangepaste leesvormen: brailleboeken, luisterboeken en -tijdschriften
- het aandachtig opvolgen van de technologische evolutie. In dit kader volgt de organisatie ook de verdere ontwikkelingen van de Daisy-technologie, ook op internationaal vlak. De mogelijkheden die deze technologische evolutie biedt, worden geïmplementeerd in de werking van de bibliotheekvoorziening.
- een geïntegreerde online catalogus met uitleenmogelijkheid (ingebed in de Digitale Bibliotheek Vlaanderen).

Zorgbib Rode Kruis-Vlaanderen vzw

Dit is een bibliotheekvoorziening voor langdurig zieken, mensen in een rust- of verzorgingstehuis, ziekenhuis, woon- en zorgcentrum, serviceflat, psychiatrisch centrum...

De werking wordt vooral gekenmerkt door:

- een proactieve benadering van de doelgroep, die bestaat uit langdurig zieken en personen die verblijven in een rusthuis, een rust- en verzorgingstehuis of ziekenhuis, een woon- en zorgcentrum, een serviceflat, een psychiatrisch centrum,... met daarbij aandacht en respect voor de sociaal-culturele pluriformiteit
- de samenwerking met strategische partners zoals het streekgericht bibliotheekbeleid, de openbare bibliotheken, de rusthuizensector, de nieuw opgerichte bibliotheek voor personen met een leesbeperking en eventueel dienstverlenende en sociaal-culturele intermediaire organisaties, om een groter bereik en een uitgebreidere dienstverlening te verwezenlijken
- het ter beschikking stellen van een gevarieerde collectie, in aangepaste leesvormen
- de vrijwilligerswerking uitbouwen door een actief rekruteringsbeleid te voeren en een degelijke basisopleiding in te richten.

Cultuurcentra

Vlaanderen kan rekenen op een ruim netwerk van cultuurcentra. Met cultuurdemocratisering als uitgangspunt stimuleert de Vlaamse overheid sinds de jaren '60 de oprichting van cultuurcentra. Het doel is dubbel: vlotte toegang voor elke Vlaming tot de kunsten en voldoende pluralistische infrastructuur voor het alom verspreide Vlaamse verenigingsleven. Het decreet Lokaal Cultuurbeleid actualiseert deze uitgangspunten in drie doelstellingen:

- cultuurspreiding: de presentatie van allerhande kunstuitingen, zowel van professionelen als van amateurs. Het gaat hier om activiteiten die de stafleden van het cultuurcentrum vanuit de eigen professionele kennis en artistieke visie programmeren. In het jargon van het cultuurcentrum spreken we dan over eigen activiteiten. Daarnaast wordt de infrastructuur van het cultuurcentrum vaak verhuurd aan derden, meestal verenigingen maar ook personen. Zij zorgen voor wat wij receptieve activiteiten noemen.
- verhoging van cultuurparticipatie: de deelname aan het aanbod van het cultuurcentrum vergemakkelijken en bevorderen door het aanbod beter te ontsluiten en bekend te maken. Dit vertaalt zich in tal van inspanningen op vlak van publiekswerking en -werving.
- gemeenschapsvorming: het organiseren en ondersteunen van activiteiten, het verbreden en vernieuwen van het publiek, het stimuleren van ontmoeting en betrokkenheid, het opzetten van netwerken en het ter beschikking stellen van infrastructuur om de kwaliteit en de samenhang van lokale gemeenschappen te verbeteren en te versterken.

In 2011 zijn er 63 gesubsidieerde cultuurcentra.

De verschillen in schaalgrootte en graad van verstedelijking tussen de Vlaamse steden en gemeenten vertaalt zich ook in het netwerk van cultuurcentra. We onderscheiden 3 categorieën: A, B en C en de grootsteden.

Subsidies***Subsidie cultuurcentrum in grootstad***

Een convenant tussen de Vlaamse overheid en de betrokken grootstad bepaalt het subsidiekader. De stad Antwerpen en het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad hebben een convenant met de Vlaamse overheid. In het geval van Brussel gaat het over een convenant tussen de Vlaamse overheid en de Vlaamse Gemeenschapscommissie (VGC).

Met het afsluiten van een convenant garandeert Vlaanderen een subsidiëring op maat van de grootstad. Antwerpen heeft een ruim netwerk van cultuurcentra en ontmoetingscentra die over alle districten van de stad de functies van een cultuurcentrum invullen. Ook in Brussel is er een ruim netwerk van 22 gemeenschapscentra die samen het cultuurcentrum Brussel vormen.

Cultuurcentra categorie A, B en C

De subsidiëring hangt af van de categorie en bestaat uit twee soorten subsidie:

- een enveloppesubsidie voor het stafpersoneel.

- bijkomende subsidie voor bijzondere prioriteiten die de minister bij decreet oplegde. Deze subsidie is facultatief: de gemeente kan hier op intekenen.

Categorie A

- enveloppensubsidie: € 325 000 per jaar enkel te besteden aan stafpersoneel, is een volledige loonsubsidie
- bijkomende subsidie, vastgelegd in een convenant tussen Vlaamse overheid en betrokken gemeente, te besteden aan werking die gelinkt is aan drie prioriteiten van de minister, beschikbare middelen: € 700 000 voor alle gemeenten met cultuurcentrum in categorie A

Categorie B en C

- Enveloppensubsidie: € 190 000 voor categorie B en € 110 000 voor categorie C, enkel te besteden aan stafpersoneel, is een volledige loonsubsidie
- Bijkomende subsidie, voor alle gemeenten die inspanningsverbintenis bezorgden aan de Vlaamse overheid voor beleidsperiode 2008-2013, inspanningsverbintenis om in te zetten op drie prioriteiten van de minister, beschikbare middelen: € 700 000 voor alle gemeenten met cultuurcentrum in categorie B en C.

De bedoelde prioriteiten voor de bijkomende subsidie zijn:

- projecten met het oog op het bereiken van een nieuw publiek
- verruiming van het aanbod door het programmeren van door de Vlaamse overheid gesubsidieerde en ondersteunde gezelschappen
- het toegankelijk maken van het aanbod van lokale gezelschappen en verenigingen

Subsidie voor bijzondere opdrachten in het kader van cultuur

Met de steden Gent en Turnhout heeft de Vlaamse overheid een convenant afgesloten voor de ondersteuning van het cultuurcentrum.

Gegevensregistratie cultuurcentra

CCinCijfers

In nauw overleg met een aantal cultuurcentra ontwikkelde de administratie in de loop van 2005 een nieuw model van gegevensregistratie.

Voorlopig registreren we de gegevens op beveiligde excelmappen. Dit stelt ons in staat om de kwantitatieve gegevens op een uniforme manier te verzamelen en in te lezen in een databank.

Er zijn 3 vaste thema's:

- activiteiten en deelnemers
- financiën
- personeel

Af en toe komen er bijkomende thema's aan bod:

- vragen over publiekswerving en kansengroepen (gegevensregistratie 2006)
- vragen over gemeenschapsvorming (gegevensregistratie 2008)
- vragen over het beheer en de mogelijkheden tot verzelfstandiging 2010
- vragen over doelgroepenbeleid voor ouderen 2011

Momenteel wordt een webtoepassing ontwikkeld om de invoer van de beleidsrelevante gegevens geautomatiseerd te laten verlopen. Deze toepassing moet in 2012 operationeel zijn.

Het is evident dat de geregistreerde gegevens ook hun weg terugvinden naar de cultuurcentra en het beleid op Vlaams niveau. Elk jaar voert het agentschap heel wat analyses uit op de geregistreerde gegevens. Deze analyses krijgen een plaats in tal van publicaties zoals de Vlaams Regionale Indicatoren (VRIND), het jaarverslag van het agentschap en in een aparte publicatie voor cultuurcentra.

Activiteiten en deelnemers

We schreven al over de dubbele legitimering van het netwerk van Vlaamse cultuurcentra: de Vlaming op een vlotte manier in contact brengen met de meest relevante cultuuruitingen en het aanbieden van pluralistische infrastructuur voor het verenigingsleven. Deze tweeledige piste van cultuurdemocratisering spoort samen met twee belangrijke activiteitentypes van de cultuurcentra: de eigen en de receptieve activiteiten.

De receptieve activiteiten gaan uit van een individuele of georganiseerde gebruiker die in het cultuurcentrum een professionele infrastructuur vindt. Eventueel kan deze gebruiker een beroep doen op de organisatorische, promotionele en zelfs inhoudelijke expertise van het cultuurcentrum. De waaier aan receptieve activiteiten is zeer breed. Sommige activiteiten zijn voor een gesloten publiek, bijvoorbeeld vergaderingen van verenigingen, privé-feesten. Andere activiteiten staan open voor iedereen, zoals een concert van een plaatselijke harmonie bijvoorbeeld.

Met de eigen activiteiten wil het cultuurcentrum aan de mensen van de regio een staalkaart bieden van de meest relevante cultuuruitingen. De cultuurcentra vullen deze opdracht van cultuurspreiding divers in, al naargelang de context waarin zij opereren. Kenmerkend voor een eigen activiteit is dat het cultuurcentrum zelf verantwoordelijk is voor de organisatie van het initiatief. Het cultuurcentrum draagt de inhoudelijke en financiële verantwoordelijkheid en kondigt het initiatief in zijn publiekswerving ook duidelijk aan als een eigen activiteit.

Naast deze klassieke opdeling eigen - receptief, merken we bij de cultuurcentra een tendens tot samenwerking met belangrijke (sociaal-)culturele gangmakers binnen of buiten de gemeente. Zo werken cultuurcentra samen met andere cultuurhuizen, met de cultuurbeleidscoördinator, de bibliotheek, een lokale vereniging enz. Hierdoor is het onderscheid tussen een eigen of louter receptieve activiteit niet altijd duidelijk. Voor sommige – initieel receptieve activiteiten – bieden de cultuurcentra heel wat inhoudelijke en financiële ondersteuning.

Kijken we dan naar de cijfers: In 2009 waren er in totaal ruim 24 000 eigen activiteiten (door het cultuurcentrum zelf georganiseerd). Daarnaast vonden er ook ruim 65 000 receptieve activiteiten plaats in de cultuurcentra (activiteiten door derden georganiseerd in de infrastructuur van het cultuurcentrum). Gemiddeld levert dit voor een cultuurcentrum ruim 1 400 activiteiten (ruim 1500 als we omkaderingsactiviteiten meetellen) op. Ongeveer ¾ van de activiteiten in het cultuurcentrum zijn receptief van aard. Als we verder focussen op het soort activiteiten, dan valt op dat de eigen activiteiten voor ruim de helft bestaan uit podiumkunsten (bv. theater, dans, musical, opera, wereldmuziek...). Bij de receptieve activiteiten vormen de 'andere activiteiten' het leeuwendeel van het totaal. We denken hierbij aan repetities, ontspannings- en ontmoetingsactiviteiten en vooral vergaderingen. Het verenigingsleven vindt bij vele cultuurcentrum immers een degelijke vergaderinfrastructuur.

Hoeveel mensen bereiken de cultuurcentra met dit aanbod?

Het tellen van deelnemers aan een activiteiten is geen eenvoudige klus. Voor de eigen activiteiten registreren de cultuurcentra het aantal deelnemers per activiteit. Hierbij zijn er twee mogelijkheden: men kan de deelnemers exact tellen op basis van verkochte tickets of men kan de deelnemers ramen of schatten. Dit laatste gebeurt vooral bij grotere openlucht activiteiten waar het cultuurcentrum buiten de grenzen van de eigen infrastructuur cultuur aanbiedt aan de bevolking. We tellen in totaal (exact en geraamd) ruim 3,2 miljoen deelnemers, inclusief omkaderingsactiviteiten.

Voor de grote groep receptieve activiteiten worden geen deelnemers geregistreerd. Het zijn immers activiteiten van 'derden' (dus: niet de programmatoren van het cultuurcentrum) en dit bemoeilijkt aanzienlijk een sluitende telling van deelnemers.

In de sector lokaal cultuurbeleid is er een steunpunt en een organisatie voor de uitbouw van de digitale bibliotheek en twee specifieke organisaties voor belangenbehartiging actief.

Locus vzw

LOCUS vzw is het steunpunt voor bibliotheken, cultuur- en gemeenschapscentra en het lokaal cultuurbeleid in Vlaanderen en Brussel.

De kerntaken van LOCUS als steunpunt zijn praktijkondersteuning, praktijkontwikkeling en communicatie. LOCUS levert deze ondersteuning vanuit drie invalshoeken:

- lokaal cultuurmanagement: ondersteuning geven bij de uitwerking van het lokaal cultuurbeleid, waaronder cultuurbeleidsplanning, management van de organisaties, inspraak en participatie, informatie en advies
- publiekswerking: ondersteuning geven bij initiatieven die erop gericht zijn om met cultuur aan te sluiten bij een zo breed en gediversifieerd mogelijk publiek, met inbegrip van kunst- en cultuureducatie, de relatie met onderwijs...
- cultuur en samenleving: ondersteuning geven bij acties die de noodzakelijke maatschappelijke inbedding van cultuur versterken: gemeenschapsvorming, culturele diversiteit m.i.v. interculturaliteit, participatie en de aandacht voor kansengroepen staan hier centraal.

De uitvoering van deze taken wordt geregeld door een beheersovereenkomst tussen de Vlaamse Regering en het steunpunt.

Bibnet vzw

Onze samenleving is de laatste jaren sterk gewijzigd. Op het gebied van de informatietechnologie kennen we meer veranderingen dan ooit tevoren. 10 jaar geleden was er nauwelijks sprake van Google, YouTube, Wikipedia of Facebook. Nu zijn die termen nauwelijks weg te denken uit onze leefwereld.

Al die veranderingen hebben ook hun impact op de openbare bibliotheken. Op hun manier van denken, hun betekenis voor het publiek, hun rol in de maatschappij. We beseffen meer dan ooit tevoren dat bibliotheken moeten samenwerken om een plaats te veroveren in die digitale wereld, om samen de "digitale bibliotheek" te vormen.

De openbare bibliotheken in Vlaanderen hebben in de loop der jaren steeds een belangrijke rol gespeeld in de sociaal-culturele ontwikkelingen. Dit sterke netwerk van bibliotheken moet zijn maatschappelijke relevantie kunnen behouden in een gewijzigde, gedigitaliseerde omgeving. De openbare bibliotheken kunnen zeker een belangrijke rol spelen in de toegankelijkheid tot digitale informatie.

De verdere invulling van het begrip "digitale bibliotheek" gebeurt best bovenlokaal (op Vlaams niveau) zodat de hele sector op hetzelfde tijdstip het digitale tijdperk kan binnentreden. Anders dreigt een versnippering binnen de bibliotheeksector. De Vlaamse overheid besliste dan ook, met de oprichting van Bibnet, een sturende rol op te nemen in de verdere ontwikkeling van de digitale bibliotheek.

De vzw Bibnet ontstond in 2009 uit het vroegere VCOB (Vlaams Centrum voor Openbare Bibliotheken). Met Bibnet wil de Vlaamse overheid de uitbouw van de digitale bibliotheek verder ondersteunen. De voornaamste taak bestaat uit het ontwikkelen, realiseren en beheren van technische toepassingen ten dienste van de digitale bibliotheek.

Bibnet begeleidt de openbare bibliotheken in het verkennen en uitbouwen van de digitale bibliotheek. De ontwikkeling van een gemeenschappelijke zoekomgeving die een uniforme toegang biedt tot alle bibliotheken is hierbij een eerste opdracht. Bibnet concretiseert deze opdracht in een meerjarenplan dat wordt opgesteld voor de periode 2009-2013.

Met een decreetwijziging van 18 maart 2011 werd de vzw Bibnet decretaal verankerd. De uitvoering van deze taken zal worden geregeld in een beheersovereenkomst tussen de Vlaamse Regering en de vzw.

VVBAD - Vlaamse Vereniging voor Bibliotheek-, Archief- en Documentatiewezenen

De Vlaamse Vereniging voor Bibliotheek-, Archief- en Documentatiewezenen (VVBAD) is de belangenbehartiger van de sectoren openbare bibliotheken, wetenschappelijke bibliotheken, documentatiediensten en archieven. De vereniging kreeg van de Vlaamse Regering de opdracht en een subsidie om structureel overleg tussen haar leden te organiseren. Hiervoor werd een beheersovereenkomst afgesloten.

VVC - Vereniging van Vlaamse Cultuurcentra

De Vereniging van Vlaamse Cultuurcentra (VVC) is de belangenbehartiger van de Vlaamse cultuur- en gemeenschapscentra op zakelijk en inhoudelijk vlak. Dit gebeurt concreet door het verstrekken van informatie en het organiseren van overleg. Daarnaast staat de VVC ook in voor beleidsadvisering en beleidsvoorbereiding.

Evaluatie van de bestaande subsidietechnieken

De grote verdienste van de cultuurdecreten sinds de jaren 60 en zeker ook van het decreet van 13 juli 2001 is de sterke professionalisering van de diverse werksoorten: de openbare bibliotheken, de cultuurcentra en het gemeentelijk cultuurbeleid.

De subsidies waren immers voor het leeuwendeel bestemd voor de personeelsuitgaven.

Voor het indienen van een aanvraag zijn er geen voorgeschreven formulieren. Omwille van de uniformiteit gebeurt de beschrijving van de infrastructuur op een standaardformulier.

De verantwoordingsnota's op door de administratie opgestelde attesten in excel zijn bewust eenvoudig gehouden, gecombineerd met een uittreksel uit de goedgekeurde gemeenterekening.

Beleidsrelevante gegevens worden opgevraagd aan de hand van een webapplicatie, voor de openbare bibliotheek en met een excelbestand voor de cultuurcentra. Vanaf 2012 verloopt de opvraging van de beleidsrelevante gegevens van de cultuurcentra ook via een webapplicatie.

De subsidieaanvraag en rapportering zal voortaan via de strategische meerjarenplanning en de jaarrekening gebeuren, zoals bepaald in het decreet planlastvermindering.

Dit decreet bepaalt in artikel 4 dat de (subsidie)regelingen waarbij periodieke plan- en rapporteringsverplichtingen worden opgelegd onderworpen zijn aan bepaalde voorwaarden.

Een van deze voorwaarden is dat de Vlaamse beleidsprioriteiten alleen betrekking kunnen hebben op te verrichten activiteiten, te leveren prestaties en / of te bereiken effecten. De regelingen kunnen geen voorwaarden bevatten met betrekking tot de aard van de in te zetten middelen of de organisatorische structuur van het lokale bestuur.

Dit heeft tot gevolg dat er geen subsidie meer kan worden verleend voor personeel, noch dat de Vlaamse overheid kan bepalen dat de gemeente een cultuurbeleidscoördinator in dienst moet hebben.

De sectorale regeling kan dus enkel Vlaamse beleidsprioriteiten formuleren waarmee bepaalde activiteiten, prestaties of effecten worden beoogd.

We hopen dat dit geen negatieve invloed zal hebben op de langzaam opgebouwde professionalisering van de cultuursector.

2.2 Doelstelling

Ter uitvoering van het Planlastendecreet van 15 juli 2011 moet het decreet van 13 juli 2001 houdende het stimuleren van een kwalitatief en integraal lokaal cultuurbeleid worden aangepast.

Dit biedt een aantal opportuniteiten:

- er kan beter ingespeeld worden op de lokale noden van de gemeenten.
- terugdringen van de planlast voor gemeenten door de integratie van het cultuurbeleidsplan in de strategische meerjarenplanning
- afstemming op de lokale beheerscyclus
- minder planlast door de uniformiteit in de subsidieaanvraag en de rapportering
- handhaving van de sectorale subsidie op basis van effecten/resultaten/activiteiten
- standaardisatie van het subsidieproces: toekenning van het bedrag in twee gelijke delen
- meer decretale zekerheid omtrent de te ontvangen subsidie gedurende minstens 3 jaar
- minder regelgeving en een beperkte actualisering
- groeien naar een partnerschap tussen Vlaamse en lokale overheden en op die manier efficiëntie- en effectiviteitswinsten boeken voor beide beleidsniveaus

2.2.1 Doelstellingen

Uit een onderzoek van de dienst Wetsmatiging blijkt dat er een aantal problemen zijn in de huidige situatie: (zie ook 2.1.4)

- het lokaal beleid is niet altijd afgestemd op de lokale noden
- er bestaat een onzekerheid over de te ontvangen subsidies (afhankelijk van begroting)
- er zijn geen standaarden voor het indienen van subsidieaanvragen, voor rapportering, ...

Om hieraan tegemoet te komen, willen we volgende doelstellingen realiseren:

- Een vereenvoudiging van de regelgeving met het oog op verdere vermindering van plan- en administratieve lasten

- Het decreet lokaal cultuurbeleid afstemmen op het Planlastendecreet lokale besturen en de nieuwe beleids- en beheerscyclus voor lokale besturen. Dit resulteert in een voorontwerp van decreet betreffende het lokaal cultuurbeleid.

Het voorontwerp wenst verder te gaan op de ingeslagen weg. We willen niet enkel het geveerde beleid bestendigen, maar gaan een stap verder door lokale besturen nog meer verantwoordelijkheid te geven om het beleid echt op maat invulling te geven. Het decreet zorgt voor een verdere vereenvoudiging van de regelgeving door zich te conformeren aan de regels van het Planlastendecreet. Het erkent het gemeentelijke bestuursniveau in de sturing van het cultuurbeleid en sluit hiermee aan bij het Regeerakkoord.

Het voorontwerp van decreet betreffende het lokaal cultuurbeleid beoogt volgende doelstellingen:

- een integraal cultuurbeleid op gemeentelijk vlak stimuleren; daartoe krijgen gemeentebesturen een grote beleidsruimte en worden ze geresponsabiliseerd voor hun cultuurbeleid
- kwaliteitsbevorderend werken door dynamiek en vernieuwing los te maken
- de aandacht voor cultuurbeleid op gemeentelijk vlak vergroten, met bijzondere aandacht voor de openbare bibliotheek en het cultuurcentrum
- conform het witboek Interne Staatshervorming het streekgericht bibliotheekbeleid behouden
- de intergemeentelijke samenwerkingsverbanden behouden
- voor het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad een aparte regeling voorzien
- de subsidiëring van de organisaties met een specifieke opdracht op elkaar afstemmen.

2.2.2 Vrijheidsgraden

1. Vlaams regeerakkoord

Door een interne staatshervorming en partnerschappen op alle niveaus zorgt de Vlaamse overheid voor minder bestuurlijke drukte en voor vereenvoudiging met creatie van meerwaarde voor alle betrokkenen (besturen en doelgroepen).

In dit kader wordt in elk geval het systeem van koppelsubsidies afgeschaft. Tegelijkertijd wordt in dit takendebat ook de planlast drastisch afgebouwd en worden de toezichtregelingen per beleidssector kritisch herbekeken. Daarbij wordt een samenbundeling van alle planverplichtingen bij de aanvang van de gemeentelijke bestuursperiode gerealiseerd en kunnen vormen van specifiek toezicht enkel de uitzondering zijn.

2. Beleidsnota Binnenlands Bestuur

Betere planning, minder planlasten

Verantwoordelijk besturen betekent ook planmatig besturen, met een transparante terugkoppeling aan alle belanghebbenden over de uiteindelijke realisaties. Planmatig werken moet gestimuleerd worden, zonder te vervallen in bureaucratie.

De doelstelling is even helder als ambitieus: tegen de start van de nieuwe lokale bestuursperiode na de verkiezingen van oktober 2012 zouden de gemeenten één plannings- en rapporteringscyclus moeten maken die ingebed is in een meerjarenperspectief. Dat ligt ook in de lijn van de uitdaging, geformuleerd in het project “Vlaanderen in actie”.

Uit onderzoek blijkt dat de planverplichtingen een te grote diversiteit aan inhoudelijke voorschriften bevatten. Er is een veelheid aan plannen die het lokaal bestuur op een verschillend tijdstip, met een verschillende looptijd en volgens een verschillende inhoudelijke structurering moet opstellen, zodat een afstemming of integratie quasi onmogelijk is. Aldus hypothekeken deze diverse verplichtingen dat de lokale besturen over de beleidsvelden heen een visie ontwikkelen (horizontaal beleid).

Dit project “planlastenvermindering” is bijgevolg een horizontaal project dat een breed draagvlak moet hebben in alle beleidssectoren en dat enkel succesvol kan zijn door samenwerking tussen de verschillende Vlaamse beleidssectoren, zowel politiek als op het niveau van de administratie.

3. Beleidsnota Cultuur

In de beleidsnota Cultuur 2009-2014 werd al aangegeven dat het de bedoeling was de sectorale plannen te integreren in de algemene zesjarige strategische meerjarenplanning, zoals bepaald in het gemeentedecreet. Ook het belang van de monitoring van de beleidsdoelstellingen in de plannen wordt benadrukt. In dat kader is het zaak om voor het lokaal cultuurbeleid over voldoende gegevens te blijven beschikken om outputcontrole en benchmarking mogelijk te maken.

De resultaten van de monitoring zullen de Vlaamse overheid ondersteunen in haar rol en keuzes in het kader van een impulsbeleid.

Na het onderzoek over de effecten van de gemeentelijke cultuurbeleidsplannen dat inmiddels is afgerond, loopt momenteel een onderzoek over de cultuurcentra. Dit behelst een kwalitatieve doorlichting van de werking van de cultuurcentra als aanvulling op de al bestaande uitgebreide gegevensregistratie.

4. Witboek Interne Staatshervorming

Ook in het witboek ‘interne staatshervorming’ komt het aspect ‘planlastvermindering’ aan bod.

In diverse beleidsdomeinen werden lokale besturen doorheen de jaren uitgenodigd om in te stappen in een Vlaams (impuls-)beleid. Hierdoor zijn er periodieke plan- en rapporteringslasten ontstaan voor de lokale besturen. Bovendien zijn de plan- en rapporteringslasten van de verschillende beleidsdomeinen procedureel niet op elkaar afgestemd. Plan- en rapporteringslasten zorgen voor bureaucratische overlast en wijzen op te sterke uniformiseringsdrang van de Vlaamse overheid.

Daarom werd het Planlastendecreet uitgewerkt. De sectorale plannen worden afgeschaft en vanaf 2013 wordt gewerkt op basis van de strategische meerjarenplanning van de lokale besturen. De nieuwe beheers- en beleidscyclus van de lokale besturen biedt hiervoor mogelijkheden.

Deze manier van werken heeft een aantal voordelen:

- De verschillende plan- en rapporteringsverplichtingen worden afgestemd op de lokale beleids- en beheerscyclus.
- De plannen en rapporten die de gemeenten opmaken zitten vervat in de reguliere beleids- en beheerscyclus. Er worden dus geen aparte plannen en rapporten opgesteld, er wordt gebruik gemaakt van de bestaande meerjarenplanning en de jaarrekening.

- De Vlaamse Regering maakt het subsidiebedrag kenbaar voor de volledige lokale bestuursperiode van zes jaar (met mogelijk evaluatiemoment na drie jaar).
- De Vlaamse Regering beperkt zich tot het sturen op hoofdlijnen.
- De Vlaamse Regering kan nog altijd beleidsprioriteiten definiëren en hieraan subsidies koppelen. Gemeenten kunnen er dan voor kiezen om deze beleidsprioriteiten te onderschrijven en te operationaliseren door deze als doelstelling op te nemen in de lokale meerjarenplanning.

5. Commissie Efficiëntiewinst voor Lokale Besturen

De Commissie voor Efficiëntiewinst voor Lokale Besturen formuleerde 13 aanbevelingen (principes) m.b.t. de vermindering van de planlasten voor de lokale besturen. Deze principes moeten op een uniforme manier geïmplementeerd worden door alle betrokken Vlaamse beleidssectoren. De 13 principes zijn:

- Principe 1: Onderzoek van de doelmatigheid van sectorale subsidies
- Principe 2: Introductie van Vlaamse beleidsprioriteiten
- Principe 3: Binnen de regels van de lokale beleids- en beheerscyclus bepaalt het lokale bestuur de vorm en inhoud van de meerjarenplanning
- Principe 4: Participatie (externe gedragenheid van het meerjarenplan)
- Principe 5: Beleidsdoelstellingen
- Principe 6: Subsidiebelofte
- Principe 7: Subsidieaanvraag op basis van BBC-GOP
- Principe 8: De aanwending van sectorale subsidies moet verantwoord worden
- Principe 9: Inhoudelijke en financiële verantwoording subsidies
- Principe 10: Rapportering en opvolging
- Principe 11: Plaatsbezoeken en persoonlijk overleg
- Principe 12: Mogelijkheid tot bijsturing van beleidsprioriteiten
- Principe 13: Afspraken bij niet aanwending of afwending van subsidies

6. Decreet houdende vaststelling van de algemene regels waaronder in de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest aan lokale besturen periodieke plan- en rapporteringsverplichtingen aan lokale besturen kunnen worden opgelegd.

Bij de opmaak van elke sectorale regelgeving wordt verwezen naar de lokale beleids- en beheerscyclus van 6 jaar (mogelijkheid om de cyclus te splitsen in 2 cycli van 3 jaar), zoals bepaald in de organieke regelgeving. De totstandkoming van de lokale strategische meerjarenplanning kan door het Vlaamse bestuursniveau gestuurd worden door:

- het kenbaar maken van Vlaamse beleidsprioriteiten met bijhorende subsidieregelingen in de aanloop van de opmaak van de lokale strategische meerjarenplanning. Het lokale bestuur beslist zelf hoe ze op het lokale niveau invulling geven aan deze beleidsprioriteiten. Er kan dus geen directe inhoudelijke vereiste van het lokaal meerjarenplan worden opgelegd;
- het toevoegen van minimale sectorale vereisten m.b.t. de totstandkoming (bv. eis van sectorspecifieke participatie) van het lokale strategische meerjarenplanning, zonder de formele modaliteiten hiervan te bepalen;
- de subsidieregelingen kunnen bepalen dat de lokale besturen moeten aantonen dat ze lokale belanghebbenden hebben betrokken bij de opmaak van de strategische meerjarenplanning.

Er wordt in het Planlastendecreet een uniforme procedure en bijhorende modaliteiten vastgelegd voor de indiening, beoordeling en uitbetaling van subsidieaanvragen door lokale besturen. Hierbij wordt maximaal verwezen naar de lokale strategische meerjarenplanning.

De voorwaarden voor de toekenning van Vlaamse subsidies aan lokale besturen kunnen betrekking hebben op:

- te verrichten activiteiten
- te leveren prestaties
- te bereiken effecten
- cofinanciering door het lokale bestuur

Er worden in het Planlastendecreet uniforme procedurele en inhoudelijke vereisten opgelegd m.b.t. de aanwending van de sectorale subsidies. Er wordt hierbij maximaal verwezen naar de lokale beleids- en beheerscyclus.

Deze vereisten hebben betrekking op:

- de verantwoordingstukken: relevante onderdelen van de jaarrekening met verwijzing naar de Vlaamse beleidsprioriteiten, uitsluitend ingediend bij het Agentschap voor Binnenlands Bestuur (ABB). ABB bezorgt deze informatie aan de sectorale administraties;
- de modaliteiten voor de sanctionering: bij voorkeur via de inhouding van nog toe te kennen subsidiebedragen.

De inhoudelijke en financiële opvolging/controle wordt uitgevoerd door de sectorale administratie.

3 Opties

Optie 1: nuloptie

De huidige manier van werken wordt aangehouden.

Dit betekent dus:

- behoud van het zesjarig in te dienen integrale cultuurbeleidsplan
- behoud van de subsidies voor de personeelsuitgaven van de cultuurbeleidscoördinator, de openbare bibliotheek en het cultuurcentrum
- behoud van de jaarlijks in te dienen (vereenvoudigde) verantwoordingsattesten voor de openbare bibliotheek, het cultuurcentrum en het gemeentelijk cultuurbeleid
- geen afstemming op het Planlastendecreet lokale besturen, noch op de beleids- en beheerscyclus voor lokale besturen en dus behoud van de huidige planlast.

Optie 2: afschaffing van het decreet betreffende het stimuleren van een kwalitatief en integraal lokaal cultuurbeleid en toevoeging van de middelen aan het gemeentefonds

In deze optie worden de sectorale middelen zonder voorwaarden ter beschikking gesteld door ze te integreren in de algemene financiering van de lokale besturen, het gemeentefonds.

Het globale budget voor het lokaal cultuurbeleid verdwijnt uit de cultuurbegroting en de Vlaamse Gemeenschap ziet af van een bovenlokaal beleid voor de drie sectorale werksoorten: de openbare bibliotheken, de cultuurcentra en het gemeentelijk cultuurbeleid.

Optie 3: een nieuw decreet betreffende het lokaal cultuurbeleid

Er wordt gekozen voor een nieuw decreet lokaal cultuurbeleid dat rekening houdt met de bepalingen van het Planlastendecreet lokale besturen.

De voorwaarden voor de toekenning van Vlaamse subsidies aan lokale besturen kunnen enkel nog betrekking hebben op:

- te verrichten activiteiten
- te leveren prestaties
- te bereiken effecten
- cofinanciering door het lokale bestuur

Tegelijk wordt de subsidiëring van de organisaties met een specifieke opdracht op elkaar afgestemd. Conform het witboek interne staatshervorming blijft het streekgericht bibliotheekbeleid behouden. Tenslotte wordt in de bepalingen die gelden voor het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad en de Vlaamse Gemeenschapscommissie ook verwezen naar de Vlaamse beleidsprioriteiten.

De bedoeling is de gemeenten te laten intekenen op de Vlaamse beleidsprioriteiten en hieraan uitvoering te geven. Om te kunnen intekenen op de Vlaamse beleidsprioriteiten in het kader van het gemeentelijk cultuurbeleid, de openbare bibliotheek en het cultuurcentrum moeten de gemeenten voldoen aan een aantal basiscriteria.

De Vlaamse Regering zal de Vlaamse beleidsprioriteiten, de subsidiecriteria en de subsidieverdeling uitwerken in het uitvoeringsbesluit.

Deze optie betekent:

- afstemming op het Planlastendecreet en de beleids- en beheerscyclus voor lokale besturen
- lokale besturen kunnen intekenen op de Vlaamse beleidsprioriteiten
- conform het witboek Interne Staatshervorming wordt een apart luik besteed aan de provincies: het streekgericht bibliotheekbeleid blijft behouden
- de intergemeentelijke samenwerkingsverbanden blijven behouden
- voor het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad wordt een aparte regeling voorzien
- de subsidiëring van de organisaties met een specifieke opdracht worden op elkaar afgestemd.

4 Effecten

Doelgroepen en betrokken partijen

- Sectoradministratie Volksontwikkeling en Lokaal Cultuurbeleid
- Gemeenten
- Provincies
- Vlaamse Gemeenschapscommissie
- Organisaties met een specifieke opdracht
- Kinderen en jongeren (Joker-toets)

4.1 Effecten van de nuloptie

De huidige werking (zowel van de sectorale administratie als van de lokale besturen en andere organisaties, wordt gedetailleerd uitgewerkt door toepassing van de methodiek "Procesimpactanalyse (PIA)".

Hieronder staat een korte beschrijving van het huidige proces met een inschatting van de planlasten voor de lokale besturen, alsook een inschatting voor de beheerskosten (Vlaamse overheid). De kosten in onderstaande tabellen zijn kosten per jaar, behalve waar anders vermeld.

In de berekening van de planlasten en beheerskosten werden 4 categorieën gebruikt, ingedeeld op basis van het inwonersaantal:

- Categorie 1: < 20.000 inwoners (213)
- Categorie 2: 20.001 < x < 50.000 inwoners (69)
- Categorie 3: 50.001 < x < 200.000 inwoners (10)
- Categorie 4: > 200.001 inwoners (2)

Momenteel zijn er in totaal 294 gemeenten met een beleidsplan: 228 Vlaamse gemeenten met een geïntegreerd cultuurbeleidsplan en 66 gemeenten met een bibliotheekbeleidsplan en/of met een beleidsplan voor het cultuurcentrum.

Zes gemeenten sloten een samenwerkingsverband met een aangrenzende gemeente af. De "hoofdgemeente" staat in voor de bibliotheekvoorziening in de andere gemeente.

- Lo-Reninge met Houthulst
- Nieuwerkerken met Sint-Truiden
- Ruiselede met Aalter
- Spiere-Helkijn met Avelgem
- Vleteren met Poperinge
- Zuienkerke met Blankenberge

Twee gemeenten hebben een intergemeentelijke opdrachthoudende vereniging opgericht. Zo ontstaat er een nieuwe juridische entiteit voor de bibliotheek.

- Ivebic in Hemiksem – Schelle
- HaBoBIB in Haacht – Boortmeerbeek

Zes gemeenten hebben nog geen gemeentelijke Nederlandstalige openbare bibliotheek: Linkebeek, Wezembeek-Oppeem, Kraainem, Drogenbos, Horebeke en Bever.

4.1.1 Gemeenten, steden en Vlaamse overheid

Met de huidige regeling wordt aan de gemeenten en steden gevraagd een cultuurbeleidsplan uit te werken voor een periode van zes jaar. Voor de uitvoering van dit beleidsplan ontvangen de gemeenten subsidies. De vrijheidsgraad voor de besteding van de Vlaamse middelen door de gemeenten en steden is eerder beperkt: het leeuwendeel wordt aan personeelsuitgaven

besteed van de cultuurbeleidscoördinator, het personeel van de openbare bibliotheek en de stafleden van het cultuurcentrum.

De besteding van de middelen en de uitvoering van het vooropgestelde beleid wordt jaarlijks aan de Vlaamse overheid verantwoord op basis van een verantwoordingsnota.

Het opmaken van het cultuurbeleidsplan en van de verantwoordingsnota's brengt voor de gemeenten en steden uiteraard een bepaalde werklust met zich mee en vereist een zekere personeelsinzet.

Hetzelfde geldt voor de behandeling en opvolging van deze dossiers aan de zijde van de Vlaamse overheid. De verschillende processen worden hieronder beschreven en de daaraan verbonden beheerskosten/planlasten worden berekend.

In de huidige situatie zijn er 4 hoofdprocessen te onderscheiden:

1. Opmaken beleidsplan

- 1.1. Opmaken beleidsplan
 - a) Opmaken beleidsplan
 - b) Bespreken en goedkeuren beleidsplan
 - c) Opmaken en opsturen dossier naar team Lokaal Cultuurbeleid
- 1.2. Behandelen dossier beleidsplan
 - a) Controleren dossier op volledigheid
 - b) Inhoudelijk nakijken van het dossier
- 1.3. Uitvoeren verdere administratieve afhandeling

Opmaken zesjaarlijks beleidsplan

	Generieke kosten per gemeente/stad	Specifieke kosten per gemeente/stad	Totaal per gemeente / stad	Werkdag- equivalent	VTE	Aantal gemeenten/ steden	Totaal alle gemeenten / steden	Werkdag- equivalent	VTE
Planlasten categorie 1		1.250,13 €	1.250,13 €	5,94	0,03	213	266.276,89 €	1265,22	6,33
Planlasten categorie 2		2.713,84 €	2.713,84 €	9,38	0,05	69	187.254,89 €	647,22	3,24
Planlasten categorie 3		4.979,62 €	4.979,62 €	19,79	0,10	10	49.796,18 €	197,85	0,99
Planlasten categorie 4		19.918,47 €	19.918,47 €	79,14	0,40	2	39.836,95 €	158,28	0,79
Out-of-pocket kosten									
Planlasten - TOTAAL						294	543.164,91 €	2268,58	11,34
Beheerskosten	24,01 €		24,01 €	0,09	0,00	213	5.113,95 €	19,60	0,10
Beheerskosten						294	5.113,95 €	19,60	0,10

2. Coachen lokale besturen

- 2.1. Ter beschikking stellen informatie
- 2.2. Organiseren van informatievergaderingen
- 2.3. Beantwoorden van vragen
- 2.4. Plaatsbezoeken uitvoeren
 - a) Voorbereiden plaatsbezoek
 - b) Uitvoeren plaatsbezoek
 - c) Na verwerken plaatsbezoek
- 2.5. Intern overleg/ informatie-uitwisseling

Coachen lokale besturen

	Generieke kosten per gemeente/stad	Specifieke kosten per gemeente/stad	Totaal per gemeente / stad	Werkdag- equivalent	VTE	Aantal gemeenten/ steden	Totaal alle gemeenten / steden	Werkdag- equivalent	VTE
Planlasten categorie 1		51,78 €	51,78 €	0,24	0,00	213	11.028,96 €	51,12	0,26
Planlasten categorie 2		146,14 €	146,14 €	0,48	0,00	69	10.083,49 €	33,12	0,17
Planlasten categorie 3		243,56 €	243,56 €	0,80	0,00	10	2.435,62 €	8,00	0,04
Planlasten categorie 4		974,25 €	974,25 €	3,20	0,02	2	1.948,50 €	6,40	0,03
Out-of-pocket kosten									
Planlasten - TOTAAL						294	25.496,57 €	98,64	0,49
Beheerskosten	401,14 €		401,14 €	1,40	0,01	213	85.443,09 €	298,38	1,49
Beheerskosten						294	85.443,09 €	298,38	1,49

3. Opmaken verantwoordingsnota's (jaarlijks)

- 3.1. Opmaken verantwoordingsnota's (jaarlijks) & financieel jaarverslag
 - a) Opmaken verantwoordingsnota's (jaarlijks) & financieel jaarverslag
 - b) Advies inwinnen van de adviesraad en beheersorganen
 - c) Goedkeuren verantwoordingsnota's door het college van burgemeester en schepenen
 - d) Opsturen verantwoordingsnota's (met advies van de adviesraad en beheersorganen en de goedkeuring van het college van burgemeester en schepenen
- 3.2. Behandelen verantwoordingsnota's
- 3.3. Geven van bijkomende informatie

Opmaken verantwoordingsnota's

	Generieke kosten per gemeente/stad	Specifieke kosten per gemeente/stad	Totaal per gemeente / stad	Werkdag- equivalent	VTE	Aantal gemeenten/ steden	Totaal alle gemeenten / steden	Werkdag- equivalent	VTE
Planlasten categorie 1		821,58 €	821,58 €	4,19	0,02	213	174.995,58 €	891,41	4,46
Planlasten categorie 2		2.537,20 €	2.537,20 €	8,63	0,04	69	175.066,85 €	595,13	2,98
Planlasten categorie 3		1.995,36 €	1.995,36 €	6,97	0,03	10	19.953,58 €	69,71	0,35
Planlasten categorie 4		7.981,43 €	7.981,43 €	27,88	0,14	2	15.962,87 €	55,76	0,28
Out-of-pocket kosten									
Planlasten - TOTAAL						294	385.978,88 €	1612,00	8,06
Beheerskosten	288,17 €		288,17 €	1,19	0,01	213	61.381,19 €	253,00	1,27
Beheerskosten						294	61.381,19 €	253,00	1,27

4. Opmaken subsidiebesluit

- 4.1. Berekenen en meedelen subsidiebedrag van gemeenten
- 4.2. Berekenen, vastleggen en meedelen van het saldobedrag per gemeente
- 4.3. Opmaken subsidiebesluit voor de voorschotten, opsturen brief naar gemeenten en uitbetalen
- 4.4. Opmaken uitbetalingsopdracht en uitbetalen

Opmaken subsidiebesluit

	Generieke kosten per gemeente/stad	Specifieke kosten per gemeente/stad	Totaal per gemeente / stad	Werkdag- equivalent	VTE	Aantal gemeenten/ steden	Totaal alle gemeenten / steden	Werkdag- equivalent	VTE
Planlasten categorie 1		0,00 €	0,00 €	0,00	0,00	213	0,00 €	0,00	0,00
Planlasten categorie 2		0,00 €	0,00 €	0,00	0,00	69	0,00 €	0,00	0,00
Planlasten categorie 3		0,00 €	0,00 €	0,00	0,00	10	0,00 €	0,00	0,00
Planlasten categorie 4		0,00 €	0,00 €	0,00	0,00	2	0,00 €	0,00	0,00
Out-of-pocket kosten									
Planlasten - TOTAAL						294	0,00 €	0,00	0,00
Beheerskosten	277,26 €		277,26 €	1,27	0,01	213	59.056,16 €	270,00	1,35
Beheerskosten						294	59.056,16 €	270,00	1,35

4.1.2 Provincies

De provincies worden niet gesubsidieerd in het kader van de huidige regelgeving. Er is wel bepaald dat elke provincie het initiatief moet nemen tot een streekgericht bibliotheekbeleid en dat ze daaraan 1,6 euro per inwoner van de provincie moeten besteden. Aan de provincies wordt niet gevraagd om een plan of verantwoordingsnota's in te dienen.

4.1.3 Vlaamse Gemeenschapscommissie en Brusselse gemeenten

De Vlaamse gemeenschapscommissie maakt een cultuurbeleidsplan op voor het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad. Dit beleidsplan beschrijft een periode van vijf jaar. De processtappen zijn grotendeels vergelijkbaar met deze voor gemeenten. De planlasten kunnen worden vergeleken deze uit de grootsteden (categorie 4).

Voor de Brusselse gemeenten kan worden verwezen naar de planlasten van categorie 1.

4.1.4 Organisaties met een specifieke opdracht

De huidige regelgeving subsidieert een aantal vzw's met een bijzondere opdracht. Met deze organisaties wordt momenteel een beheersovereenkomst afgesloten waarin de subsidievoorwaarden worden bepaald. Zij vallen buiten de berekening van de planlasten voor de lokale besturen.

4.1.5 Kinderen en jongeren

Deze regelgeving is niet rechtstreeks van toepassing op kinderen en jongeren, wel op openbare besturen. De gemeente is verantwoordelijk voor haar lokaal cultuurbeleid. De Vlaamse overheid ondersteunt door middel van dit decreet de gemeenten om een eigen cultuurbeleid te ontwikkelen, dat zich richt naar de hele bevolking en dat inspeelt op de noden en vragen van verschillende bevolkingsgroepen, waaronder ook kinderen en jongeren

Er wordt gevraagd dat de lokale belanghebbenden worden betrokken bij de opmaak van het strategisch meerjarenplan. Gemeentebesturen zetten dan ook allerhande participatieacties op naar aanleiding van de opmaak van gemeentelijke beleidsplannen om te peilen naar de mening van de bijzondere doelgroepen, met aandacht voor verschillende leeftijdsgroepen. Ook voor het terugkoppelen over de uitvoering van het plan worden in heel wat gemeenten acties gepland waar diverse doelgroepen rechtstreeks bij worden betrokken.

Het huidige decreet houdt dus, al is het niet rechtstreeks, rekening met kinderen en jongeren, aangezien deze doelgroep als gebruikers van de openbare bibliotheek en het cultuur- of gemeenschapscentrum gehoord worden.

4.1.6 Totaal

Voor het totaal levert dit onderstaand schema. Voor meer detail verwijzen we naar de Proces Impact Analyse.

	Generieke kosten per gemeente/stad	Specifieke kosten per gemeente/stad	Totaal per gemeente / stad	Werkdag- equivalent	VTE	Aantal gemeenten/ steden	Totaal alle gemeenten / steden	Werkdag- equivalent	VTE
Planlasten categorie 1		2.123,48 €	2.123,48 €	10,37	0,05	213	452.301,43 €	2207,75	11,04
Planlasten categorie 2		5.397,18 €	5.397,18 €	18,49	0,09	69	372.405,23 €	1275,47	6,38
Planlasten categorie 3		6.274,73 €	6.274,73 €	24,46	0,12	10	62.747,34 €	244,56	1,22
Planlasten categorie 4		25.098,94 €	25.098,94 €	97,82	0,49	2	50.197,88 €	195,65	0,98
Out-of-pocket kosten									
Planlasten - TOTAAL						294	937.651,88 €	3923,41	19,62
Beheerskosten	986,05 €		986,05 €	3,94	0,02	213	210.028,14 €	838,98	4,19
Beheerskosten						294	210.028,14 €	838,98	4,19

Voor een cyclus van 6 jaren komt dit overeen met:

	Generieke kosten per gemeente/stad	Specifieke kosten per gemeente/stad	Totaal per gemeente / stad	Werkdag- equivalent	VTE	Aantal gemeenten / steden	Totaal alle gemeenten / steden	Werkdag- equivalent	VTE
Planlasten categorie 1		12.740,88 €	12.740,88 €	62,16	0,30	213	2.713.808,52 €	13246,44	66,18
Planlasten categorie 2		32.383,02 €	32.383,02 €	110,88	0,54	69	2.234.431,38 €	7652,40	38,22
Planlasten categorie 3		37.648,38 €	37.648,38 €	146,70	0,72	10	376.484,04 €	1467,30	7,32
Planlasten categorie 4		150.593,58 €	150.593,58 €	586,92	2,88	2	301.187,22 €	1173,84	5,82
Out-of-pocket kosten									
Planlasten - TOTAAL						294	5.625.911,16 €	23539,98	117,54
Beheerskosten	5.916,24 €		5.916,24 €	23,58	0,11	213	1.260.168,84 €	5033,82	25,14
Beheerskosten						294	1.260.168,84 €	5033,82	25,14

Deze optie is niet mogelijk, omdat het Planlastendecreet in artikel 12 bepaalt dat als de regelgeving op 1 januari 2014 niet aangepast is, de lokale besturen voldoen aan de in die regelgeving opgelegde verplichtingen om een plan te bezorgen aan de Vlaamse Regering door op 15 januari van het eerste jaar van de lokale beleids- en beheerscyclus de relevante onderdelen van de door de raad goedgekeurde strategische meerjarenplanning te bezorgen. Ook als de regelgeving op 1 januari 2014 niet aangepast is, voldoen de lokale besturen aan de in die regelgeving opgelegde verplichtingen om te rapporteren aan de Vlaamse Regering over de uitvoering van de Vlaamse beleidsprioriteiten door op 31 juli van elk jaar de relevante onderdelen van de door de raad goedgekeurde jaarrekening van het voorafgaande jaar te bezorgen.

4.2 Effecten van optie 2

4.2.1 Gemeenten, steden en Vlaamse overheid

Plan en rapporteringsverplichtingen voor de gemeenten en steden in het kader van het gemeentelijk cultuurbeleid vervallen. Deze optie reduceert de kostenanalyse tot nul. Deze keuze is beleidsmatig evenwel niet gewenst, omdat het Vlaamse niveau een sectorbeleid wil blijven voeren.

4.2.2 Provincies

Hetzelfde geldt voor de provincies.

4.2.3 Vlaamse Gemeenschapscommissie en Brusselse gemeenten

Voor de Vlaamse Gemeenschapscommissie en de Brusselse gemeenten zou deze optie niet kunnen worden doorgevoerd. Zij maken immers geen aanspraak op middelen uit het gemeentefonds. Een afzonderlijke regeling voor de subsidiëring van het cultuurbeleid van de VGC en de Brusselse gemeenten blijft dus vereist.

4.2.4 Organisaties met een specifieke opdracht

Deze optie heeft geen invloed op de organisaties met een bijzondere opdracht. Zij vallen buiten de berekening van de planlasten voor de lokale besturen.

4.2.5 Kinderen en jongeren

Bij deze optie zou de uitdrukkelijke verplichting tot het organiseren van inspraak en participatie, ook voor kinderen en jongeren, aan het gemeentelijk beleid wegvallen. Het is moeilijk in te schatten welke gevolgen dit (op langere termijn) zou hebben voor deze doelgroep. Dit is ongetwijfeld sterk afhankelijk van de lokale situatie.

4.2.6 Besluit

Deze optie reduceert de kostenanalyse tot nul. Deze keuze is beleidsmatig niet gewenst, omdat het Vlaamse niveau een sectorbeleid wil blijven voeren. Het lokaal cultuurbeleid, zowel de openbare bibliotheken als de cultuurcentra hebben nood aan bovenlokale ondersteuning. Bepaalde opdrachten, zoals bv. de digitale bibliotheek, overstijgen immers de bestuurskracht van kleine gemeenten. Bovendien garandeert een bovenlokale aanpak dat elke burger op gelijkwaardige basis aan cultuur kan participeren.

4.3 Effecten van optie 3

Hieronder staat een korte beschrijving van de werking onder optie 3, alsook een inschatting van de planlasten voor de lokale besturen en een inschatting van de beheerskosten voor de Vlaamse overheid.

Hier worden dezelfde 4 categorieën gehanteerd als in optie 1. Ook hier zijn alle kosten per jaar, tenzij anders vermeld.

4.3.1 Gemeenten, steden en Vlaamse overheid

De verplichting om een zesjarig cultuurbeleidsplan en jaarlijkse verantwoordingsnota's op te stellen verdwijnt met het voorliggende voorontwerp van decreet. De doelstellingen die verbonden zijn aan de uitvoering van het beleid inzake de Vlaamse beleidsprioriteiten, worden verder uitgewerkt in (driejarige) actieplannen die integraal deel uitmaken van de strategische meerjarenplanning van de gemeente.

We gaan ervan uit dat de Vlaamse beleidsprioriteiten om de drie jaar zullen worden bijgestuurd, vermits de legislatuur op Vlaams niveau slechts vijf jaar bestrijkt.

Het valt te betwijfelen of er voor de steden en gemeenten veel te besparen valt op de planningsactiviteit, bij de rapportage is er echter een behoorlijke minder tijdsinvestering. Er moet geen afzonderlijk document meer worden opgesteld voor de Vlaamse overheid, de interne verantwoording ten opzichte van de gemeenteraad kan nu ook dienen voor de verantwoording voor de administratie.

De besparing door de jaarlijkse rapportering via BBC wordt dus enigszins geneutraliseerd door de overstap van een zesjarig cultuurbeleidsplan naar driejarige actieplannen die nodig zijn om in te tekenen op de Vlaamse beleidsprioriteiten.

Ook aan Vlaamse kant valt een daling van de beheerskosten vast te stellen. De relevante onderdelen van zowel het meerjarenplan als van de jaarrekening van de gemeenten zullen nu digitaal worden opgevraagd via het Agentschap Binnenlands Bestuur. De manuele registratie, de verzending van ontvangstmeldingen en herinneringsbrieven en het telefoonverkeer zullen niet langer nodig zijn.

1. Opmaken actieplannen (lokaal cultuurbeleid)

- 1.1. Opmaken actieplannen
 - a) Opmaken actieplannen
 - b) Bespreken en goedkeuren actieplannen
- 1.2. Behandelen dossier actieplannen
 - a) Dossier inhoudelijk nakijken
- 1.3. Uitvoeren verdere administratieve afhandeling

Opmaken driejaarlijkse actieplannen

	Generieke kosten per gemeente/stad	Specifieke kosten per gemeente/stad	Totaal per gemeente / stad	Werkdag- equivalent	VTE	Aantal gemeenten/ steden	Totaal alle gemeenten / steden	Werkdag- equivalent	VTE
Planlasten categorie 1		1.245,70 €	1.245,70 €	5,94	0,03	213	265.334,11 €	1265,22	6,33
Planlasten categorie 2		3.420,30 €	3.420,30 €	11,72	0,06	69	236.000,80 €	808,34	4,04
Planlasten categorie 3		5.638,24 €	5.638,24 €	22,05	0,11	10	56.382,44 €	220,48	1,10
Planlasten categorie 4		22.552,97 €	22.552,97 €	88,19	0,44	2	45.105,95 €	176,39	0,88
Out-of-pocket kosten									
Planlasten - TOTAAL						294	602.823,30 €	2470,42	12,35
Beheerskosten	72,18 €		72,18 €	0,28	0,00	213	15.375,18 €	60,23	0,30
Beheerskosten						294	15.375,18 €	60,23	0,30

2. Coachen lokale besturen

- 2.1. Ter beschikking stellen informatie
- 2.2. Organiseren van informatievergaderingen
- 2.3. Beantwoorden van vragen
- 2.4. Plaatsbezoeken uitvoeren
 - a) Voorbereiden plaatsbezoek
 - b) Uitvoeren plaatsbezoek
 - c) Naverwerken plaatsbezoek
- 2.5. Intern overleg/ informatieuitwisseling

Coachen lokale besturen

	Generieke kosten per gemeente/stad	Specifieke kosten per gemeente/stad	Totaal per gemeente / stad	Werkdag- equivalent	VTE	Aantal gemeenten/ steden	Totaal alle gemeenten / steden	Werkdag- equivalent	VTE
Planlasten categorie 1		51,78 €	51,78 €	0,24	0,00	213	11.028,96 €	51,12	0,26
Planlasten categorie 2		146,14 €	146,14 €	0,48	0,00	69	10.083,49 €	33,12	0,17
Planlasten categorie 3		243,56 €	243,56 €	0,80	0,00	10	2.435,62 €	8,00	0,04
Planlasten categorie 4		974,25 €	974,25 €	3,20	0,02	2	1.948,50 €	6,40	0,03
Out-of-pocket kosten									
Planlasten - TOTAAL						294	25.496,57 €	98,64	0,49
Beheerskosten	401,14 €		401,14 €	1,40	0,01	213	85.443,09 €	298,38	1,49
Beheerskosten						294	85.443,09 €	298,38	1,49

3. Rapporteren via BBC (jaarlijks)

- 3.1. Rapporteren via BBC (jaarlijks)
 - a) Rapporteren via BBC (jaarlijks)
 - b) Advies inwinnen van de adviesraad en beheersorganen
- 3.2. Behandelen rapportering
- 3.3. Geven bijkomende informatie

Rapportering via BBC

	Generieke kosten per gemeente/stad	Specifieke kosten per gemeente/stad	Totaal per gemeente / stad	Werkdag- equivalent	VTE	Aantal gemeenten/ steden	Totaal alle gemeenten / steden	Werkdag- equivalent	VTE
Planlasten categorie 1		776,47 €	776,47 €	4,02	0,02	213	165.387,55 €	856,26	4,28
Planlasten categorie 2		1.357,45 €	1.357,45 €	4,75	0,02	69	93.663,73 €	327,75	1,64
Planlasten categorie 3		1.189,34 €	1.189,34 €	4,13	0,02	10	11.893,39 €	41,25	0,21
Planlasten categorie 4		4.757,36 €	4.757,36 €	16,50	0,08	2	9.514,71 €	33,00	0,17
Out-of-pocket kosten									
Planlasten - TOTAAL						294	280.459,37 €	1258,26	6,29
Beheerskosten	288,17 €		288,17 €	1,19	0,01	213	61.381,19 €	253,00	1,27
Beheerskosten						294	61.381,19 €	253,00	1,27

4. Opmaken subsidiebesluit

- 4.1. Berekenen en meedelen subsidiebedrag van gemeenten

- 4.2. Berekenen, vastleggen en meedelen van het bedrag per gemeente
- 4.3. Opmaken subsidiebesluit voor de twee schijven, opsturen brief naar gemeenten en uitbetalen
- 4.4. Opmaken uitbetalingsopdracht en uitbetalen

Opmaken subsidiebesluit

	Generieke kosten per gemeente/stad	Specifieke kosten per gemeente/stad	Totaal per gemeente / stad	Werkdag- equivalent	VTE	Aantal gemeenten/ steden	Totaal alle gemeenten / steden	Werkdag- equivalent	VTE
Planlasten categorie 1		0,00 €	0,00 €	0,00	0,00	213	0,00 €	0,00	0,00
Planlasten categorie 2		0,00 €	0,00 €	0,00	0,00	69	0,00 €	0,00	0,00
Planlasten categorie 3		0,00 €	0,00 €	0,00	0,00	10	0,00 €	0,00	0,00
Planlasten categorie 4		0,00 €	0,00 €	0,00	0,00	2	0,00 €	0,00	0,00
Out-of-pocket kosten									
Planlasten - TOTAAL						294	0,00 €	0,00	0,00
Beheerskosten	179,70 €		179,70 €	0,81	0,00	213	38.275,94 €	171,50	0,86
Beheerskosten						294	38.275,94 €	171,50	0,86

4.3.2 Provincies

Het voorontwerp van decreet bepaalt dat elke provincie het initiatief moet nemen tot een streekgericht bibliotheekbeleid. Deze opdracht wordt in het Witboek Interne Staatshervorming specifiek toegewezen aan de provincies en vormt het legitiem kader waarbinnen de provincies hun bibliotheekbeleid kunnen ontwikkelen. In het verlengde van het kerntakendebat en het Planlastendecreet is de wijze waarop ze dit doen, de eigen verantwoordelijkheid van elke provincie.

De verplichting om 1,6 euro per inwoner van de provincie voor het streekgericht bibliotheekbeleid te voorzien vervalt.

Aan de provincies wordt niet gevraagd om een plan of verantwoordingsnota's in te dienen. Zij vallen buiten de berekening van de administratieve lasten.

4.3.3 Vlaamse Gemeenschapscommissie en Brusselse gemeenten

Voor de Vlaamse Gemeenschapscommissie heeft deze vernieuwde regelgeving ook gevolgen, maar minder verstrekkend dan voor de gemeenten. Aangezien de nieuwe beheers- en beleidscyclus niet wordt ingevoerd voor de Vlaamse Gemeenschapscommissie blijft het oude systeem van plannen en rapporteren overeind. Wel zal de VGC, net zoals de gemeenten kunnen intekenen op Vlaamse beleidsprioriteiten in ruil voor subsidiëring.

Hetzelfde geldt voor de Brusselse gemeenten.

4.3.4 Organisaties met een specifieke opdracht

Het uitvoeringsbesluit zal de nadere plannings- en rapporteringsverplichtingen bepalen voor de organisaties met een specifieke opdracht. Zij vallen buiten de berekening van de planlasten voor de lokale besturen.

4.3.5 Kinderen en jongeren

Zoals eerder vermeld richt dit decreet zich niet rechtstreeks tot kinderen en jongeren maar wel tot gemeenten. De eerder beschreven bepalingen omtrent het te voeren proces bij de uitvoering van een gemeentelijk cultuurbeleid verdwijnen in de nieuwe regelgeving. Toch moet er worden vanuit gegaan dat het wegvallen van deze bepalingen niet noodzakelijk een negatief effect heeft op kinderen en jongeren. Niet alleen is het principe van communicatieve planning al lang ingeburgerd binnen het lokaal cultuurbeleid, de Vlaams overheid ondersteunt het steunpunt voor het lokaal cultuurbeleid om zowel gemeentelijke cultuur- en andere diensten te begeleiden en ondersteunen bij het betrekken van alle doelgroepen, waaronder kinderen en jongeren, bij de beleidsvoorbereiding en uitvoering. Ook kinderen en jongeren zelf en gemeentelijke raden kunnen beroep doen op dergelijke ondersteuningsmechanismen. Uiteraard blijven de bepalingen inzake de organisatie van participatie van burgers en andere belanghebbenden bij de opmaak van het strategisch meerjarenplan van de gemeenten ook onverminderd gelden op de doelstellingen omtrent cultuurbeleid die worden opgenomen in dit strategisch meerjarenplan.

De verhoging van de participatie van kansengroepen, dus ook van kinderen en jongeren die opgroeien in maatschappelijk kwetsbare situaties, zijn voorwerp van de Vlaamse beleidsprioriteiten. Om aanspraak te kunnen maken op Vlaamse subsidies zullen gemeenten een beleid moeten uitwerken om tegemoet te komen aan deze beleidsprioriteiten.

Door de invoer van het gebruik van de vernieuwde beleids- en beheerscyclus voor lokale besturen, met daaraan verbonden het strategische meerjarenplan, zou een extra opstap moeten bieden aan gemeenten om een geïntegreerd beleid te gaan voeren. Over beleidsdomeinen heen zou dan rekening gehouden worden met de belangen van kinderen en jongeren. Dit kan de doelgroep op termijn alleen maar ten goede komen.

4.3.6 Totaal

Voor het totaal levert dit onderstaand schema. Voor meer detail verwijzen we naar de Proces Impact Analyse.

	Generieke kosten per gemeente/stad	Specifieke kosten per gemeente/stad	Totaal per gemeente / stad	Werkdag- equivalent	VTE	Aantal gemeenten/ steden	Totaal alle gemeenten / steden	Werkdag- equivalent	VTE
Planlasten categorie 1		2.073,95 €	2.073,95 €	10,20	0,05	213	441.750,61 €	2172,60	10,86
Planlasten categorie 2		4.923,88 €	4.923,88 €	16,95	0,08	69	339.748,01 €	1169,21	5,85
Planlasten categorie 3		6.158,17 €	6.158,17 €	23,97	0,12	10	61.581,66 €	239,74	1,20
Planlasten categorie 4		24.632,67 €	24.632,67 €	95,90	0,48	2	49.265,33 €	191,80	0,96
Out-of-pocket kosten									
Planlasten - TOTAAL						294	892.345,62 €	3773,34	18,87
Beheerskosten	936,66 €		936,66 €	3,67	0,02	213	199.509,15 €	781,10	3,91
Beheerskosten						294	199.509,15 €	781,10	3,91

Voor een cyclus van 6 jaar komt dit overeen met:

	Generieke kosten per gemeente/stad	Specifieke kosten per gemeente/stad	Totaal per gemeente / stad	Werkdag- equivalent	VTE	Aantal gemeenten/ steden	Totaal alle gemeenten / steden	Werkdag- equivalent	VTE
Planlasten categorie 1		12.443,64 €	12.443,64 €	61,20	0,30	213	2.650.503,66 €	13035,60	65,18
Planlasten categorie 2		29.543,28 €	29.543,28 €	101,64	0,48	69	2.038.488,06 €	7015,20	35,04
Planlasten categorie 3		36.948,96 €	36.948,96 €	143,82	0,71	10	369.489,96 €	1438,44	7,14
Planlasten categorie 4		147.795,96 €	147.795,96 €	575,34	2,82	2	295.591,98 €	1150,74	5,70
Out-of-pocket kosten									
Planlasten - TOTAAL						294	5.354.073,66 €	22.639,98 €	113,06 €
Beheerskosten	5.619,96 €		5.619,96 €	21,96	0,11	213	1.197.054,90 €	4686,60	23,40
Beheerskosten						294	1.197.054,90 €	4686,60	23,40

Deze optie betekent:

- de subsidieaanvraag en de rapportering verlopen via de strategische meerjarenplanning en de beheers- en beleidscyclus
- er worden geen voorwaarden meer gesteld omtrent de personeelsformatie en –bezetting
- de subsidie kan enkel nog worden aangewend voor activiteiten, prestaties en effecten en niet meer voor personeelsuitgaven.

4.4 Beslissing

Het Planlastendecreet legt een aanpassing op van het decreet van 13 juli 2001 betreffende het stimuleren van een kwalitatief en integraal lokaal cultuurbeleid. Bijgevolg komt de nuloptie niet in aanmerking.

Optie 2 reduceert de kostenanalyse tot nul. Deze keuze is beleidsmatig niet gewenst, omdat het Vlaamse niveau een sectorbeleid wil blijven voeren.

De optie die geïmplementeerd zal worden is **optie 3**. Het decreet van 13 juli 2001 betreffende het stimuleren van een kwalitatief en integraal lokaal cultuurbeleid wordt vervangen door een

nieuw decreet betreffende het lokaal cultuurbeleid binnen de vooropgestelde timing, conform het Planlastendecreet.

Hieronder vindt u een overzicht van de jaarlijkse besparingen die hieraan verbonden zijn.

De besparing door de jaarlijkse rapportering via BBC wordt enigszins geneutraliseerd door de overstap van een zesjarig cultuurbeleidsbeleidsplan naar driejarige actieplannen die nodig zijn om in te tekenen op de Vlaamse beleidsprioriteiten.

De administratieve lasten en beheerskosten zijn inderdaad berekend op een mogelijke wijziging van de beleidsprioriteiten na drie jaar. Dit lijkt ons het meest realistisch, vermits de Vlaamse legislatuur om de vijf jaar kan wijzigen.

Als de actieplannen zouden worden opgemaakt voor een periode van zes jaar, zal de besparing dus nog groter zijn.

	AS-IS	TO-BE	besparing/jaar
Administratieve lasten	€ 937.651,88	€ 892.345,62	€ 45.306,26
Beheerskosten	€ 210.028,14	€ 199.509,15	€ 10.518,99
Totaal	€ 1.147.680,02	€ 1.091.854,77	€ 55.825,25

De termijn waarop deze doelstellingen en de eraan verbonden baten gerealiseerd zullen zijn, hangt af van doelstelling tot doelstelling. Het is dus niet zo dat alle voordelen onmiddellijk na het project tot uiting komen.

5 Uitwerking, uitvoering en monitoring

5.1 Juridisch-technische uitwerking

Er wordt geopteerd om het decreet van 13 juli 2001 betreffende het stimuleren van een kwalitatief en integraal lokaal cultuurbeleid te vervangen door een nieuw decreet betreffende het lokaal cultuurbeleid waarbij rekening wordt gehouden met bepalingen van het decreet houdende vaststelling van de algemene regels waaronder in de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest periodieke plan- en rapporteringsverplichtingen aan lokale besturen kunnen worden opgelegd.

Het voorontwerp van decreet betreffende het lokaal cultuurbeleid wil verder te gaan op de ingeslagen weg. We willen niet enkel het gevoerde beleid te bestendigen, maar gaan een stap verder door lokale besturen nog meer verantwoordelijkheid te geven om het beleid echt op maat invulling te geven. Het decreet zorgt voor een verdere vereenvoudiging van de regelgeving. Het erkent het gemeentelijke bestuursniveau in de sturing van het cultuurbeleid en sluit hiermee aan bij het Regeerakkoord.

De belangrijkste wijzigingen zijn:

- het cultuurbeleidsplan wordt afgeschaft en elke gemeente die beroep wenst te doen op subsidies moet specifieke actieplannen met betrekking tot het lokaal cultuurbeleid opnemen in haar strategische meerjarenplanning
- de subsidieaanvraag en de rapportering verlopen via de strategische meerjarenplanning en de beheers- en beleidscyclus
- er worden geen voorwaarden meer gesteld omtrent de personeelsformatie en –bezetting
- de subsidie kan enkel nog worden aangewend voor activiteiten, prestaties en effecten en niet meer voor personeelsuitgaven
- conform het witboek Interne Staatshervorming wordt een apart luik besteed aan de provincies: het streekgericht bibliotheekbeleid blijft behoudende intergemeentelijke samenwerkingsverbanden blijven behouden
- voor het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad wordt een aparte regeling voorzien
- de subsidiëring van de organisaties met een specifieke opdracht wordt op elkaar afgestemd
- de verdeling van de middelen over de verschillende Vlaamse beleidsprioriteiten wordt niet per decreet vastgelegd. Nadere voorwaarden hiervoor zullen door de Vlaamse Regering worden bepaald.

5.2 Uitvoering en handhaving

5.2.1 Uitvoering

Volgende elementen zullen verder door de Vlaamse Regering bij uitvoeringsbesluit worden bepaald:

- de verdeling van de middelen over de verschillende beleidsprioriteiten, de wijze van verdeling en toekenning van de subsidies aan de gemeenten en aan de Vlaamse Gemeenschapscommissie en de criteria waaraan de gemeenten en de Vlaamse Gemeenschapscommissie moeten beantwoorden om in aanmerking te komen voor de subsidiëring
- de inhoud van de Vlaamse beleidsprioriteiten voor de beleidsveld die betrekking hebben op het gemeentelijk cultuurbeleid, de openbare bibliotheek en het cultuurcentrum .
- de nadere regels voor de plannings- en rapporteringsverplichtingen voor de Vlaamse Gemeenschapscommissie en de Brusselse gemeenten

- de nadere regels voor de plannings- en rapporteringsverplichtingen voor de organisaties met een specifieke opdracht.

Verder impliceert de uitvoering:

- Aansluiting op het implementatieplan Agentschap Binnenlands Bestuur
- Bekendmaking via eigen kanalen:
 - o website www.sociaalcultureel.be
 - o overleg met VGC, Gent en Antwerpen
 - o infosessies
 - o nieuwsbrieven van LOCUS, VVSG, VVBAD, VVC, VVP...
- Begeleiding van gemeenten door het steunpunt voor het lokaal cultuurbeleid LOCUS en de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten
- Afspraken met Agentschap Binnenlands Bestuur over aanlevering strategische planning vanuit gemeenten
- Ontwikkelen IT tool voor het verwerven van de actieplannen en financiële rapportage vanuit het systeem van ABB.

Opvolging door het team Lokaal Cultuurbeleid bestaande momenteel uit :
2,5 VTE niveau C, 4,6 VTE niveau A en 1 niveau A2.

Beheerskosten en administratieve lasten: zie hoofdstuk 4.

5.2.2 Handhaving

Voor de handhaving verwijzen we naar het decreet van 15 juli 2011 houdende vaststelling van de algemene regels waaronder in de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest periodieke plan- en rapporteringsverplichtingen aan lokale besturen kunnen worden opgelegd en naar het decreet van 8 juli 2011 houdende regeling van de begroting, de boekhouding, de toekenning van subsidies en de controle op de aanwending ervan, en de controle door het Rekenhof.

Artikel 11 van het Planlastendecreet van 15 juli 2011 bepaalt: “Als het lokale bestuur niet voldoet aan de rapporteringsverplichtingen of als de rapportering manifest onduidelijk is of wanneer het lokale bestuur onvoldoende aantoonde dat het de vooropgestelde doelstellingen heeft nagestreefd maakt de Vlaamse Regering uiterlijk drie maanden na de ontvangst van de rapportering bezwaar bij het lokale bestuur. Het lokale bestuur bezorgt, binnen twee maanden na ontvangst van het bezwaar, de Vlaamse Regering een aangepaste rapportering en/of een motiverende nota waarom bepaalde engagementen niet zijn nagekomen. De Vlaamse Regering bezorgt daaropvolgend haar beslissing aan het lokale bestuur binnen twee maanden na ontvangst van de aangepaste rapportering en/of motiverende nota. Deze termijn kan door haar eenmalig verlengd worden met een maand.

Als uit de aangepaste rapportering of uit de bijkomende motivering blijkt dat de subsidie niet aangewend werd voor het doel waarvoor ze werd verleend, en meer bepaald dat de Vlaamse beleidsprioriteiten onvoldoende werden nagestreefd, keert de Vlaamse Regering verdere toegezegde subsidies in eerste instantie niet uit en in tweede instantie vordert ze reeds toegekende subsidies terug.”

We verwijzen eveneens naar artikel 57 van het rekendecreet van 8 juli 2011:

“De Vlaamse Regering stelt de regels vast voor de toekenning, de terugvordering en de verantwoording van de subsidies, de indiening van aanvragen en verantwoordingsstukken, de eenmalige gegevensopvraging en voor de onverenigbaarheden. Ze kan de voorwaarden bepalen voor het elektronisch aanvragen en het elektronisch indienen van verantwoordingsstukken en stelt ook de procedure voor de controle op de aanwending van de subsidies vast.”

De handhaving kan dus door het uitvoeringsbesluit worden bepaald.

5.3 Evaluatie en monitoring

In het Planlastendecreet is een evaluatiebepaling opgenomen voor de verschillende sectorale subsidies. Er wordt echter geen verplichte evaluatie opgelegd. De introductie van de Vlaamse beleidsprioriteiten en de mogelijkheid om deze driejaarlijks te herzien, stelt ons in staat om ook eventuele bijstellingen van het decreet betreffende het lokaal cultuurbeleid op een uniforme manier vorm te geven (artikel 4, §2 van het Planlastendecreet).

Om na te gaan of de doelstellingen bereikt zijn, zijn een aantal metingen mogelijk:

- subsidieaanvraag en rapportering verlopen via de strategische meerjarenplanning en de jaarrekening: de planlast verlaagt
- meer gemeenten stappen in het decreet lokaal cultuurbeleid in
- het aantal bibliotheken blijft stabiel
- het aantal cultuurcentra stijgt
- het streekgericht bibliotheekbeleid blijft operationeel
- het aantal intergemeentelijke samenwerkingsverbanden stagneert of stijgt.

Het voorontwerp van decreet betreffende het lokaal cultuurbeleid bepaalt dat gemeenten beleidsrelevante gegevens ter beschikking stellen met het oog op het visualiseren en monitoren van de diverse werksoorten: de openbare bibliotheken, de cultuurcentra en het gemeentelijk cultuurbeleid (artikelen 5,5°, 7,3° en 9,7° van het voorontwerp).

Zowel de openbare bibliotheken als de cultuurcentra hebben al jaren de traditie om beleidsrelevante gegevens aan te leveren via twee bestaande systemen: Bios2 voor de openbare bibliotheken en CCinCijfers voor de cultuurcentra.

6 Consultatie

Consultatie binnen de Vlaamse overheid

Binnen de Vlaamse overheid maakte de afdeling Volksontwikkeling en Lokaal Cultuurbeleid deel uit van de ambtelijke werkgroep 'planlasten' die kadert binnen het 'Meerjarenprogramma Slagkrachtige Overheid'.

De voornaamste opmerkingen van de ambtelijke werkgroep hadden betrekking op:

- de bezorgdheid voor een voldoende detailniveau van de (niet financieel-gerelateerde) beleidsinformatie die ter beschikking zal zijn via de lokale beleids- en beheerscyclus;
- bij het toekennen van grote van beleidsmarge aan het lokale bestuursniveau moet voldoende rekening worden gehouden met het onderscheid tussen grote en kleine gemeenten;
- de link met de oefening van de interne staatshervorming;
- vraag naar meer toelichting bij de digitale rapportering van de beleids- en beheerscyclus aan het agentschap voor Binnenlands Bestuur.

Consultatie met lokale besturen

De lokale besturen en de sector werden op 27 april 2011 betrokken via een rondetafelgesprek, georganiseerd door het kabinet Schauvliege en de afdeling Volksontwikkeling en Lokaal Cultuurbeleid (Agentschap Sociaal-Cultureel Werk voor Jeugd en Volwassenen). Hieraan namen deel: het steunpunt vzw LOCUS, de vzw Bibnet, de vzw Vlaamse Vereniging voor Bibliotheek, Archief en Documentatie, de vzw Vereniging Vlaamse Cultuur- en gemeenschapscentra, de vzw Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten en de vzw Vereniging van de Vlaamse Provincies. Nadien volgden nog bilaterale gesprekken.

Onrechtstreeks kwamen de doelgroepen, o.a. de kinderen en jongeren, aan bod, via de vertegenwoordigers van de sector.

Tenslotte werden de lokale besturen tijdens de jaarlijkse junitoer van LOCUS op 17 juni 2011 ruim geïnformeerd over het nieuwe decreet betreffende het lokaal cultuurbeleid.

Uit dit overleg bleek dat de sector het spijtig vond dat het decreet van 13 juli 2001 betreffende het stimuleren van een kwalitatief en integraal lokaal cultuurbeleid gewijzigd moest worden. Maar er heerst tevredenheid over het voorgestelde voorontwerp en over het behoud van de sectorale subsidies.

Met de VVSG werd een bilateraal overleg georganiseerd voor verdere toelichting en werd afgesproken om hen te betrekken bij de uitwerking van de Vlaamse beleidsprioriteiten.

Formele adviezen

Het voorontwerp van decreet wordt voor advies voorgelegd aan de inspecteur van financiën.

Na de principiële goedkeuring door de Vlaamse Regering van dit ontwerpdecreet zal er advies worden gevraagd aan de strategische adviesraad voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media (SARC) en aan de Raad van State.

7 Overige informatie voor de Inspectie van Financiën

Weerslag van het voorstel op de begroting en het personeelskader van de Vlaamse Gemeenschap

1. Begroting

In de algemene uitgavenbegroting 2011 wordt voor de uitvoering van het bestaande decreet een bedrag voorzien van 96.720.000 euro (zie tabel hieronder) voor de subsidiëring van de gemeenten, de Vlaamse Gemeenschapscommissie en de organisaties met een specifieke opdracht.

Het bedrag dat in 2014 nodig zal zijn kan nu onmogelijk worden vastgesteld.

Het decreet bepaalt dat het wordt uitgevoerd binnen de perken van de beschikbare kredieten op de begroting. Op die manier wordt ervoor gezorgd dat het decreet steeds uitvoerbaar is. Vermits het budget dat in de begroting is voorzien niet wijzigt, heeft het voorontwerp van decreet geen enkele budgettaire implicatie.

Het voorontwerp van decreet bepaalt dat de Vlaamse Regering aan de lokale besturen meedeelt welk bedrag zij de komende zes jaar wil inzetten voor de Vlaamse beleidsprioriteiten. In die zin legt de Vlaamse Regering een zeker beslag op de Vlaamse begrotingen voor de komende jaren. Dit engagement moet wel genuanceerd worden: enerzijds voorziet het Planlastendecreet een mogelijk evaluatiemoment na 3 jaar, anderzijds is er het blijvende, primerende, principe van de annuïteit van de Vlaamse begroting.

PR	Basisallocatie	Totaal beschikbaar met VIA	Totaal beschikbaar zonder VIA	Verwijzing naar artikel nieuw decreet
HD108	SOCIAAL-CULTUREEL WERK - VERENIGING VAN VLAAMSE CULTUURCENTRA (DECREET VAN 29.11.2002 HOUDENDE ONDERSTEUNING VAN DE FEDERATIE VAN ERKENDE ORGANISATIES VOOR VOLKSONTWIKKELINGSWERK EN HOUDENDE ONDERSTEUNING VAN DE VERENIGING VAN VLAAMSE CULTUURCENTRA) - INKOMENSOVERDRACHTEN AAN VZW'S TEN BEHOEVE VAN DE GEZINNEN	92.000	92.000	10-20-21
HD118	SOCIAAL-CULTUREEL WERK - VERHOOGING ARBEIDSDEELNAME BIJZONDERE DOELGROEPEN - INKOMENSOVERDRACHTEN AAN VZW'S TEN BEHOEVE VAN DE GEZINNEN	893.000	893.000	10-15
HD119	SOCIAAL-CULTUREEL WERK - VZW LOCUS (DECREET VAN 13 JULI 2001 HOUDENDE HET STIMULEREN VAN EEN KWALITATIEF EN INTEGRAAL LOKAAL CULTUURBELEID) - INKOMENSOVERDRACHTEN AAN VZW'S TEN BEHOEVE VAN DE GEZINNEN	1.427.000	1.418.000	10-16-17
HD120	SOCIAAL-CULTUREEL WERK - VZW BIBNET - INKOMENSOVERDRACHTEN AAN VZW'S TEN BEHOEVE VAN DE GEZINNEN	2.761.000	2.749.000	10-11-12
HD124	SOCIAAL-CULTUREEL WERK - DIVERSE ORGANISATIES MET BETREKKING TOT OPENBAAR BIBLIOTHEEKWERK EN GEMEENTELIJK CULTUURBELEID (DECREET VAN 13 JULI 2001 HOUDENDE HET STIMULEREN VAN EEN KWALITATIEF EN INTEGRAAL LOKAAL CULTUURBELEID) - INKOMENSOVERDRACHTEN AAN VZW'S TEN BEHOEVE VAN DE GEZINNEN	2.145.000	2.118.224	10-13-14-18-19
HD128	SOCIAAL-CULTUREEL WERK - UITVOERING VAN LOKALE CULTUURBELEIDSPANNEN (DECREET 13.07.2001 HOUDENDE HET STIMULEREN VAN EEN INTEGRAAL EN KWALITATIEF LOKAAL CULTUURBELEID, ART 23, §2) - SPECIFIEKE BIJDAGEN - AAN GEMEENTEN	6.205.000	6.205.000	4-5
HD129	SOCIAAL-CULTUREEL WERK - UITVOERING LOKAAL CULTUURBELEID (DECREET 13.07.2001 HOUDENDE HET STIMULEREN VAN EEN INTEGRAAL EN KWALITATIEF LOKAAL CULTUURBELEID) - SPECIFIEKE BIJDAGEN - AAN GEMEENTEN	83.197.000	83.197.000	4-5-6-7-8-9
	Totaal lokaal cultuurbeleid	96.720.000	96.672.224	

2. Personeelskader

De procedures m.b.t. plan- en rapporteringsverplichtingen aan de Vlaamse overheid worden vereenvoudigd en geharmoniseerd. Het zou voor de afdeling Volksontwikkeling en Lokaal Cultuurbeleid, eens vertrouwd met de documenten uit de lokale beleids- en beheerscyclus, een efficiëntere opvolging van de lokale planning en rapportering mogelijk moeten maken. Anderzijds is het de ambitie om de gemeenten meer beleidsvrijheid te geven, wat aanleiding zal geven tot inhoudelijk meer gevarieerde plannen/rapporteringen. Dat zal eventueel aanleiding geven tot een andere wijze van opvolging door de afdeling VOLC, inclusief eventueel steekproefsgewijze bezoeken ter plaatse.

De efficiëntiewinst voor de Vlaamse overheid is berekend in hoofdstuk 4.

8 Samenvatting

8.1 Doelstelling

- Dit voorontwerp van decreet betreffende het lokaal cultuurbeleid wenst verder te gaan op de ingeslagen weg. We willen niet enkel het gevoerde beleid bestendigen, maar gaan een stap verder door lokale besturen nog meer verantwoordelijkheid te geven om het beleid echt op maat invulling te geven. Het decreet zorgt voor een verdere vereenvoudiging van de regelgeving door zich te conformeren aan de regels van het Planlastendecreet. Het erkent het gemeentelijke bestuursniveau in de sturing van het cultuurbeleid en sluit hiermee aan bij het Regeerakkoord.
- Dit voorontwerp wil de volgende doelstellingen realiseren:
 - aanpassing aan het Planlastendecreet:
 - het cultuurbeleidsplan wordt afgeschaft en elke gemeente die beroep wenst te doen op subsidies moet specifieke actieplannen met betrekking tot het lokaal cultuurbeleid opnemen in haar strategische meerjarenplanning
 - de subsidieaanvraag en de rapportering verlopen via de strategische meerjarenplanning en de beheers- en beleidscyclus
 - er worden geen voorwaarden meer gesteld omtrent de personeelsformatie en –bezetting
 - de subsidie kan enkel nog worden aangewend voor activiteiten, prestaties en effecten en niet meer voor personeelsuitgaven
 - een integraal cultuurbeleid op gemeentelijk vlak stimuleren; daartoe krijgen gemeentebesturen een grote beleidsruimte en worden ze geresponsabiliseerd voor hun cultuurbeleid
 - kwaliteitsbevorderend werken door dynamiek en vernieuwing los te maken
 - de aandacht voor cultuurbeleid op gemeentelijk vlak vergroten, met bijzondere aandacht voor de openbare bibliotheek en het cultuurcentrum
 - conform het witboek Interne Staatshervorming het streekgericht bibliotheekbeleid behouden
 - de intergemeentelijke samenwerkingsverbanden behouden
 - voor het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad een aparte regeling voorzien
 - de subsidiëring van de organisaties met een specifieke opdracht op elkaar afstemmen

De termijn waarop deze doelstellingen en de eraan verbonden baten gerealiseerd zullen zijn, hangt af van doelstelling tot doelstelling.

8.2 Opties

Optie 1: nuloptie

De huidige manier van werken wordt aangehouden.

Deze optie is niet mogelijk, omdat het Planlastendecreet in artikel 12 bepaalt dat als de regelgeving op 1 januari 2014 niet aangepast is, de lokale besturen voldoen aan de in die regelgeving opgelegde verplichtingen om een plan te bezorgen aan de Vlaamse Regering door op 15 januari van het eerste jaar van de lokale beleids- en beheerscyclus de relevante onderdelen van de door de raad goedgekeurde strategische meerjarenplanning te bezorgen.

Ook als de regelgeving op 1 januari 2014 niet aangepast is, voldoen de lokale besturen aan de in die regelgeving opgelegde verplichtingen om te rapporteren aan de Vlaamse Regering over de uitvoering van de Vlaamse beleidsprioriteiten door op 31 juli van elk jaar de relevante onderdelen van de door de raad goedgekeurde jaarrekening van het voorafgaande jaar te bezorgen.

Optie 2: afschaffing van het decreet betreffende het stimuleren van een kwalitatief en integraal lokaal cultuurbeleid en toevoeging van de middelen aan het gemeentefonds

In deze optie worden de sectorale middelen zonder voorwaarden ter beschikking gesteld door ze te integreren in de algemene financiering van de lokale besturen, het gemeentefonds.

Het globale budget voor het lokaal cultuurbeleid verdwijnt uit de cultuurbegroting en de Vlaamse Gemeenschap ziet af van een bovenlokaal beleid voor de drie sectorale werksoorten: de openbare bibliotheken, de cultuurcentra en het gemeentelijk cultuurbeleid.

Deze optie is beleidsmatig niet gewenst, omdat het Vlaamse niveau een sectorbeleid wil blijven voeren. Het lokaal cultuurbeleid, zowel de openbare bibliotheken als de cultuurcentra hebben nood aan bovenlokale ondersteuning. Bepaalde opdrachten, zoals bv. de digitale bibliotheek, overstijgen immers de bestuurskracht van kleine gemeenten. Bovendien garandeert een bovenlokale aanpak dat elke burger op gelijkwaardige basis aan cultuur kan participeren.

Optie 3: een nieuw decreet betreffende het lokaal cultuurbeleid

Er wordt gekozen voor een nieuw decreet lokaal cultuurbeleid dat rekening houdt met de bepalingen van het Planlastendecreet lokale besturen.

Deze optie betekent:

- de subsidieaanvraag en de rapportering verlopen via het strategische meerjarenplan en de beheers- en beleidscyclus
- er worden geen voorwaarden meer gesteld omtrent de personeelsformatie en –bezetting
- de subsidie kan enkel nog worden aangewend voor activiteiten, prestaties en effecten en niet meer voor personeelsuitgaven
- conform het witboek Interne Staatshervorming wordt een apart luik besteed aan de provincies: het streekgericht bibliotheekbeleid blijft behouden de intergemeentelijke samenwerkingsverbanden blijven behouden
- voor het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad wordt een aparte regeling voorzien
- de subsidiëring van de organisaties met een specifieke opdracht wordt op elkaar afgestemd.

8.3 Gekozen optie

De optie die geïmplementeerd zal worden is optie 3. Het decreet lokaal cultuurbeleid zal binnen de vooropgestelde timing conform zijn aan het Planlastendecreet.

De aanpassing van het decreet kan volledig worden gerealiseerd binnen de huidige financiële middelen voor het decreet lokaal cultuurbeleid en heeft dus voor de Vlaamse overheid geen meeruitgave tot gevolg.

De jaarlijkse besparingen die verbonden zijn aan optie 3 zijn:

	AS-IS	TO-BE	besparing/jaar
Administratieve lasten	€ 937.651,88	€ 892.345,62	€ 45.306,26
Beheerskosten	€ 210.028,14	€ 199.509,15	€ 10.518,99
Totaal	€ 1.147.680,02	€ 1.091.854,77	€ 55.825,25

9 Contactinformatie

Beleidsdomein Cultuur, Jeugd, Sport en Media
Agentschap Sociaal-Cultureel Werk voor Jeugd en Volwassenen
Afdeling Volksontwikkeling en Lokaal Cultuurbeleid
Arenberggebouw
Arenbergstraat 9
1000 Brussel
An Vrancken, administrateur-generaal ASCWJV
e-mail: an.vrancken@cjsm.vlaanderen.be
telefoon: 02 553 42 45

Geert Roelandts, afdelingshoofd VOLC
e-mail: geert.roelandts@cjsm.vlaanderen.be
telefoon: 02 553 42 15

Mia De Smedt, teamhoofd LCB
e-mail: mia.desmedt@cjsm.vlaanderen.be
telefoon: 02 553 41 98